

STORTINGET

Dokument 15:17

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 2401–2550
28. juni – 08. september 2020

Innhold

2401.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. prosjektet #DenNyeOljen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	11
2402.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. tilskuddet til Født Fri for 2018, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	12
2403.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. mandatet for statens obligasjonsfond, besvart av finansminister.....	13
2404.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. brannlova, besvart av samferdselsminister.....	14
2405.	Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. grensehandel, besvart av finansminister	15
2406.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. handlingsrom innafor EØS, besvart av finansminister	16
2407.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. konsesjonsbehandlingen i vindkraftsaker, besvart av olje- og energiminister	17
2408.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. å sikre at faglærte og ufaglærte i tjenester til personer med utviklingshemming får etterutdanningen de har behov for, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	18
2409.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. hva statsråden vil gjøre for å forhindre dårligere arbeidsforhold i hotellnæringen, besvart av arbeids- og sosialminister	19
2410.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. dei distriktpolitiske konsekvensane av regjeringa sine reformer, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	20
2411.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. hovudårsakene til at folketalsutviklinga igjen går i negativ lei i mange distriktskommunar, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	21
2412.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. Evenes flystasjon, besvart av forsvarsminister.....	23
2413.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. Andøya flystasjon, besvart av forsvarsminister.....	23
2414.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. en nasjonal løsning for at folk kan registrere seg og be om time for å testes for Covid-19, besvart av helse- og omsorgsminister	24
2415.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. krav til regioner/kommuner som vil forhandle om byvekstavtaler, besvart av samferdselsminister.....	25
2416.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. gjennomføring av og fremdrift for Castberg-utbyggingen, besvart av olje- og energiminister	26
2417.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. tiltakspakker for lokalt næringsliv, besvart av næringsminister.....	27
2418.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. prosessen knyttet til ansettelse av ny leder for NBIM, besvart av finansminister.....	28
2419.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. konvertering i forsvaret, besvart av forsvarsminister	29
2420.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. registrerer mobiltelefonen til bilistane på fleire vegstrekningar, besvart av samferdselsminister	30
2421.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. sykkelvei mellom Slitu og Sekkelsten, besvart av samferdselsminister.....	31
2422.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. refusjon av billetter for kansellerte fly, besvart av samferdselsminister.....	32
2423.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. nye politistillinger i forhold til måltallet i desember 2020, besvart av justis- og beredskapsminister	33
2424.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. styrking av alle gjeverande tenestade i politiet, besvart av justis- og beredskapsminister	33
2425.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. ferdigstilling av prosjektet i Olav Kyrres Gate i Bergen, besvart av samferdselsminister	34
2426.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. gjødsling av skog i forhold til å påvirke klimagassutslipp og økosystemet i skog, besvart av landbruks- og matminister.....	35
2427.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. tilliten til skolemyndighetene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	36
2428.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. sensorteknologi for glukosemåling, besvart av helse- og omsorgsminister	37
2429.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. utbyggingen av Evenes, besvart av forsvarsminister.....	38
2430.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. personvern til bilister, besvart av samferdselsminister	39

2431.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. feil på kobbernettet, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	40
2432.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. å måtte permittere for andre gang gjennom koronakrisa, besvart av arbeids- og sosialminister	41
2433.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. oversikt over bomprosjekter og bomtakster i Trøndelag, besvart av samferdselsminister	42
2434.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. influensavaksine høsten 2020, besvart av helse- og omsorgsminister.....	43
2435.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. kapasitet for testing, besvart av helse- og omsorgsminister.....	44
2436.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. tungt rusavhengige pasienters rett til individuell behandling, besvart av helse- og omsorgsminister	45
2437.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og sosialminister	47
2438.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	48
2439.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. et uavhengig klageorgan for miljø saker, besvart av klima- og miljøminister	49
2440.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. feriepenge til Heimeverns-soldatene, besvart av forsvarsminister	50
2441.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. kommunal og statleg beredskap, besvart av justis- og beredskapsminister.....	51
2442.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. felling av ulv, besvart av klima- og miljøminister.....	52
2443.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kompensasjonsordning til aktører som Oi! Trøndersk Mat og Drikke, og andre som Gladmat og Bergen Matfestival, besvart av landbruks- og matminister.....	53
2444.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. dekket koronatap, besvart av finansminister	54
2445.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. alle løyve til vindkraft, besvart av olje- og energiminister	55
2446.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. innhenting av vurderinger fra Justis- og beredskapsdepartementets lovavdeling, og innhenting av juridiske vurderinger fra eksterne, besvart av justis- og beredskapsminister	55
2447.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. feilberegnet trygdeavgift, besvart av finansminister	56
2448.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. makeskifter i Statskog, besvart av landbruks- og matminister	57
2449.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. nasjonal plan for rehabiliteringen i primær- og spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister	58
2450.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. fritak for arbeidsgiveravgift for lønnet arbeid i hjemmet, besvart av finansminister.....	60
2451.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. rovvilt, besvart av klima- og miljøminister.....	60
2452.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. ordningen med aksjesparekonto, besvart av finansminister....	61
2453.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. fortolling, besvart av finansminister	62
2454.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. ny juridisk vurdering av departementets adgang til å instruere hovedstyret i Norges Bank av advokatbyrået Arntzen de Besche, besvart av finansminister	63
2455.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. ung svært kreftsyk pasient med små barn som har vært med å teste ut ny immunterapibehandling, besvart av helse- og omsorgsminister	65
2456.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. brudd på forurensningsloven, besvart av klima- og miljøminister	66
2457.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. representantforslag "om å ta nye initiativ for å sikre at barn ikke skal måtte bo på sykehjem i strid med barnets beste og foreldrenes ønske", besvart av helse- og omsorgsminister.....	67
2458.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. følgetjenesten i de ulike helseforetak, besvart av helse- og omsorgsminister.....	68
2459.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. valdshendingar i Finnmark, besvart av justis- og beredskapsminister.....	68

2460.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. vindkraftturbinar i Nordhordlandsfjella, besvart av olje- og energiminister	69
2461.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. avtale med USA som gjør det mulig for norske bedrifter å eksportere økologiske produkter til USA, besvart av landbruks- og matminister	70
2462.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. skip registrert i NIS-registret, besvart av næringsminister	71
2463.	Fra stortingsrepresentant Kent Gudmundsen, vedr. boliglånsforskriften, besvart av finansminister	72
2464.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. vindkraftkonsesjoner, besvart av olje- og energiminister	73
2465.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. anbudskravene for jernbanen, besvart av samferdselsminister	73
2466.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. arveavgiftsvedtak, besvart av finansminister	74
2467.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. Nav Indre Østfold, besvart av arbeids- og sosialminister	75
2468.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. Sør-Øst Politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	75
2469.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. arbeidslivskriminalitet, besvart av næringsminister	76
2470.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Okla vindkraftverk på Stadlandet, besvart av olje- og energiminister	77
2471.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. restaurering og nødvendig vedlikehold av Ole Bulls villa i Lysøen, besvart av kultur- og likestillingsminister	78
2472.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. Evenes flystasjon, besvart av klima- og miljøminister	79
2473.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. politiets håndtering og Sian, besvart av justis- og beredskapsminister	79
2474.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. svakheter ved rutinene for å vurdere lover og regler opp mot EØS-avtalens bestemmelser, besvart av justis- og beredskapsminister	80
2475.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. misligholdte forbrukslån, besvart av finansminister	81
2476.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. skjenkeregelverket, besvart av helse- og omsorgsminister	82
2477.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. fengsel i Bredtvetskogen i Groruddalen, besvart av justis- og beredskapsminister	85
2478.	Fra stortingsrepresentant Jorodd Asphjell, vedr. Arbeidsforberedende Trening, besvart av arbeids- og sosialminister	86
2479.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. bedre flytilbudet ved Florø lufthavn, besvart av samferdselsminister	87
2480.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. bedre arealforholdene ved nyfødttintensivavdelingen på Rikshospitalet, besvart av helse- og omsorgsminister	87
2481.	Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. veksten i driftsbudsjettet til kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister	88
2482.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. tvangsisolering, besvart av helse- og omsorgsminister	89
2483.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. DRG-takstene, besvart av helse- og omsorgsminister	90
2484.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. differansen i Trafikkpakke 2 på jernbanen, mellom tilbudet til SJ og Vy, besvart av samferdselsminister	91
2485.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. Senter for oljevern og marint miljø sin etablering på Fiskebøl, besvart av samferdselsminister	92
2486.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. hotellvirksomheten til det NIS-registrerte cruiseskipet MS Fridtjof Nansen, besvart av næringsminister	93
2487.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. forskningsskipet Dr. Fridtjof Nansen, besvart av utviklingsminister	94
2488.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. vindkraftproduksjon til havs i Utsira Nord og Sørlige Nordsjø, besvart av olje- og energiminister	95
2489.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. regelverket for kjøreseddel for persontransport, besvart av samferdselsminister	95

2490.	Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. Andrea Bruun Eiviks sak hos Helseklage, besvart av helse- og omsorgsminister.....	96
2491.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. avgiftene på henholdsvis brus, sukkervarer, vin og øl, besvart av finansminister.....	97
2492.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. tiltak mot laksesykdommen ILA (infeksiøs lakseanemi), besvart av fiskeri- og sjømatminister	98
2493.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. regjeringens beslutning om å avvikle kompensasjonsordningen for foretak med stort omsetningsfall, besvart av finansminister	100
2494.	Fra stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen, vedr. samværsretten for biologiske foreldre og deres barn, besvart av barne- og familieminister	101
2495.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. coronasmitte i Moria-leiren i Hellas, besvart av justis- og beredskapsminister.....	102
2496.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. deregulering av taximarkedet, besvart av samferdselsminister.....	103
2497.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. status for korona-tiltak i fotballen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	104
2498.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. eventbransjen, besvart av næringsminister.....	105
2499.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. matfestivaler og coronakompensasjonsordninger, besvart av næringsminister.....	105
2500.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. menneskerettigheter til LHBT+-personer i Polen, besvart av utenriksminister	106
2501.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. tilfeller av unødvendig og uforståelig politisk formynderi overfor næringsdrivende, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	107
2502.	Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. høringsinnspill til endring i plan- og bygningsloven mv. (regional plan, dispensasjon m.m.), besvart av kommunal- og moderniseringsminister	108
2503.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Fæmern Belt-tunnelen med firefelts motorvei og dobbeltsporet jernbane, besvart av samferdselsminister.....	109
2504.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. den privatfinansierte Meridian-motorveien fra Belarus til Kazakhstan, besvart av samferdselsminister	109
2505.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. fri tannbehandling, besvart av helse- og omsorgsminister.....	110
2506.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. utfyllinger i det nasjonale laksevassdraget Stjørdalsvassdraget i forbindelse med ny E6 utbygging, besvart av samferdselsminister.....	111
2507.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. egen politibåt i Listerregionen, besvart av justis- og beredskapsminister	112
2508.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. rulleringen av Nasjonal transportplan, besvart av samferdselsminister.....	113
2509.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. tiltak for å hindre reinstitusjonalisering av mennesker med utviklingshemming, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	116
2510.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. forvaltningsloven § 36, besvart av arbeids- og sosialminister.....	117
2511.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. omsorgsdager når barn er pålagt karantene, besvart av arbeids- og sosialminister	117
2512.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. E134 Røldal-Seljestad, besvart av samferdselsminister.....	118
2513.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. helmelk på skolen istedenfor Tines foretrukne alternativer, besvart av helse- og omsorgsminister	119
2514.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. forebygging av terrorisme og radikaliserings, besvart av justis- og beredskapsminister	120
2515.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. billettsystemer til kulturnæringen, besvart av kultur- og likestillingsminister	121
2516.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. avholde smålotteri, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	122

2517.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Direktoratet for e-helse og PWC og prosjektet «En innbygger - en journal», besvart av helse- og omsorgsminister	123
2518.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Andøya flystasjon, besvart av forsvarsminister	123
2519.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. utbygginga av Evenes flystasjon, besvart av forsvarsminister	124
2520.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og sosialminister	125
2521.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. status i prosessen med relokalisering av asylsøkere fra Hellas, besvart av justis- og beredskapsminister	126
2522.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. Båtbygging i Bugøynes, besvart av klima- og miljøminister	126
2523.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. pasienter og tilgang til legemidler før de er godkjent, besvart av helse- og omsorgsminister	127
2524.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. egelverket for Folken og andre kulturarrangører med helårsaktivitet, besvart av helse- og omsorgsminister	129
2525.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Sykehus i Nordmøre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsminister.....	130
2526.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. følgetjenesten i Helse Møre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsminister.....	130
2527.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. entralisering av tjenestestrukturen i Troms , besvart av justis- og beredskapsminister	131
2528.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. hasteforskrift for gjennomføring av møter i folkevalgte organer, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	132
2529.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. tilgang på influensavaksine, besvart av helse- og omsorgsminister.....	133
2530.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. kongsbergindustrien, besvart av arbeids- og sosialminister.....	134
2531.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. helsekøene, besvart av helse- og omsorgsminister	134
2532.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. bemanningsutfordringene i helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsminister	135
2533.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. obbskattefradrag for unge under 30 år, besvart av finansminister.....	136
2534.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. andel av de arbeidsledige og permitterte som har fått mulighet til å delta i et relevant kompetanseutviklingstilbud i høst, besvart av arbeids- og sosialminister.....	137
2535.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. inntektene fra et salg av statens aksjer i Equinor, besvart av finansminister.....	138
2536.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. familier med alvorlig syke barn som blir trukket i hjelpestønad, besvart av arbeids- og sosialminister.....	139
2537.	Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. LHL-sykehuset Gardermoen, besvart av statsminister	140
2538.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. fylkeskommunale garantier for riksveiprosjekter, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	141
2539.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. utbygging av fylkesveg 359 Kaste-Stoadalen i Nome kommune i Vestfold og Telemark fylke, besvart av samferdselsminister.....	142
2540.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. endre den eksisterende kompensasjonsordningen for kulturlivet, besvart av kultur- og likestillingsminister	142
2541.	Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. evaluering av politireformen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	143
2542.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. riksveiprosjekter i fylker, besvart av samferdselsminister	144
2543.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. NOAH sin begrunnelse for samdrift i Dalen gruver i Brevik, besvart av klima- og miljøminister	145
2544.	Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. voldoffererstatningsordningen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	146
2545.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Bergmesteren AS, besvart av klima- og miljøminister.....	147

2546.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. høyhastighets sykkelvei mellom Sandnes og Stavanger, besvart av samferdselsminister	148
2547.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. mammografitest, besvart av helse- og omsorgsminister	149
2548.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. fysiske og mentale grenseendringer i Innlandet, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	150
2549.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. etterforske amerikanske krigsforbrytelser begått i Afghanistan, besvart av utenriksminister	150
2550.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. flypassasjeravgift, besvart av samferdselsminister.....	151

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2401 - 2550) for sesjonen 2019-2020**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	2402, 2473
Andersen, Karin (SV)	2447, 2455, 2528
Asphjell, Jorodd (A)	2478
Bastholm, Une (MDG)	2401, 2472, 2495, 2538
Bjørndal, Fredric Holen (A)	2535
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	2437, 2438, 2467, 2511
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2433, 2452
Borch, Sandra (Sp)	2527
Eide, Petter (SV)	2430
Fagerås, Mona (SV)	2408, 2546, 2547
Fasteraune, Bengt (Sp)	2419
Freiberg, Kjell-Børge (FrP)	2412, 2413
Frølich, Peter (H)	2481
Gharahkhani, Masud (A)	2415, 2417, 2521, 2530
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	2418, 2446
Greni, Heidi (Sp)	2431
Grung, Ruth (A)	2487, 2488
Gudmundsen, Kent (H)	2463
Hagebakken, Tore (A)	2482, 2509
Haltbrekken, Lars (SV)	2416, 2470, 2506
Hansen, Svein Roald (A)	2465, 2474
Hansen, Øystein Langholm (A)	2479
Henriksen, Kari (A)	2427
Hjemdal, Silje (FrP)	2471
Hoksrud, Bård (FrP)	2443, 2461, 2503
Huitfeldt, Anniken (A)	2500
Jensen, Siv (FrP)	2490, 2537
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	2405
Johnsen, Kristin Ørmen (H)	2494
Johnsen, Tor André (FrP)	2504
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	2403, 2454, 2477, 2522
Kjerkol, Ingvild (A)	2434
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	2544
Klinge, Jenny (Sp)	2459
Knutsen, Eigil (A)	2475
Larsen, Erlend (H)	2531
Leirtrø, Kirsti (A)	2420, 2499, 2505
Lerbrekk, Solfrid (SV)	2409, 2432, 2469, 2510, 2536
Liadal, Hege Haukeland (A)	2428, 2512, 2515
Limi, Hans Andreas (FrP)	2422, 2450, 2466, 2493
Listhaug, Sylvi (FrP)	2486, 2491
Lyngedal, Åsunn (A)	2453
Lysbakken, Audun (SV)	2549

Moflag, Tuva (A)	2480, 2523
Mossleth, Siv (Sp)	2451, 2485
Moxnes, Bjørnar (R)	2440, 2514, 2520
Myhrvold, Ole André (Sp)	2464
Myrli, Sverre (A)	2489, 2539
Myrseth, Cecilie (A)	2541
Mørland, Tellef Inge (A)	2435, 2436, 2516, 2517
Navarsete, Liv Signe (Sp)	2410, 2411, 2518, 2519
Njåstad, Helge André (FrP)	2404, 2425
Nordlund, Willfred (Sp)	2429, 2456
Nævra, Arne (SV)	2407, 2426, 2484, 2545
Pollestad, Geir (Sp)	2444, 2445, 2497
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	2448
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	2507
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	2439, 2468
Solberg, Torstein Tvedt (A)	2524
Steffensen, Roy (FrP)	2501, 2513
Stensland, Sveinung (H)	2476, 2483
Stordalen, Morten (FrP)	2508
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	2441, 2442
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	2502
Tajik, Hadia (A)	2406, 2542
Toppe, Kjersti (Sp)	2458, 2460, 2525, 2526
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	2496, 2548, 2550
Vågslid, Lene (A)	2423, 2424
Wiborg, Erlend (FrP)	2421, 2492
Wilkinson, Nicholas (SV)	2414, 2449, 2457, 2529, 2532
Øvstegård, Freddy André (SV)	2540
Aasland, Terje (A)	2462, 2498, 2543
Aasrud, Rigmor (A)	2533, 2534

STORTINGET

Dokument 15:17

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2401

Innlevert 25. august 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 3. september 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Gjennom prosjektet #DenNyeOljen har Norsk Olje og Gass invitert seg selv til skoler i hele Norge for å bidra til det de selv mener er en faktabasert samfunnsdebatt. Ifølge opplæringslovens § 9-6 har skoleeier plikt til å sørge for at elever "ikkje blir utsette for reklame (...) som i stor grad kan påvirke holdningar, åtferd og verdiar, mellom anna på skolens område, i lærebøker og andre læremiddel som blir nytta i opplæringa".

Mener statsråden at prosjektet er et brudd på opplæringslovens § 9-6?

BEGRUNNELSE:

Norsk Olje og gass har en åpenbar egentinteresse i at ungdom får et mer positivt syn på olje- og gassnæringen. Bransjeorganisasjonen har brukt lærdommen fra #DenNyeOljen-prosjektet til å utvikle målrettede råd for kommunikasjon til unge. Blant annet har de laget en strategi på fem steg, kalt «Tunnelmodellen», som skal få klimaengasjerte unge til «å heie på olje- og gassbransjen».

Svar:

Skolebesøk fra ulike organisasjoner, bedrifter og andre aktører er vanlig i norske skoler. De som kommer på skolebesøk, kan komme fra lokalmiljøet eller representere regionale eller nasjonale aktører. Noen av aktørene er offentlige, mens andre er private interesseorganisasjoner eller mer kommersielle aktører. Ofte synes både lærere og elever at slike besøk er et fint tilskudd til den vanlige

undervisningen, og det kan være en god måte å belyse et tema på. Skolebesøk kan bidra til aktualitet, bredere innsikt og nye perspektiver. De som besøker skolene, kommer for å dele kunnskap, drive holdningsskapende arbeid, bidra til diskusjon og refleksjon eller dele kulturuttrykk. Generelt vil jeg si at skolebesøk kan være en fin ting, og noe det bør være rom for i norsk skole.

Reklameforbudet i opplæringsloven § 9-6 betyr at det ikke er tillatt med reklame som i stor grad vil kunne ha uheldig påvirkning på elevene. Det er skolen selv som må vurdere om dette er en sannsynlig konsekvens av budskapet elevene utsettes for, for eksempel på et skolebesøk. Hva som er uønsket eller uheldig påvirkning på elevene, vil variere blant annet med elevenes alder og modenhet. Det vil også avhenge av hvordan skolen forbereder elevene på temaet eller besøket, og hvordan det diskuteres i etterkant. Dyktige lærere vil kunne hjelpe elevene med å identifisere aktørens budskap, løfte fram problemstillinger og åpne for refleksjon rundt dette. Skolens arbeid med skolebesøk kan blant annet kobles til opplæring i kritisk tenking og kildekritikk. Disse ferdighetene er en viktig del av de nye læreplanene. I fagfornyelsen er i tillegg bærekraftig utvikling ett av tre tverrfaglige temaer som elevene skal få opplæring i. Dette skal legges til rette for at elevene kan forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, og hvordan de kan håndteres. Temaet rommer problemstillinger knyttet til miljø og klima, fattigdom og fordeling av ressurser, konflikter, helse, likestilling, demografi og utdanning. Elevene skal lære om sammenhengen mellom de ulike aspektene ved bærekraftig utvikling.

Jeg har tillit til at de skolene som har fått besøk av Norsk olje og gass, har håndtert dette på en god måte, og innenfor loven. Hvordan organisasjonen har brukt erfaringene fra møtene med ungdommer til internt og eksternt arbeid i etterkant, kan ikke skolene stå ansvarlige

for. At elevene får opplæring i kritisk tenking, kildekritikk og bærekraftig utvikling, skal også bidra til å gjøre elevene godt rustet til å møte og ta stilling til organisasjonens materiale ved neste korsvei.

SPØRSMÅL NR. 2402

Innlevert 25. august 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 1. januar 0001 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Kan statsråden klargjøre hvorfor tilskuddet til Født Fri for 2018 ikke fremkommer i nasjonalregnskapet, og handler de 4,9 mill. kr som oppgis i Født Fris regnskap for 2018 om at 100 000 kr er utbetalt i forskudd som stiftelseskapital for at stiftelsen som allerede var tildelt milliontilskudd kunne etableres?

BEGRUNNELSE:

I tildelingsbrevet til IMDI (s. 27), fremkommer at totalt tilskudd til nasjonale ressursmiljøer på integreringsfeltet for 2018 var på 24,045 mill. kroner.

I IMDis årsrapport 2018 (s. 75) heter det følgende:

«I 2018 mottok 16 organisasjoner til sammen 28,5 mill. kroner i driftsstøtte over denne tilskuddsordningen.»

Differansen er på ca. 4 mill. kr, men sammenligner vi dette med hva som fremkommer i statsbudsjettet (2019-2020, s. 259) for 2018, så fikk Minotenk 1 mill. mer i tilskudd, SEIF 3 mill. mer (samt mindre beløp der Utrop fikk 200 000 kr mindre og Just Unity 400 000 kr mer enn utbetalingen fra IMDi tilsier). Da ligger vi for 2018 på ca. 28,5 mill. kr. totalt på denne posten.

At SEIF fikk 3 mill. ekstra i 2018 finner vi dekning for i budsjettavtalen med Høyre, FrP, Venstre og KrF (s.59), men ikke økningen på 1 mill. til Minotenk. I avtalen heter det:

«Flertallet viser til at en gjennom budsjettforliket øker posten med 12 mill. kroner, herunder tilskuddet til KIAs språkopplæringsprogram (8 mill. kroner), Selvhjelp for innvandrere (SEIF) (3 mill. kroner) og til prosjekt i regi av Kirkens Bymisjon i Trondheim – Søstre til søstre, Peace Painting (1 mill. kroner). Flertallet viser til at en gjennom budsjettforliket vil gi tilskuddet til Født fri: Kontaktforum for minoritetskvinner og æreskultur med 5 mill. kroner.»

I sum ser det ut som denne posten i 2018 økte med totalt 9 mill. kr. Dette fordi de foreslåtte 8 millioner til KIAs språkopplæringsprogram først kom i 2019-budsjettet (altså etter at KrF kom inn i regjering). De 1 mill. til Kirkens Bymisjon i Trondheim (Søstre til søstre, Peace Painting) ser ut til å ha blitt tildelt Minotenk (som for øvrig Venstres Abid Raja i sin tid startet). Så har vi de 5 mill. til Født Fri i 2018, som verken fremkommer hos IMDi eller i statsbudsjettet (2019-2020), ei heller for statsbudsjettet 2018-2019, s. 265).

Regnskapet 2018 fra Født Fri viser derimot et tilskudd fra staten pålydende 4,9 mill. kr. Nøkkelopplysninger fra Enhetsregisteret i Brønnøysund sier at Født Fri, en organisasjon initiert av Abid Raja, ble stiftet 15.11.2017, altså midt i budsjettforhandlingene på Stortinget (forhandlinger som Raja ledet for Venstre).

Svar:

Jeg legger til grunn at representanten i sitt spørsmål mener å spørre om hvorfor tilskuddet til Født fri ikke fremkommer i statsregnskapet, og ikke i nasjonalregnskapet. Statsregnskapet inneholder ikke så detaljert informasjon at tilskudd til de enkelte organisasjonene fremkommer. Dette gjelder alle tilskuddsmottakere, ikke bare Født fri.

Stortinget vedtok å bevilge 5 mill. kroner under kap. 496, post 71 til stiftelsen Født fri: Kontaktforum for minoritetskvinner og æreskultur, jf. Justis- og beredskapsdepartementets Prop. 1 S (2017–2018), Innst. 16 S (2017–2018) og tilhørende vedtak i Stortinget. I tråd med dette ga Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) Født Fri tilsagn på 5 mill. kroner for 2018 i tilsagnsbrev av 16.01.18. I tilsagnsbrevet imøtekommer IMDi stiftelsens søknad av 15.01.18 om forskudd på 100 000 kroner til dekning av grunnkapitalen for opprettelse av stiftelse. De resterende 4,9 mill. kroner ble utbetalt i to terminer, i mars og august.

Representanten påpeker videre at det ikke står oppført i Prop. 1 S (2018–2019), side 265, at Født fri mottok 5 mill. kroner i 2018. Tabellen på side 265 i Kunnskapsdepartementets Prop. 1 S (2018–2019) viser oversikt over tilskudd til nasjonale ressursmiljø i 2017 og 2018, samt forslag for 2019. Født fri mottok imidlertid ikke tilskudd i 2018 som et nasjonalt ressursmiljø, men fikk et øremerket enkelttilskudd som følge av vedtak i Stortinget om dette. Organisasjonen fikk tilskudd som nasjonalt ressursmiljø først i 2019. Dette er grunnen til at tilskuddet for 2018 ikke er oppført i denne tabellen. Dette gjelder også for tilsvarende tabell i Kunnskapsdepartementets Prop. 1 S (2019–2020).

Representanten begrunner videre spørsmålet med momenter som ikke knytter seg direkte til spørsmålet. Jeg kommenterer kort på disse under.

Jeg vil først påpeke at budsjettforliket for 2018 er fulgt opp og at også Minotenk og Født fri er omfattet av dette, jf. Innst. 16 S (2017–2018). Videre ble prosjektet Søster til søster i regi av Kirkens bymisjon tildelt midler i 2018, jf. Prop. 85 S (2017–2018), Innst. 400 S (2017–2018). Videre ble KIA språkopplæring tildelt 8 mill. kroner i 2018, jf. Innst. 16 S (2017–2018) og tilhørende vedtak i Stortinget. Når det gjelder samlet tilskudd til nasjonale ressursmiljø for 2018, så er beløpet i budsjettproposisjonene for 2018 og 2019, det vil si 28,445 mill. kroner, det korrekte. Dette beløpet står også i tildelingsbrevet til IMDi for 2018, mens det ved en inkurie har blitt feil i tabellen i tildelingsbrevet for 2019.

SPØRSMÅL NR. 2403

Innlevert 25. august 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 1. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

I mars vedtok Stortinget forslag fra regjeringen om å plassere 50 milliarder kroner i Statens Obligasjonsfond, samt gi 50 milliarder kroner til en lånegarantiordning gjennom bankene. Av førstnevnte har 3,7 mrd. kroner blitt benyttet, av sistnevnte 8,1 mrd. kroner (per juni).

Synes statsråden ordningene har fungert etter hensikten, eller vil han nå justere mandatet for statens obligasjonsfond, for eksempel ved å målrette kjøp av grønne obligasjoner?

Svar:

Målet med Statens obligasjonsfond er å bidra til kredittilgang og likviditet i det norske obligasjonsmarkedet. Folketrygdfondet har i sin rapport om forvaltningen av Statens obligasjonsfond i første halvår 2020 som ble lagt frem 25. august opplyst at fondet ved utgangen av juni hadde kjøpt obligasjoner i markedet for til sammen 3,6 mrd. kroner. Det er investert i 44 ulike lån fra 30 forskjellige utstedere. Folketrygdfondet beskriver i rapporten at kredittpåslagene i obligasjonsmarkedet økte dramatisk fra slutten av februar, men at utviklingen snudde i andre kvartal. Ifølge Folketrygdfondet tok emisjonsaktiviteten for norske selskaper seg betydelig opp igjen i mai og juni, etter at aktiviteten var lavere enn normalt i mars og april.

Folketrygdfondet peker på at kredittmarkedet normaliserte seg raskt, og at det forventes at aktiviteten i markedet vil ta seg opp fremover, også for utstedere med høyere kredittrisiko.

Finansdepartementet ba i brev 24. april 2020 Folketrygdfondet om å redegjøre for gjennomføringen av forvaltningen av Statens obligasjonsfond så langt. I svaret 30. april 2020 viste Folketrygdfondet til at det er vanskelig å bedømme den fulle effekten av obligasjonsfondet eller de direkte virkningene i løpet av så kort periode. Folketrygdfondet understrekte imidlertid at deres klare inntrykk var at etableringen av fondet har hatt en positiv indirekte effekt på markedet, ved at det sammen med andre tiltak har bidratt til økt optimisme og på denne måten påvirket andre markedsaktørers adferd. Videre skrev Folketrygdfondet at med unntak av selskaper med svak kredittvurdering, hadde de fleste selskaper god kapitaltilgang i obligasjonsmarkedet.

Mandatet for Statens obligasjonsfond ble endret 8. mai 2020, hvor laveste nivå for kredittvurdering ble redusert fra B- til CCC+. Etter min vurdering er det fortsatt tidlig å vurdere den fulle effekten av obligasjonsfondet, men jeg oppfatter at fondet så langt har virket etter hensikten. Jeg ser ikke behov for ytterligere endringer i mandatet nå.

Statens obligasjonsfond er ment å være rettet mot det norske markedet og mot alle bransjer. Fondet er ikke ment å skulle rettes inn mot enkelt-selskaper eller sekto-

rer. Det å skulle målrette fondets obligasjonskjøp mot særskilte sektorer, selskaper eller bestemte typer obligasjoner kan bidra til å gjøre det vanskeligere å oppnå målet om å bidra bredt til kredittilgangen. Jeg anser det derfor ikke hensiktsmessig å skulle målrette fondet mot grønne obligasjoner. Samtidig vil jeg understreke at Folketrygd-fondet har anledning innenfor mandatet til å kjøpe grønne obligasjoner på lik linje med andre obligasjoner som tilbys i markedet.

Bankene er den viktigste kilden til lånefinansiering for de aller fleste bedrifter i Norge. Mange bedrifter fikk i vår likviditetsmangel og andre økonomiske utfordringer som følge av virusutbruddet og tiltakene mot smittespredning. Garantiordningen for banklån til bedrifter ble

derfor etablert i mars, og har styrket bedriftenes tilgang til lån. Per 19. august hadde bankene brukt 9,5 mrd. kroner (19 pst.) av garantirammen på 50 mrd. kroner. Siden garantien dekker 90 pst. av lånene, betyr det at bankene hadde gitt delvis statsgaranterte lån for til sammen 10,5 mrd. kroner. Ordningen har bidratt til at nesten 3 500 bedrifter over hele landet har fått tilgang til nødvendig likviditet.

På anmodning fra Stortinget ga regjeringen den 29. mai en bredere vurdering av innretningen av lånegarantien, se kapittel 7.2 i Prop. 127 S. Der viste vi blant annet til at ordningen kan ha reddet mange arbeidsplasser og forhindre tap av levedyktige bedrifter. Regjeringen vurderer løpende behovet for tilpasninger av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 2404

Innlevert 25. august 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 1. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden i lys av det som skjedde i Florø overfor Avinor understreke viktigheten av at brannlova vært fulgt og at Avinor har eit samfunnsansvar og i beredskapssammenheng?

GRUNNGJEVING:

NRK Sogn og fjordane hadde 23. august ein sak på nett med overskrifta: «Bad om forsterkning, men brannbilen dukka aldri opp».

Bakgrunnen er brannen i Florø 22. juli i år der det oppstod brann i et rekkehus. Saken er ein god illustrasjon på manglande samarbeid på tvers av offentlege etatar der utfallet blei at tilgjengelege ressursar ikkje vart stilt til disposisjon i ein beredskapssituasjon. Brannlova er klar på at alle pliktar å delta i slike situasjonar.

Svar:

På generell basis legger jeg til grunn at Avinor følger gjeldende lover og forskrifter.

Jeg har ellers lagt spørsmålet fram for Avinor. Avinor viser i sitt innspill til at Avinors brann- og redningsberedskap primært skal håndtere luftfartshendelser, slik som slokking av brann i et luftfartøy. Mannskapene på norske flyplasser er opplært, utstyrt og trent i henhold til det felleseuropeiske regelverket på området (EASA 139/2014). Det

vil si at Avinors personell er opplært og trent til å håndtere hendelser knyttet til luftfartøy og ikke for håndtering av bygningsbrann.

Ved anmodning om bistand vil Avinor likevel yte bistand så langt dette er mulig under hensyn til egen kompetanse, drift og beredskap. Dersom Avinors ressurser rekvireres til bistand utenfor flyplassen, vil Avinor søke å redusere eller stenge egen virksomhet der dette er mulig, slik at bidrag til ekstern brann- og redningsinnsats gis prioritet. Avinor har ved flere hendelser bistått ved eksterne brann- og redningsrelaterte hendelser. Som eksempler nevner Avinor brannen i tråleren i Tromsø, skogbrannene i Sverige, brannen i Lærdalsøyri og Lillestrøm-ulykken mellom to godstog.

Ved hendelsen i Florø onsdag 22. juli mottok Avinor henvendelse fra Alarmsentralen i Sogn og Fjordane, med forespørsel om å bistå Kinn Brannvesen ved en brann i et rekkehus. Avinor meddelte at det kunne stilles en brannbil til disposisjon, men at det på grunn av en utfordrende mannskapssituasjon, pågående helikopterbevegelser og krav til egen beredskap ikke kunne stilles med mannskap. Om lag én time etter første henvendelse, og etter at helikoptertrafikken var avviklet, ble alarmsentralen kontaktet og tilbudt brannbil med mannskap.

Avinor opplyser at det mandag 31. august skal gjennomføres en evaluering av hendelsen, med deltagere fra kommunen, brannvesen, politiet og Avinor.

SPØRSMÅL NR. 2405**Innlevert 25. august 2020 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 2. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvilke styringssignaler har regjeringen gitt SSB om videreføringen av piloten for grensehandelsstatikk med formål om et kontinuerlig og årlig grensehandelsbarometer, og kan statsråden anslå når et slikt grensehandelsbarometer eventuelt vil kunne være på plass?

BEGRUNNELSE:

I Meld. St. 9 (2018-2019) Handelsnæringen – når kunden alltid har nett, varslet regjeringen at den vil utrede behovet for et årlig grensehandelsbarometer. Som en oppfølging av dette inngikk Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet to avtaler med SSB om kjøp av statistikk. SSB gjennomførte en pilotstudie (en spørreundersøkelse for september måned 2019), hvor grensehandelsstatikken ble brutt ned på en rekke varegrupper. Dette ga mer detaljert informasjon om grensehandel av kategoriene som blant annet mat, mineralvann, sjokolade og godteri, alkohol, tobakkvarer, elektronikk og klær. SSB laget også statistikk over grensekryssende netthandel av varer og tjenester basert på nordmenns bruk av kort over internett i utlandet. Begge prosjektene ble ferdigstilt januar 2020. Intensjonen bak pilotundersøkelsen var å kunne etablere et årlig grensehandelsbarometer.

Vi er imidlertid ikke kjent med om det er progresjon i arbeidet med å innføre et grensehandelsbarometer.

Vi mener at et slikt barometer vil utgjøre et godt grunnlag for å utvikle treffsikker politikk.

Svar:

I Meld. St. 9 (2018-2019) Handelsnæringen - når kunden alltid har nett lofte regjeringen å «utrede behovet for et årlig grensehandelsbarometer. Statistikken skal også omfatte grensekryssende netthandel med varer og tjenester».

Som en oppfølging av dette, har Statistisk sentralbyrå (SSB) på betalt oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet gjennomført to prosjekter. Prosjektene er regulert gjennom kontrakter, og er ikke en del av styringsdialogen mellom Finansdepartementet og SSB. Det ene prosjektet var en pilotundersøkelse for å utvide statistikken for grensehandel. Pilotundersøkelsen dekker i tillegg til det totale handlebeløpet, en inndeling av grensehandelen på utgifter til kafé- og restaurantbesøk og andre tjenester samt 14 varekategorier (bl.a. mat/dagligvarer, alkohol, tobakk/snus, mineralvann og sjokolade/godterier). Resultatene ble presentert på SSBs hjemmesi-

de 8. januar 2020: <https://www.ssb.no/varehandel-og-tjenesteyting/artikler-og-publikasjoner/nordmenns-grensehandel>.

Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet har vært i dialog med SSB om mulig videreføring av pilotprosjektet. Det er foreløpig ikke konkludert om det skal gjennomføres en ny slik undersøkelse. En eventuell ny undersøkelse vil ikke bli gjennomført før det er åpnet for normal grensehandel.

Det andre prosjektet har systematisert statistikk for grensekryssende betalinger med kort over internett. Statistikken gir en bedre oversikt over utviklingen i netthandel til og fra Norge, samt hvilke varer og tjenester som handles på nettet. SSB offentliggjorde den nye statistikken 29. januar 2020: <https://www.ssb.no/utenriksokonomi/artikler-og-publikasjoner/pa-nett-med-betalingskort-over-landegrensene>.

SSB har publisert en oppfølger til denne undersøkelsen. Den 25. juni 2020 la SSB ut en artikkel som beskriver den kvartalsvise utviklingen i bruk av internasjonale betalingskort videre fra og med 1. kvartal 2019 til og med 1. kvartal 2020, se: <https://www.ssb.no/varehandel-og-tjenesteyting/artikler-og-publikasjoner/sterk-vekst-i-netthandelen-med-kort-i-1.kvartal>. I 2020 har SSB i tillegg til data om grensekryssende betalinger også samlet inn opplysninger om bruk i Norge av norskutstedte internasjonale betalingskort inndelt etter brukerstedskoder. Den siste artikkelen konsentrerte seg derfor om all netthandel med disse kortene. SSB vil fortsette å lage statistikk for kvartalene som kommer, og har planer om å etablere en ny fast offisiell kortstatistikk fra og med 2021.

SPØRSMÅL NR. 2406**Innlevert 25. august 2020 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 1. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kva handlingsrom innafor EØS har Norge på utforminga av fritaksmetoden og aksjonærmodellen?

GRUNNGJEVING:

Grunngjevinga bak fritaksmetoden er å unngå dobbel skattlegging, men metoden har vist seg å ha nokre uheldige sideeffektar. I NOU 2014:13 «Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi» kan me lese at «Kravet til skattemessig likebehandling av selskap innafor EØS, og innføringen av fritaksmetoden i 2006, bidrar til at det norske skattesystemet gir vide muligheter for norske selskap til å flytte overskudd mellom konsernselskap». I tillegg syner tal frå skatteetaten at norske bedriftseigarar i åra 2016–2018 har henta ut over 200 mrd. kr skattefritt frå bedrifter dei eig, og flytta dei til private holdingselskaper (DN 14.12.19).

Svar:

Noreg har i prinsippet full handlefridom ved utforminga av fritaksmetoden og aksjonærmodellen innafor EØS. For å etterleve pliktene som Noreg har etter EØS-avtala, er det likevel naudsynt med lik behandling av aksjeinntekter frå norske selskap og utanlandske selskap som høyrer heime innafor EØS. Dette inneber at eventuelle innskrenkingar i reglane også må gjelde i reint nasjonale tilfelle – ikkje berre i dei grensekryssande. Det same gjeld for skattereglane i dei andre EØS-landa, noko som gjer at norske selskap og aksjonærar møter same skattevilkår som innanlandske investorar når dei investerer eller etablerer seg i andre EØS-land.

Då Stortinget innførte fritaksmetoden og aksjonærmodellen som ein del av 2006-reforma, var det eit resultat av breie og grundige utgreiingar om kva slags system ein bør ha for skattlegging av aksjeinntekter innafor Noreg og EØS, sjå NOU 2003:9 (Skaugutvalget), St.meld. nr. 29 (2003–2004) og Ot.prp. nr. 1 (2004–2005). I vurderinga var det òg eit viktig mål å bringe Noreg si skattlegging av aksjeinntekter i selskap i samsvar med EØS-retten, idet dei tidlegare reglane ikkje likebehandla aksjeinntekter for norske og utanlandske selskap. I utgreiingane blei difor særleg omsynet til å unngå uynskte tilpassingar i dei grensekryssande tilfella vurdert, og det blei gjort tiltak for å motverke desse. Innafor EØS gjeld mellom anna avgrensingar av fritaksmetoden mot inntekt til og frå selskap som høyrer heime i lågskattelend innafor EØS og/

eller ikkje er reelt etablert eller driv reell økonomisk aktivitet der. Vi har også særlege reglar om skattlegging av ikkje-skattlagde gevinstar ein aksjonær tek ut av norsk skattleggingsområde ved utflytting.

I utgreiinga av aksjonærmodellen og fritaksmetoden blei det framheva at desse reglane var meir like reglane i andre europeiske land, sjå Meld. St. 29 (2003–2004) Om skattereform, punkt 8.1 og 3.4.1.3. Fritaksmetoden gjekk inn i ein internasjonal trend der godtgjeringsystema vart erstatta med skattefritak for aksjeinntekter i selskap frå både innanlandske og utanlandske selskap. Det blei mellom anna vist til at slike skattefritak var innført eller planlagt innført i Sverige, Danmark, Finland, Storbritannia, Tyskland og Nederland.

Fritaksmetoden og aksjonærmodellen representerer difor eit systemval, og ikkje eit høl i skattesystemet som må tettast.

Framstillinga i DN-artikkelen som representant Tajik syner til i grunngjevinga for spørsmålet, er ikkje dekkjande. Fritaksmetoden sørgjer for at overskot ikkje vert skattlagt fleire gonger i kjeder av selskap, såkalla kjedeskattlegging, ved at utbytte og aksjegevinstar normalt er skattefrie for selskap som tek imot utbytte eller gevinst. Slik unngår ein at skattenivået på selskapsoverskot vert urimeleg høgt og vilkårleg, avhengig av korleis selskapsstrukturen ser ut, og at kapital vert låst inne, kanskje i ei lite lønsam verksemd. Sjølv om fritaksmetoden gir skattefritak på aksjeinntekt i selskap, medfører aksjonærmodellen at aksjeinntekt ut over risikofri rente vert skattlagt når inntekta går til personlege aksjonærar. Til saman inneber dei to regelsetta at overskotet vert skattlagt to gonger i staden for fleire: fyrst i selskapet som skapar overskotet, deretter ved utdeling til personleg aksjonær. For utanlandske aksjonærar blir skattlegginga sikra gjennom kjeldeskatte på utbytte.

SPØRSMÅL NR. 2407**Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 4. september 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Konsesjonsbehandlingen i vindkraftsaker har vært omstridt. I forbindelse med debatten som kommer omkring Meld. St. 28 (2019–2020) vil utvilsomt spørsmålet om bruk av Plan- og bygningsloven og Energiloven komme opp. En sentral del av dette er bruk av statlig plan. I begrunnelsen for dette spørsmålet henvises til en viktig juridisk utredning omkring legaliteten for bruk av statlig plan.

Hvilke vurderinger har ligget til grunn for bruk av statlig plan i vindkraftsaker, og i hvilke prosjekter har dette vært brukt?

BEGRUNNELSE:

Det henvises til en fersk utredning gjort av forskningsprofessor Ole Kristian Fauchald ved Fridtjof Nansens institutt, som setter spørsmålsteget ved anvendelsen av statlig plan i mange vindkraftsaker: <https://motvind.org/wp-content/uploads/2020/08/Fauchald-utredning-statlige-arealplaner-vindkraft-2020.pdf>

Svar:

Regjeringen har vært tilbakeholden i bruken av statlig plan i konsesjonsprosesser knyttet til vindkraft. Lokaldemokratiet og kommunenes synspunkter skal, og bør veie tungt, i konsesjonssaker. Dette er en tilnærming jeg vil videreføre. Derfor varslet også regjeringen i Meld. St. 28 (2019-2020) om endringer i konsesjonsbehandlingen av vindkraft på land at kommunene skal involveres tettere og bedre i fremtidige konsesjonssaker.

I de tilfeller hvor det har vært grunnlag for å anvende statlig plan er det hjemlet i plan- og bygningsloven § 6-4 tredje ledd hvor det heter at departementet "uten videre" kan bestemme at endelig konsesjon til kraftproduksjonsanlegg skal ha virkning som statlig arealplan.

Det er ikke knyttet særlige saksbehandlingsregler til bruken av statlig arealplan på konsesjonspliktige energiproduksjonsanlegg. Det er heller ikke knyttet særlige vilkår for når bestemmelsen kan anvendes, ut over at vedtaket må rette seg mot en endelig konsesjon til et kraftproduksjonsanlegg. Dette følger også av energiloven § 3-1 fjerde ledd, der det heter at departementet kan bestemme at ethvert anlegg med endelig konsesjon (...) uten videre skal ha virkning som statlig plan etter plan- og bygningsloven § 6-4. Bestemmelsen kan i tillegg komme til anvendelse på ethvert anlegg med endelig konsesjon. Det kan ikke innfortolkes noen betingelse om at tiltaket er viktig

som element i statlig eller regional energiforsyning eller er viktig for lokal energiforsyning eller for ivaretagelse av andre lokale samfunnshensyn.

Jeg viser også til Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) kapittel 3.6.2 Nærmere om energitiltak, der det heter:

"for å sikre at konsesjonspliktige tiltak for produksjon av elektrisk energi kan gjennomføres i tilfeller hvor kommunen ikke legger til rette for tiltaket gjennom planendring eller dispensasjon, foreslås det inntatt en bestemmelse i § 6-4 tredje ledd som gir Olje- og energidepartementet adgang til å bestemme at endelig konsesjon kan gis virkning som statlig plan."

Det er en forutsetning for anvendelsen av § 6-4 tredje ledd at det er gjennomført en statlig konsesjonsprosess etter energiloven. Jeg mener det er et viktig prinsipielt og praktisk argument at det har lite for seg å gjennomføre konsesjonsprosesser etter lovverket uten at staten har mulighet til å bestemme at endelige konsesjonsvedtak kan gjennomføres.

Bruken av statlig plan for energianlegg med endelig konsesjon er underlagt forvaltningens frie skjønn. Jeg vil imidlertid igjen understreke at selv om vurderingen etter bestemmelsen er underlagt forvaltningens frie skjønn, har denne regjeringen en høy terskel for å gripe inn overfor det kommunale selvstyret. Beslutning om statlig plan skal brukes med varsomhet, og er underlagt de begrensninger som følger av læren om forvaltningens frie skjønn og etter at kommunens syn er innhentet og vurdert.

Jeg vil også påpeke at kravet om å utarbeide miljø-, transport og anleggsplan (MTA-plan) er nedfelt som vilkår i konsesjonen. Godkjenning av MTA-plan skal skje innenfor de rammer konsesjonen oppstiller. Om konsesjonen gis virkning som statlig arealplan gjelder det samme. Godkjenning av MTA-plan må skje innenfor gjeldende konsesjon, og vil da være innenfor rammene til gjeldende plan. Godkjenning av detaljplan og MTA skjer for øvrig ved enkeltvedtak, og i tråd med forvaltningsrettslige krav til saksbehandling.

Med forbehold om at det kan være vedtak om statlig plan i tidligere regjeringsperioder som ikke er fanget opp i oversikten nedenfor, er følgende konsesjonsvedtak til vindkraft gitt virkning som statlig arealplan etter anmodning fra vertskommunen:

- Roan, Kvenndalsfjellet og Storheia vindkraftverk på Fosen
- Sørfjorden vindkraftverk i Hamarøy
- Øyfjellet vindkraftverk i Mosjøen

Dessuten er følgende konsesjonsvedtak til vindkraftverk

gitt virkning som statlig arealplan da OED stadfestet konsesjonen i forbindelse med klagebehandling eller i forbindelse med detaljer i slutfasen og/eller mens prosjektet var under bygging:

- Andmyran vindkraftverk på Andøya
- Haram vindkraftverk i Ålesund
- Tysvær vindkraftverk
- Tellenes vindkraftverk i Dalane
- Skurvenuten i Gjesdal

SPØRSMÅL NR. 2408

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 7. september 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at faglærte og ufaglærte i tjenester til personer med utviklingshemming får etterutdanningen de har behov for, og hvordan vil statsråden sikre at det utdannes nok vernepleiere i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

I juni lanserte FO rapporten “Ingen tid å miste” om kompetansesituasjonen i tjenester til personer med utviklingshemming. Den avdekker uforsvarlig lav kompetanse og at kun 10,7 prosent av ansatte i tjenestene er utdannede vernepleiere, utdanningen som ble opprettet for å bistå nettopp denne gruppen. 33,2 prosent av de ansatte i tjenestene har ingen formell utdanning, mens 38,6 prosent har fagbrev. Totalt utgjør andelen med universitets- eller høyskoleutdanning kun 28,2 prosent. FO har anbefalt at 70 prosent av ansatte bør ha høyere utdanning for at disse skal være faglig forsvarlige, og at hovedvekten bør være vernepleiere. Mange kommuner sliter med å få rekruttert kvalifiserte ansatte med høyskoleutdanning når de lyser ut ledige stillinger. NOU 2019:2 Fremtidige kompetansebehov II – utfordringer for kompetansepolitikken viser rekrutteringsproblemer i disse tjenestene både på kort og lang sikt. FO og Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming (NAKU) beregner at vernepleiermangelen i disse tjenestene ligger mellom 20 000 og 30 000 i inneværende år. Dette krever en enorm satsning på videre- og etterutdanning av de ansatte i tjenestene og en øking av antall studieplasser i vernepleierfaget. Rapporten kan leses i sin helhet her: <https://www.fo.no/nyhetsarkiv/ny-rapport-norge-mangler-mer-enn-20-000-vernepleiere-article7800-28.html>

Svar:

Jeg er opptatt av at både faglærte og ufaglærte i tjenester til personer med utviklingshemming får den utdanningen og etterutdanningen de har behov for. Regjeringen har derfor iverksatt flere tiltak for å bidra til økt kompetanse og kvalitet i tjenestene.

Kompetanseløft 2020 er regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Formålet med planen er å bidra til en faglig sterk tjeneste, og at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har tilstrekkelig og kompetent bemanning. Regjeringen har i perioden 2014 til 2020 økt tildelingene til grunn-, videre- og etterutdanning i omsorgstjenestene med 188 mill. kroner, til en samlet bevilgning på nærmere 380 mill. kroner. Satsingen inkluderer blant annet generelle kompetansemidler som kommunene kan søke på, også til kompetanseheving blant ansatte i tjenester til utviklingshemmede. Hittil har nærmere 120 000 ansatte i omsorgstjenestene fullført grunn-, videre- og etterutdanning med midler fra Kompetanseløft 2020. Det er også etablert en egen tilskuddsordning for å styrke fag- og tjenesteutvikling og kompetanseheving i tjenester til personer med utviklingshemming. Regjeringen har varslet at Kompetanseløft 2020 videreføres i et nytt kompetanseløft som presenteres i Prop. 1 S for 2021.

Fylkeskommunene har ansvar for at det tilbys høyere yrkesfaglig utdanning i samsvar med kompetansebehovet lokalt, regionalt og nasjonalt, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 3. Det er opprettet mange fagskoleutdanninger i miljøarbeid i tjeneste for mennesker med utviklingshemming. Målgruppen er hjelpepleiere, omsorgsarbeidere, aktivitetører, barne- og ungdomsarbeidere og andre med en grunnutdanning innen helse- og omsorgsfag.

Jeg ønsker videre å fremheve regjeringens kompetansereform - Lære hele livet (Meld. St. 4 2019–2020), med

mål om at ingen skal gå ut på dato som følge av manglende kompetanse, og at arbeidslivet skal få tilgang til den kompetansen det har behov for. Meldingen inneholder derfor flere tiltak rettet mot å tette gapet mellom hva arbeidslivet trenger av kompetanse, og den kompetansen arbeidstakerne har.

Departementet er godt kjent med at det er et stort behov for personer med ulik helsefaglig kompetanse, deriblant vernepleiere. Som en del av Utdanningsløftet 2020 la bevilget regjeringen penger i revidert nasjonalbudsjett for 2020 til blant annet 4000 nye studieplasser i høyere utdanning og 1000 nye studieplasser i høyere yrkesfaglig utdanning som en følge av koronakrisen. Disse studieplassene har regjeringen valgt å prioritere til fagområder hvor arbeidslivet har stort behov for kompetanse. Over 1100 studieplasser ble tildelt helse- og sosialfagutdanningene, det inkluderer blant annet vernepleierutdanning. Regjeringen forutsatte at studieplassene ble opprettet fra kommende studieår, det vil si høsten 2020.

I tillegg har Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) tildelt 100 mill. kroner til fleksible utdanningstilbud i 2020. Ordningen er søknadsbasert, og omfatter alle utdanningsnivåer. Målet er å gjøre det enklere for flere å få kompetansepåfyll uavhengig av arbeidssituasjon og bosted, og å gi utdanningstilbud også utenfor campus. I utlysningen 2020 var prioriterte områder tverrfaglige studietilbud som dekker behov knyttet til grønt skifte, teknologi og helse. Det ble blant annet tildelt midler til fleksible utdanningstilbud

innenfor vernepleie. Høgskulen på Vestlandet har eksempelvis fått tildelt 2 mill. kroner for å utvikle et fleksibelt tilbud i vernepleierutdanning.

Departementet har i tillegg revidert vernepleierutdanningen som en del av RETHOS- arbeidet (Retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene). Ny nasjonal retningslinje for vernepleierutdanning beskriver sluttkompetansen kandidatene skal ha etter endt utdanning. Forskriften må følges fra høsten 2020. Utviklingsarbeidet skjedde i åpne prosesser der både universitets- og høyskolesektoren, tjenestene, brukerne og studentene deltok aktivt. Gjennomgangen og utviklingen av vernepleierutdanningen var viktig for å sikre at utdanningens innhold er oppdatert i tråd med brukernes og tjenestenes behov for kompetanse.

Avslutningsvis vil jeg fremheve at universitetene og høyskolene har et ansvar for å følge opp de nasjonale sektormålene, der ett av målene er god tilgang til utdanning. Institusjonene har i tråd med dette selv et hovedansvar for å dimensjonere sine studietilbud i dialog med samfunns- og arbeidsliv.

Rapporten "Ingen tid å miste" fra Fellesorganisasjonen (FO) viser at det er viktig å utdanne flere vernepleiere. Jeg er derfor glad for at flere har ønsket å bli vernepleiere de siste årene. I år har 10 prosent av alle søkere til helsefag vernepleierutdanning som sitt førstevalg. Økt kapasitet må samsvare med god kvalitet. Kandidatene som utdannes skal ha god og relevant kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 2409

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 1. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Før koronapandemien var omtrent en tredjedel av de ansatte i flere hotellkjeder ansatt som ekstrahjelp uten garantert arbeidstid i bransjen. Flere fagforeninger uttrykker nå stor bekymring for effekten av koronakrisa, hvordan den rammer de ansatte og forverrer deres arbeidsvilkår ytterligere.

Hvordan ser statsråden på situasjonen i hotellnæringen, og hva vil statsråden gjøre for å forhindre dårligere arbeidsforhold og løsere tilknytning til arbeidslivet?

BEGRUNNELSE:

Hovedregelen i arbeidslivet skal være hele faste stillinger, mens ekstrahjelp og tilkallingsvikariat skal være unntaket. Ifølge avisen E24 23.08.20 er situasjonen i hotellbransjen en helt annen. Flere av de største kjedene oppgir at omtrent en tredjedel av deres ansatte på hotellene jobbet som ekstrahjelp, før koronapandemien. Flere fagforeninger er nå sterkt bekymret for tilstanden i bransjen, og omtaler utviklingen over tid som et løsarbeidersamfunn. Rådgiver i Parat Ståle Botn er en av de som oppgir at praksisen er utbredt i hotell- og restaurantbransjen. Dette viser at grunnbemanningen i hotellbransjen er for lav, og

at tilkalling dekker opp et kontinuerlig behov for å gjøre det mer lønnsomt for hoteleierne. Mange av de ansatte på hotellene er nå permittert og er bekymret for jobbene sine. Det er særlig viktig nå å sørge for at coronakrisa ikke muliggjør dårligere vilkår og løsarbeid i hotellbransjen.

Svar:

Koronapandemien har ført til store endringer i situasjonen for mange arbeidstakere og arbeidsgivere. Derfor er det innført en rekke tiltak for å motvirke de negative konsekvensene. Det er et nært samarbeid mellom myndighetene og partene i arbeidslivet om å følge utviklingen.

Regjeringen ønsker et arbeidsliv med ryddige lønns- og arbeidsvilkår, seriøse arbeidsgivere og trygghet for arbeidstakerne. Faste ansettelser er, og skal være, hovedregelen i det norske arbeidslivet. Midlertidige kontrakter skal være et supplement, og kan bare brukes når særskilte vilkår er oppfylt.

Regjeringen har over tid vært opptatt av utviklingen og reguleringen rundt ulike tilknytningsformer i arbeidslivet. I 2019 ble blant annet begrepet fast ansettelse presisert i arbeidsmiljøloven. Endringen tydeliggjorde at fast ansatte skal sikres forutsigbarhet for arbeid i form av et reelt stillingsomfang. Endringen innebar at såkalte "nulltimerskontrakter" – faste ansettelser uten garantert

arbeidsomfang – ikke kunne videreføres. Fra samme tidspunkt ble også innleiereglene strammet inn.

Regjeringen mener det er viktig å gjennomgå slike spørsmål også mer samlet og i samarbeid med partene i arbeidslivet. Høsten 2019 satte regjeringen derfor ned et partssammensatt utvalg om fremtidens arbeidsliv. Utvalget skal beskrive utviklingstrekk og vurdere rammeverket for tilknytning og virksomhetsorganisering i arbeidslivet i lys av de strukturendringer arbeidslivet står overfor. Alle de åtte hovedorganisasjonene er med i dette utvalget. Utvalget skal levere sin rapport innen 1. juni 2021. Departementet følger også bruken og utviklingen av ulike tilknytningsformer i arbeidslivet gjennom flere forskningsprosjekter, i samarbeid med partene.

Andelen midlertidig ansatte er blitt noe redusert i vår regjeringstid. Da regjeringen tiltrådte i 2013, var 8,4 prosent av arbeidsstokken midlertidig, mens andelen var 7,9 prosent i 2019. Så langt ser det ikke ut til at bruken øker i inneværende år. Andelen midlertidig ansatte i overnattings- og serveringsvirksomhet ligger vanligvis noe over gjennomsnittet, men skiller seg ikke ut fra dette hovedbildet. Regjeringen er opptatt av å følge utviklingen på disse områdene tett, både i lys av koronakrisen og de utviklingstrekkene vi ser i arbeidslivet mer generelt.

SPØRSMÅL NR. 2410

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 2. september 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Kan statsråden stadfeste at dei distriktpolitiske konsekvensane av regjeringa sine reformer er utgreidde etter utgreiingsinstruksen før dei vart gjennomførte, og i så fall, gjere greie for om resultatet av utgreiingane viste at reformene kunne påverke folketalsutviklinga i mange distriktskommunar negativt?

GRUNNGJEVING:

Statistisk Sentralbyrå la nyleg fram nye tal for folketalsutviklinga i Noreg, samt framskriving av utviklinga til 2050. Det er dystre lesnad for mange distriktskommunar. Tala for 2019 er nær dei same som då den raudgrøne regjeringa overtok etter Høgre i 2005.

I 2005 hadde 116 kommunar folketalsvekst, 249 hadde nedgang. Og det vart av mange slått fast som ei sanning at denne utviklinga ville halde fram dei komande åra. Men i 2013, etter åtte år med Senterpartiet i regjering og i leiinga av dåverande Kommunal og regionaldepartementet var tala snudd på hovudet: 255 kommunar hadde folketalsvekst, 112 hadde nedgang. Ei god utvikling for mange distriktskommunar som kunne ha halde fram med ein offensiv distriktpolitikk. Etter at Høgre har hatt statsministeren og styrt landet att i sju år viser tala at Noreg i 2019 er attende om lag på same nivå som i 2005: berre 128 kommunar hadde folketalsvekst, 291 hadde nedgang. Høgre har med andre ord greidd å snu den positive utviklinga mange distriktskommunar hadde opparbeidd gjennom åtte år med Senterpartiet og raudgrøn regjering. Endra inntektsystem for kommunane i distrikta sin

disfavør, kommune- og regionreformer, sentralisering av samferdslemlidlar, sentraliseringsreformer innan politi og andre statlege sektorar, kutt i regionale utviklingsmidlar og kommunale næringsfond er berre nokre av sentraliseringsgrepa frå Høgre, først i regjeringssamarbeid med FrP, deretter Venstre og KrF. Det er interessant å få statsråden sitt syn på dei tydelege utviklingstrekk som tala frå SSB syner, og kva ho vil gjere for å snu den negative folketalsutviklinga distrikts-Noreg har under dagens regjering.

Svar:

Samfunnsutfordringar er grense- og sektoroverskridande, og i stadig endring. Også moglegheitene for å gjere noko med dei er i endring, i takt med mellom anna teknologisk utvikling. Samstundes må vi ha ei effektiv og målretta forvaltning som gjer at vi kan bruke ressursane på dei tenestene og tiltaka vi ønskjer å utvikle, og ikkje på administrasjon. Difor er offentlege reformer både naudsynte og viktige.

Vesentlege distrikts- og regionalpolitiske verknader er alltid omsyn som blir tatt med i vurderinga når regjeringa skal ta avgjerd i konkrete saker. Som hovudregel inneber det å leggje vekt på fordelingsverknader av tiltak som indirekte eller direkte påverkar tilgang på tenester eller utvikling i arbeidsplassar i ulike delar av landet. Reformene har som føremål å betre tilgang og kvaliteten på dei offentlege tenester innanfor tilgjengelege ressursrammer i alle delar av landet, gjennom auka digitalisering og styrking av kompetanse, eller auke omfanget på investeringar. Isolert vil dette bidra til å styrke grunnlaget for ei positiv utvikling i folketal i alle delar av landet. Det er likevel krevjande å vurdere korleis reformtiltak påverkar utvikling i folketal, fordi demografiske faktorar spelar ei stor

rolle. I svar på spørsmål nr. 2411 er det gjort greie for dei viktigaste faktorane som påverkar denne utviklinga. Som det framgår her, er det særleg lågare innvandring og låge fødselstal som forklarar mykje av utviklinga i folketalet i mange distriktskommunar dei siste åra.

Grunnlaget for at folk skal bu i heile landet, er at dei har ein jobb å gå til. Difor prioriterer regjeringa gode vilkår for næringslivet. Regjeringa er oppteken av å leggje til rette for auka verdiskaping i næringslivet. I mange små kommunar er det difor viktig å stimulere til vekst i privat sektor. Regjeringa har såleis redusert selskapskatten frå 28 til 22 prosent og redusert formueskatten. Dette fører til at norsk næringsliv i heile landet styrkjer sin konkurransekraft, og kan skape trygge arbeidsplassar i by og bygd.

God infrastruktur er også heilt avgjerande for at næringslivet skal få varer til marknaden, og for at folk skal kome seg til jobb, skule og fritidsaktivitetar. I vår regjeringperiode har vi auka samferdslebudsjettet med 80 prosent. Meir pengar til investeringar og vedlikehald av veg og bane gir oss større bu- og arbeidsmarknadsregionar. Fleire kan bu i distrikta og få tilgang til ein større og meir variert arbeidsmarknad.

Høghastigheits breiband reduserer avstandar og gir nye moglegheiter for folk og næringsliv i distrikta. I år vil regjeringa bruke rekordhøge 406 millionar kroner til utbygging av breiband. Massiv utrulling av breiband sørger for at så og seie heile Noreg har grunnleggjande breibandstenester.

Alle desse faktorane er heilt avgjerande for at folk skal kunne bu og verksemdar kunne vidareutvikle seg i dei levande og attraktive lokalsamfunna som vi har i heile landet.

SPØRSMÅL NR. 2411

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 2. september 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Kva meiner distrikts og digitaliseringsministeren er hovudårsakene til at folketalsutviklinga igjen går i negativ lei i mange distriktskommunar i høve tala frå 2013, og kva vil statsråden gjere for å snu folketalsutviklinga i distrikta i ei positiv lei?

GRUNNGJEVING:

Statistisk Sentralbyrå la nyleg fram nye tal for folketalsutviklinga i Noreg, samt framskriving av utviklinga til 2050. Det er dyster lesnad for mange distriktskommunar. Tala for 2019 er nær dei same som då den raudgrøne regjeringa overtok etter Høgre i 2005.

I 2005 hadde 116 kommunar folketalsvekst, 249 hadde nedgang. Og det vart av mange slått fast som ei sanning at denne utviklinga ville halde fram dei komande åra. Men i 2013, etter åtte år med Senterpartiet i regjering og i leiinga av dåverande Kommunal og regionaldepartementet var tala snudd på hovudet: 255 kommunar hadde folketalsvekst, 112 hadde nedgang. Ei god utvikling for mange distriktskommunar som kunne ha halde fram med ein offensiv distriktspolitikk. Etter at Høgre har hatt statsministeren og styrt landet att i sju år viser tala at Noreg i 2019 er attende om lag på same nivå som i 2005: berre 128 kommunar hadde folketalsvekst, 291 hadde nedgang. Høgre har med andre ord greidd å snu den positive utviklinga mange distriktskommunar hadde opparbeidd gjennom åtte år med Senterpartiet og raudgrøn regjering. Endra inntektsystem for kommunane i distrikta sin disfavour, kommune- og regionreformer, sentralisering av samferdslemlidar, sentraliseringsreformer innan politi og andre statlege sektorar, kutt i regionale utviklingsmidlar og kommunale næringsfond er berre nokre av sentraliseringsgrepa frå Høgre, først i regjeringssamarbeid med FrP, deretter Venstre og KrF. Det er interessant å få statsråden sitt syn på dei tydelege utviklingstrekk som tala frå SSB syner, og kva ho vil gjere for å snu den negative folketalsutviklinga distrikts-Noreg har under dagens regjering.

Svar:

Utvidingane i EU i 2004 ga Noreg tilgang til ny arbeidskraft, og arbeidsinnvandrarane bidrog sterkt til folketalsvekst i mange distriktskommunar. Då den raudgrøne regjeringa gjekk av i 2013, viser folketal frå SSB at høg nettoinnvandring i stor grad kompenserte for utflyttinga frå distrikta til meir sentrale delar av landet. Årleg nettoinnvandring til distrikta var på det meste på nær 16 000 personar, men har dei to siste åra vore redusert til rundt 5 500. Lågare innvandring gir redusert folketalsvekst i heile landet og færre kommunar med vekst i folketalet.

I tillegg blir det fødd færre born i Noreg, og låge fødselstal er særleg merkbare på små stader. Utflytting frå distrikta mot sentrum gjer òg at fødselsoverskota i byane blir større, og går ned i distrikta. Dette har vore ein pågåande trend gjennom mange år og under mange regjeringar. Vi kan ikkje vedta kvar folk skal bu, men regjeringa vil halde fram arbeidet for å styrke utviklinga i distrikta.

Regjeringa vil framleis satse på samferdsel, på skatte- og avgiftslette, på utdanning, forskning og innovasjon, aktiv statleg lokaliseringpolitikk, betre kommuneøkonomi og utbygging av breiband i heile landet. Regjeringa sitt svar på utfordringane er ikkje sentralisering, men tvert i mot desentralisering, ved å flytte ansvar og oppgåver frå staten til sterke kommunar og fylkeskommunar, og ein aktiv politikk for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteyting.

Vi held fram satsinga vår på god infrastruktur og eit godt samferdselstilbod som bind saman ulike delar av landet. Vi har i regjeringsperioden vår auka samferdselsbudsjettet med 80 prosent. Gode samferdselsløysingar er avgjerande for å sikre livskraftige distrikt. Regjeringa har fått fart på utbygginga av breiband i heile landet. God breibanddekning er ein heilt grunnleggande føresetnad for den digitaliserte samfunnsutviklinga, og mellom anna avgjerande for vidare satsing på velferdsteknologi, verdiskaping i næringslivet og digitalisering i kommunane. Dette gir store moglegheiter for å redusere avstandsulemp, og gjer mange arbeidsoppgåver stadsuavhengige. I år vil vi bruke rekordhøge 406 millionar kroner til breibandutbygging, noko som bidreg til å halde oppe busetjing og næringsliv i heile landet.

Grunnlaget for at folk skal bu i heile landet, er at dei har ein jobb å gå til. Derfor prioriterer vi gode vilkår for næringslivet. Regjeringa har redusert selskapsskatten frå 28 til 22 prosent og redusert formuesskatten. Samstundes har vi prioritert å investere i kunnskap og kompetanse i heile landet, noko som er avgjerande for å utnytte moglegheitene som ligg i distrikta. Regjeringa vidarefører den systematiske satsinga på nærings- og innovasjonspolitik, som legg til rette for at bedrifter i heile landet kan vekse og skape jobbane for framtida.

SPØRSMÅL NR. 2412**Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 3. september 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Vil Evenes flystasjon bli en fullverdig fremtidig optimal flystasjon, der den den sivile luftfarten vil opprettholde sine utviklingsmuligheter, innenfor den kostnadsrammen som er gitt?

BEGRUNNELSE:

Vedtaket om nedleggelse av Andøya flystasjon med flytting til Evenes var basert på en økonomisk forutsetning om at det skulle gi mer og bedre forsvar for «pengene». Arbeidet med oppbygging av basen på Evenes er i full gang. Det er slik sett registrert omtalt flere forhold som kan virke utfordrende hensyntatt utgangspunktet for valget av Evenes og kostnadsrammen. For å kunne måle om prosjektet oppfyller de forutsetninger som lå til grunn for vedtaket er det flere måleparametere som henger sammen. Gjennom prosjektstyringen ivaretas den økonomiske forutsetningen, der eventuelle uforesatte forhold kan korrigeres opp mot de utbyggingsplaner som lå til grunn, for vedtaket. Slik sett en vil en kunne holde seg innenfor kostnadsrammen. Det ønskes derfor besvart på om det er, eller vil bli, foretatt endrede konseptvalg i prosjektet som følge av kostnadsrammen som vil svekke Evenes flystasjons operative forsvars evne.

Svar:

Evenes flystasjon ble gjennom Stortingets behandling av Innst. 388 S (2011-2012) til Prop. 73 S (2011-2012) og Innst. 62 S (2016-2017) til Prop. 151 S (2015-2016) besluttet etablert som en fremskutt operasjonsbase for våre kampfly (F-35) i Nord-Norge og base for de nye maritime overvåkningsflyene (P-8A). Flystasjonen utvikles som en fullverdig militær flystasjon for operasjoner med både F-35 og P-8A i samsvar med forutsetningene i Stortingets beslutning fra 2012 og 2016 innenfor en kostnadsramme som Stortinget er informert om. Med den kunnskapen jeg har i dag er det ikke noe som tilsier at det vil være nødvendig å foreta endringer i utbyggingen som svekker Evenes flystasjons operative evne.

Utviklingen av den militære flystasjonen skjer i all hovedsak innenfor Forsvarets eiendomsgrenser på Evenes for å sikre at den sivile luftfarten opprettholder sine utviklingsmuligheter ved Harstad/Narvik lufthavn. Det legges vekt på å finne gode løsninger som både ivaretar flysikkerhet, sikrer regulariteten til den sivile flytrafikken og ivaretar behov og tiltak som følger av den statlige reguleringsplanen for Evenes flystasjon og Harstad/Narvik lufthavn.

SPØRSMÅL NR. 2413**Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 3. september 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Når vil det foreligge en avklaring for fremtidig bruk av Andøya flystasjon?

BEGRUNNELSE:

Det er snart gått 4 år siden vedtaket om nedleggelse av Andøya flystasjon. Den gangen vedtaket ble gjort ble det lovet å komme en snarlig avklaring på om arealet kunne frigis til annet aktivitet i kommunen. Det skjer mye positivt

i Andøy kommune gjennom et fremover lent næringsliv. Flere prosjekter har imidlertid stoppet opp som følge av manglende avklaringer for fremtidig bruk av basen. I lys av at det er gått snart 4 år siden vedtaket om nedleggelse av flybasen, og at en manglende avklaring hemmer videre utvikling av Andøysamfunnet er det helt avgjørende at det kommer en meget rask avklaring.

Svar:

Andøya flystasjon ble ved Stortingets behandling av Innst. 62 S (2016-2017) til Prop. 151 S (2015-2016) vedtatt lagt ned. Regjeringen er i oppfølgingen av vedtaket opptatt av en god omstilling av andøysamfunnet, og vil i størst mulig grad bidra til å redusere tap av arbeidsplasser og andre negative effekter som følge av nedleggelsen. Derfor legger Regjeringen aktivt til rette for å styrke verdiskaping i kommunen og regionen for øvrig.

Tilrettelegging for fremtidig bruk av Andøya flystasjon er et viktig element i dette arbeidet. Nedleggelsen av flystasjonen kan gi muligheter både gjennom frigjøring av arealer for kommunen og gjennom muligheter for alternativ verdiskapende virksomhet i fasilitetene som fraflyttes av Forsvaret. I oppfølgingen av dette har det derfor vært en tett dialog med kommunen som planmyndighet.

Forsvarets behov relatert til mottak og understøttelse av allierte forsterkningsstyrker ble omtalt i Prop. 114 S (2018-2019). I forslaget til ny langtidsplan prioriteres det noe midler til strengt nødvendig vedlikehold av kritisk infrastruktur for bedre å kunne ivareta dette. Jeg er opptatt av at dette ikke skal være til hinder for en god omstilling av andøysamfunnet. Det er heller ikke lagt opp til bemannede beredskapsfunksjoner på Andøya flystasjon.

Jeg har nå mottatt en anbefaling fra forsvarssjefen om Forsvarets fremtidige bruk av Andøya flystasjon, og Forsvarsdepartementet vil nå vurdere denne.

Jeg er trygg på at vi skal finne gode løsninger i arbeidet med tilrettelegging for fremtidig bruk av Andøya flystasjon som bidrar til en god omstilling av andøysamfunnet, samtidig som vi også ivaretar nasjonens evne til å motta allierte forsterkningsstyrker i krise og krig.

SPØRSMÅL NR. 2414

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 2. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil regjeringen utarbeide en nasjonal løsning for at folk kan registrere seg og be om time for å testes for Covid-19?

BEGRUNNELSE:

Kommuner i hele landet etablerer nå forskjellige systemer for at befolkningen kan registrere for å teste om de har covid-19. Det koster, og er vanskelig for mange hvis kommunen ikke har et godt system. Blant de som har etterspurt dette finner vi legevaktsjef Dagrun Waag Linchansen som allerede i juni henvendte seg til statsråden, på vegne av Oslo og Bergen.

Helsedirektoratet har en informasjonstelefon for spørsmål om korona. Ved å også innføre et felles system for registrering for tester, vil vi gjøre det enklere for de syke og kommunene. I en krevende situasjon der vi i perioder kan oppnå stort press, er det viktig at det gjøres enkelt og lette tilgjengelig å registrere seg.

Svar:

Mitt inntrykk er at alle kommunene gjør en stor innsats for å nå målet om å kunne teste fem prosent av befolkningen i løpet av en uke. Erfaringene viser samtidig at det kan

være krevende, særlig for de største kommunene, å håndtere en stor mengde henvendelser om testing i forbindelse med lokale smitteutbrudd.

Jeg kjenner til at flere kommuner har tatt i bruk digitale verktøy for å effektivisere arbeidet med testing i kommunene. Løsningen representanten viser til er ett av flere ulike verktøy. På nasjonalt nivå samarbeider Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse, Folkehelseinstituttet, Norsk Helsenett SF, KS og de regionale helseforetakene om digitaliseringstiltak i forbindelse med pandemien, og vurderer fortløpende behovene i sektoren. Flere digitaliseringstiltak er gjennomført for å forenkle og effektivisere arbeidet i ulike deler av helse- og omsorgstjenesten under pandemien. Et eksempel er løsning for raskere formidling av prøvesvar til helsepersonell og innbyggere via kjernejournal og helsenorge.no, som ble etablert i juli.

Direktoratet for e-helse opplyser at det er iverksatt et hastetiltak for å etablere en nasjonal løsning for timebestilling, slik også representanten etterspør. Norsk Helsenett SF utvikler nå en slik løsning på den nasjonale helseportalen, helsenorge.no. Løsningen er utviklet med åpne grensesnitt slik at alle som ønsker det kan ta den i bruk. Dette krever imidlertid at det utvikles nødvendig støtte i systemene som benyttes lokalt. Direktoratet for e-helse og Norsk Helsenett SF arbeider tett med aktuelle leverandør-

rer for å bidra til at det utvikles slik støtte. I første omgang legges det til rette for bruk av digital bestilling av koronatest på legevakt. Ifølge Direktoratet for e-helse og Norsk Helsennett SF skal løsningen etter planen tas i bruk av første legevakt medio september.

Oppfølgingen av TISK-strategien er helt sentral dersom vi skal kunne ha kontroll på pandemien og slå ned lokale utbrudd. Sammen med kommunene må vi vurdere hvilke verktøy som best kan understøtte kommunenes behov. Helsedirektoratet følger nøye med på utviklingen og oppfølgingen i kommunene.

SPØRSMÅL NR. 2415

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani

Besvart 2. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva er regjeringens krav til regioner/kommuner som vil forhandle om byvekstavtaler?

BEGRUNNELSE:

Tidligere samferdselsminister Jon Georg Dale mente det ikke var en forutsetning om bompengekrav lokalt for å inngå byvekstavtaler med staten. Dette var politikken til en regjering KrF var en del av. Det parlamentariske grunnlaget er det samme i dag. Nå opplever Drammen kommune og Buskerudbyen at staten ikke er interessert i å snakke om en fremtidig byvekstavtale uten tilslutning til bompenger. Drammen og Buskerudbyen er en region i enorm vekst av både innbyggere og næringsliv. De forventer tydelig tilbakemelding på hva som faktisk er regjeringens politikk.

Svar:

Bymiljøavtaler og byvekstavtaler er gjensidig forpliktende avtaler mellom staten, fylkeskommuner og kommuner for å nå målet om at veksten i persontransporten i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange (nullvekstmålet for persontransport med bil). Løsningene som velges skal bidra til å sikre bedre framkommelighet samlet sett, og spesielt legge til rette for attraktive alternativer til privatbil.

Avtalene skal også bidra til mer effektiv arealbruk og mer attraktive bysentre. Måloppnåelse forutsetter en sterk satsing på kollektivtransport, sykkel og gange, og en arealpolitikk som bygger opp under investeringene. Avtalene er et viktig verktøy for å sørge for bedre samordning i areal- og transportpolitikken. Det er per i dag ni byområder som vil være omfattet av ordningen med byvekstavtaler.

Regjeringens reviderte nullvekstmål som ble fastsatt i juni 2020 lyder slik:

”I byområdene skal klimagassutslipp, kø, luftforurensing og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange.”

Per i dag er det inngått bymiljø/byvekstavtale med de fire største byene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Det er ikke tidligere eksempler på at et byområde har inngått byvekstavtale med staten uten at det ligger en bompengepakke til grunn for avtalen. Samferdselsdepartementet er ikke prinsipielt imot at det kan inngås byvekstavtale uten bompengepakke, men antar det i praksis vil kunne bli krevende å nå nullvekstmålet for en slik avtale uten en form for bompengefinansiert bypakke som grunnlag. I tillegg til at bompenger virker restriktivt på biltrafikken, genererer bompenger inntekter som kan brukes til prosjekter for å nå målet.

Vedlagt til orientering følger også mitt brev til Buskerudbyen av i dag.

Vedlegg:

Buskerudbyen - videre arbeid med byvekstavtale

Jeg viser til avholdt møte med statssekretær Ingelin Noresjø i Samferdselsdepartementet 22. mai 2020 og at det nå er innledet en dialog mellom Buskerudbyen, Statens vegvesen og Samferdselsdepartementet om videre prosess knyttet til en mulig fremtidig byvekstavtale for Buskerudbyen. Jeg viser også til møte i KS sitt storbynettverk 10.8.20, hvor representanter for Buskerudbyen deltok. På møtet ga jeg signaler til det videre arbeidet med byvekstavtale for Buskerudbyen.

Buskerudbyen besluttet i 2019 å ikke gå videre med Buskerudbypakke 2. På det tidspunktet var Buskerudbypakke 2 kommet langt og det var gjennomført ekstern kvalitetssikring (KS2). Det foreligger per i dag ikke lokal-

politiske vedtak om en bompengefinansiert bypakke i Buskerudbyen. Jeg er kjent med at det nå er fattet nye vedtak og satt i gang en prosess for å få på plass et lokalpolitisk forhandlingsmandat for en byvekstavtale. Så vidt jeg forstår ønsker Buskerudbyen i utgangspunktet å gå videre uten en bompengebasert bypakke som grunnlag for en ev. byvekstavtale.

Samferdselsdepartementet har i februar 2020 inngått belønningsavtale med Buskerudbyen for perioden 2020-2021. Avtalen omfatter tilskudd på til sammen 160 mill. kr over to år. Målet er at det skal bli bedre framkommelighet, miljø og helse i Buskerudbyen. Buskerudbyen er i tillegg tildelt 20 mill. kr årlig i avtaleperioden til reduserte billettpriser på kollektivtrafikk, i tråd med bompengevalen fra 2019.

For nye byvekstavgifter skal regjeringens reviderte nullvekstmål legges til grunn.

Det er ikke tidligere eksempler på at et byområde har inngått byvekstavtale med staten uten at det ligger en bompengepakke til grunn for avtalen. Samferdselsdepartementet er ikke prinsipielt imot at det kan inngås byvekstavtale uten bompengepakke, men antar det i praksis vil kunne bli krevende å nå målene for en slik avtale bl.a. knyttet til nullvekst i persontransporten med bil. I tillegg genererer bompenger inntekter som kan brukes til prosjekter for å nå målet. Vi viser også til byutredningen fra 2018 for Buskerudbyen, hvor alle fire alternativer for å nå

nullvekstmålet forutsetter bompenger for å nå målet. Det er nødvendig at Buskerudbyen vurderer om virkemidlene i en ev. framtidig byvekstavtale vil være sterke nok til å oppnå målene for en framtidsrettet og miljøvennlig bypolitikk, uten en form for bompengefinansiert bypakke som grunnlag. Samferdselsdepartementet mener i utgangspunktet at en ev. framtidig byvekstavtale må bygges på en bypakke/bompengepakke, men er åpne for at andre alternativer kan vurderes gitt at vi når nullvekstmålet. For at det skal være interessant for staten å gå videre med en prosess som grunnlag for en mulig framtidig byvekstavtale, mener departementet at Buskerudbyen – i samråd med Statens vegvesen - på faglig grunnlag også bør utrede alternativer som har en form for bompengefinansiert bypakke som underlag. Virkemiddelbruk og måloppnåelse med og uten bompenger kan på denne måten vurderes opp mot hverandre før det tas stilling til hvilken tiltakspakke og virkemiddelbruk som bør legges til grunn for en ev. framtidig byvekstavtale.

Jeg ber om at ovenstående blir lagt til grunn for den videre prosessen i Buskerudbyen med å forberede et lokalpolitisk grunnlag for en mulig framtidig byvekstavtale med staten.

Vedlagt til orientering følger også mitt svar på spørsmål nr. 2415 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani.

SPØRSMÅL NR. 2416

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 3. september 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Viser til svar fra statsråden av 25.08 om at det kommer en oppdatering av alle utbyggingene i statsbudsjettet for 2021, sammen med øvrige utbygginger.

Spørsmålet var imidlertid hvorvidt statsråden har fått opplysninger fra Equinor om problemene, og om dette per nå er en risiko for store tap for Equinor, og om det kan føre til usikkerhet om lønnsomheten for prosjektet som sådan?

BEGRUNNELSE:

Det er slik vi ser det ikke grunnlag for å vente til budsjettet for å svare ut konkrete spørsmål om en utbygging som det er varslet om, og som har fått omtale i internasjonale me-

dier. Der kommer det frem at det er avholdt flere møter om problemene, senest i går. Avdelingen har blitt ledet av den nye konsernsjefen i Equinor som tiltrer i november.

Svar:

Smitteverntiltakene knyttet til Covid-19-pandemien har skapt store utfordringer i alle land og for hele samfunnet. Det gjelder også for norsk næringsliv, inklusive petroleumsnæringen. Departementet har hatt dialog også med Equinor som stor operatør på norsk sokkel om konsekvenser for deres virksomhet, inklusive pågående utbygginger som Castberg. Det er også offentlig kjent at pandemien har skapt utfordringer for gjennomføring av og fremdrift for Castberg-utbyggingen.

Med bakgrunn i den store oppmerksomheten rundt Castberg-prosjektet har Equinor informert Olje- og energidepartementet som eier om utfordringer med framdriften av prosjektet på grunn av Covid-19, og om utfordringer med sveisekvalitet og software-program. Equinor opplyser at det er pandemien og de strenge smittevern-tiltakene ved verftene som er den største utfordringen utbyggingsprosjektet står overfor. På grunn av smittevern-tiltakene på verftet i Singapore er bemanningen vesentlig lavere enn det som er nødvendig for å opprettholde ønsket fremdrift i byggingen av skroget til produksjonsskipet.

Departementet følger opp prosjekter under utbygging innenfor sitt ansvarsområde. Departementet gir Stortinget informasjon om utviklingen i pågående utbyg-

gingsprosjekter årlig i sin budsjettproposisjon. Det hentes i den forbindelse inn detaljert og oppdatert informasjon fra de respektive operatørselskapene for felt under utbygging. For at informasjonen til Stortinget skal være mest mulig oppdatert, skjer informasjonsinnhenting nær fremleggelsen av statsbudsjettet. Arbeidet med denne rapporteringen inngår i departementet sin oppfølging av prosjekter under utbygging.

Det er de ulike rettighetshaverne på norsk kontinentalsokkel som kan besvare spørsmål knyttet til selskapets økonomi og deres enkeltprosjekter. Dette gjelder også for Equinor. Når det gjelder status for utbyggingen av Castberg-feltet vil jeg som nevnt over komme tilbake til Stortinget med nærmere informasjon om dette i budsjettproposisjonen for 2021.

SPØRSMÅL NR. 2417

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani

Besvart 4. september 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at tiltakspakker for lokalt næringsliv er treffsikkert?

BEGRUNNELSE:

Jeg bruker mye tid på å reise i fylket og møte lokale ildsjeler. Vi vet at turistnæringen har store utfordringer som følge av pandemien. Det er ingen tvil om at koronakrisen gjør det tøft og uforutsigbart. Her mener jeg Stortinget har et stort ansvar. Nylig besøkte jeg Uvdal Skisenter, og jeg har fått klare tilbakemeldinger fra SkiGeilo. Vi snakker om aktører som virkelig satser på utvikling og verdiskapning i distriktene. Den klare tilbakemeldingen er at regjeringens krisepakker ikke er treffsikker. En av årsakene er ulike driftsformene skisentrene har valgt.

For eksempel er det delt ut peanøtter til Uvdal Skisenter fordi de har valgt å investere og satse på en bærekraftig økonomi, fremfor for eksempel å lease utstyr. Dermed blir de straffet. SkiGeilo har Barnehagen som er åpen for alle i Hol kommune, også et tilbud til besøkende om barnepass. Dermed blir det usikkerhet om de får støtte i det hele tatt, fordi de også har etablert et barnehagetilbud tilknyttet skisenteret.

Jeg mener stortingets intensjon med krisepakker, er å støtte lokalt næringsliv. Derfor ønsker jeg en tilbakemelding fra statsråden hvordan man sikrer lokalkunnskap

som gjør at ordninger treffer riktig og rettferdig. Dette er helt avgjørende for mange lokalsamfunn og arbeidsplasser.

Svar:

Statlige generelle støtteordninger som omfatter store deler av næringslivet vil som regel måtte avgrensnes etter relativt overordnede prinsipper og grovmaskede inndelinger. Dette er nødvendig for å kunne iverksette og administrere ordninger som skal benyttes av mange ulike bedrifter, på en rask og effektiv måte. Det finnes imidlertid et stort mangfold av bedriftsprofiler, noe som gjør det svært utfordrende å ivareta alle interesser på en hensiktsmessig måte. Enkelte aktører eller grupper vil kunne bli ekskludert helt eller delvis fra en ordning uten at dette var tilsiktet.

Dette har vi sett flere eksempler på den siste tiden, blant annet ifm. tildelinger fra kontantstøtteordningen (kompensasjonsordningen for bedrifter med stort omsetningsfall), som representanten her viser til. Regjeringen har i denne forbindelse forsøkt å tilpasse ordningen til ulike undergrupper. Vi har f.eks. innført en egen beregningsformel for kompensasjon for sesongbedrifter, slik at de skal treffes bedre av ordningen. En rekke sesongbedrifter omfattes også av en egen tilskuddsordning som skal sikre at lovpålagt vedlikehold kan gjennomføres, tross stort

omsetningsfall. Dette er tilpasninger som kommer blant annet alpinanlegg og andre opplevelsesbedrifter til gode.

Men, selv med tilpasninger i de generelle støtteordningene for næringslivet kan det være hensiktsmessig å komplettere disse med andre og mer spissede virkemidler. Et eksempel på dette er regionale og lokale ordninger, som i større grad gir rom for skjønnsmessige vurderinger og som derfor har bedre forutsetninger for å treffe lokalt næringsliv. I lys av dette har regjeringen tildelt 600 mill. kroner ekstra til kommunale næringsfond i 2020. Dette er midler som lokale myndigheter deler ut til bedrifter og andre aktører som ønsker å gjennomføre prosjekter med næringsrettet formål. Kommunestyrer over hele landet

gis stor frihet i sine valg av prosjekter som skal få tildelt støtte, nettopp fordi de kan fatte sine beslutninger på lokalkunnskap og førstehåndskjennskap til søkerne. Det øker sjansen for at midlene bidrar til økt verdiskaping og sysselsetting lokalt. Regjeringen vurderer nå også om andre regionale og lokale (næringsrettede) ordninger, som tidligere vist seg å ha god effekt på lokalt arbeidsliv, bør styrkes for å gi støtte til flere levedyktige bedrifter med behov for det. Regjeringens mål er tiltakspakker som treffer næringslivet godt. Vi vil derfor fortløpende vurdere den samlede innsatsen for å avhjelpe situasjonen i næringslivet som følge av koronautbruddet.

SPØRSMÅL NR. 2418

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 18. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor mye har prosessen knyttet til ansettelse av ny leder for NBIM så langt kostet for staten, hva er estimert at den totalt sett vil koste og hvor stor ville kostnadsbesparelsen vært dersom det allerede etter korrespondansen med Finansdepartementet 28. februar 2020 hadde blitt stilt som forutsetning fra Norges Bank at Tangen ikke kunne ha eierskap i AKO Capital og AKO-fondene, i tråd med de forutsetninger som gjelder for den ansettelsesavtale som nå er inngått?

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål nr. 2243 av 12. august 2020, fremkommer det bl.a. følgende fra finansministeren:

«28. februar ble departementet orientert om aktuelle kandidater. Departementet fikk informasjon på et overordnet nivå om at Nicolai Tangen hadde eierskap i AKO-systemet. Departementet fikk ikke opplyst at Tangen hadde forutsatt fortsatt eierskap i AKO, men at han var innforstått med at han ikke kunne opprettholde gjeldende eierskap. Banken informerte også om at den skulle ha ytterligere samtaler med denne kandidaten om blant annet problemstillinger knyttet til hans bosted, formue og skatteforhold.»

Gjennom ansettelsesprosessen og frem til sentralbanksjefen presenterte den reviderte ansettelsesavtalen med Tangen 24. august, har det pågått en omfattende prosess for å forsøke å utarbeide et rammeverk rundt Tangens eierskap i AKO som skulle sørge for at det ikke var eller

kunne fremstå å være interessekonflikter mellom NBIM og daglig leders personlige økonomi og eierskap. Videre har Norges Banks representantskap gått grundig inn i prosessen rundt ansettelsen og vurdert om lover, regler og retningslinjer er brutt i ansettelsesprosessen. Dette førte til at representantskapet 11. juni sendte et brev til Stortinget med sin vurdering av prosessen, som deretter ble gjenstand for høring i Stortinget og behandling i finanskomiteen.

Svar:

Finansdepartementet har ikke bedt om anslag over interne kostnader verken for Norges Bank, inkludert representantskapet, eller for Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet. Det er heller ikke gjort beregninger av interne kostnader i Finansdepartementet. Slike beregninger ville være vanskelige å foreta i ettertid, og uansett bli ganske skjønnsmessige.

Norges Banks kostnader til eksterne tjenesteleverandører beløper seg til i underkant av 4,2 millioner kroner, hvorav i underkant av 900 000 kroner sorterer under representantskapet. Banken opplyser at kostnadene knytter seg til både arbeidet med å rekruttere ny leder og arbeidet med å lage et avtalerammeverk for Nicolai Tangen.

Finansdepartementets eksterne kostnader er på 199 375 kroner. Beløpet gjelder den juridiske utredningen av 18. august 2020 fra Arntzen de Besche Advokatfirma AS som jeg samme dag oversendte Stortingets presidentskap.

Representanten spør også om hvor stor kostnadsbesparelsen ville vært dersom det allerede etter korrespondansen med Finansdepartementet 28. februar 2020 hadde blitt stilt som forutsetning fra Norges Bank at Tangen ikke kunne ha eierskap i AKO Capital og AKO-fondene, i tråd med de forutsetninger som gjelder for den ansettelsesavtale som nå er inngått.

For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at da Finansdepartementet 28. februar ble orientert om aktuelle kandidater, var det ikke avgjort hvilke beslutninger Norges Bank ville fatte – verken hva gjelder valg av kandidat eller vilkår for ansettelsen.

Uavhengig av departementets rettslige handlingsrom knyttet til ansettelse av daglig leder av NBIM, er det viktig at ansvars- og rolledelingen er godt tilpasset både departementets rolle som eier og Norges Bank i rollen som sta-

tens kapitalforvalter, og at Norges Bank har et tilstrekkelig rettslig handlingsrom for å kunne finne den lederen hovedstyret mener er best egnet.

Som jeg uttalte i mitt svar 25. august til representanten Hadia Tajik, vil det være svært høye skranker for Finansdepartementet å skulle instruere på en måte som innskrenker bankens handlingsrom. I dette tilfellet måtte jeg også tatt hensyn til at en instruksjon også kunne reist spørsmål om fortsatt tillit til sentralbankledelsen og hovedstyret, og dermed skapt en alvorlig og utilsiktet situasjon. Jeg har derfor ikke grunnlag for å si om denne saken hadde vært håndtert vesentlig annerledes, dersom Lovavdelingens tolkning hadde foreligget tidligere. Dette medfører at jeg også mener at det ikke er grunnlag for å beregne en eventuell kostnadsbesparelse gitt de forutsetningene representanten omtaler.

SPØRSMÅL NR. 2419

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 3. september 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at kriteriet om at «(...) kompetansen til den enkelte, og funksjonen de er satt til å utøve, som avgjør hvem som skal konverteres» fremdeles står ved like, og at offiserer som er tiltenkt å utføre tilsvarende arbeidsoppgave som i dag, ikke kan tvangskonverteres til spesialister?

BEGRUNNELSE:

Den nye ordningen for militært tilsatte (OMT) ble innført i 1. januar 2016 og har som hovedformål å innføre to karrierestiger for militært personell i Forsvaret. En karrierestige for offiserer (OF) og en karrierestige for spesialister (OR). Sammen med innføringen av de nye karrierestigene, ble det innført en målsetting om at forsvaret skal bestå av 30 pst. offiserer og 70 prosent spesialister. Dette fører til at mange offiserer nå føler at de blir tvangsflyttet over til den nye karrierestigen for spesialister.

I Prop. 111 LS (2014-2015) fremgår det at man legger grunnleggende offisersutdanning til grunn når man skal velge hvilke offiserer som skal konverteres over til spesialister. Men «det er imidlertid kompetansen til den enkelte, og funksjonen de er satt til å utøve, som avgjør hvem som skal konverteres.»

Forsvarsforum publiserte, torsdag 02.07. artikkelen «Majorer som kan bli tvunget til å bli spesialist». Her kan vi blant annet lese at konverteringsprosessen så langt har vært basert på frivillighet, men at offiserer nå opplever å bli tvunget over i nye OR stillinger. Enkelte opplever også at man blir straffet i form av videre karriereløp, hvis de ikke frivillig konverterer i fra å være offiser (OF) til spesialist (OR).

I artikkelen kan vi lese om Major Kjølnes som har vært offiser i over 30 år og har for det meste av karrieren sittet i stabsstillinger og jobbet med forvaltning. Han risikerer nå å bli tvunget over i en sersjantstilling de siste par årene av sin karriere.

Svar:

Ordningen for militært tilsatte (OMT) ble vedtatt gjennom Innst. 336 S (2014-2015) til Prop. 111 LS (2014-2015). Regjeringen var opptatt av at det skulle legges til rette for overgangsordninger som ivaretok personellet på en god måte. Det ble i Innst. 336 S presisert at overgangsordningen i all hovedsak skulle basere seg på frivillighet. I Prop. 151 S (2015-2016) ble det lagt til grunn at fordelingen av militære stillinger i forsvarssektoren skulle være på om lag 70 pst. spesialister (OR) og om lag 30 pst. offiserer (OF) innen 2020. I Innst. 62 S (2016-2017) til Prop. 151 S (2015-

2016) slo flertallet fast at konvertering av personellet i hovedsak skulle skje basert på frivillighet og følgelig kunne gå ut over denne tidsrammen.

Etableringen av et spesialistkorps i Forsvaret, med et tilpasset karriere- og gradssystem for spesialister, gir flere muligheter for målrettet styring og utvikling av kompetansen til den operative virksomheten. Samtidig øker det forutsigbarheten for personellet. En bedre balanse i personellstrukturen er helt nødvendig for å øke Forsvarets operative evne.

Som følge av behovet for om lag 70 pst. spesialister blant militært tilsatte er det mange av dagens offiserstillinger som i fremtiden vil være spesialiststillinger. Dette skjer ved at kompetansekravene til stillingene endres. Offiserstillingene blir endret til spesialiststillinger etter hvert som de blir ledige. Det vil være en del offiserer som har kompetanse det er behov for i spesialistsøylen. Det er også i spesialistsøylen deres nåværende arbeidsoppgaver kan finnes igjen. Det er disse offiserene som skal konvertere.

Kompetansekravet til offiserer er endret, og det formelle kompetansekravet knyttet til planlegging og ledelse av operasjoner er skjerpet. Dersom en offiser ikke innehar den kompetansen offiserstillingene krever, vil vedkommende ikke kunne konkurrere seg til fremtidige stillinger innenfor denne personellkategorien. For å ivareta den

enkeltes kompetanseutvikling er det derfor nødvendig at militært tilsatte konverterer til den kompetansesøylen den enkelte har utviklingsmuligheter i og kan finne sin neste stilling.

Jeg kan bekrefte at det vil være kompetansen til den enkelte, og funksjonen de skal utøve, som vil være avgjørende for hvem som skal konvertere.

Innføringen av et spesialistkorps er en stor og viktig reform hvor god informasjon og veiledning til Forsvarets ledere og tilsatte er helt nødvendig. Forsvaret har lagt godt til rette for at konvertering kan foregå på en systematisk måte, i hovedsak basert på frivillighet. Forsvaret er opptatt av å beholde kompetanse. Det betyr at det gjøres individuelle vurderinger knyttet til behovet for å konvertere, selv om en offisers kompetanse og arbeidsoppgaver ligger i spesialistsøylen. Dette gjelder spesielt for dem som er i sluttfasen av et langt arbeidsliv i Forsvaret. Når det gjelder yngre personell, har Forsvaret et ansvar for å sikre disse utviklingsmuligheter. For disse er det derfor spesielt viktig å konvertere innen utgangen av implementeringsperioden.

Jeg er opptatt av, og har tillit til, at Forsvarssjefen finner løsninger som ivaretar den enkelte arbeidstaker og Forsvarets behov på en god måte, og i tråd med Stortingets forutsetninger.

SPØRSMÅL NR. 2420

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 3. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

NRK skriver i dag at Vegselskapet Nye Veier registrerer mobiltelefonen til bilistane på fleire vegstrekningar, og at Datatilsynet tvilar på om personvernet er godt nok varetatt.

Kan statsråden forsikre oss om at personvernet blir ivaretatt når et statlig selskap som Nye Veier innfører en slik metode?

BEGRUNNELSE:

<https://www.nrk.no/norge/vegselskapet-nye-veier-registrerer-mobiltelefonen-din-1.15133464>

Svar:

Som eier av Nye Veier AS (Nye Veier) har staten et mål om høyest mulig samfunnsøkonomisk lønnsomhet i de veiprosjekter selskapet har fått ansvar for. I tråd med dette prioriterer selskapet sine utbyggingsprosjekter med utgangspunkt i samfunnsøkonomisk lønnsomhet. For å beregne nytten for samfunnet av et veiltak anser Nye Veier reduksjon i reisetid å være den viktigste indikatoren. Som en følge av dette er det viktig at selskapet kan måle reisetid, både i utbyggingsfasen og etter at veiene er ferdigstilt.

I utbyggingsfasen ønsker Nye Veier at trafikantene skal bli lite berørt. Det er selskapets vurdering at reisetid gjennom et anleggsområde er en god indikator på i hvor stor grad trafikantene opplever forsinkelser i byggetiden for ny vei. For å skaffe et godt beslutningsgrunnlag, har

Nye Veier derfor fått gjennomført reisetidmålinger på utvalgte strekninger. Jeg har fått opplyst fra selskapet at rei-

setidsmålinger har vært gjennomført på følgende strekninger og i angitt tidsrom:

Strekning	Tidspunkt igangsatt
E6 Kolomoen-Moelv	Februar 2020
E6 Moelv-Øyer	August 2018
E6 Øyer-Otta	April 2020
E6 Kvål-Melhus	Oktober 2019
E6 Ranheim-Værnes	Oktober 2019
E39 Kristiansand-Mandal (Døle bru)	Oktober 2019
E18 Arendal-Grimstad	Mai 2020
E16 Kløfta-Kongsvinger	Juni 2020

Nye Veier skal ivareta personvernet til sine trafikanter. Selskapet har de siste årene innført en rekke nye internkontrolltiltak for å sikre og påvise etterlevelse av EUs personvernforordning (GDPR). Dette omfatter også tiltak for å bedre kontrollen med selskapets tjenesteleverandører.

For å kunne vurdere selskapets måloppnåelse, som inkluderer nytten for samfunnet av ulike tiltak, er jeg opptatt av at Nye Veier utvikler relevante og gode indikatorer. Samferdselsdepartementet legger ingen konkrete føringer for dette arbeidet, men jeg legger til grunn at Nye Veiers aktiviteter er i tråd med personvernforordningen.

Etter at Datatilsynet i NRK-oppslaget uttrykte skepsis til om ordningen som var etablert for reisetidmålinger er i tråd med gjeldende personvernforordninger, er jeg kjent

med at Nye Veier har bedt selskapet som utfører målingene om å gjøre en ny vurdering av saken. Selskapet konkluderer nå med at EUs personvernforordning kommer til anvendelse. Denne informasjonen vil bli oversendt til Datatilsynet og vil danne grunnlag for videre dialog om hvordan forholdet skal bli brakt i orden. Nye Veier har satt alle registreringer i bero, inntil forhold knyttet til personvern og selskapets juridiske adgang til å gjennomføre reisetidmålinger ved bruk av blåtannteknologi er endelig avklart. Nye Veier vil også be leverandøren om å slette all informasjon fra alle lagringsmedia som potensielt har spor av personopplysninger. Jeg vil følge opp den videre utviklingen i saken, og legger til grunn at Nye Veier vil rette seg etter tilsynets veiledning og eventuelle pålegg.

SPØRSMÅL NR. 2421

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 4. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Når vil sykkelveien mellom Slitu og Sekkelsten stå ferdig?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med E18 utbyggingen gjennom Østfold ble det satt av midler til en gang og sykkelvei mellom Slitu og Sekkelsten. Byggingen skulle starte i 2016 og prislappen da var på 54 millioner kroner. Fortsatt har det ikke skjedd noe og innbyggerne er av forståelige grunner utålmodige.

Svar:

Jeg har fått opplyst fra Statens vegvesen at prosjektet Gang- og sykkelveg Slitu – Sekkelsten alt. til E18 (fv. 128) er prioritert med oppstart i første fireårsperiode i etatens handlingsprogram 2018-2023 (2029).

Arbeidet med statsbudsjettet for 2021 pågår. Det vil i den forbindelse bli vurdert i hvilken grad prosjektet vil bli tildelt midler i 2021.

SPØRSMÅL NR. 2422**Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 4. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at flyselskapene refunderer billetter for kansellerte fly innen syv dager slik de er pålagt?

BEGRUNNELSE:

Korona-pandemien og stengte grenser har ført til at mange nordmenn har fått kansellert flyreiser i år. Flyselskapene er pålagt å refundere kundene for ubrukte flybilletter når flyvningen blir kansellert innen syv dager.

Over 100.000 mennesker venter på å få tilbake pengene sine fra SAS. Mange har ventet i nesten et halvt år. For en familie som eksempelvis har måttet avbestille sommerferien til USA vil dette fort dreie seg om mange titusener kroner.

Svar:

Jeg har stor forståelse for frustrasjonen til kundene som ikke får refundert penger fra flyselskapene. For en del – typisk familier som har kjøpt billetter til en feriereise – utgjør refusjonsbeløpet så mange penger at det virkelig merkes i privatøkonomien.

Flyselskapene på sin side står overfor svært store økonomiske utfordringer, som i siste instans handler om deres evne til å overleve.

Retten til å kreve refusjon av billett når flyreiser kanselleres følger av forordning (EF) nr. 261/2004, som er gjennomført i norsk rett ved forskrift om flypassasjerers rettigheter ved nektet ombordstigning og innstilt eller vesentlig forsinket flygning. Forordningen gir passasjerer rett til å kreve refusjon av det vedkommende har betalt for billetten innen syv dager dersom flyselskapet kansellerer reisen.

Luftfartstilsynet håndhever forordningen på vegne av staten, og har kraftige virkemidler til disposisjon. Bruken av virkemidlene må bygge på kunnskap. Derfor har Luftfartstilsynet i løpet av sommeren bedt flyselskapene redegjøre for hvor stor andel av refusjonskravene som er ferdigbehandlet, hvor lang tid det vil ta å behandle gjestående krav og hva som er grunnen til at behandlingen av mange krav tar lang tid. Alle de tre store norske flyselskapene har fått frist til 10. september med å gi en ny redegjørelse for status per 1. september 2020.

De redegjørelsene jeg har mottatt så langt viser at det er forskjell på hvor stor andel av refusjonskravene de enkelte selskapene har ferdigbehandlet. I tillegg til passa-

sjer-rettighetene handler dette derfor også om hva som er rettferdig konkurranse mellom flyselskapene.

Videre pekes det på at flyselskapenes litt ulike forretningsmodeller gjør at det trolig er reelle forskjeller på hvor komplisert det i gjennomsnitt er å beregne og gjennomføre riktig refusjon. Jo større grad av mellommenn (typisk reisebyråer) som har vært involvert, jo mer bruk av samarbeid mellom flyselskap om flygninger (typisk "codeshare") og jo mer komplisert avgifts- og gebyrberegning for sammensatte reiser, desto mer ressurskrevende er det å beregne hvem som er ansvarlig for hvor stort beløp overfor den enkelte passasjer. I noen tilfeller ser det også ut til at manglende informasjon er et reelt hinder for å automatisere behandlingen av refusjonskravene.

Jeg vil avslutte med å understreke at; medieoppslagene levner liten tvil om at mange enkeltsaker har tatt for lang tid å behandle tilfredsstillende. Samferdselsdepartementet er derfor i tett dialog med Luftfartstilsynet om innhenting av informasjon, og om hvordan tilsynets sanksjonsapparat kan brukes på en treffsikker, effektiv og forholdsmessig måte i denne spesielle situasjonen for luftfarten. Så snart som mulig etter 10. september vil jeg be om en klar redegjørelse fra Luftfartstilsynet om hvordan tilsynet forsikrer seg om at flyselskapene gjør det som må forventes av dem som profesjonelle aktører.

SPØRSMÅL NR. 2423**Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 3. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan justisministeren forsikre om at de midlertidige stillingene ikke legges til grunn når politidistriktene skal rapportere på måltallet i desember 2020, slik at vi får det reelle tallet på bemanning, eller vil justisministeren sørge for at disse stillingene gjøres faste slik Arbeiderpartiet har foreslått?

BEGRUNNELSE:

I mars fikk politiet i oppdrag å ansette 400 nye midlertidige politifolk, for å styrke bemanningen i forbindelse med koronasituasjonen. 8. juni meldte Politidirektoratet at alle stillingene var besatt. Disse 400 stillingene er ifølge Politiforum.no formelt ansatt i Utrykningspolitiet, men jobber ute i politidistriktene. Samtidig som disse 400 stillingene har blitt ansatt viser imidlertid Politidirektoratets egne bemanningstall at antallet politiårsverk i politidistriktene synker. Politiforum skriver at det har blitt 98 færre politiårsverk fra utgangen av februar til utgangen av mai, og faktisk var det per 31. mai 2020 færre politiårsverk i politidistriktene enn per 30. april 2019.

På toppen av dette kom det politiske føringer i sommer fra regjeringen om at politidistriktene må ansette nye politiutdannede innen desember 2020 for å nå måltallet 2 politifolk per 1000 innbyggere. Dette uten at det følger ressurser med. Flere politidistrikt melder tydelig at det ikke er nok penger til å ansette disse, tvert imot har flere distrikter lagt planer for bemanningskutt i 2020 for

å holde budsjettbalanse. Onsdag 25. august melder Justisministeren at de 400 midlertidige korona-politistillingene skal forlenges ut året, det vil da si til desember 2020. Samtidig som regjeringen krever disse korona-stillingene, synker den ordinære politibemanningen i flere politidistrikt. Eksemplene er mange. De neste årene vil flere titalls politistillinger stå vakante i Sør-Vest politidistrikt, og kravene som settes fra regjeringen er det ikke mulig å innfri. I Sør-Vest vil det bli færre, ifølge Stavanger Aftenblad. Statistikken fra Politidirektorater viser at Oslo, Sør-Vest- Sør-Øst og Finnmark har hatt en nedgang i antall politiårsverk som i stor grad sammenfaller med antall tildelte korona stillinger.

Svar:

I tildelingsbrevet for 2020 til Politidirektoratet står det at politibemanningen nasjonalt skal være på minst to politiutdannede tjenestepersoner per 1 000 innbyggere i løpet av 3. tertial 2020. Regjeringen har gjennom hele perioden bevilget midler for at dette målet skal nås. Politiets rapporter om bemanning viser antall årsverk som blir lønnet i politiet på rapporteringstidspunktet, og denne oversikten oppdateres månedlig og er åpent tilgjengelig på politiets nettside. Alle faste og midlertidig ansatte blir regnet med.

I tillegg har regjeringen bevilget midler til 400 midlertidige stillinger. Regjeringen har varslet at regjeringen vil foreslå å bevilge midler til å forlenge stillingene ut året.

SPØRSMÅL NR. 2424**Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 4. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Korleis meiner statsråden at dette eksempelet frå Årdal samsvarar med Stortingets klare vedtak om at alle gjeve- rande tenestader skal styrkast og kva vil statsråden foreta seg for å følge opp Stortingets vilje?

GRUNNGJEVING:

I samband med nærpolitireformen 2016 vart det bestemt at politikontoret i Årdal i Sogn og fjordane skulle leggst ned og oppgåver og personell skulle flyttast til Lærdal. Dette vedtaket vart klaga på og direktoratet gav kommunen medhald og endra vedtaket om nedlegging.

Grunngjevinga frå direktoratet for å vidareføre Årdal lensmannskontor var etter ei heilskapsvurdering der det i vurderinga vart vektlagt at «saksmengde, oppdragsmengde, kriminalitetsutfordringar og busetjingsmønster i Årdal og avstander i Indre Sogn» gav grunnlag for å behalde kontoret. Det vart da bestemt at det ikkje skulle vere eit felles kontor for dei tre kommunane Aurland, Lærdal og Årdal.

Politidirektoratet har seinare slått fast at dei står inne for denne avgjersla i brev kommunen datert 16.5.2019.

Som statsråden er godt kjent med har stortinget vedtatt at alle dei attverande tenestestadene skal styrkast. Til tross for dette skjer det motsette mange stader i landet.

Tenestestaden i Årdal har over tid mista funksjonar og oppgåver sjølv om direktoratet to gonger har stadfesta at Årdal skal ha tenestekontor med gode funksjonar.

No er lensmannskontor er foreslått nedlagt, og eit kontaktkontor skal etablerast.

Svar:

Vi skal ha et sterkt politi som skal er tilgjengelig og har tilstrekkelig beredskap og ressurser til å kunne reagere ved behov. Når jeg har sagt at de geografiske driftsenhetene bør styrkes, handler det først og fremst om politiets nærvær i distriktene, slik det også fremgår av Meld. St. 29 (2019-2020) Politimeldingen – et politi for fremtiden.

Sammen med lensmannskontorene Sogndal, Vik, Lærdal og Aurland utgjør Årdal lensmannskontor Sogn

lensmannsdistrikt, som er en del av Geografisk driftsenhet Sogn og Fjordane.

Det er ikke aktuelt å legge ned lensmannskontorer i Sogn lensmannsdistrikt nå. Leiekontraktene for tre av tjenestestedene er imidlertid i ferd med å løpe ut, og i den forbindelse vurderes det å redusere kontorarealene for Lærdal, Årdal og Aurland. Dette innebærer ikke noen endring av lensmannskontorenes oppgaver. Selv om kontoret i fremtiden vil få et redusert fysisk areal, vil alle nåværende oppgaver utføres på samme måte som før.

Politidirektoratet opplyser at fremtidig oppmøtested for tjenestepersoner vil være Lærdal. Formålet med dette er å bedre politiets tilbud til innbyggerne i området, bedre det lokale politiets effektivitet og heve kvaliteten i politiarbeidet. Befolkningen i Årdal kommune vil fremdeles kunne møte lokalt politi ved Årdal lensmannskontor.

Politidistriktet legger vekt på videreføringen av det forebyggende arbeidet i Årdal kommune som satsingsområde, herunder politikontaktens samarbeid med kommunen.

For regjeringen er det viktig at politiresursene brukes kostnadseffektivt og målrettet for å bekjempe kriminalitet og utføre de andre oppgavene politiet har ansvar for.

Som kjent er det politimesteren som har ansvaret for å fordele ressursene internt i politidistriktet og sørge for at det lokale tjenestetilbudet utvikles i samråd med kommunene.

SPØRSMÅL NR. 2425

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 2. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at Statens Vegvesen snur hver eneste stein for å ferdigstille prosjektet i Olav Kyrres Gate raskest mulig?

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av FrPs gruppeleder i Bergen, Marte J. Monstad. Hun er bekymret for at hovedpulsåren til Bergen sentrum, Olav Kyrres gate, er stengt grunnet anleggsarbeid. Arbeidet skulle i utgangspunktet vært ferdig i slutten av november 2020. Slik blir det ikke, og sluttdato er nå helt i det blå.

Næringslivet i sentrum er fortvilet over manglende fremdrift i prosjektet. De frykter fallende omsetning i hele sentrumskjernen. Det vil få store konsekvenser for småbedrifter og andre næringsdrivende i Bergen Sentrum, som allerede har lidd store økonomiske tap grunnet koronakrisen.

Det er derfor viktig at Statens vegvesen snur seg rundt og sikrer fortgang i prosjektet. Det kan gjøres ved å f.eks. kjøre doble skift.

Svar:

Statens vegvesen opplyser at anleggsarbeidene på prosjektet E16 Olav Kyrresgate har hatt store utfordringer

med grunnforholdene. Disse utfordringene har dessverre forsinket fremdriften.

Statens vegvesen jobber for å ferdigstille prosjektet så raskt som mulig, og vurderer fortløpende tiltak som kan bidra til å redusere forsinkelsene.

SPØRSMÅL NR. 2426

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 3. september 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Det har lenge vært diskutert hvordan gjødsling av skog kan påvirke klimagassutslipp og økosystemet i skog. Mange skogbiologer er bekymret for naturmangfold og påvirkningen av det totale økosystemet, og mange stiller store spørsmål ved klimaeffektene av nitrogengjødsling av skog.

Hvordan ser statsråden på effektene av nitrogengjødsling av skog, for klima og økosystem, og vil han ta initiativ til nye, langtidsstudier av dette forholdet, siden tidligere rapporter er gamle, hatt et smalt mandat og ikke bygd på norske langtidsstudier?

Svar:

Spørsmålet er oversendt fra klima- og miljøministeren til meg som ansvarlig statsråd.

FNs klimapanel har slått fast at skogen og skogressursene vil ha en sentral plass i arbeidet med å løse klimaproblemet. Bærekraftig forvaltning av skog gjennom økt opptak av karbon og bruk av treprodukter til erstatning for fossile innsatsfaktorer, er helt nødvendig for å nå Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til godt under 2 grader.

Kunnskapen om skogens rolle i klimasammenheng, var bakgrunnen for at det i klimaforliket ble vedtatt at Norge skal føre en aktiv skogpolitikk gjennom tiltak som øker karbonlageret i skog og styrker skogen som fornybar ressurs. Målrettet gjødsling av skog er utpekt som ett av tiltakene som skal bidra til økt opptak av CO₂ i norske skoger. Klimaforliket kom i 2012 og i 2016 ble tilskudd til gjødsling etablert som ordning over statsbudsjettet.

Jeg vil vise til at i 2014 framla Miljødirektoratet, Nibio (tidligere Norsk institutt for skog og landskap) og Landbruksdirektoratet rapporten "Målrettet gjødsling av skog som klimatilskudd". Rapporten inneholder omforente, fag-

lige anbefalinger av hvilke skogarealer som egner seg for gjødsling, og forslag til miljøkriterier. Her gjøres det en avveining mellom hensynet til klima, naturmangfold og andre miljøverdier, samt næring. Dette arbeidet danner grunnlaget for hvilke arealer som kan få tilskudd, med akseptable effekter på naturmangfold og andre miljøverdier. Det skal ikke gjødsles der det kan påvirke verdifulle naturforekomster. Det er også satt miljøkriterier for å begrense påvirkningen på vannmiljøet. Det er ikke kjent at det er arter eller naturtyper som er truet på grunn av skoggjødsling.

Siden 2016 har det vært gjødslet et areal på 40.000 til 90.000 daa hvert år. Jeg finner grunn til å understreke at dette utgjør mindre enn én promille av alt produktivt skogareal, og opp mot en halv promille av det totale skogarealet. I tillegg vil jeg framheve at vanlig praksis er at det kun gjødsles én gang i en skogbestands levetid. Det betyr at det vil gå 70-80 år mellom hver gang det gjødsles på et gitt areal. Gjødsling skjer vanligvis ca. 10 år før skogen skal hogges. Etter 6-10 år forsvinner effekten av gjødslingen på skogens tilvekst. Den økte næringstilgangen kan endre konkurranseforholdet mellom arter i skogbunnen i denne perioden. Selv om gjødsling kan påvirke vegetasjonen noe, rekker ikke sammensetningen av arter å endre seg mye på denne tiden.

Det er viktig at politikk utformes med basis i foreliggende kunnskap. Ordningen med tilskudd til gjødsling av skog ble etablert etter en grundig utredningsprosess, og i et samarbeid mellom Klima- og miljødepartementet og mitt eget departement. Stortinget har bevilget penger til ordningen gjennom de årlige budsjettene. Det foregår kontinuerlig forskning på økosystemene i skog og på skogbrukets påvirkning på disse. Det er videre lagt opp til en vurdering av ordningen i 2021. Ut fra eksisterende kunnskap vil det være overraskende om gjødsling gir en negativ effekt på jordkarbonet som oppveier den positive effekten ved økt karbonopptak i trærne. Vi har allere-

de solid forskning som viser at økt tilvekst og biomasse over jorda også øker biomassen og dermed karbonlageret i jord. En stor andel av det totale karbonlageret i skog er lagret i jorda, og framover er det ønskelig med forskning og kunnskap om hvordan jordkarbonet utvikler seg over tid.

Kampen mot klimaendringene handler om å snu alle steiner for å finne gode og effektive løsninger. For de fleste løsningene vil en møte dilemmaer. Det er sjelden en bare

kan se positive effekter ved et tiltak. Når det gjelder å ta i bruk skogen i klimakampen, er det mange gode løsninger for klimaet, for næring og for samfunnet, ikke minst økt tilgang på fornybare produkter, - og løsninger som har akseptable effekter for miljøet. I tillegg er de fleste tiltakene billige og kostnadseffektive sammenlignet med andre klimatiltak. Ut fra det vi vet i dag, er gjødsling av skog et godt klimatiltak.

SPØRSMÅL NR. 2427

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 7. september 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Mange studenter er rammet av IBs karakterrot og tilliten til skolemyndighetene er svekket.

Vil statsråden avhjelpe de negative konsekvensene for dem ved f.eks. å vurdere om de kan få med seg konkurransepoeng fra første året når de ved neste opptak søker studieplass i førstegangskvoten, eller bidra til at de kan få konvertere til norsk vitnemål, ta eksamen i manglende fag og bruke dette vitnemålet som førstegangsvitnemål med opparbeidet konkurransepoeng, eller ser statsråden andre muligheter for å opprette ny tillit?

BEGRUNNELSE:

Tilliten til norske skolemyndigheter har fått seg en brist i og med karakterrotet ved IB og at det synes som om regjeringen ikke har tatt de nødvendige grep for å avhjelpe de negative konsekvensene dette rotet har medført for mange studenter.

Svar:

International Baccalaureate (IB) er en egen form for videregående opplæring som følger opplæring bestemt av den internasjonale stiftelsen The International Baccalaureate (IBO). I Norge kan fylkeskommunale videregående skoler og skoler godkjent etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav c tilby IB. I tillegg er det også enkelte private videregående skoler som ikke er godkjent etter utdanningslovgivningen, som tilbyr IB. Det er en forutsetning at den enkelte skole søker om å få opprette et slikt tilbud, og får godkjent IB-tilbudet av IBO.

IBO besluttet tidlig i vår å avlyse alle eksamener for alle sine elever over hele verden pga. koronasituasjonen. IB-elever har dermed ikke fått fastsatt karakterer på vanlig måte denne våren. Karakterene er fastsatt på samme måte for IB-elever over hele verden, og elevenes Diploma eller Certificate er utstedt av IBO.

IBO offentliggjorde mandag 17. august 2020 at organisasjonen etter nye vurderinger har besluttet å endre karakterene på utstedte diplomer fra våren 2020 for mange av årets avgangselever. Jeg har bedt Unit om å gå i dialog med universiteter og høyskoler for å vurdere om de har kapasitet til å ta opp de aktuelle IB-elevene med ny dokumentasjon denne høsten. Dersom disse søkerne ville kommet inn med sitt nye vitnemål i hovedopptaket, skal de få tilbud om studieplass. Hvis ikke universitetet eller høyskolen kan tilby studieplass fra i høst, skal disse få en reservert plass ved neste mulige opptak. Ingen som allerede har fått en studieplass, vil miste denne.

IB i Norge bygger på første året i norsk videregående opplæring. Det vil si at de fleste elevene som tar IB i Norge, har slik bakgrunn. IB er et toårig løp, og karakterene fra det første året i norsk videregående opplæring teller kun ved opptak til IB. Dette året fra norsk videregående opplæring teller ikke ved opptak til høyere utdanning.

Universiteter og høyskoler forholder seg til vitnemål utstedt av IBO og videregående opplæring som er skrevet ut etter gjeldende regler for slik dokumentasjon. De kan ikke endre eller sette til side gyldige vitnemål eller konstruere nye vitnemål som skal være grunnlag for opptak.

Avgangselever fra IB våren 2020 har ifølge opplysninger som departementet har fått fra IBO, mulighet til å velge å ta de eksamenene som ble avlyst i vår, i november. De vil da få et nytt vitnemål fra IBO som de kan bruke ved senere

opptak, og kunne konkurrere i kvoten for førstegangsvitnemål i 2021 dersom det går fram av diplom (vitnemål) at alle seks fagene er tatt i samme eksamensomgang.

Søkere som tar opp enkeltfag og vil benytte disse karakterene, vil bli vurdert i ordinær kvote på samme måte som elever i ordinær norsk videregående skole.

SPØRSMÅL NR. 2428

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 8. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Sensorteknologi for glukosemåling er nå tilgjengelig for personer med type 1 diabetes som behandles i spesialisthelsetjenesten. I primærhelsetjenesten er der ca 17 000 pasienter med type 2 diabetes som behandles tilsvarende som personer med type 1 diabetes; med hurtigvirkende insulin. Siden de er under oppfølging i primærhelsetjenesten har de ikke tilgang til sensorteknologi.

Vil helseministeren vurdere moderne sensormålingsutstyr også til disse pasientene?

BEGRUNNELSE:

Folkehelseinstituttet vurderte i 2017 at 30 pst. av personer med type 2 diabetes som behandles med hurtigvirkende insulin kan ha nytte av flash glukosemåling. Dersom den aktuelle gruppen skal få tilgang til tilsvarende teknologi må de gå til fastlegen, få henvisning til spesialisthelsetjenesten, vente i 6-12 uker på vurdering av behov og time, for deretter å få en konsultasjon på sykehuset. Deretter skal sykehuset skrive en søknad til behandlingshjelpemiddelenheten om behandlingshjelpemiddel. Etter dette kan pasienten få utlevert utstyret på en behandlingshjelpemiddelsentral. Dette medfører en ekstra belastning på pasienten, helsepersonell, primær- og spesialisthelsetjenesten. Viktig i denne sammenhengen er også det faktum at tilgang på spesialister er ujevnt fordelt geografisk, noe som fører til forskjellsbehandling av norske pasienter med diabetes.

Disse uhensiktsmessighetene ansees som et problem for både pasienter og leger og er en bekymring som også deles av Diabetesforbundet.

Representanten er også kjent med at det er store geografiske forskjeller i tildeling mellom helseforetakene, ved at noen helseforetak tilbyr sensorteknologi til personer med type 2 diabetes, mens andre kun tilbyr sensorteknologi til personer med type 1 diabetes. Denne forskjellen i praksis virker underlig, representanten har også fått inn-

spill med spørsmål om dagens praksis er aldersdiskriminerende.

Å overføre personer med type 2 diabetes som bruker hurtigvirkende insulin med behov for sensorteknologi til spesialisthelsetjenesten, vil medføre en unødvendig og lite hensiktsmessig merbelastning av spesialisthelsetjenesten. Dette også spesielt med tanke på å redusere ventetider ved diabetespoliklinikkene, som allerede har redusert kapasitet på grunn av korona, slik at pasienter som har behov for spesialisthelsetjenestebehandling får det.

Personer med type 2 diabetes er å anse som en risikogruppe i den pågående pandemien, dette både på grunn av diagnose, forekomst av komorbiditet og alder.

Det er en utbredt oppfatning blant landets allmennleger at disse pasientene bør følges opp hos fastlegen uten å belaste spesialisthelsetjenesten. Dette vil harmonere med LEON prinsipp.

Svar:

De nasjonale faglige retningslinjene for behandling av diabetes anbefaler at pasienter med påvist diabetes type 2 skal behandles i primærhelsetjenesten hos fastlegen. Enkelte pasienter med diabetes type 2 (f.eks. de med dårlig blodglukosekontroll eller kompliserende tilleggs-sykdom) kan imidlertid henvises til spesialisthelsetjenesten og behandles av tverrfaglige diabetesteam ved sykehus.

Som representanten viser til, er sensorteknologi for glukosemåling tilgjengelig for pasienter med diabetes som behandles i spesialisthelsetjenesten. Finansieringsansvaret for behandlingshjelpemidler forskrevet av leger i spesialisthelsetjenesten ligger hos de regionale helseforetakene. Det er de regionale helseforetakene som vurderer innføring av nytt medisinsk utstyr for de pasienter som spesialisthelsetjenesten har ansvar for, gjennom system for Nye metoder.

Fastleger og leger i primærhelsetjenesten kan ikke forskrive behandlingshjelpemidler som dekkes av spesialisthelsetjenesten. Pasienter med diabetes type 2 som be-

handles av fastlegen i primærhelsetjenesten får nødvendige legemidler og forbruksmateriell til glukosemåling på blå resept.

Den type behandlingshjelpemiddel representanten viser til, glukosemåling ved hjelp av sensorteknologi, dekkes i dag ikke av blåreseptordningen. Blåreseptforskriften § 5 Medisinsk forbruksmateriell angir totalt 14 tilstander der det ytes stønad til medisinsk forbruksmateriell. Under hvert av disse hjemmelspunktene er det i større eller mindre grad konkretisert hvilke produkttyper det ytes stønad til. Ved diabetes ytes det stønad til penner, sprøyter, forbruksmateriell til inhalator, spisser, lansetter, materiell til måling av sukker og ketoner i blod og urin, og inneliggende insulinkanyle/insulinknapp. Det ytes ikke stønad til apparatene som brukes sammen med teststrimlene ved måling av blodsukker, kun til teststrimlene.

Ut fra denne ordlyden ytes det kun stønad til forbruksmateriell til måling av glukose i blod, og ikke til måling i vevsvæske. Det er dermed et tydelig skille mellom egenmåling ved bruk av fingerstikk, som dekkes av blåre-

septforskriften, og kontinuerlige glukosemålere (CGM) og flash-glukosemålere.

Jeg deler med representanten Liadal oppfatningen om at fordelingen av finansierings- og forvaltningsansvaret knyttet til forskriving av medisinsk utstyr og forbruksmateriell bør følge tydelige og forutsigbare kriterier. Ansvarsfordelingen skal også i størst mulig grad tilrettelegge for likebehandling av pasienter. Helsedirektoratet har på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet utredet et bedre system for fordeling av finansieringsansvar av medisinsk utstyr. De har videre utredet mulige endringer i regelverket for folketrygdens finansiering av medisinsk forbruksmateriell og næringsmidler etter blåreseptforskriften §§ 5 og 6. Departementet arbeider nå med videre oppfølging av forslagene til endringer, med mål om å sende forslag til forskriftsendringer på høring i løpet av 2021. Det vil i den forbindelse ses nærmere på finansieringsansvaret også for forbruksmateriell hos pasienter med type 2 diabetes.

SPØRSMÅL NR. 2429

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 3. september 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvordan tenker forsvarsministeren å rydde opp og hvilke spesifikke tiltak vil bli gjort videre i utbyggingen av Evenes for å unngå flere slike anmeldelser?

BEGRUNNELSE:

Man kunne lese på NRK Nordland 26.08.2020 at Fylkesmannen anmelder Forsvarsbygg til politiet for andre gang for grove brudd på vernebestemmelsene rundt Evenes lufthavn. Etter den første anmeldelsen gjennomførte Fylkesmannen i Nordland befaring i området sammen med Forsvarsbygg. Det ble her også oppdaget et dreneringsrør fra en parkeringsplass med manglende godkjenning. Dette har ført til at tilsmusset vann har rent inn i naturreservatet. Det har blitt gjort landmålinger for å se hvor mye av naturreservatet som er påvirket og det er i overkant av 1100 kvadratmeter. Det er et relativt stort område og Fylkesmannen sier det vil kreve en del å få tilbakeført området så godt som mulig.

Svar:

Forsvarsbygg ble i juni anmeldt av Fylkesmannen i Nordland for overtredelse av naturmangfoldloven § 75 for brudd på forskrift av 19. desember 1997 om fredning av Nautå naturreservat i Evenes kommune. Anmeldelsen gjelder utfylling, fjerning av kantsone og motorisert ferdsel i Nautå naturreservat. Ved en befaring av området registrerte Fylkesmannen i Nordland ytterligere ett forhold med manglende godkjenning som er oversendt politiet i etterkant av den nevnte anmeldelsen.

Jeg viser i denne saken også til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1983 om anmeldelsen av Forsvarsbygg. Forsvarsbygg er i dialog med Fylkesmannen i Nordland om hvilke tiltak som skal gjennomføres for å rydde opp i forholdene. Anmeldelsen er under etterforskning av politiet, og den pågående etterforskningen må konkludere på årsaks- og ansvarsforhold i saken.

Forsvarsbygg fikk den 26. juni 2020 oppdrag om å gjennomgå sine rutiner og iverksette korrektive tiltak for å unngå lignende tilfeller i fremtiden. Forsvarsbygg har opplyst at de på bakgrunn av denne saken vil gjennomgå

og kvalitetssikre kartgrunnlagene som skal ligge til grunn for den videre detaljprosjekteringen av utbyggingsprosjektene på Evenes. I tillegg vil de styrke integreringen av miljøoppfølgingsplaner i all prosjektoppfølgning og sikre at kravdokumentene er entydige og kravsettende. Videre innføres krav til prosjektrisikoplaner med miljøfokus i prosjekter med komplekse miljøforhold.

Forsvarsbygg har i hele planprosessen hatt tett dialog med Fylkesmannen i Nordland, og det er derfor svært

beklagelig at Forsvarsbygg ikke har klart å ivareta miljøhensynene på en tilfredsstillende måte og gjort skader på Nautå naturreservat.

Forsvarsdepartementet følger opp saken overfor Forsvarsbygg for å påse at rutiner og prosesser etableres for å ivareta naturvernreservatene rundt Evenes både ved utbygging og drift av flystasjonen.

SPØRSMÅL NR. 2430

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 4. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Norske bilister skal være helt trygge på at de ikke blir ulovlig overvåket. Nå har det blitt kjent at selskapet Nye Veier registrerer mobiltelefonen til bilistene på flere vegstrekninger. Det er ikke klart om overvåkingen er lovlig, heller ikke hvordan de innsamlede persondata blir lagret.

Vil justisministeren avklare lovligheten av denne praksisen, og sikre at personvernet til bilistene blir ivare tatt?

BEGRUNNELSE:

Begrunnelse

NRK har funnet ut at Vegselskapet Nye Veier registrerer bilistene sine mobiltelefoner når de gjennomfører reisetidsanalyse. Selskapet har installert trafikktellere på flere strekninger tilknyttet utbyggingsområder. Disse tellerne benytter blåttannfunksjonen i bilistenes telefoner til å overvåke antall kjøretøy og fart. Nye Veier hevder dataene er kryptert og trunkert. Datatilsynet mener praksisen handler om behandling av personopplysninger, og stiller seg spørrende til om personvernet er tilstrekkelig ivare tatt gjennom praksisen. Overvåkingen er heller ikke gjennomført ved samtykke. Det er et viktig personvernprinsipp at trafikanter skal kunne reise hvor de vil uten risiko for overvåking. Derfor er det viktig at justisministeren avklarer lovligheten ved praksisen, og eventuelt sørger for at den blir korrigert.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at spørsmålet fra representanten Petter Eide til justis- og beredskapsminister Moni-

ca Mæland besvares av samferdselsministeren, i egenskap av at Samferdselsdepartementet forvalter statens eierinteresser i Nye Veier AS (Nye Veier).

Som eier av Nye Veier har staten et mål om høyest mulig samfunnsøkonomisk lønnsomhet i de veiprosjekter selskapet har fått ansvar for. I tråd med dette prioriterer selskapet sine utbyggingsprosjekter med utgangspunkt i samfunnsøkonomisk lønnsomhet. For å beregne nytten for samfunnet av et veiltak anser Nye Veier reduksjon i reisetid å være den viktigste indikatoren. Som en følge av dette er det viktig at selskapet kan måle reisetid, både i utbyggingsfasen og etter at veiene er ferdigstilt.

I utbyggingsfasen ønsker Nye Veier at trafikantene skal bli lite berørt. Det er selskapets vurdering at reisetid gjennom et anleggsområde er en god indikator på i hvor stor grad trafikantene opplever forsinkelser i byggetiden for ny vei. For å skaffe et godt beslutningsgrunnlag, har Nye Veier derfor fått gjennomført reisetidmålinger på utvalgte strekninger. Jeg har fått opplyst fra selskapet at reisetidmålinger har vært gjennomført på følgende strekninger og i angitt tidsrom:

Strekning	Tidspunkt igangsatt
E6 Kolomoen-Moelv	Februar 2020
E6 Moelv-Øyer	August 2018
E6 Øyer-Otta	April 2020
E6 Kvål-Melhus	Oktober 2019
E6 Ranheim-Værnes	Oktober 2019
E39 Kristiansand-Mandal (Døle bru)	Oktober 2019
E18 Arendal-Grimstad	Mai 2020
E16 Kløfta-Kongsvinger	Juni 2020

Nye Veier skal ivareta personvernet til sine trafikanter. Selskapet har de siste årene innført en rekke nye internkontrolltiltak for å sikre og påvise etterlevelse av EUs personvernforordning (GDPR). Dette omfatter også tiltak for å bedre kontrollen med selskapets tjenesteleverandører.

For å kunne vurdere selskapets måloppnåelse, som inkluderer nytten for samfunnet av ulike veiltak, er jeg opptatt av at Nye Veier utvikler relevante og gode indikatorer. Samferdselsdepartementet legger ingen konkrete føringer for dette arbeidet, men jeg er opptatt av at Nye Veier holder seg innenfor personvernforordningen.

Etter at Datatilsynet i NRK-oppslaget uttrykte skepsis til om ordningen som var etablert for reisetidsmålinger er i tråd med gjeldende personvernforordninger, er jeg kjent

med at Nye Veier har bedt selskapet som utfører målingene om å gjøre en ny vurdering av saken. Selskapet konkluderer nå med at EUs personvernforordning kommer til anvendelse. Denne informasjonen vil bli oversendt til Datatilsynet og vil danne grunnlag for videre dialog om hvordan forholdet skal bli brakt i orden. Nye Veier har satt alle registreringer i bero, inntil forhold knyttet til personvern og selskapets juridiske adgang til å gjennomføre reisetidsmålinger ved bruk av blåtannteknologi er endelig avklart. Nye Veier vil også be leverandøren om å slette all informasjon fra alle lagringsmedia som potensielt har spor av personopplysninger. Jeg vil følge opp den videre utviklingen i saken, og legger til grunn at Nye Veier vil rette seg etter tilsynets veiledning og eventuelle pålegg.

SPØRSMÅL NR. 2431

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 4. september 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Innbyggere i Midte-Gauldal opplever nå at Telenor ikke retter opp feil som oppstår på kobbernettet etter uvær, begrunnelsen er at kobbernettet skal fases ut. Det betyr at innbyggerne ikke har et fungerende mobil og bredbåndstilbud.

Vil statsråden sørge for at innbyggerne i Midtre-Gauldal tilbys et tilfredsstillende mobil – og bredbåndstilbud?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet har lenge vært bekymret for at utfasing av kobbernettet vil føre til et svekket mobil- og bredbånddekning for folk. Derfor ble det fremmet representantforslag om konsekvensutredning av utfasing av kobbernettet (Dok. 8:6 S 2019-2020). Forslaget ble nedstemt. I forbin-

delse med behandling av den saken skrev daværende digitaliseringsminister Nikolai Astrup følgende til komiteen:

«Departementet og Nkom er i løpende dialog med Telenor om utfasingen av kobbernettet, og jeg har selv tatt opp saken flere ganger i møter med Telenors ledelse. I denne dialogen har jeg understreket at interessene til de kundene som blir berørt, må ivaretas på en god måte. Telenor har opplyst at selskapet kun vil stoppe vedlikehold av kobberlinjene til kunder som har bedre teknologi tilgjengelig, enten via fiber eller 4G-dekning. Kunder som ikke har noe alternativ til kobberlinjen ennå, vil få linjen rettet hvis det oppstår feil. Telenor vil altså opprettholde kobbernettet til disse kundene. Dette gjelder både de som har telefon, og de som har bredbånd over kobbernettet.»

Svar:

Tilgang til bredbånd er blitt en grunnleggende forutsetning for mange viktige funksjoner i samfunnet. God digital infrastruktur er avgjørende for næringslivets konkurransekraft, for demokrati og innbyggerdeltakelse og trygghet, og for å legge til rette for den økende digitaliseringen i alle sektorer. Bredbåndstilbudet i Norge har de siste årene bedret seg betydelig, og må sies å være svært godt i internasjonal sammenheng. Investeringene i sektoren er rekordhøye (12 milliarder kroner i 2019). Regjeringen ønsker å bidra til at alle innbyggere og virksomheter også kan få god og fremtidsrettet bredbåndstilgang. Derfor har de årlige bevilgningene til tilskudd til bredbåndsutbygging over statsbudsjettet økt betydelig under denne regjeringen, og er langt høyere enn under den rød-grønne regjeringen. Nivået på statlige tilskuddsmidler i 2020 på over 400 millioner kroner, er høyere enn noen gang. Årets tildeling av bredbåndsmidler kan anslås å gi om lag 30.000 husstander, de fleste av disse i spredtbygde strøk, et bedre bredbåndstilbud.

Telenors kobbernett var inntil for noen år siden hovednettet for fasttelefoni og bredbånd. Antall abonnenter som bruker dette nettet, har gått kraftig ned de senere årene. Som et ledd i moderniseringen av fastnettet, har Telenor varslet at kobbernettet skal fases helt ut innen utløpet av 2022. Dette er et stort teknologiskifte, som får

konsekvenser for både telefoni- og bredbåndstilbudet. Departementet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) er i løpende dialog med Telenor om utfasingen av dette nettet. Telenor har, som Nikolai Astrup skrev til Stortinget blant annet i forbindelse med representantforslaget som representanten Greni viser til i begrunnelsen for foreliggende spørsmål, opplyst at selskapet vil videreføre kobbernettet til kunder som ikke har alternativt bredbåndstilbud tilgjengelig. Men, mange kunder som blir berørt av kobbersaneringen, har allerede tilbud om alternativt bredbåndstjeneste, f.eks. via fiber, fast trådløst bredbånd eller mobilt bredbånd (4G).

Departementet har bedt om kommentarer fra Telenor til denne konkrete saken. Telenor har i sitt svar til departementet opplyst at selskapet ikke har registrert tilfeller i Midtre Gauldal hvor kunder har mistet kobber-tilgang uten at det foreligger et minst like godt alternativ. Telenor har registrert at syv kunder har mistet kobbertilgang som følge av feil på linjen som ikke har blitt rettet. Alle disse syv har, ifølge Telenor, enten tilgang til fibernet eller tilgang til mobilnett med god kapasitet.

Regjeringen vil fortsette arbeidet med å legge til rette for at alle innbyggere i hele landet har et tilfredsstillende mobil- og bredbåndstilbud. Dette gjelder selvsagt også innbyggerne i Midtre Gauldal.

SPØRSMÅL NR. 2432

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 4. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Color Line er blant bedriftene som nå igjen har sendt ut nytt permitteringsvarsel til sine ansatte, etter omfattende permitteringer i vår. Ansatte er nå bekymret for at en ny permittering vil kunne bli langvarig.

Har statsråden oversikt over hvilke bransjer/bedrifter som risikerer å måtte permittere for andre gang gjennom koronakrisa, og hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å forhindre ytterligere permitteringer i utsatte næringer?

BEGRUNNELSE:

Når sommeren er over, går også sesongen mot slutten for mange ansatte i reiseliv- og turistnæringen. Som følge av koronapandemien var flere hundre tusen ansatte permit-

tert i mars. Color Line er blant dem som har permittert mange. Av de 2000 som ble permittert i vår, har flere i løpet av høsten kommet tilbake til sine arbeidsplasser. Den 27.08.20 kan vi lese i Dagsavisen at Color Line har sendt ut nytt permitteringsvarsel, og de ansatte nå igjen går en usikker tid i møte. På fire utenlandsferjer med redusert volum er det varslet permittering av 50 stillinger, noe som berører omtrent 100 ansatte. Ansatte er nå bekymret for at nye permitteringer vil kunne bli langvarige da varigheiten ikke kan fastslås på grunn av omstendighetene i næringa. Det er viktig nå å holde folk i arbeid, og få oversikt over hvor mange som rammes av en ny runde med permitteringer mot høsten, spesielt i utsatte næringer hvor sesongarbeid er vanlig.

Svar:

I henhold til arbeidsmarkedsloven § 8 mottar Arbeids- og velferdsetaten løpende varsler om nært forestående permitteringer. Det finnes likevel ikke konkret informasjon om mulige permitteringer lenger frem i tid og selv om antall permitterte har gått mye ned er det usikkerhet rundt den videre utviklingen. Permitteringsomfanget avhenger av en rekke forhold, herunder utviklingen i smittespredning og smitteverntiltak og etterspørsel fra inn- og utland. Det vil variere mellom bransjer og på tvers av virksomheter. Også for den enkelte virksomhet vil det være vanskelig å forutsi behovet for permittering langt frem i tid.

Jeg forventer at virksomheter hvor forretningsmodellen baserer seg på reiser eller store forsamlinger, vil kunne ha utfordringer i noe tid fremover. Det internasjonale tilbakeslaget vil også kunne forplante seg til Norge og medføre behov for permitteringer.

Det overveldende antallet permitteringer er i privat sektor. Derfor er en god politikk for privat næringsliv avgjørende for å hindre at arbeidsledigheten forblir på et høyt nivå. Regjeringen har ført og fører en aktiv økonomisk politikk og har innført en rekke målrettede tiltak for å dempe konsekvensene av pandemien for arbeidstakere og næringsliv. Utvidede inntektssikringsordninger og omfattende støtteordninger for næringslivet og aktører innen idrett, frivillighet og kultur er en del av dette.

Permitteringsregelverket er innrettet for å ivareta behovene til næringslivet samlet sett. Regjeringen har nylig varslet en utvidelse av arbeidsgivers fritak for lønnsplikt under permittering og tilsvarende rett til dagpenger for permitterte, slik at permitterte kan få lønn eller dagpenger under permittering inntil 52 uker innenfor 18 måneder. Utvidelsen skal bidra til å unngå unødvendige oppsigelser. Samtidig vil regjeringen innføre en arbeidsgiverperiode II på fem dager for å bidra til at arbeidsgiver løpende vurderer nødvendigheten av fortsatt permittering.

SPØRSMÅL NR. 2433

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 7. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan det bes om en oversikt over samtlige bomprosjekter i Trøndelag fylke, samt informasjon om bomtakster for personbil, restgjeld og anslått tidspunkt for når prosjektet er nedbetalt fordelt på hvert enkelt prosjekt?

Svar:

Tabellen nedenfor viser alle bompengeprosjekter i Trøndelag som enten har bompengesinnkreving i dag eller er vedtatt av Stortinget, men ikke startet innkreving.

Takst for takstgruppe 1¹ (kjøretøy uten rabatt for gyldig AutoPASS-avtale), lån per 31.12.2019 og anslag på forventet nedbetalingsår for de enkelte prosjektene er også oppgitt:

Bompenge-prosjekt	Takst-gruppe 1, uten rabatt (kr) ²	Lån per 31.12.19 (mill. kr)	Anslag på forventet nedbetalingsår	Merknad
E6 Ranheim - Åsen	-	0	2039	Forventet oppstart innkreving i 2024, med innkreving i 15 år hvert bomsnitt, jf. Prop. 81 S (2017-2018). Oppdragsgiver: Nye Veier AS

- 1 Takstgruppe 1 er kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3500 kg, samt alle personbiler uavhengig av vekt i kjøretøygruppe M1, forutsatt at disse har gyldig avtale.
- 2 Flere prosjekter har ulik takst i bomstasjonene tilhørende prosjektet. Alle ulike takster uten rabatt i takstgruppe 1 for hvert prosjekt er oppgitt hvis dette er tilfelle.

E6 Trondheim - Stjørdal	17/34	1 050	2024	Oppdragsgiver: Statens vegvesen
E6 Ulsberg - Melhus	-	0	2046	Forventet oppstart innkreving i 2021, med innkreving i 15 år i hvert bomsnitt, jf. Prop. 82 S (2018-2019) Oppdragsgiver: Nye Veier AS
E6 Vindåsliene - Korporalsbrua	43	700	2035	Oppdragsgiver: Statens vegvesen
Fosenpakken	85	519	2024	Det er i tillegg bompengeinnkreving på ferjesambandene Brekstad - Valset og Flakk - Rørvik i form av et påslag på ferjebilletten. Ved utgangen av 2019 var låneopptaket fortsatt en del av Trøndelag fylkeskommune sine låneavtaler. Bompengeveselskapet Vegamot AS vil ta over dette lånet i 2020. Oppdragsgiver: Trøndelag fylkeskommune
Fv 17 / fv 720 Dyrstad - Sprova - Malm	24/39/46	580	2033	Oppdragsgiver: Trøndelag fylkeskommune
Fv 714 Stokkhaugen - Sunde	59/73	585	2031	Oppdragsgiver: Trøndelag fylkeskommune
Øst, Sluppen, Sør, Klæbu (Miljøpakke Trondheim)	16 /31	0	2029	Prosjektet har tidsdifferensierte takster. Takster i tidsrommene 7-9 og 15-17 er oppgitt i parentes. Oppdragsgiver: Statens vegvesen
Bomsnitt langs omkjøringsveien, Byåsen og Tonstad (Miljøpakke Trh.)	12/15	0	2029	Prosjektet har tidsdifferensierte takster. Takster i tidsrommene 7-9 og 15-17 er oppgitt i parentes. Oppdragsgiver: Statens vegvesen

SPØRSMÅL NR. 2434

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 8. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Howdan vil regjeringen håndtere at vi har færre doser influensavaksine enn det risikogruppen utgjør og hva gjør

regjeringen for å sikre at de mest utsatte risikogrupperne og relevant helsepersonell får influensavaksine høsten 2020?

BEGRUNNELSE:

Helsemyndighetene har anbefalt at de som har mulighet til det bør vaksinere seg mot influensa, for å redusere risikoen for dobbeltsykdom med influensa og covid-19 og presset på helsetjenestene. Omtrent 1,6 millioner barn og voksne i Norge hører til grupper med økt risiko for komplikasjoner av influensa. Samtidig meldes det at det er bestilt kun 1,2 millioner doser, fordi den globale etterspørselen er så stor. Vi har dermed ikke nok vaksiner til å dekke risikogruppen engang. Statsråden har videre varslet at apotekene skal få å gi influensavaksine uten legeresept denne høsten.

Svar:

Folkehelseinstituttet har i år skaffet 1,2 mill. doser som er betydelig flere doser enn tidligere år. For første gang er det anskaffet 100 000 doser av en forsterket influensavaksine som er forbeholdt de eldste og mest sårbare. Dette kan gi økt beskyttelse til disse. Når man også regner med apotekgrossistene har vi i Norge samlet sett bestilt inn 1,4 millioner doser. I fjor ble sammenlagt 1 million vaksinert for influensa i Norge.

Norge har sluttet seg til WHO's målsetning om at 75 pst. av alle i målgruppene blir vaksinert. Dekningen 2018/2019 lå rundt 40 pst. blant personer over 65 år. Foreløpige tall tyder på at dekkningen var noe høyere sesongen

2019/2020 (40-45 pst.). Influensavaksinen tilpasses hver sesong. Innkjøp baseres på de senere års oppslutning og forventet etterspørsel. På grunn av stor etterspørsel etter vaksine globalt er det begrenset tilgang på vaksinen.

Alt personell i helsetjenesten med regelmessig pasientkontakt bør tilbys vaksine på arbeidsplassen. Vaksine skal tilbys uten kostnad for den ansatte. Dette tilbudet organiseres av arbeidsgiver. Gjennom målrettet innsats har for eksempel mange sykehus og sykehjem oppnådd høy vaksinasjonsdekning blant sine ansatte de senere år og jeg håper at enda flere oppnår høy vaksinasjonsdekning for denne sesongen.

Apotek tilbyr i dag vaksinering mot sesonginfluensavaksine, men utenfor influensavaksinasjonsprogrammet. Det er nå kommet endringer som gjør det enklere å sette vaksinen ved at det ikke vil være behov for resept fra lege når den enkelte går på apoteket.

På grunn av smittesituasjonen med covid-19 har Folkehelseinstituttet utarbeidet råd som gjør at vaksineringen kan foregå på en smittevern-faglig forsvarlig måte.

Nye bølger av covid-19-pandemien kan komme i vinterhalvåret, samtidig med de årlige influensaepidemiene. For å begrense den totale sykdomsbyrden og belastningen på helse- og omsorgstjenesten er den aller viktigste jobben derfor å øke vaksinasjonsdekningen og departementet vurderer nå tiltak for å få til dette.

SPØRSMÅL NR. 2435

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 9. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Er analysekapasiteten hos laboratoriene stor nok til å kunne håndtere testing av 1,5 og 5 pst. av befolkningen; hvor fort kan man i dag forvente at svaret på testen blir synlig på helsenorge.no etter at kommunen har levert inn sine testresultat, og er man trygg på at helsenorge.no og deres påloggingsløsning er rigget for pågangen som kan komme ved testing av opp mot 5% av befolkningen?

BEGRUNNELSE:

Mange kommuner har nå trappet kraftig opp kapasiteten for å kunne teste 1,5 % av befolkningen for symptomer på Covid-19, og det planlegges nå for en testkapasitet på

5 pst. Hvor fort man kan få tilgang til svar på testene er viktig for kommunenes arbeid med smittesporing og dermed for å holde antall smittede lavt. Da trenger man blant annet laboratorier med tilstrekkelig kapasitet og åpnings-tider til å raskt analysere testene. Deretter må prøvesvarene raskt bli gjort tilgjengelige på helsenorge.no, der folk får beskjed om å sjekke sine testresultater.

Svar:

Kommunene gjør, og har over det siste halvåret gjort, en formidabel innsats i bekjempelsen av koronaviruset. Deres arbeid med og oppfølging av TISK-strategien (teste-isolere-smittesporer-sette i karantene) er helt avgjørende for

å håndtere pandemien over tid. Det er også nødvendig at kommunene handler raskt og målrettet med befolkningsrettede tiltak når det er påkrevet.

Det er et mål at kommunene skal kunne teste 1,5 prosent av befolkningen per uke i perioder med liten forekomst av tilstander med symptomer forenlig med covid-19 og at kapasiteten ved behov raskt skal kunne økes til 5 prosent ved høy forekomst av tilstander med covid-lignende symptomer.

Mange kommuner har meldt inn utfordringer knyttet til tilgang på helsepersonell og logistikken rundt prøvetakingen. Helsedirektoratet har opprettet en database der helsepersonell kan melde seg til tjeneste i kommunene. Det er også slik at kommunene kan benytte annet personell enn helsepersonell. Dette er klargjort overfor kommunene, og flere kommuner er i gang med å benytte seg av dette.

For regjeringen er det blant annet viktig å bidra med nødvendig faglig støtte via Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Videre bør kommunene i nødvendig grad samarbeide med andre kommuner og helseforetak for å sikre seg at det er tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å håndtere utbrudd. Fylkesmennene har en rolle i å bidra til en slik samordning.

Regjeringen tar sikte på å dekke alle nødvendige kostnader i kommunesektoren med oppfølgingen av TISK-strategien og særskilte smittevernstiltak i 2020 og 2021. Det vil bli vurdert særskilt kompensasjon til kommuner som har hatt store ekstrautgifter som følge av lokale virusutbrudd. Regjeringen vil legge frem et tilleggsnummer til 2021-budsjettet i løpet av november måned med foreløpige anslag for merutgifter og mindreinntekter for kommunesektoren i 2021, med tilhørende bevilgningsforslag.

De regionale helseforetakene ble i foretaksmøte i april bedt om å legge til rette for økt testkapasitet bl.a. gjennom utvidet laboratoriekapasitet. Vi har nå en stående laboratoriekapasitet til å kunne analysere prøver fra om lag 1,5 pst. av befolkningen hver uke og det er bygget en beredskap for i en periode å kunne analysere inntil 5 pst. av befolkningen i uken dersom det skulle bli nødvendig.

Den samlede laboratoriekapasiteten fremkommer ved at vi bruker tilgjengelig kapasitet der vi har den. En del av kapasiteten er avhengig av reagenser som på våren 2020 var mangelvare på internasjonale markeder. Det er fremdeles usikker forsynings situasjon knyttet til disse reagensene. En annen del av den samlede kapasiteten er konsentrert til storkapasitetslaboratoriene som er lokalisert ved landets seks universitetssykehus. Denne delen av kapasiteten anvender "kuleteknologien" som er utviklet på NTNU, som er uavhengig av det internasjonale markedet for reagenser.

Tiden det tar fra prøven er tatt til den er ferdig analysert og kommunisert er avhengig av flere forhold, hvorav transporttid fra prøvetakingssted til laboratorium er ett. Det foreligger ingen nasjonal statistikk for dette.

Når prøven er ferdig analysert blir prøvesvaret gjort tilgjengelig på helsenorge.no nærmest umiddelbart. Det er ønskelig at innbyggere kan få varsel, gjerne på sms, når prøvesvaret er tilgjengelig på helsenorge. Dette arbeides det med, men det er enda ikke avklart når denne tjenesten kan være på plass. Norsk Helsenett SF har gjennomført tiltak for å sikre god kapasitet på helsenorge.no for å håndtere forventet volum ved testing av 5% av befolkningen. Erfaringene så langt er at løsningen fungerer bra og er stabil. Siden lansering 2. juli har det vært ca. 3,9 millioner oppslag i prøvesvar på helsenorge.no.

SPØRSMÅL NR. 2436

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 4. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil helseministeren sikre en oppfølging av regelverket som bedre ivaretar tungt rusavhengige pasienters rett til individuell behandling og brukermedvirkning i primærhelsetjenesten, samtidig som fastleger med verdifull spesialkompetanse på disse pasientene trygt kan fort-

sette å yte denne hjelpen på en forsvarlig og omsorgsfull måte til det beste for pasienten?

BEGRUNNELSE:

Oslo kan 20.august fortelle om fortvilte rusavhengige som har mistet fastlegen sin. Ut fra artikkelen har dette skjedd fordi fastleger med mange tungt rusavhengige pasienter

gjørne skriver ut mer A- og B-preparater. Dette gjøres som et ledd i å sikre at også disse pasientene skal få en best mulig individuell behandling, slik det har krav på, noe som igjen bidrar til at de kan fungere så godt som mulig i hverdagen sin.

Når Helsetilsynet gjør sine vurderinger av disse fastlegene og deres bruk av forskrivningsretten, er det derfor avgjørende at de har god kompetanse og mulighet for bruk av godt faglig skjønn i spørsmålet om hvordan man sørger for best mulig individuell oppfølging av tynge rusavhengige pasienter.

Alternativet til oppfølging fra en fastlege med stor erfaring og god kompetanse på medisinerings av tungt rusavhengige pasienter, kan være at disse pasientene i større grad må ty til gatedop og egenmedisinering, noe som både gir fare for helseskader hos den enkelte og samtidig innebærer større utfordringer for samfunnet.

Svar:

Representanten Mørland stiller spørsmål om hvordan jeg vil sikre en regelverksoppfølging som bedre ivaretar rusavhengige pasienters rett til individuell behandling og brukermedvirkning i primærhelsetjenesten, samtidig som fastleger kan fortsette å yte forsvarlig helsehjelp til det beste for pasienten.

Kommunens plikter til å sørge for et godt og forsvarlig helse- og omsorgstilbud til sine innbyggere er regulert i helse- og omsorgstjenesteloven, mens pasienter og brukeres rettigheter er regulert i pasient- og brukerrettighetsloven. Kommunen har etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 en plikt til å sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. I loven presiseres det at kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med psykisk sykdom, rusmiddelproblem og sosiale problemer.

For fastleger er dette ansvaret presisert i fastlegeforskriften § 10 hvor det fremgår at fast-legens listeanvar dekker alle allmenlegeoppgaver innen somatikk, psykisk helse og rus for innbyggerne på listen dersom ikke annet er presisert i lov eller forskrift. Kommunen har etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-10 en plikt til å sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utforming av det samlede helse- og omsorgstilbudet. Herunder skal virksomhetene som yter helse- og omsorgstjenester etablere systemer for innhenting av pasienter og brukeres erfaringer og synspunkter. Kommunen skal legge til rette for samarbeid med brukerorganisasjoner og med frivillige organisasjoner. Det kan være samarbeid både om forebyggende arbeid, men også arbeid rettet mot individer eller grupper.

Pasienter og brukere har etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen. Omfang og nivå på hjelpen skal vurderes konkret hvor det avgjørende må være den hjelpe-

trengendes behov ut fra en helse- og sosialfaglig vurdering. Rett til medvirkning og informasjon er grunnleggende pasient- og brukerrettigheter. Pasient eller bruker har etter pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 rett til å medvirke ved gjennomføring av helse- og omsorgstjenester. Pasient eller bruker har videre blant annet rett til å medvirke ved valg mellom tilgjengelige og forsvarlige tjenesteformer og undersøkelses- og behandlingsmetoder. For å styrke mulighetene for medvirkning og bedret samhandling mellom pasient og helsepersonell er det i helse- og omsorgstjenesteloven kap. 7 om individuell plan, koordinator og koordinerende enhet (§§ 7-1 til 7-3) gitt bestemmelser om at kommunen skal tilby pasienter med behov for koordinerte og langvarige tjenester tilbud om individuell plan og koordinator. Pasienten og brukerens rett til individuell plan er regulert i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-5.

Vi har innført rett til fritt behandlingsvalg. Pasienten har etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-2 rett til å velge ved hvilken offentlig eller privat virksomhet en eventuell henvisning skal vurderes. Bestemmelsen regulerer nå både pasientenes rett til å velge hvor henvisningen skal sendes og hvor helsehjelpen skal finne sted. Retten til å velge gjelder alle pasienter som blir henvist til spesialisthelsetjenesten, og gjelder i utgangspunktet hele landet. Et vilkår for valget er at virksomheten som velges kan gi pasienten det tilbudet som pasienten har behov for.

Jeg mener at dette regelverket rommer det som skal til for at kommunens helse- og omsorgstjeneste, herunder fastleger, kan og skal ivareta pasienters rett til individuell behandling og brukermedvirkning, samtidig som fastleger med verdifull kompetanse trygt kan fortsette å yte helsehjelpen på en forsvarlig og omsorgsfull måte.

Fylkesmennene og Statens helsetilsyn fører tilsyn med om regelverket er fulgt. Tilsynssak kan opprettes for eksempel på bakgrunn av bekymringsmelding om helsepersonells rekvirering fra blant annet apotek, politi, helsepersonell, pasient eller pårørende. Tilsynet vurderer om det i den enkelte sak foreligger forsvarlig rekvirering av for eksempel vanedannende legemidler, jf. helsepersonelloven § 4. Det foretas en konkret vurdering i det enkelte tilfelle hvor det tas utgangspunkt i gjeldende retningslinjer og veiledere, anbefalinger og hva som for øvrig anses som god praksis. I noen tilfeller ser en dessverre at mengden forskrevne legemidler skaper betydelig fare for overdosering og livstruende skader og ikke er i tråd med det som er individuell oppfølging og godt faglig skjønn. I en slik sak vil tilsynet kunne vedta en administrativ reaksjon.

Det er av stor betydning å finne balansen mellom hvordan innfri individuelle rettigheter og hensynet til hvordan yte en god og forsvarlig helse- og omsorgstjeneste innenfor gitte rammer. Som representanten formodentlig kjenner til har Norge et høyt antall overdoser. De siste års utvikling viser at stadig flere dør av andre opioider enn heroin. Siden 2009 har det vært betydelige endringer i overdosedødsfallene når det gjelder hvilke opioider som tar liv i Norge.

Mens andelen som dør etter heroininntak nær er halvert, er andelen som dør etter inntak av sterke smertestillende opioidholdige legemidler bortimot fordoblet. I løpet av forrige strategiperiode ble viktige kunnskapshull avdekket både knyttet til nye brukergrupper og nye brukermønstre. Andelen overdosedødsfall som skyldes heroininntak er siden 2010 nær halvert, mens andelen som dør etter inntak av sterke smertestillende opioidholdige legemidler og metadon er økt betraktelig. Disse endringene har vi ikke gode forklaringer på. Samtidig er andelen som fikk forskrevet sterke smertestillende legemidler økende; antallet personer som fikk forskrevet oksykodon minst en gang, økte fra rundt 9000 i 2005 til over 56 000 personer i 2017. Det er et stort behov for ny kunnskap om hvorvidt det er en sammenheng mellom forskrivning av opioidholdige legemidler og endringene i overdosebildet. Det er en bekymringsfull utvikling jeg har funnet det riktig å adressere og jeg er glad for at forskningsmiljøene har foreslått nye kunnskap-sinnhenter som kan bidra til å gi svar på dette. Dette følges opp i regjeringens nye nasjonale overdosestrategi for perioden 2019-2022.

Det er viktig at allmennleger har god og oppdatert kunnskap om bruk av opioider og andre vanedannende legemidler. Siden 2015 har Relis, de regionale legemiddel-informasjons-sentrene, gjennomført kunnskapsbaserte oppdateringsvisitter (Kupp). I Kupp tilbys allmennleger en faglig oppdatering om et terapiområde i en-til-en møter

på legens kontor. Hensikten er å gi legen en kunnskapsbasert, produsent-uavhengig oppdatering på et tema som er direkte anvendbart i den kliniske hverdagen. I 2019-2020 mottok om lag 1000 fastleger Kupp-visitter om bruk av opioider.

Helsedirektoratet har nå på høring en revidert nasjonal veileder for vanedannende legemidler. Hensikten med veilederen er å bidra til forsvarlig ordinerings av vanedannende legemidler på resept, samt forebygge risikofylt bruk, skadelig bruk eller avhengighet som følge av medisinsk behandling.

Det er viktig å opprettholde ansvarsfordelingen mellom primærhelsetjenesten og spesialist-helsetjenesten. Tungt rusavhengige som trenger større doser enn hva fastleger vurderer som faglig riktig og forsvarlig å rekvirere, bør henvises til behandling og oppfølging i spesialisthelsetjenesten. Norge har et godt utbygd tilbud for målgruppen med muligheter om avrusing, behandling og oppfølging med og uten medikamenter. Både i pakkeforløpene og etter bestemmelsene i Helse- og omsorgstjenesteloven er ansvarsfordelingen tydelig og muliggjør et bredt samarbeid mellom nivåene, til de beste for den enkelte pasient.

Samlet sett er min vurdering at regelverket muliggjør at pasienters rett til individuell behandling og bruker-medvirkning i primærhelsetjenesten ivaretas og at fastlegen skal være en aktiv medspiller innenfor nødvendige rammer for å yte helse- og omsorgstjenester.

SPØRSMÅL NR. 2437

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 2. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange av dagens mottakere av dagpenger vil ikke lengre kvalifisere for dagpenger etter 1. november som følge av at regjeringen opphever midlertidige regler om redusert krav til redusert arbeidstid og redusert krav til minste arbeidsinntekt?

BEGRUNNELSE:

For å sikre arbeidstakere inntekt og trygghet i krisetid ble det våren 2020 gjort en rekke endringer i dagpengereguleringen.

Et samlet Storting har stilt seg bak følgende endringer i dagpengereguleringen:

- Kompensasjonsgraden er økt til 80 pst. av dagpengegrunnlaget inntil 3 G og 62,4 pst. mellom 3 G og 6 G.
- Krav til minste arbeidsinntekt er redusert fra 1,5 G til 0,75 G siste tolv måneder og fra 3 G til 2,25 G siste 36 måneder.
- Krav til redusert arbeidstid er redusert fra 50 pst. til 40 pst.
- Ventetiden på tre dager er opphevet.
- Det er innført særlige regler for lærlinger.

I (Prop. 127 S (2019 –2020)) understrekes det at regjeringen fastholder at de midlertidige endringene i dagpengereguleringen avvikles fra og med 1. november 2020.

I behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett fremmet Arbeiderpartiet forlag om å videreføre de midlertidige endringer i dagpengereguleringen ut året.

Svar:

Fra 20. mars ble kravet til arbeidstidsreduksjon i folketrygdloven § 4-3 midlertidig satt ned til 40 prosent av arbeidstiden før ledigheten. Kravet til minste arbeidsinntekt for rett til dagpenger i folketrygdloven § 4-4 ble fra samme dato midlertidig redusert til 0,75 G siste 12 måneder eller 2,25 G siste 36 måneder før søknadstidspunktet.

Disse midlertidige endringene i inngangskravene for dagpenger, er vedtatt med hjemmel i folketrygdloven § 25-16 som gir Kongen i statsråd hjemmel til å vedta regler som utvider trygdens ansvar for å utbetale ytelser i forbindelse med utbrudd eller fare for utbrudd av allmenfarlig smittsom sykdom. Denne type forskriftsbestemmelser

kan bare gis i den grad det er helt nødvendig og kun for en midlertidig periode. I Prop. 127 S (2019–2020) varslet regjeringen derfor at tiltakene ville bli avvirket fra 1. november 2020. Regjeringen følger nøye med på utviklingen i arbeidsmarkedet, og vil vurdere tidspunktet for avvikling av de midlertidige tiltakene på nytt dersom det viser seg å være behov for det.

Det legges opp til at de midlertidige endringene i inngangsvilkårene for dagpenger knyttet til kravet om at arbeidstiden må være redusert og at søkeren må ha hatt en minste arbeidsinntekt, bare avvikes for nye saker. For personer som har en løpende dagpengesak vil det i tilfelle bety at inngangsvilkåret ikke prøves på nytt. Dette innebærer at ingen av dem som mottar dagpenger vil få stanset dagpengene når de midlertidige inngangsvilkårene blir opphevet.

SPØRSMÅL NR. 2438

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 7. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Vil regjeringen endre regelverket for ordningen med arbeidsavklaringspenger, eller regnes ikke en økning i andelen sosialhjelpsmottakere som en utilsiktet konsekvens?

BEGRUNNELSE:

Fra 2018 innførte regjeringen innstramminger i ordningen med arbeidsavklaringspenger.

I juni publiserte NAV en artikkel om effektene av flere av endringene. NAV skriver at innstrammingen i unntaksregelverket har medført en betydelig økning i andelen sosialhjelpsmottakere.

Konsekvensene av innstramningene kommer tydelig frem.

I svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:1035 (2019-2020)) skriver statsråden følgende:

«Dersom det viser seg at endringene på enkelte områder har fått utilsiktede konsekvenser, vil Regjeringen vurdere om det er behov for justeringer.»

Svar:

I Prop. 74 L (2016-2017) om endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger vises det til at kortere varighet på stønadperioden og innføring av en karenperiode kan gi flere personer som er uten inntektssikring i folketrygden og som vil ha behov for økonomisk stønad til livsopphold. Det vises videre til at det er enighet mellom Arbeids- og sosialdepartementet og KS om å kartlegge i hvilken grad endringene i regelverket for arbeidsavklaringspenger har betydning for kommunenes utgifter til økonomisk stønad. Det legges videre til grunn at eventuelle større merutgifter for kommunene skal kompenseres.

Jeg viser også til mine svar på spørsmål nr. 2238 og nr. 2306 fra representant Solfrid Lerbrekk. I svar på spørsmål nr. 2306 skriver jeg følgende:

”Det ble iverksatt en rekke regelendringer for arbeidsavklaringspenger fra 2018. Endringene i regelverket må vurderes samlet sett opp mot de ønskede konsekvensene. Det overordnede målet med regelendringene var å få raskere avklaring og økt overgang til arbeid gjennom mer aktivitet og tett oppfølging i stønadsløpet. Som jeg skrev i svaret på spørsmål nr. 2238/2020 er det slik at alle typer

regelendringer også kan medføre utilsiktede eller uønskede konsekvenser. Dette må balanseres og konsekvensene vurderes samlet, og det gir derfor lite mening å på forhånd definere hva som er hensiktsmessige eller uhensiktsmessige konsekvenser av hver enkelt regelendring.

Regelendringene har som kjent virkning fra ulike tidspunkt, og dermed kommer også virkningene av re-

gelendringene over tid. Jeg mener det er viktig å få på plass et dekkende og bredt grunnlag for å vurdere effektene av endringene, herunder innføring av karens-perioden, og forsikrer representanten om at ev. utilsiktede virkninger også vil ha en sentral plass i vurderingen.”

SPØRSMÅL NR. 2439

Innlevert 27. august 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 7. september 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvorfor har ikke Norge et uavhengig klageorgan for miljøraker tilsvarende det man finner i Sverige (miljødomstol) og Danmark (miljøklagenemd)?

BEGRUNNELSE:

Norge har ikke uavhengig klageorgan for miljøraker.

Slik det er nå står forvaltningen fritt til å bestemme hvor stor vekt hensynet til miljø skal ha i forhold til andre hensyn og interesser. Muligheten for andre til å klage på beslutningene som blir tatt kan virke til å være helt fraværende.

Dette Problemet har grunneierne i Kragerøvassdraget tatt opp med undertegnede.

Klima- og miljødepartementet stiller krav til restaurering av vassdrag og fiskevandring. I godkjenning av konsesjon til Nye Dalsfoss kraftverk i Kragerøvassdraget (NVE 201307574-44) er det likevel ingen plan i forbindelse med forvaltningen av den utrydningstruede ålen i vassdraget, visstnok kun en løs antydning om at det bør utarbeides en plan.

Slik jeg har oppfattet saken så er det lite NVE får gjort med dette, om de skulle ønske det, i ettertid.

På denne måten kan det virke som om regulanten får nærmest fritt spillerom. Om de ikke ønsker å legge til rette for fiskevandring for både ål og andre frisk som tidligere var i vassdraget, trenger de ikke det.

Som rettighetshavere til fiske og fiskevandring protesterer nå grunneierne langs vassdraget mot en slik framgangsmåte. Som forvaltere av natur argumentrer de at de er spilt ut over sidelinjen uten mulighet til å ivareta sine ønsker om å ta vare på naturen og fiskevandringen. Ødelagt fiske etter laks, sjørørret og ål her heller ikke vært erstattet.

Det er derfor grunn til å sette spørsmålstegn ved om det er riktig at NVE skal være sin egen klageinstans når det gjelder miljøspørsmål.

Til sammenligning har både Danmark og Sverige egen klageinstans for miljøspørsmål.

Ifølge Århuskonvensjonen, som Norge har underskrevet, så bør man ha en egen klageinstans I forsvarer miljøspørsmål:

- Enhver part skal treffe de nødvendige lovgivnings-tiltak, reguleringstiltak og andre tiltak, herunder tiltak som skal sikre samsvar mellom bestemmelser som gjennomfører denne konvensjonens bestemmelser om informasjon, allmennhetens deltakelse og adgang til klage og domstolsprøving, samt passende håndhevingstiltak for å etablere og opprettholde en klar, åpen og konsekvent ramme for gjennomføringen av bestemmelsene i denne konvensjonen. (Århus-konvensjonen, Artikkel 3, pkt. 1)

Svar:

Stortinget behandla i 2016 og 2019 forslag frå Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne om å utgreie ei eiga miljøklagenemd, sjå. Innst. 294 S (2015-2016) og Innst. 319 S (2018-2019). Forslaga fekk ikkje støtte frå andre enn representantane frå dei to partia. Det blei vist til ordningar i andre land og Noreg sine plikter etter Århuskonvensjonen. Fleirtalet sitt syn var at Århuskonvensjonen var gjennomført i norsk rett gjennom det vanlege systemet for forvaltningsklage og prøving av saker for domstolane, og at ei rekke juridiske og økonomiske verkemiddel bidreg til ein god og økosystembasert forvaltning.

I 2019 viser fleirtalet til daverande Klima- og miljøminister Elvestuen sin vurdering i brev til Energi- og miljø-

jøkomiteen av 13. mai 2019. Brevet ligg ved Innst. 319 S (2018-2019).

Som det går fram av brevet er norsk natur og miljø beskytta av ei rekke lover som regulerer aktivitet som kan påverke miljø. Når forvaltninga avgjer om dei skal tillate slik aktivitet med eller uten vilkår må dei følgje krava i lo-vane som gjelder for den aktiviteten det er snakk om.

Kontrollen med forvaltninga skjer på ulike måtar. Dei vanlege reglane om klage til overordna organ gjeld òg for vedtak som kan påverke miljø. Klageinstansen kan da overprøve alle sider av saka. Retten til å klage skal sikre riktige vedtak, og er et ledd i forvaltninga si interne kontroll med egne vedtak.

Sjølv om det er oppretta egne klagenemnder på fleire områder er den normale ordninga i statsforvaltninga behandling i to instansar der organet på steget rett over det som gjorde eit vedtak er klageinstans, og ikkje ei egen klagenemnd. Forvaltningslovutvalet viser i NOU 2019:5 til at dette framleis bør vere den normale ordninga. Det vises mellom anna til at det vil vere i tråd med regjeringa sitt konstitusjonelle ansvar for statsforvaltninga, av di det inneber at behandlinga av klager då følgjer ansvarskjeden i statsforvaltninga.

I tillegg til det vanlege systemet for forvaltningsklage og prøving av saker for domstolane kan kontroll med forvaltninga i saker om miljø òg skje gjennom Sivilombudsmannen eller Riksrevisjonen.

Stortingsrepresentanten viser til Århuskonvensjonen artikkel 3 nr. 1. Det har i dei tidlegare forslaga vorte vist til artikkel 9 nr. 4 i Konvensjonen. Eg meiner at vi har gjennomført Århuskonvensjonen sine føresegner om klage og prøving av saker for domstolane i norsk rett

gjennom det det vanlege systemet for forvaltningsklage og prøving av saker for domstolane. Forholdet mellom desse artiklane i konvensjonen og norsk rett ble vurdert av lovavdelinga i Justisdepartementet før Noreg ratifiserte konvensjonen.

Komiteen som behandlar klager over brot på Århuskonvensjonen avgjorde i 2017 ein klage mot Noreg. Klagen gjaldt avslag på krav om miljøinformasjon. Klager hevda blant anna at det norske systemet for forvaltningsklage og prøving av saker for domstolane ikkje var godt nok. Klager meinte at organet som avgjer klagen ikkje er uavhengig nok av organet som avgjer saka, og at det difor er lite sannsynleg at klageorganet endrar vedtaket som klagen gjeld. Klager hevda òg at prøving av saker for domstolane var dyrt og tok for lang tid. Klagen førte ikkje fram.

Det er viktig med kontroll for å sikre at forvaltninga løyser dei oppgåvene den er pålagt av folkevalde organ og dei som er på høgare steg i forvaltninga. Denne mogelegheita for kontroll er òg viktig for å sikre tillit frå samfunnet til at forvaltninga gjer riktige vedtak. Eg meiner kontrollen med forvaltninga sine vedtak av betydning for miljøet blir tatt vare på gjennom det det vanlege systemet for forvaltningsklage og prøving av saker for domstolane og andre kontrollorgan som Sivilombudsmannen og Riksrevisjonen.

Når det gjeld den konkrete saka Representanten viser til om godkjenning av konsesjon til Nye Dalsfoss kraftverk i Kragerøvassdraget (NVE 201307574-44) har eg fått opplyst at Olje- og energidepartementet har sendt førespurnaden frå grunneigarlaget til handsaming i Norges vassdrags- og energidirektorat.

SPØRSMÅL NR. 2440

Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 3. september 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Utover den generelle henvisningen til foreldelsesloven, hvordan begrunnes det og synes statsråden det framstår rimelig og strategisk smart at Heimevernssoldatene som nå har fått sin beklagelse etter at samtlige rettsinstanser har fastslått retten, bare får utbetalt feriepenger for de siste tre årene når de har blitt nektet noe som har vært omtvistet over lang tid og helt siden Norsk offisersforbund

stilte spørsmål om praksisen med ikke å utbetale feriepenger i 2011?

BEGRUNNELSE:

Etter å ha fått medhold i tingretten og lagmannsretten, og etter at høyesterett avviste anken, ble det i vår klart at Lars Bugge Aarseth og mer enn 3000 andre soldater i Heimevernets innsatsstyrker har krav på feriepenger. Forsvarsministeren har beklaget prosessen overfor Aarseth og det

er igangsatt utbetaling av feriepenger til samtlige soldater som berøres av dommen. Forsvarsdepartementet har imidlertid valgt, med en vag henvisning til det generelle prinsippet i foreldelsesloven, å bare utbetale feriepenger for de siste tre årene, en beslutning spørsmålsstiller med flere mener framstår smålig og urimelig. En ting er hvor strategisk lurt det er med tanke på motivasjonen og lojaliteten blant menneskene som er den viktigste ressursen i forsvaret av landet. En annen sak er hvordan beslutningen om tre års utbetaling begrunnes, og videre om det kan anses som rimelig, all den tid soldatene har blitt nektet noe som har vært omtvistet i lang tid. Lars Bugge Aarseth fremmet kravet om feriepenger tilbake i 2005, men alle-

rede i 2011 ble det stilt spørsmål om praksisen fra Norsk offisersforbund.

Svar:

Den rettskraftige dommen fra Frostating lagmannsrett slår fast at personellet i Heimevernets innsatsstyrker har krav på feriepenger. Den gir imidlertid ingen avklaring på hvor langt tilbake i tid det skal utbetales feriepenger. Det er iverksatt en rettslig prosess mot staten som gjelder hvor langt tilbake i tid personellet i Heimevernet har krav på feriepenger. Hvorvidt personellet i Heimevernets innsatsstyrker skal få tilbakebetalt feriepenger for mer enn tre år tilbake, er til vurdering i Forsvarsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 2441

Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 4. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

"Eg har dokumentasjon på fleire hendingar, til dømes trafikkulykker, der politiet ikkje kjem til skadestaden før etter om lag ein time. I ein del tilfelle kjem ikkje politiet i det heile tatt" skriv brannsjef i Lom og Skjåk brannvesen til politimeisteren i Innlandet, referert i Fjuken 27. august.

Er det rett at kommunal beredskap er betre enn statleg, når brannvesen stadig må gjere politioppgåver?

GRUNNGJEVING:

Visar og til Dokument nr. 15:2260 (2019-2020).

Svar:

Det er viktig at politiet responderer raskt for å kunne redde liv, redusere skadeomfang og bidra til å oppklare kriminalitet. Derfor har det siden 2015 blitt stilt krav til politiets responstid på nasjonalt nivå. For Innlandet politidistrikt, som stortingsrepresentanten viser til, rapporterer Politidirektoratet per første tertial i år at politidistriktet har innfridd responstidskravet for tettsted med mindre enn 2000 innbyggere, og er ett minutt unna å innfri kravene i de to øvrige kategoriene.

I alle kommuner foregår det et tverretattlig beredskapssamarbeid, og i 2015 ble det utviklet en felles nasjonal prosedyre for nødetatene for pågående livstruende vold (PLIVO). Prosedyren beskriver handlingsmønsteret

når alle tre nødetatene er til stede, og hvordan innsatspersonell fra brann og helse skal handle i situasjoner der politiet ikke har ankommet. Prosedyren beskriver hvordan innsatspersonell fra brann, politi og helse sammen kan redde liv og begrense skade i situasjoner der det utøves livstruende vold mot flere personer. Prosedyren trenes jevnlig med alle tre nødetatene.

I områder med store avstander kan bistand fra brann- og redningsvesenet (akutthjelper) være en viktig ressurs for å starte livreddende førstehjelp og sikre skadestedet før ambulanse og politi kommer. Det følger av Brann- og eksplosjonsvernloven at leder av brann- og redningsvesenet (brannsjefen) har ledelsen av brannbekjempelsen, skadestedsledelsen ved andre ulykkessituasjoner inntil ledelsen overtas av politiet, og har ordensmyndighet inntil politiet kommer til stedet. De lovpålagte oppgavene har ikke vært endret siden 2002.

Ulik organisering og lokalisering av de tre nødetatene vil føre til at de innledningsvis i noen oppdrag vil måtte ivareta hverandres oppgaver. Dersom tilbakemeldingene fra første nødetat på et skadested tilsier at det ikke haster for en eller begge de andre nødetatene, så påvirker denne tilbakemeldingen hvordan oppdraget prioriteres mot andre pågående hendelser.

Læringspunkter fra hendelser hvor det ikke fungerer optimalt vil være viktige for å finne løsninger tilpasset de lokale nødetatenes ressurser, områdets geografi og omstendigheter for øvrig.

SPØRSMÅL NR. 2442**Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 4. september 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at mest effektive virkemidler må kunne tas i bruk omgående når det er gitt fellingstillatelse i en slik situasjon som har oppstått i Sør-Fron; på hvilken måte vil statsråden nå bidra til at felling av ulv kan gjennomføres raskt og mest mulig effektivt, og vil statsråden for øvrig sørge for en god og løpende dialog med kommunen om dette umiddelbart?

BEGRUNNELSE:

Per nå er det flere ulv enn det kvotene tilsier, som er til stor belastning for beitebrukere i beiteprioriterte områder som i Sør-Fron. I de to foregående jaktseongene har rovviltmyndene vedtatt større kvoter enn sekretariatet har foreslått. Deretter har Klima- og miljødepartementet overprøvd vedtakene, og vedtatt de opprinnelige kvoteforslag fra Fylkesmennene. Dette gjør det desto mer kritisk å få tatt ut de ulvene det er gitt fellingstillatelse på. Rovdyrforvaltning er kostbart både for de med store tap av beitedyr og de som jobber i forvaltningen. Sør-Fron kommune har nå ulv med stående fellingstillatelse i sine fjellområder, der det tar en hel dag å ta seg inn i området. Kommunen mener det er behov for bruk av helikopter og kanskje ytterligere virkemidler for å få en mer effektiv jakt, men er avhengig av å bli møtt med dialog for å effektivisere jakta. Det er blant annet helikopter og varmesøkende kamera som er aktuelle tiltak og som kan lette den akutte situasjonen de bøndene som er rammet står i. Kommunen har ennå ikke fått svar på sin henvendelse om å få et møte om saka. Tid er kritisk for alle berørte parter i saka.

Svar:

I midten av august i år gav Miljødirektoratet avslag på søknad om bruk av helikopter i samband med skadefelling av ulv i mellom anna Sør-Fron kommune. Dette vedtaket er påklaga av kommunen og klagen er sendt over til Klima- og miljødepartementet for endeleg behandling. Eg vil ikkje kommentere denne saka direkte, men kome med nokre generelle vurderingar om bruk og nytte av verkemiddel i samband med skadefelling av rovvilt.

Når vedtak om felling av rovvilt er fatta, har vi alle interesse av at uttaket skjer so raskt som mogeleg. Vi veit også at det kan vere vanskeleg å felle rovvilt, særskilt på barmark. Generelt er eg einig i at dei mest effektive verkemidla innanfor dei rammene som gjeld skal nyttast når

ein forsøker å effektivisere skadefellingsforsøk. Det er likevel nokre punkt knytt til dette som eg vil omtale under.

For det fyrste kan det vere ulike meiningar om kva som blir sett på som effektive verkemiddel under fellingsforsøk. Eg meiner det er viktig at vi legg den beste kunnskapen til grunn. Fleire fellingslag og Statens naturoppsyn har over mange år opparbeidd seg ei stor kompetanse om skadefellingsforsøk. Basert på denne kompetansen er det utarbeidd ei rettleiing. I denne rettleiinga vert det gått gjennom ulike sider ved fellingsforsøk, inkludert ulike fellingsmetoder og verkemiddel. Eg meiner at fellingslaga bør bruke denne rettleiinga i sitt arbeid, og eg meiner det vil bidra til å effektivisere skadefellingsforsøk.

Når det gjeld bruk av helikopter kan det vere eit effektivt verkemiddel for eksempel ved skadefellingsforsøk om vinteren eller tidleg på våren i område med gode forhold for sporing i snø. På eit generelt grunnlag er bruk av helikopter derimot eit lite eigna verkemiddel ved fellingsforsøk på barmark.

For det andre er det viktig at verkemidla skal vere innanfor human jaktutøving. Ein kan altså ikkje forvente at inhumane fellingsmetoder eller verkemiddel kan nyttast sjølv om dei kunne ha auka effektiviteten på fellingsforsøka. Til dømes kan langvarig jaging av rovvilt frå helikopter eller med hund vere skadeleg og ikkje vareta omsynet til human jaktutøving.

Når det gjeld dialogen med kommunane vil eg fyrst nemne at eg forutset at det er god dialog mellom kommunane og fylkesmennene i forvaltninga av rovvilt. Spørsmål frå kommunane til departementet skal sjølvsagt også svarast på, men det er fylkesmennene som har den operative sakshandsaminga. Elles forutset eg at kommunane og fellingslaga er godt kjent med rettleiinga nemnt over.

SPØRSMÅL NR. 2443**Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 3. september 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Vil statsråden se på muligheten for å få på plass en kompensasjonsordning som kan bidra til at aktører som Oi! Trøndersk Mat og Drikke, og andre som Gladmat og Bergen Matfestival kan få hjelp til å komme seg gjennom den kneika disse står midt oppe i, og sørge for at de er klare til å fortsette å bidra til å videreutvikle norske mat- og bryggeritradisjoner slik at vi fortsatt skal være i verdenstoppen når det gjelder mat og matopplevelser fremover?

BEGRUNNELSE:

Norge har de siste årene markert seg svært sterkt med mat og drikke produkter som er helt i verdenstoppen. Norske produkter gjør det svært godt innen både mat og drikke. Mye av dette skyldes at det i flere år er satset veldig godt på å promotere norske produkter og kvalitetene disse har. Dette er gjort gjennom både matfestivaler og bryggerifestivaler hvor produsenter får muligheten til å synliggjøre sine produkter. I tillegg til dette er den gode maten/drikken også med på å skape mat- og reiselivsopplevelser som gjør at mange matglade turister også kommer til Norge.

Koronasituasjonen har gjort at flere av de som arrangerer festivalene har måttet avlyse årets festivaler på grunn av antallsbegrensningene og avstandskravene osv. Mange av festivalene hadde allerede kommet langt i planleggingsarbeidet og penger var brukt når begrensningene kom. Disse har heller ikke kommet inn i kompensasjonsordninger. Det gjør at flere av disse nå har store utfordringer for driften sin fremover.

Det er viktig å få frem at mange har snudd seg rundt, og tenkt nytt og vært kreative. Her vil jeg trekke frem Oi! Trøndersk Mat og Drikke i Trøndelag som arrangerte en annerledes Trøndersk Matfestival hvor man tenkte et sted nær deg. Her ble det gjennomførte 200 aktiviteter lokalt rundt i regionen. For å bidra til at lokalmatprodusenter og håndverks bryggerier skulle få selge produktene sine. Men dette har medført kostnader, og man har ikke klart å kompensert for inntektsbortfallet, noe som har bidratt til at mange er kommet i en vanskelig situasjon.

Svar:

Regjeringen har stor forståelse for den krevende situasjonen mange av aktørene innen landbrukets tilleggsnæringer står i som følge av pandemien. Vi vurderer løpende ulike mulige avbøtende tiltak.

De mange mat- og drikkefestivalene som vanligvis blir arrangert på sommeren og høsten er alle svært viktige for å bidra til å styrke matnasjon Norge. Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for å avhjelpe situasjonen for store og små næringsaktører. I tillegg til regjeringens generelle kompensasjonsordning, lempinger i permitteringsregelverk og endring i betalingsfrister for mva., er det gjort flere tiltak på landbruksområdet. Innenfor Utviklingsprogrammet og Investerings- og bedriftsutviklingsordningen (IBU-ordningen) er det gjort justeringer som er tilpasset tilleggsnæringene i landbruket.

Dette omfatter:

- Avdragsutsettelse på lån for de som har lån gjennom Innovasjon Norge
- Mulighet for økt tilskuddsandel for de som søker bedriftsutviklingsstøtte over IBU-ordningen
- Økt fleksibilitet innenfor Utviklingsprogrammet for å møte utfordringene som følge av covid-19
- Opprettholdelse av støtten til regionale matfestivaler, selv om disse ikke kan gjennomføres på vanlig vis i år

Regjeringen har også bevilget 600 mill. kroner til kommunale næringsfond for å støtte lokalt næringsliv. Midlene kan bl.a. nyttes til direkte bedriftsstøtte og tilretteleggende støtte. Kommunene skal bevilge penger til tiltak som de mener er særlig viktige for å motvirke de negative virkningene av covid-19.

Jeg vil også peke på at vi har åpnet for gratis deltakelse på Bondens marked og salgsmesser for lokalmat. Det er gjort nettopp for å stimulere til mer direktesalg, og for bidra til å avhjelpe situasjonen for de mange lokalmat- og drikkeprodusentene som er avhengige av salg via disse salgskanalene.

SPØRSMÅL NR. 2444**Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 7. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vil statsråden syte for at val av organisasjonsform ikkje er avgjerande for om ein får dekka koronatap eller ikkje?

GRUNNGJEVING:

Det er fleire døme på at val av organisasjonsform har innverknad på om ein får dekka tap eller ikkje.

Av smittevernomsyn er Bjerkreimsmarken avlyst. Her får ein ikkje dekka tap fordi ein er organisert som ei forening. Det betyr at lag og organisasjonar i ei bygd taper over ein million kroner til viktig aktivitetar.

Eit anna døme på at organisasjonsform avgjer om ein får stønad eller ikkje er Bryne Kino. Time kommune har ikkje eige organisasjonsnummer på kinodrifta og det er heller ikkje skild ut som eige AS eller kommunalt foretak. Ein har vald ei ubyråkratisk og enkel organisering. Konsekvensen av dette er at Time kommune ikkje får dekka tapet kinodrifta har hatt.

Svar:

Regjeringa har sett i verk fleire breie, nasjonale støtteordningar for å møte virusutbrotet. Eksempel på slike ordningar er tilskotsordninga for føretak med stort fall i omsetning, lånegarantiordninga, ordninga med tilskot til sjølvstendig næringsdrivande og ordninga med lønsstønad til tidlegare permitterte. I tillegg er det sett i verk ei rekkje næringsretta ordningar, mellom anna til kulturnæringa. Ordningane har ved fleire høve kome i stand etter godt samarbeid med partane i arbeidslivet og Stortinget.

Dei ulike ordningane har til dels ulike vilkår, og val av innretning og verkeområde har i stor grad vore påverka av dei tilhøva som rådde då ordninga vart etablert. Til dømes var det avgjerande at den generelle tilskotsordninga for næringslivet raskt kunne gje naudsynt hjelp til store delar av norsk næringsliv, og slik bidra til å oppretthalde arbeidsplassar. Støtta måtte difor tildelast gjennom ei automatisert løysing. Samstundes var det viktig å halde risikoen for misbruk låg, noko som òg Stortinget la stor vekt på. Det vart difor sett vilkår som gjorde det mogleg for Skatteetaten, som forvalta ordninga, å ha maskinelle, automatiske kontrollar som bekrefta at søkjarane var innafør målgruppa. Mellom anna var det vilkår om registrering i Foretaksregisteret eller Enhetsregisteret, skatteplikt til Noreg og at selskapa hadde tilsette. Alt dette er det mogleg for Skatteetaten å kontrollere mot opplysingar som allereie finst i offentlege register. Denne ordninga var ret-

ta mot næringslivet. Dersom ordninga også skulle ha omfatta frivillig sektor og kommunal sektor, som spørsmålsstillar syner til i grunngjevinga for spørsmålet, hadde det kravd meir utgreiingsarbeid og tilpassing av reglane og av forvaltninga av ordninga. Det ville ha forsinka innføringa av ordninga.

For breie ordningar som vert etablert og skal verke under slike tilhøve, må ein rekne med at det vil være meir spesielle verksemder i randsona av dei ordninga rettar seg mot, som vil falle utanfor. Dette har regjeringa vore klar på, og at dei meir spesielle høva må behandlast gjennom meir målretta ordningar. Dette har regjeringa òg teke konsekvensen av, gjennom å setje i verk ei rekkje meir avgrensa ordningar. Som nemnt over gjeld dette mellom anna kultursektoren, som eksempla i spørsmålet gjeld.

Når det gjeld kompensasjon til kommunesektoren, syner eg til omtale i Prop. 117 S (2019–2020). Regjeringa har vidare sett ned ei arbeidsgruppe med medlemmar frå departementa og kommunesektoren som skal vurdere dei økonomiske konsekvensane av koronakrisa for kommunesektoren. Konsekvensane for kultursektoren vil inngå i dette arbeidet.

I tida som kjem vil det være viktig å tilpasse tiltaka best mogleg til situasjonen vi er i, og at dei motiverer til aktivitet og naudsynt omstilling. Regjeringa er opptekne av at det gode samarbeidet med aktørar i både nærings- og arbeidsliv og innan kultur og idrett held fram.

SPØRSMÅL NR. 2445**Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 3. september 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Kan statsråden legge fram eit oversyn over alle løyve til vindkraft gitt i Noreg sidan år 2000?

GRUNNGJEVING:

Det er ynskjeleg med navn på prosjekt, kor prosjektet ligg i landet, kor mange MW det er gitt løyve til i kvar konsesjon og dato for endeleg konsesjon. Det er og ynskjeleg at oversynet inneheld tilsvarende oversyn over prosjekt der NVE har handsama saka men der klagehandsaming pågår og om klagen framleis ligg i NVE eller OED.

Svar:

Jeg vil innledningsvis minne representanten Pollestad om at jeg i brev av 3. juli d.å. til Stortinget svarte på et tilsvarende spørsmål fra ham.

NVE har en konsesjonsdatabase som oppdateres jevnlig. Basen gir den beste oversikten over status for vindkraftkonsesjoner og konsesjoner til andre energianlegg, til enhver tid. Basen finnes på <https://www.nve.no/konsesjonssaker/?ref=mainmenu>

I vedlegget har jeg kopiert inn oversikten over gitte vindkraftkonsesjoner fra ovennevnte base. For nærmere detaljer om enkeltprosjekter anbefaler jeg å bruke lenken over.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2019-2020/dok15-201920-2445-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 2446**Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 3. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Er det vanlig at man i departementene foretar eller foreslår endringer i såkalt uavhengige juridiske vurderinger, enten i de tilfeller man innhenter juridiske vurderinger fra eksterne eller i de tilfeller man innhenter vurdering fra Lovavdelingen i Justisdepartementet; i hvilke tilfeller har dette skjedd siden regjeringen tiltrådte i 2013 og mener statsministeren det er en akseptabel og god praksis å foreta slike redigeringer?

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Sigbjørn Gjelsvik til statsministeren som hun har bedt meg svare på. I spørsmålet bes det om informasjon både om innhenting av vurderinger fra Justis- og beredskapsdepartementets lovavdeling, og om innhenting av juridiske vurderinger fra eksterne.

Lovavdelingen har en særlig rolle som juridisk ekspertorgan for regjeringen og departementene. Lovavdelingen er som enhet i departementet underlagt statsrådets styringsrett og konstitusjonelle ansvar, men opptrer faglig uavhengig i spørsmål om lovtolkning og lovteknikk. Når Lovavdelingen avgir uttalelser om gjeldende rett, kan den ikke instrueres om resultatet verken av departementet som innhenter uttalelsen, eller av ledelsen i Justis- og beredskapsdepartementet.

Fagdepartementet skal selv gi en presentasjon av saken og normalt også en vurdering av det aktuelle retts spørsmålet i henvendelsen til Lovavdelingen. I arbeidet med en tolkningsuttalelse er det ikke uvanlig at det er kontakt mellom Lovavdelingen og departementet som har bestilt vurderingen, eventuelt også ved oversendelse av utkast, for å sikre at uttalelsen bygger på riktige faktiske og rettslige forutsetninger. Lovavdelingen vil imidlertid ikke be om innspill til de juridiske vurderingene som kommer til uttrykk i uttalelsen.

Når det gjelder innhenting av juridiske vurderinger fra eksterne, vil det variere hva som er premissene for en slik bestilling og hva slags kontakt det er underveis i prosessen. Vurderingene fra oppdragstaker skal være uavhengige og oppdragsgiver skal ikke gi instruksjoner om utfall eller endelige vurderinger. Det er ikke uvanlig at det er kontakt mellom departementet og utrederen underveis

om mandatet for utredningen, faktiske og rettslig premisser som skal legges til grunn og for å avklare eventuelle fakta, misforståelser eller feil. Hvor omfattende denne kontakten er og hvordan kontakten foregår, vil kunne variere fra oppdrag til oppdrag. Det foreligger ingen samlet oversikt over departementenes bruk av eksterne utredere.

SPØRSMÅL NR. 2447

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 7. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

I mediene i 2018 og 2019 kom det frem at asylsøkere med endelig avslag på opphold som var i arbeid fram til 2011 betalte trygdeavgift uten å være medlemmer i folketrygden. Vi er kjent med at flere av de rammede fortsatt ikke har fått tilbake feilberegnet trygdeavgift, til tross for at de har henvendt seg til skatteetaten om dette.

Hvor mange anslås å være omfattet av den eventuelle systemfeilen, og hva vil statsråden gjøre for å rette opp i den?

BEGRUNNELSE:

Vårt Land meldte 2. desember 2019 at skattemyndighetene kan ha krevd inn trygdeavgift for 79 papirløse uten at de var medlemmer i folketrygden. Vi er også kjent med at andre har henvendt seg til skatteetaten om dette direkte, uten å få svar. Det vil si at de papirløse har måttet betale for rettigheter de er avskåret fra.

I et brev til skattedirektoratet 3. april 2019 ber organisasjonen Mennesker i Limbo (MiL) om at det «fastsettes et nytt skatteoppgjør for disse og at trygdeavgiften tilbakebetales». I brev 7.3.2018 til Sandnes kemnerkontor ber en av de rammede om det samme for sin egen del.

Feilen skriver seg tilbake til før praksisendringen i 2010/2011, da skattedirektoratet tok skattekortet fra denne gruppen skattytere. De fikk ikke bli medlemmer i folketrygden, men de fikk skattekort og lov til å arbeide. Dermed betalte de for rettigheter de ikke hadde. Trygdeavgiften var på 7,8 % av brutto lønnsinntekt i årene før 2010.

Svar:

Plikten til å svare trygdeavgift følger av folketrygdlovens regler om finansiering. Medlemmer av folketrygden skal betale trygdeavgift av personinntekt. Personer som er bosatt i eller arbeidstaker i Norge, er som utgangspunkt medlemmer av folketrygden. Det er et vilkår for medlemskap at vedkommende har lovlig opphold eller lovlig adgang til å ta inntektsgivende arbeid i Norge. Det gjelder særregler om trygdedekning for asylsøkere i asylsøkerperioden.

Skattytere som ikke har rettigheter i folketrygden, og som dermed ikke skal betale trygdeavgift, må kreve fritak for trygdeavgift ved innleveringen av skattemeldingen. Skattyter er selv ansvarlig for å gi riktige og fullstendige opplysninger om forhold som er av betydning for fastsettelsen av skatter og avgifter, slik at riktig skatt kan fastsettes. Hvis skattyter uriktig er ilagt trygdeavgift, kan dette rettes etter reglene for egenretting eller klage i skatteforvaltningsloven.

Den aktuelle saken gjaldt personer som jobbet i Norge etter endelig avslag på asylsøknaden, og som ble ilignet trygdeavgift, selv om de ikke oppfylte vilkårene for medlemskap i folketrygden. Feilen skyldtes ikke en systemfeil i Skatteetaten, men at Skatteetaten ved fastsettingen ikke hadde tilstrekkelige opplysninger til å frita skattyterne for trygdeavgift. Fastsettingen var basert på de opplysninger som forelå som grunnlag for skattemeldingen for de aktuelle årene.

Skattedirektoratet gikk i 2018 ut i media og opplyste at de som feilaktig hadde fått beregnet og hadde betalt trygdeavgift, kunne ta kontakt med Skatteetaten for å få endret dette. Skattedirektoratet har opplyst at de sakene de har fått henvendelser om, og hvor det er dokumentert at vilkårene for fritak er oppfylt, har blitt korrigert, uten hensyn til vanlige endringsfrister. Skatteetaten har ikke

opplysninger som gjør det mulig å identifisere disse saken, uten at skattyter selv tar initiativ til å få rettet feilen.

Jeg gjør oppmerksom på at hvis personinntekten ikke overstiger den nedre grensen for trygdeavgift, blir det ikke

ilagt trygdeavgift, og det vil heller ikke være grunnlag for tilbakebetaling.

SPØRSMÅL NR. 2448

Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 4. september 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Har Statskog mulighet til å gjennomføre makeskifter, eller er det noe i lovverket som hindrer Statskog fra dette?

BEGRUNNELSE:

Sølenstua camping og hytter i Engerdal har gjennom lenge tid vært i dialog med Statskog i forbindelse deres kontrakt om feste av tomten. Sølenstua camping blir avkrevd en økt festeavgift fra ca. kr 18.000 pr år til over kroner 60 000. Plassens areal er kun 50 da, og ligger på en furumo med stein og bergskrenter. Til tross for dette vil høyreregjeringen føre en politikk som medfører en tredobling i prisen. Eiendommen er opparbeidet og tilrettelagt for camping og hytter gjennom en årrekke og vil ha få andre anvendelsesmuligheter om Sølenstua camping må avslutte sin drift.

På grunn av moderat inntjening for det lokale næringslivet kan det bli krevende å fortsette driften hvis høyreregjeringen presser gjennom denne kraftige prisøkningen.

Eier og driver av Sølenstua camping og hytter er eier av en utmarkseiendom i nærheten av campingplassen. Denne har et areal på 101 da, og har ca 50 da skog/vedskog. Denne er innløst fra Statskog for mange år siden. Denne skogeiendommen passer langt bedre til Statskogs drift enn den skrinne furumoen hvor campingplassen ligger.

Eier av campingplassen har tilbudt Statskog meste parten av denne skogeiendommen i et makeskifte. Dette har Statskog så langt avslått.

I et intervju vedrørende denne konkrete saken, gjengitt i Østlendingen 24. juli 2020, svarer eiendomskonsulent i Statskog, at ikke har anledning til å gjennomføre makeskiftet: «(...) siden makebytte sidestilles med salg».

Svar:

Statskog SF har, som andre grunneiere, anledning til å selge, kjøpe og bytte eiendom gjennom makeskifte på grunn som ikke er statsallmenning. Dette skjer på forretningsmessig grunnlag innenfor de rammene som er fastsatt i foretakets vedtekter, og den utvidete fullmakten som gjelder for arronderingssalget som ble igangsatt av den rød-grønne regjeringen.

Når det gjelder statsallmenninger er det egne regler om avhending av statsallmenningsgrunn i fjelloven § 13. Avhending betyr at noe går over fra en eier til en annen eier, særlig ved en aktiv handling eller disposisjon. Avhending kan for eksempel skje ved kjøp og salg, makeskifte, bytte og gave. Hovedregelen er at statsallmenningsgrunn ikke kan avhendes. Det er to unntak fra dette. Det første gjelder allmenningsgrunn som er dyrka eller skal brukes som gårdsbruk, eller som tilleggsjord til gårdsbruk. Det andre gjelder grunn til byggetomter, som kan avhendes i "særlege tilfelle", og innløsning av boligtomter etter tomtefestelova. I Ot.prp. nr. 32 (1973-74) er det presisert at med byggetomter ikke menes hyttetomter.

SPØRSMÅL NR. 2449**Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 8. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke planer har regjeringen gjort for å styrke rehabilitering, og har regjeringen planer om en nasjonal plan for rehabiliteringen i primær- og spesialisthelsetjenesten?

BEGRUNNELSE:

Ved innføring av reformen i 2002 var det 3 prioriterte områder innenfor spesialisthelsetjenesten:

1. Psykiatri
2. Rus
3. Rehabilitering.

Psykiatrien har fått en 10-åring opptrappingsplan med øremerkede midler. Helministeren og SV er uenige om planen har virket, men det skjer mye i denne sektoren.

Rus har de siste årene fått øremerkede midler over Statsbudsjettet. H, V, Ap og SV jobber for å avkriminalisere narkotika for å få bedre hjelp til de syke.

Hva har skjedd med rehabiliteringsfeltet.

I perioden på 80-tallet og 90-tallet kom det fem Stortingsmeldinger som alle signaliserte at det neste store løftet innenfor helse i Norge skulle være rehabilitering. Den siste i 1999: St. meld. Nr 21 (1988-99) Mot en heilskapleg rehabiliteringspolitikk.

Komiteen på Stortinget har gjentatt denne målsettingen, med forskjellige venstreregjeringer eller høyregerjeringer.

Svar:

Jeg viser til mine tidligere svar av 13. august 2020 og 20. august 2020 om samme tema.

Regjeringen har i Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet pekt på at habilitering og rehabilitering er et av helse- og omsorgstjenestens svakeste områder. Temaet er omtalt i et eget kapittel hvor vi signaliserte at vi ville forbedre tilbudet og fremmet en rekke tiltak som skulle bidra til å løfte fagfeltet. Jeg er glad for at jeg i dag kan si at regjeringen har gjennomført alle tiltakene som ble foreslått på rehabiliteringsfeltet i meldingen. Vi har i tillegg gjennomført ytterligere tiltak for å styrke fagområdet.

Rehabilitering er et vidt felt som inkluderer psykisk helse, rus, somatikk og der det samhandles på tvers av faggrupper, etater og tjenestenivåer. Den medisinske utviklingen går raskt og pasienten skrives i dag raskt ut fra spesialisthelsetjenesten til kommunen. Derfor har regjeringen vært opptatt av at rehabilitering i stor grad må skje

der pasienten bor og lever sitt liv. Det var bakgrunnen for at regjeringen la frem en treårig opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering i 2017 med hovedvekt på tiltak i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

I kravene til gjennomføring av tiltak i opptrappingsplanen ble det presisert både av Helse- og omsorgsdepartementet og av Helsedirektoratet at krav, anbefalinger og føringer som er oppsummert i Helsedirektoratets veileder skulle legges til grunn for arbeidet. Vektlegging av planarbeid har vært et sentralt tiltak i opptrappingsplanen. I tilskuddet til kommunene har det vært et krav at kommuner som fikk tilskudd, i løpet av første tilskuddsår, enten skulle oppdatere eksisterende rehabiliteringsplan eller utarbeide ny, dersom de ikke hadde en slik plan fra før. Krav til slik planlegging av virksomheten er nedfelt i forskriften og er utdypet i Helse-direktoratets veileder. Her legges det også til grunn at planen bør være en del av kommunens helhetlige planarbeid slik at den også kobles til økonomiplan og andre lokale planer og det sikres systematikk i rullering av plan.

Andelen kommuner med en slik plan var synkende i årene frem mot opptrappingsplanen. Ved inngangen til planperioden i 2017 var andelen rundt 45 prosent (KOSTRA). Denne andelen har vært økende gjennom planperioden. Evalueringen som Helsedirektoratet nå gjennomfører vil gi svar på nåværende status.

Også i spesialisthelsetjenesten finnes det regionale planer for feltet og hvor også kommunene deltar i arbeidet. Avklaring av ansvar og oppgaver mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene er viktige tema i slike planer. I Helsedirektoratets veileder anbefales det at "Utvikling og endring av tilbud bør skje i nær dialog mellom kommuner og helseforetak slik at pasienter og brukere ikke mister nødvendige tjenester".

Det er iverksatt endringer i rehabilitering i sykehuse- ne. Den enklere rehabiliteringsvirksomheten har gradvis blitt faset over til kommunene og til de private rehabiliteringsinstitusjonene. Det er en ønsket utvikling. De private rehabiliteringsinstitusjonene har gradvis blitt mer spisset mot spesielle brukergrupper og er blitt mer tverrfaglige og robuste til å møte brukere med sammensatte behov. Rehabiliteringsinstitusjonene ligger i stor grad på Sør- og Østlandet. Vi har innført fritt rehabiliteringsvalg for at pasienter i hele Norge skal få mer likeverdig tilgang til private rehabiliteringsinstitusjoner.

Poliklinisk tilbud til barn med hjerneskade ble en del av fritt behandlingsvalg i 2017. I 2019 ble flere rehabili-

teringstilbud tatt inn i godkjenningsordningen. Det er gitt en særskilt bevilgning til alle regionale helseforetak for å etablere et sammenhengende behandlings- og rehabiliteringsforløp til barn med ervervet hjerneskade.

Pilotprosjekt med ParkinsonNett er gjennomført i Stavanger og Oslo. Pasientens kunnskap om egen sykdom, egentrening og egenbehandling er basis for rehabiliteringstiltakene i ParkinsonNett. Modellen kan gi verdifulle bidrag til hvordan rehabiliteringstilbudet kan gis også til andre med kroniske sykdommer. Ansvaret for videreutvikling av modellen er overført til de regionale helseforetakene.

Det er de siste årene utarbeidet pakkeforløp for ulike diagnosegrupper. I 2019 ble pakkeforløp hjerneslag ferdigstilt og det pågår nå bl.a. utarbeiding av pakkeforløp hjem for kreftpasienter, muskel-skjelett m.fl. som inkluderer rehabilitering.

En utfordring som oppstår i både kommunenes og spesialisthelsetjenestens planarbeid er mangel på data om aktivitet på området. Dette gjør det også krevende å generere nasjonal kunnskap og statistikk for utvikling av feltet. Det er behov for mer og bedre data på rehabilitering, både i spesialisthelsetjenesten og i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

I Helse- og omsorgsdepartementets oppdrag om evaluering av opptrappingsplanen bes Helsedirektoratet å ”vurdere hvordan registreringen av habilitering og rehabilitering i kommunene kan bedres slik at man får et bedre bilde av tjenestene hva gjelder omfang, innhold og kvalitet”. Likeså er det i samme oppdrag bedt om forslag til tiltak for mer systematikk knyttet til å kunne fange opp behov.

Som tiltak i opptrappingsplanen gjennomføres også et prosjekt, ledet av Helsedirektoratet, hvor det er valgt ut et funksjonsvurderingsverktøy som implementeres i rehabiliterings-virksomhetene i spesialisthelsetjenesten. Verktøyet skal bidra til å kunne følge med på effekt av tiltak. Det er også et mål at verktøyet skal ruller ut til også å brukes i kommunene. Dette vil kunne generere ut kunnskap om effekt av tiltak i rehabiliteringsprosesser og videre gi et viktig kunnskapsgrunnlag for utvikling av tjenester som imøtekommer den enkeltes behov.

På området habilitering og rehabilitering har det gjennom mange år vært arbeidet med å etablere nettverk og møteplasser på tvers av kommuner og spesialisthelsetjenesten. Dette har skjedd i regi av de regionale koordinerende enhetene (KE), og hvor disse har kontakt-punkter ut mot KE i kommunene via KE i helseforetakene. I Helse Vest eksempelvis arrangeres det faste årlige møteplasser mellom nivåene i alle helseforetaksområdene. I tillegg til dette finnes det en rekke fagnettverk på diagnose/tjenesteområder. Dette er strukturer som faller inn i målbildet og føringene for helsefelleskapene.

Helsedirektoratet ga i 2015 ut Veileder om rehabilitering og habilitering, individuell plan og koordinator.

Veilederen ble utarbeidet i samarbeid med representanter for brukerne, tjenestene og kompetansemiljø. Her oppsummeres krav og faglige anbefalinger om tjenestene både i kommunene og spesialisthelsetjenesten. Veilederen hadde lenge vært etterlyst fra tjenestene, men oppstart av arbeidet ble satt på vent fram til nye lover og forskrifter kom i 2012. Veilederen oppdateres jevnlig.

I 2017 utga Helsedirektoratet, som oppfølging av utfordringsbildet beskrevet i primærhelse-meldingen, veileder om oppfølging av personer med store og sammensatte behov. Anbefalinger og krav i denne veilederen treffer også tjenestene til pasienter og brukere med behov for rehabilitering – særlig gjennom vektleggingen av funksjon fremfor diagnose og hvordan tjenestene skal møte personer med funksjonsutfordringer på flere områder. I likhet med veilederen for rehabilitering vektlegges det her at disse personene må møtes med en tverrfaglig tilnærming. Implementeringen av veilederen følges tett gjennom pilot for strukturert tverrfaglig oppfølgingsteam.

E-læringsmodul om individuell plan og koordinator ble utarbeidet av Helsedirektoratet og lansert i 2019. Dette er ment som verktøy for tjenestene i den lovpålagte opplæringen om dette temaet. Opplæringen er innrettet slik at den skal treffe på tvers av sektorer.

I forbindelse med opptrappingsplanen har Helsedirektoratet hatt årlig møte med kontakt-personer hos fylkesmennene som arbeider med tema habilitering og rehabilitering. Helse-direktoratet har også gitt oppdrag i styringsdokumentene til fylkesmennene om å følge med på og understøtte styrking av habilitering og rehabilitering i tråd med de nasjonale målene for feltet. Fylkesmennene har en sentral rolle i å følge med på kommunenes planarbeid.

For å kunne tilby pasientene et bredere tverrfaglig team i kommunene har regjeringen fra og med 2020 innført kompetansekrav i helse- og omsorgstjenesteloven slik at alle kommune nå skal ha ergoterapeut- og psykologkompetanse i sitt tjenestetilbud.

Regjeringen har gitt tilskudd på 20 mill. kroner til et innovativt rehabiliteringsprosjekt ved Askim Helsehus i perioden 2016-2020. Dette har vist evne til å levere gode resultater i henhold til målsetningen. Det er etablert et sterkt fagmiljø som jobber målrettet med innføring av nye og innovative tjenester. Prosjektet har gjort viktige erfaringer med bruk av samhandlingsløsninger, videoassistert dialog og rehabiliteringsteknologier for bruk i hjem av pasienten selv. Alle aldersgrupper har tatt i bruk ny teknologi.

Jeg er glad for at jeg i dag kan vise til en positiv utvikling på rehabiliteringsfeltet. Jeg kan derfor ikke se at det er behov for en nasjonal plan nå. Som helse- og omsorgsminister vil jeg fortsatt arbeide for at habilitering og rehabilitering skal ha en tydelig plass i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og i spesialisthelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 2450**Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 4. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Det blir stadig færre ufaglærte jobber. Dette rammer særlig innvandrere og unge med lav utdanning som kan bli stående lenge utenfor arbeidsmarkedet. Det er derfor viktig å senke barrierene for å få folk i arbeid. I dag er man fritatt for arbeidsgiveravgift for lønnet arbeid i hjemmet når den totale lønnen ikke overstiger 60 000 kroner per år. Allikevel kan arbeidet gi pensjonsopptjening.

Hva er begrunnelsen for at denne grensen for lønnsarbeid i hjemmet ikke har blitt økt på svært mange år, og hva vil det koste å øke den?

BEGRUNNELSE:

Grensen for å betale arbeidsgiveravgift for lønnet arbeid i hjemmet var på 30.000 kroner for 2003 og 50.000 kroner for 2007. For 2008 ble beløpet økt til 60.000 kroner. Dersom beløpet hadde blitt justert for prisstigning hvert eneste år siden 2008 hadde beløpet nå vært på rundt 75.000 kroner fordi prisstigningen fra 2008 til og med 2019 har vært på 25,86 prosent.

Svar:

Det er fastsatt særskilte skatteregler som gjør det enklere og billigere for husstander å engasjere privatpersoner til arbeid i hjemmet eller på fritidseiendommen. Dette gjel-

der småoppdrag i hjemmet, for eksempel hagearbeid, snømåking, renhold og annet arbeid på huset. Dersom lønnen ikke overstiger 60 000 kroner, trenger en ikke å betale arbeidsgiveravgift. Det er en forutsetning at arbeidet skjer i hjemmet, at en betaler som privatperson, og at den som utfører jobben, ikke har firma i samme bransje.

Begrunnelsen for å ha en såpass høy beløpsgrense er at det blir enklere for private oppdragsgivere å oppfylle sine forpliktelser overfor skattemyndighetene. Videre kan det bidra til å begrense svart arbeid. Samtidig kan ikke grensen være så høy at ordningen vrir konkurransen i disfavør av profesjonelle tilbydere av slike tjenester. Det er dessuten en rekke slike beløpsgrenser i skattesystemet som videreføres nominelt hvert år.

For pass av barn gjelder ikke begrensningen på 60 000 kroner. Foreldre som er arbeidsgiver for person som passer barn under 12 år i barnets hjem (praktikant, au pair, barnevakt o.l.), skal ikke betale arbeidsgiveravgift. Dette gjelder også for barn som er eldre enn 12 år og som trenger ekstra pass og pleie. Foreldrene skal heller ikke betale arbeidsgiveravgift for betaling til dagmamma som passer barn i sitt (barnepassers) eget hjem.

En økning i beløpsgrensen fra 60 000 til 75 000 anslås å gi et provenytnap på i overkant av 300 000 kroner. Anslaget er svært usikkert, blant annet fordi det kan være underreportering av slike arbeidsforhold.

SPØRSMÅL NR. 2451**Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 8. september 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

To gårdsbruk i Hamarøy gir opp sauedrifta i høst pga. at det ikke tas ut rovvilt til tross for tap, selv i inngjerdet område ved gården. Gaupebestanden er for stor, til tross for at forvaltningsplanen sier at gaupe skal kunne tas ut, også i år hvor bestandsmålet ikke er nådd, for å unngå sterk rovdyrtrykk på beitedyr.

Vil statsråden sørge for at rovvilt ikke lengre er hovedmål slik som fylkesmannens hjemmeside fastslår, og justere retningen slik at beitenæringene har en sjanse til å overleve?

BEGRUNNELSE:

Det er i høst bare 8 bruk igjen i Hamarøy kommune. Gaupebestanden er for stor. I 2020 var det 11 registrerte familiegrupper i Nordland. Erfaringsbasert kunnskap viser at gaupebestanden vanskelig å registrere, så 11 gaupefamilier er et absolutt minimumstall av den reelle bestanden. Rovviltnemnda i Nordland har tidligere varslet at gauperegistreringa i Nordland er alt for dårlig.

https://www.an.no/fortviler-over-store-tap-til-rovdyr-ser-morkt-pa-a-fortsette/s/5-4-1257788?fbclid=IwAR0J3x2UJvGIAQJ8OStsGS1V2EeoC8neqS1REnDD6eEMKBBL7KmbH_BmbF4&access=granted

Svar:

Rovviltforvaltninga i Noreg jobbar ut i frå ei todelt målsetting. Den skal leggje til rette for at vi har ei mengd rovvilt i landet i samsvar med Stortinget sine vedtekne bestandsmål, samt å bidra til at vi kan hauste av utmarksressursane gjennom å ha beitedyr i landet, nett slik Fylkesmannen i Nordland skriv på sine nettsider. Denne forvaltninga er kunnskapsbasert og den er basert på eit svært godt vitenskapleg grunnlag.

Når det gjeld overvaking av bestandane, har vi mykje kunnskap basert på DNA-analyser av innsamla materiale som hår og møkk/urin, sporing av dyr og gode modellverktøy for analyser av bestandane. I fjor vinter oppmoda Fylkesmannen i Nordland folk om å registrere spor etter gaupe i snøen. Spor som av Statens naturoppsyn (SNO) vart bekrefta som sett av ei familiegruppe gav ei påskjøning på 3 000 kroner. Observasjonar av dyr eller spor kan folk melde inn til lokale rovviltkontakter eller via Skandobs, anten via nettet eller ein eigen app. Vi har eit av ver-

das beste system for å kartleggje og registrere rovvilt. Det er Rovdata, saman med lokale aktørar og SNO, som gjer at vi til ei kvar tid har best mogleg kunnskap om til dømes kor mykje gaupe det er i Nordland fylke og landet elles. Systema våre kan sjølvsagt bli betre og det er etablert eit Fagråd for det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt som skal hjelpe Rovdata i å utvikle best mogleg system for kartlegging og registrering.

Tal frå Rovdata før jakt i 2020 syner at gaupebestanden i Nordland for fyrste gong sidan 2008/2009 er så vidt over bestandsmålet på 10 årlege familiegrupper av gaupe. Gjennom dei siste 20 åra har talet på familiegrupper av gaupe i Nordland berre vore over bestandsmålet to gangar. Vanlegvis har bestanden av gaupe lege godt under bestandsmålet. Sidan gaupebestanden i Nordland har lege under bestandsmålet dei siste åra, gav Miljødirektoratet ikkje løyve til kvotejakt på gaupe i 2020. Dette var i samsvar med rådet frå rovviltnemnda i region 7 (Nordland). Grunngevinga var at kvotejakt ikkje var foreinleg med å få til ei auke i bestanden opp mot bestandsmålet.

Når det oppstår skade på husdyr eller tamrein, kan fylkesmannen gje løyve til skadefelling, til dømes av gaupe. Ut frå det vi ser i Miljøvedtaksregisteret, har Fylkesmannen i Nordland gitt løyve til skadefelling av gaupe i Nordland i år, men det er ikkje registrert verken avslag på søknad om felling eller vedtak om skadefelling av gaupe i Hamarøy kommune i år.

Fylkesmannen og rovviltnemnda i region 7 disponerer middel som kan nyttast til førebyggjande og konflikt-dempande tiltak knytt til rovvilt. Vidare har vi etablert gode erstatningssystem for dei gardbrukarane som har dokumenterte, påviselege og sannsynleggjorde tap av husdyr til rovvilt.

SPØRSMÅL NR. 2452

Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 4. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Ordningen med aksjesparekonto (ASK) har vært en stor suksess fordi langt flere kan få mange av de samme fordelene som tidligere var forbeholdt investeringsselskaper. Noen fordeler er imidlertid fortsatt forbeholdt investeringsselskaper, for eksempel er det ikke renter på bankkonto tilknyttet ASK og det er heller ikke mulig å investere i rente- og kombinasjonsfond.

Er statsråden villig til å se på ytterligere forbedringer av ASK-ordningen slik at ASK kan bli enda gunstigere, herunder å åpne for rente- og kombinasjonsfond?

Svar:

Ordningen med aksjesparekonto ble innført i 2017. Den innebærer at privatpersoner får utsatt beskatningen av

aksjeinntekter til det tidspunktet inntektene tas ut av kontoen. Dette gjør det mulig å reinvestere gevinster og utbytte fra verdipapirer på aksjesparekonto uten at inntektene først blir skattlagt. Formålet er å gjøre det enklere og mer gunstig for privatpersoner å omfordele sparemidler i aksjer, og på den måten bidra til at småsparere i større grad investerer i aksjer.

Ordningen tilsvare langt på vei aksjeinvesteringer foretatt gjennom investeringselskaper, der fritaksmetoden sørger for en lignende utsatt skattlegging for aksjonæren. Gjennom ordningen kan altså privatpersoner oppnå en lignende skattlegging som under fritaksmetoden, uten å måtte gå veien om å opprette et investeringselskap.

Etter gjeldende regler er det utsatt beskatning av alle inntektene på aksjesparekonto. Som det fremgår av spørsmålet, er aksjesparekontoen ikke rentebærende. Bakgrunnen for dette er at renteinntekter generelt skal skattlegges løpende. Dette gjelder også renteinntekter som opptjenes i aksjeselskap. Å tillate renteinntekter på kontoen, ville innebære at den besto både av inntekter med utsatt beskatning og inntekter som skulle skattlegges løpende. Dette vil komplisere ordningen.

Ordningen omfatter videre bare verdipapirfond med en aksjeandel på mer enn 80 prosent (aksjefond). Dette har sammenheng med at beskatningen av avkastning på verdipapirfond beror på aksjeandelen i fondet. Avkast-

ning fra fond med en aksjeandel på mer enn 80 prosent skattlegges som aksjeinntekt, mens avkastning på fond med en aksjeandel på mindre enn 20 prosent skattlegges som renter. Avkastning fra verdipapirfond med en aksjeandel på mellom 20 og 80 prosent splittes i en del som skattlegges som renter og en del som skattlegges som aksjeinntekt. Fordelingen baseres på aksjeandelen i fondet.

Dersom rente- og kombinasjonsfond skulle omfattes av ordningen, ville avkastningen måtte splittes i en aksjedel og en rentedel. Utsatt beskatning ville da begrense seg til aksjedelen av inntekten, og kontoen ville dermed bestå både av inntekter med utsatt beskatning og inntekter som skulle beskattes løpende. Som nevnt ovenfor, vil det komplisere ordningen om den både skal bestå av inntekter med utsatt beskatning og inntekter med løpende beskatning.

Jeg viser også til at formålet med ordningen med aksjesparekonto er å gi småsparere en enkel og gunstig løsning for å investere sparemidler i børsnoterte aksjer. Det tilsier at ordningen i utgangspunktet bør omfatte fondsandeler med en stor andel børsnoterte aksjer. Det vil også være uheldig å innføre særskilte regler som kompliserer ordningen, uten at det bidrar til å nå målet om økte aksjeinvesteringer. Jeg mener det derfor ikke er grunn til å endre ordningen slik at rente- og kombinasjonsfond omfattes.

SPØRSMÅL NR. 2453

Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 8. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vurderer ministeren å tilrettelegge for næringslivet i Nord- Norge gjennom å tilby fortolling uansett når på døgnet næringstransporter har behov for å passere grenseovergangene våre?

BEGRUNNELSE:

Det har i mange år vært et sterkt ønske fra næringslivet at de ikke behøver å tilpasse sine grensekryssende transport til tollstasjonenes åpningstid. Tollstasjonene som ligger nærmest de fiskerike områdene i Lofoten, Vesterålen og Sør -Troms - Bjørnffjell - er rimelig å holde døgnåpen, men det prioriteres ikke av regjeringen. Senest i møte med et transportselskap i Finnmark onsdag ble det beskrevet at nattestengte tollstasjoner førte til at de ofte måtte kjøre

lange omveier til de grenseoverganger som driftes av finske myndigheter siden de er døgnåpne. Regjeringen har i 2019 svart at de heller vil digitalisere tollklareringen og ingenting er bedre enn det. Det er av stor interesse for næringslivet og undertegnede- å få en orientering om hvor arbeidet for døgnkontinuerlig mulighet for grensepasseringer står fra regjeringens side.

Svar:

Tolletaten har som mål å dekke ekspedisjonsbehovene til næringslivet uavhengig av åpningstidene på grenseovergangene. Etaten jobber mot dette målet ved å digitalisere tollbehandlingen, både ved innførsel og ved utførsel av varer. For å oppnå dette kreves samarbeid med Sverige og Finland om digitaliseringen av inn- og utførselsprosedy-

rene mellom Norge og EU. På grunn av avhengighetene mot Sverige, Finland og EU, er det ikke mulig å anslå når Tolletaten vil kunne være klar til å tollbehandle eksport digitalt på alle grenseoverganger uavhengig av åpningstider.

Digitaliseringen går imidlertid fremover, for eksempel gjennom utviklingen av en ny løsning for deklarerings og automatisk fortolling av varer på grensen (ekspressfortolling). Gjennom denne løsningen legges det til rette for digital informasjonsinnhenting og automatisert grensepassering. Det er gjennomført et prøveprosjekt med ekspressfortolling ved ett av landets tollsteder, og i tiden fremover skal løsningen gradvis tas i bruk ved flere tollsteder på vei. Løsningen som nå testes er tollbehandling av import.

Tolletaten er alltid villig til, og avhengig av, dialog med næringslivet for å fange opp nye behov. Lokalt næringsliv oppfordres til å ta kontakt, slik at tollmyndighetene og næringslivet sammen finner smidige løsninger på både kort og lang sikt. Som følge av denne dialogen utvidet Tolletaten i 2013 åpningstidene på Bjørn fjell tollsted til klokken 02.00 på hverdager i perioden januar til april (perioden for eksport av hvitfisk/skrei fra Lofoten), og etter dialog med sjømatnæringen ble også åpningstiden fra høsten 2019 utvidet til klokken 02.00 på hverdager i perioden september til desember (rødfiskperioden). Dette innebærer at det kun er i perioden mai til august at Tolletaten ikke har utvidet åpningstid på Bjørn fjell tollsted. I denne perioden er åpningstiden ved tollstedet fra klokken 08.00 til 23.00 på hverdager. Den nye ordningen skal evalueres, og erfaringene så langt viser at det svært sjelden kommer forespørsler om ekspedering i tidsrommet mellom klokken 02.00 og 08.00. Tolletatens kartlegging viser også at det er svært få kjøretøy som ankommer Bjørn fjell mellom klokken 23.00 og klokken 02.00 (i gjennomsnitt ett kjøretøy i timen).

Grensetollsamarbeidsavtalene med Sverige og Finland effektiviserer tollmyndighetenes arbeid på grense-

overgangene ved å tilrettelegge for fellesstasjoner hvor begge lands tollmyndigheter er representert. De fleste tollstedene på finsk-norsk grense er fellesstasjoner, hvor noen ligger på finsk side av grensen, unntatt de helnorske tollstedene Neiden og Polmak. Samarbeidsavtalene medfører at endringer i åpningstidene må drøftes med tollmyndighetene i hhv. Sverige og Finland før de gjennomføres.

Norske tollmyndigheter behandler slike drøftinger grundig, enten når næringslivets behov endrer seg eller når det andre landets myndigheter fremmer ønske om for eksempel reduksjon av åpningstidene. Tolletaten har oppnådd åpningstider ved de finsk-norske grenseovergangene som er tilpasset blant annet målinger av trafikkvolumet, næringslivets behov og etatens samlede ressurser, og vurderer jevnlig åpningstidene ved de ulike tollstedene i dialog med næringslivet.

Kilpisjärvi/Helligskogen utenfor Troms og Kivilompolo 4,5 mil fra Kautokeino er døgnåpne finsk-norsk tollsteder. Disse tollstedene ekspederer til sammen 84 pst. av eksportverdien i Troms og Finnmark. Det er verdt å merke seg at tungtrafikken mellom klokken 01.00 og klokken 06.00 over Kilpisjärvi og Kivilompolo er minimal. For de øvrige tollstedene i Finnmark, både på norsk og finsk side, varierer åpningstiden etter trafikkgrunnlaget på det enkelte sted. Tungtrafikken over tollstedene Neiden, Polmak, Utsjok og Karigasniemi utgjør til sammen 51 pst. av tungtrafikken i Finnmark.

Jeg er tilfreds med at Tolletaten arbeider aktivt med å digitalisere tollbehandlingen slik at ekspedisjonsbehovene også kan dekkes uavhengig av åpningstidene. Arbeidet er imidlertid krevende, og etaten er avhengig av utviklingen i EU, Sverige og Finland for å digitalisere inn- og utførselsprosedyrene mellom Norge og EU. Finansdepartementet vil følge opp utviklingen på dette området i styringsdialogen med Tolletaten.

SPØRSMÅL NR. 2454

Innlevert 28. august 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 4. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva var formålet med å be advokatbyrået Arntzen de Besche utarbeide en juridisk vurdering av departementets

adgang til å instruere hovedstyret i Norges Bank i dets arbeid med å ansette daglig leder i NBIM, og hvorfor ble ikke lovavdelingen spurt først og allerede i vår?

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 28. august framkommer det at det har vært tett kontakt mellom finansdepartementet og Arntzen de Besche under utarbeidelsen av den omtalte juridiske vurderingen. Vurderingen ble bestilt og mottatt først på oppløpssiden av finanskomiteens arbeid med brevet fra representantskapet. I saken vises det til at departementet har bidratt til å redigere bort en formulering som kan tolkes dit hen at departementet hadde instruksjonsmulighet. Lovavdelingen sitter på den beste kompetansen innenfor forvaltning og dersom formålet hadde vært og belyse saken best mulig skulle en tro at de ville blitt konsultert på et tidlig tidspunkt.

Svar:

Utredningen fra Arntzen de Besche Advokatfirma AS omhandlet vurderinger om:

- a) overordnede statsorganer har rettslig adgang til å instruere hovedstyret i Norges Bank i dets arbeid med å ansette daglig leder av NBIM
- b) opplysningsplikten som påhviler Norges Bank om saker av viktighet, jf. sentralbankloven § 1-6, omfatter forhold knyttet til bankens forvaltning av SPU, herunder ved ansettelse av daglig leder av NBIM.

Dette er en sak som har utviklet seg over flere måneder. Da representantskapets brev (Dokument 9:1 (2019-2020)) ble sendt Stortinget 11. juni, var departementet ikke i tvil om hvordan sentralbankloven § 1-6 og § 2-13 var å forstå. Det må ses i lys av at Finansdepartementet hadde utarbeidet forslaget til ny sentralbanklov og kjente intensjonen med bestemmelsene i loven.

Representantskapets brev endret ikke på departementets forståelse av nevnte bestemmelser. Verken departementets instruksjonsadgang eller Norges Banks plikt til å informere departementet om saker av viktighet var tatt opp i dette brevet. Det var først i høringen 10. august at spørsmålet om mulig brudd på informasjonsplikten kom opp.

Jeg har gjennom hele ansettelsesprosessen vært opp-tatt av å opptre ryddig og respektere de formelle rammene og rollene som gjelder. Det har jeg gjort i tråd med det som har vært Finansdepartementets forståelse av sentralbankloven. Jeg viser her til mitt svar 31. august til representanten Hadia Tajik, hvor det fremgår at Finansdepartementets intensjon da det utformet forslaget i lovproposisjonen var at hovedstyret skulle ha eneansvaret for å ansette daglig leder for bankens forvaltning av SPU og begrunnelsen for dette.

I svar til representanten Sivert Bjørnstad 12. august redegjorde jeg for Finansdepartementets forståelse av både instruksjonsadgangen og opplysningsplikten. I den offentlige debatten som oppstod i ettertid, fremkom det

ulike syn fra juridiske eksperter om adgangen til å instruere ved ansettelse av daglig leder av NBIM.

Finansdepartementet valgte på denne bakgrunn fredag 14. august å innhente en uavhengig juridisk vurdering for å få belyst dette. Siden finanskomiteen planla å avgi innstilling 21. august, og fordi en ekstern utredning eventuelt kunne komme til andre konklusjoner enn dem departementet hadde fremført, hastet det å gjennomføre den eksterne vurderingen. Departementets vurdering da var at det best kunne oppnås dersom oppdraget ble gitt til et advokatfirma med egnet kompetanse. Arntzen de Besche, som departementet har rammeavtale med, møtte disse kravene. Utredningen ble ferdigstilt 18. august og oversendt Stortinget samme dag. I ettertid ser jeg at vi både kunne og burde tatt kontakt med Lovavdelingen 14. august.

Som følge av den faglige debatten om departementets rettslige adgang til instruksjon i ansettelsessaken kontaktet departementet Lovavdelingen tidlig onsdag 19. august med anmodning om å vurdere den rettslige adgangen til å instruere hovedstyret i Norges Bank om ansettelsen av daglig leder for NBIM. Oppdraget var altså snevrere enn det som ble gitt Arntzen de Besche.

Representanten viser til en artikkel i Klassekampen 28. august om kontakt mellom Finansdepartementet og Arntzen de Besche med påstand om «at departementet har bidratt til å redigere bort en formulering som kan tolkes dithen at departementet hadde instruksjonsmulighet.» Det fremgår ikke av spørsmålet hvilken merknad det siktes til, men jeg antar at det dreier seg om den hvor Finansdepartementet påpeker at det ikke kan utledes av mandatet til NBIM hvilken kompetanse departementet har, men at en for dette spørsmålet må gå til loven: Mandatet gir altså ingen støtte når loven skal fortolkes. Dette var en ren juridisk klargjøring, og selvfølgelig ikke et forsøk på å påvirke verken vurderingene eller konklusjonene i utredningen. I tillegg til denne merknaden, oversendte departementet merknader som gjaldt språk, relevante dokumenter og rettskilder mv.

Forutsetningen om at merknadene ikke ble gitt for å påvirke vurderinger og konklusjoner, var godt kjent mellom departementet og advokaten, og det ble derfor ikke vurdert å være behov for å presisere dette ved oversendelse. Sitater fra Arntzen de Besche i artikkelen i Klassekampen 28. august underbygger dette.

Finansdepartementet legger avgjørende vekt på at faglige vurderinger som blir innhentet skal være uavhengige. Samtidig er det normalt, og ofte helt nødvendig, at det er kontakt underveis, både om mandatet for utredningen, faktiske og rettslige premisser som skal legges til grunn og om relevante rettskilder, men også for å avklare eventuelle fakta, misforståelser eller feil. Kontakt på disse premissene er vanlig også i andre deler av sentralforvaltningen, jf. svar 3. september fra justis- og beredskapsministeren til stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik. Av

dette svaret fremgår også at ved henvendelse til Lovavdelingen, skal fagdepartementet selv gi en presentasjon av saken og normalt også en vurdering av det aktuelle rettsspørsmålet. I arbeidet med en tolkningsuttalelse er

det ikke uvanlig at det er kontakt mellom Lovavdelingen og departementet som har bestilt vurderingen, eventuelt også ved oversendelse av utkast, for å sikre at uttalelsen bygger på riktige faktiske og rettslige forutsetninger.

SPØRSMÅL NR. 2455

Innlevert 26. august 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 8. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

En ung svært kreftsyk pasient med små barn har vært med å teste ut ny immunterapibehandling. Nå som behandlingen er godkjent for bruk, får hun ikke mer behandling, selv om den hadde god virkning på muligheten til å fungere som småbarnsmor. Hadde hun fått diagnosen i dag, ville hun fått behandling. Dette virker urimelig.

Skal ikke individuelle vurderingen av alder, familieforhold og verdien av livsforlengende behandling, erfaring fra pasientens tidligere bruk av behandlingen, o.l. gjøres i slike saker, og kan ministeren garantere at alle får slik individuell vurdering?

BEGRUNNELSE:

Pasienten betaler nå for behandlingen selv og det er en sært dyr behandling. Vedkommende har små barn på 2 og 3 1/2 år der verdien av livsforlengende behandling og behandling som gjør at en kan fungere i hverdagen selv-sagt er svært høy.

Svar:

Representant Andersen omtaler en person som har deltatt i en studie med utprøving av immunterapi for kreft. Behandlingen er nå blitt innført i norsk helsetjeneste for denne kreftformen, men den aktuelle personen tilbys ikke behandlingen. Representant Andersen skriver at vedkommende ville fått behandlingen hvis hun hadde fått diagnosen i dag og mener det er urimelig at vedkommende ikke tilbys den aktuelle behandlingen i den offentlige helsetjenesten.

Helsetjenesten jobber hver dag for at pasienter skal få et så godt behandlingstilbud som mulig. Alle pasienter har krav på nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten dersom de oppfyller vilkårene i pasient- og brukerrettighetsloven og prioriteringsforskriften. Det legges stor vekt på at pasienter skal få en individuell vurdering

når det gjelder behandling, slik det også fremgår i rundskriv 4/2019 «Rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten og forholdet til forsvarlighetskravet mm.» (21.11.2019):

”Vurderinger av om helsehjelpen er forsvarlig må gjøres konkret for den enkelte pasient, og hvor alle relevante forhold tas i betraktning. Den nærmeste til å gjøre denne vurderingen er behandelende helsepersonell. I vurderingen av hva som skal tilbys over nivået for forsvarlighetskravet og til best tilgjengelig helsehjelp, er det opp til spesialisthelsetjenesten selv å definere hva som skal tilbys ut i fra tilgjengelige ressursrammer og prinsipper for prioritering. Spesialisthelsetjenesten kan ikke levere tjenester som ligger under forsvarlighetskravet. Dette gjelder uavhengig av begrunnelse, som for eksempel økonomi, uten at pasientrettighetene blir brutt.”

Prioriteringer og beslutninger om å innføre nye behandlinger i helsetjenesten skjer med bakgrunn i en vurdering av nytte, ressursbruk og alvorlighet. Alder er ikke et selvstendig prioriteringskriterium og Stortinget har tidligere vurdert at verdien av livsforlengende behandling gjenspeiles i alvorlighetskriteriet.

Jeg kan ikke uttale meg om enkeltpasienter, men jeg legger til grunn at det er gjort en individuell vurdering av om pasienten er aktuell for behandling som er innført og tilgjengelig i den offentlige helsetjenesten.

Det er prisverdig at pasienter deltar i kliniske studier da dette gir kunnskap om hvem som har nytte av behandling og hvem som ikke har nytte av behandling. På et generelt grunnlag kan det være ulike årsaker til at en pasient ikke er aktuell for behandling som er innført selv om vedkommende har deltatt i en studie hvor behandlingen er prøvd ut. Det kan være at den aktuelle studien viser at pasienten ikke tilhører gruppen eller undergruppen hvor det finnes dokumentasjon på at behandlingen er nyttig eller kostnadseffektiv. Det er også mulig at vedkommende var aktuell for behandlingen ved starten av studien, men at vedkommende i løpet av studien har utviklet et sykdomsbilde som innebærer at vurderingsgrunnlaget er endret.

SPØRSMÅL NR. 2456**Innlevert 30. august 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 8. september 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hvilke sanksjonsmuligheter har i dag forvaltningen ovenfor akvakulturnæringen ved brudd på forurensningsloven og vurderer regjeringen å ytterligere forsterke disse?

BEGRUNNELSE:

Brudd på forurensningsloven, for eksempel ved brakklegging, straffes i dag dersom saken ikke blir henlagt med milde bøter. Det vil være svært lukrativt å ikke overholde for eksempel brakkleggingvedtak.

Svar:

Akvakultur er ei næring som er underlagt fleire regelverk. Næringa blir regulert av ulike styresmakter som Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og Fylkesmannen. Dei ulike styresmaktene har ulike ansvarsområde, og regelverka deira og oppfølging må sjåast i samanheng når ein vurderer sanksjonsmoglegheitene til forvaltninga. Til dømes stiller akvakulturdriftsforskrifta, lov om matproduksjon og mattryggleik mv. og lov om dyrevelferd konkrete krav til drifta av akvakulturanlegg. Desse krava kan følgjast opp med straff og andre reaksjonar. Løyve om akvakultur heimlar eksempelvis bruk av gebyr og administrativt å inndra utbytte som moglege sanksjonar ved brot av lova i tillegg til pålegg om tiltak, tvangsmulkt og straff.

Regulering av akvakultur etter forureiningslova skjer i dag i form av konsesjonsbehandling. For å unngå miljøskade frå forureinande utslepp blir det i løyve etter forureiningslova stilt vilkår til m.a. utsleppsavgrensingar, krav til miljøtilstand og miljøovervaking. Fylkesmannen har etter forureiningslova høve til å oppheve eller endre vilkåra i løyve eller setje nye vilkår, og om nødvendig kalle løyvet tilbake.

Verkemidla innanfor konsesjonssystemet gir i dei fleste tilfelle tilstrekkeleg handlingsrom til ei forsvarleg oppfølging av akvakulturanlegga på ansvarsområdet til forureiningsstyresmakta.

Ved brot av forureiningslova har forureiningsstyresmakta ulike reaksjonsmiddel, som i all hovudsak tar sikte på å rette forholdet og sikre at det blir etterlevd. Etter forureiningslova har forureiningsstyresmakta moglegheit til å pålegge den ansvarlege for ulovleg forureining å treffe tiltak for å hindre forureininga eller for å stanse, fjerne eller avgrense verknaden av ulovleg forureining.

Tvangsmulkt er eit anna døme på eit reaksjonsmiddel. Formålet er å rette opp ein ulovleg tilstand og bidra

til at lova blir etterlevd. Tvangsmulkt kan fastsetjast som laupande mulkt eller eingongsmulkt. Forureiningslova har òg heimlar for å ileggje straff i form av bøter eller fengsel. Straffansvar er likevel ikkje ein sanksjon forureiningsstyresmakta kan nytte direkte; forureiningsstyresmakta kan melde ulovlege forhold, som så politiet vil følge opp.

Når det gjeld brakklegging av akvakulturlokalitetar er det regulert i akvakulturdriftsforskrifta. Det er Mattilsynet og Fiskeridirektoratet som har styresmakt etter denne avgjerda, og som følgjer opp planlagt brakklegging gjennom driftsplan for anlegga. Begge styresmakter har dessutan høve til å treffe vedtak om koordinert brakklegging av eit område, og dessutan lengre brakkleggingstid av den enkelte lokaliteten utover minimumskravet på 2 månader av omsyn til høvesvis fiskehelse og miljø.

SPØRSMÅL NR. 2457**Innlevert 29. august 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 3. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Stortinget vedtok tre forslag i representantforslag "om å ta nye initiativ for å sikre at barn ikke skal måtte bo på sykehjem i strid med barnets beste og foreldrenes ønske".

Hva har helseministeren gjort for å følge vedtaket fra Stortinget, og når vil vedtaket bli fullført?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Dokument 8:67 S (2017-2018), Innst. 125 S (2017-2018). Rrepresentantforslag fra meg i SV og Olaug Bollestad fra KrF.

Forslagene ble enstemming vedtatt 27. februar 2018. Det har gått mer enn to år og 6 måneder. Jeg vil gjerne få alle de konkrete oppgavene som har gjort for å følge vedtakene fra Stortinget om denne saken.

Komiteens tilråding romertall I.

"Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige forslag til lov- og/eller forskriftsendring for å sikre at kommuner ikke kan bosette barn i sykehjem i strid med familienes ønske og barnets beste."

Komiteens tilråding romertall II.

"Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak med orientering om bruk av institusjonsplasser for barn i strid med barnets beste og familienes ønsker."

Komiteens tilråding romertall III.

"Stortinget ber regjeringen umiddelbart klargjøre for kommunene at praksisen med barn som bosettes på sykehjem mot familiens ønske og barnets beste, er i strid med Stortingets intensjon og skal opphøre."

Svar:

Barn og unge med nedsatt funksjonsevne bør ha et mest mulig selvstendig liv selv om de er sterkt hjelpetrengende. Samtidig må man ved utformingen av et tjenestetilbud ivareta faglige hensyn for å sikre en forsvarlig tjeneste, tilrettelagt så langt som mulig etter den enkeltes ønsker og behov.

Når det gjelder oppfølging av anmodningsvedtakene vedtatt ved behandling av Dokument nr.8:67 S (2017-2018), jf. Innst. 125 S (2017-2018) vil jeg bemerke følgende:

Anmodningsvedtak nr. 507: Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige forslag til lov- og/ eller forskriftsendringer for å sikre at kommuner ikke kan bosette barn i sykehjem i strid med familiens ønske og barnets beste.

Barn og unges rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester innebærer en individuell vurdering av den enkeltes behov. For barn og unge med stort behov for tjenester vil retten til å medvirke og de faglige og etiske normene i forsvarlighetskravet være sentrale når kommunene skal sørge for et tilfredsstillende botilbud. Nåværende lov- og forskriftsregelverk anses å være tilstrekkelig. Det er derfor ikke behov for lov- og/ eller forskriftsendringer for å endre praksis på dette området. Vedtaket er omtalt i Prop. 1 S (2018-2019) og er ansett som utkvittert.

Anmodningsvedtak nr. 508: Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak med orientering om bruk av institusjonsplasser for barn i strid med barnets beste og familiens ønske. Vedtaket er blitt fulgt opp ved at Helsedirektoratet har gitt fylkesmennene et tilleggsoppdrag med å rapportere antall barn under 18 år med langtidsopphold i institusjon som f. eks. sykehjem. Rapporteringen inngår inntil videre som en del av det faste oppdraget med kartlegging av unge med opphold i institusjon. Helsedirektoratet rapporterer at det per 31.12.2019 er 9 barn under 18 år som har permanent opphold i en kommunal helse- og oppholdsanstalt. Av disse hadde 3 et flytteønske. Alle disse 3 hadde en konkret flytteplan. Vedtaket vil bli omtalt i Prop. 1 S (2020-2021).

Anmodningsvedtak nr. 509: Stortinget ber regjeringen umiddelbart klargjøre for kommunene at praksisen med barn som bosettes på sykehjem mot familiens ønske og barnets beste, er i strid med Stortingets intensjon og skal opphøre. Vedtaket er fulgt opp gjennom brev til landets fylkesmenn og landets kommuner datert 14. august 2018. Her klargjøres praksisen med barn som bosettes på sykehjem mot familiens ønske og barnets beste. Det presiseres at praksisen er i strid med Stortingets ønske og skal opphøre. Vedtaket er omtalt i Prop. 1 S (2018-2019) og er ansett som utkvittert.

SPØRSMÅL NR. 2458**Innlevert 30. august 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 3. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en fullstendig gjennomgang av følgetjenesten i de ulike helseforetak, og informere om kartleggingen av følgetjenesten for fødende som helseforetakene fikk i oppdrag å kartlegge i januar 2019, og kan statsråden avklare om det finnes helseforetak som setter en nedre begrensning på antall fødende i en kommune, for at helseforetaket skal tilby følgetjeneste?

BEGRUNNELSE:

Våren 2018 ba Stortinget om en kartlegging som gir en nasjonal oversikt over hvorvidt følgetjenesten for gravide er tilstrekkelig utviklet og fungerer. Et slikt oppdrag ble gitt til helseforetakene i januar 2019. Undertegnede er gjort kjent med påstander om helseforetak som ikke tilbyr følgetjeneste til små kommuner med under 50 fødsler i året. Det er viktig å få fram den reelle situasjonen for følgetjenesten for gravide, siden medias gjennomganger viser at mange kommuner og kvinner ikke får et slikt tilbud.

Svar:

Krav til organisering, oppgave- og funksjonsfordeling for følgetjeneste og beredskap framgår av Helsedirektoratets veileder "Et trygt fødetilbud. Kvalitetskrav til fødselsomsorgen". Veilederen legger til grunn at det er behov for følgetjeneste der det er halvannen times reisevei til fødestedet. Veilederen setter ingen nedre grense på antall

fødende i en kommune for at helseforetaket skal tilby følgetjeneste. I kommuner der det er for få gravide til å dekke en døgnkontinuerlig beredskap kan følgetjenesten være behovsprøvd, ifølge veilederen.

De regionale helseforetakene fikk i oppdragsdokumentet for 2019 i oppdrag å kartlegge følgetjenesten. I årlig melding for 2019, som departementet mottok i mars i år, framgår det at alle helseregionene har kartlagt følgetjenesten. Helseregionene opplyser at helseforetakene har inngått avtaler med kommuner, hvor det er reisevei over 90 minutter. Kartleggingen gir oversikt over hvilke ordninger/avtaler som er inngått mellom helseforetakene og kommunene. Helse Nord RHF melder at det er enkelte kommuner hvor det er reisevei over 90 minutter, men som per i dag ikke har tilbud om følgetjeneste. Her blir det praktisert møtekjøring med ambulanse der det er nødvendig og ved behov tilbys de gravide å være på fødested syv til ti dager før termin. Det blir for øvrig redegjort for rapporteringen i årlig melding 2019 i statsbudsjettet som legges fram senere i høst.

Jeg oppfatter at helseregionenes kartlegging og rapportering i årlig melding gir et uttrykk for den reelle situasjonen for følgetjenesten, slik representanten Toppe etterspør. Mitt inntrykk er at helseforetakene i all hovedsak har fått på plass følgetjeneste, ut fra rapporteringen jeg har fått. Oppdraget i 2019 om å kartlegge følgetjenesten er for øvrig fulgt opp med et nytt oppdrag i oppdragsdokumentet for 2020 om å få på plass følgetjeneste.

SPØRSMÅL NR. 2459**Innlevert 30. august 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 4. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Det har nyleg kome fram nye døme frå Porsanger og Vardø på at politiet har lang utrykningstid i Finnmark, som til dømes iFinnmark.no har omtalt. Det er viktig at politiet er raskt på plass når det er snakk om valdshendingar og andre alvorlege hendingar.

Kva meiner statsråden er grunnen til at politireforma ikkje har gitt betre beredskap som gevinst i Finnmark?

Svar:

Jeg mener at politireformen har gitt bedre beredskap i Finnmark. Siden utgangen av 2013 har antall tjenestepersoner økt med 2 204 på landsbasis. I Finnmark har antall politiårsverk i samme periode økt med 38 personer. Dette tilsvarte ved utgangen av 2019 en politidekning på 3,4 per 1000 innbygger i Finnmark. Dette er langt over det nasjonale målet om 2 per 1000 innbygger.

Ett av tiltakene i politireformen var å samlokalisere nødmeldingstjenestene, og i løpet av 2020 skal nødmeldesentralene til politi, brann og helse være samlokalisert i politihuset i Kirkenes. Målet med samlokaliseringen er å styrke samhandlingen og håndtering av hendelser. Politireformen har også gjort at vi har fått færre og mer robuste operasjonssentraler, og kompetanseheving til patruljene som nå utfører mer politiarbeid på stedet. Videre trådte

avtalen med Airlift i kraft den 1. mai i år. Avtalen sikrer politiet i Finnmark, Troms og Nordland tilgang på helikopter som står på en times beredskap for politiet gjennom hele året, og bidrar til en styrking av beredskapen i nord.

Siden 2015 har det blitt stilt nasjonale krav til politiets responstid. Politidirektoratet setter responstidskrav til politidistriktene. Departementet er kjent med at Finnmark politidistrikt ikke når kravene slik de er satt fra Politidirektoratet. I første tertial var Finnmark politidistrikt 6 minutter bak kravet for tettsteder hvor det bor mellom 2000 og 20 000 innbyggere, og 14 minutter bak kravet i tettsteder hvor det bor færre enn 2000 innbyggere. Politiet jobber systematisk med å forbedre responstidsresultatene i de områder hvor man ikke når kravene. Krav og resultater for Finnmark politidistrikt følges opp i styringsdialogen mellom Politidirektoratet og distriktet.

SPØRSMÅL NR. 2460

Innlevert 30. august 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 3. september 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at det ikkje er naturleg med vindkraftturbinar i Nordhordlandsfjella ut i frå det som regjeringa foreslår i Meld.St.28 (2019-2020)?

GRUNNGJEVING:

Etter eit møte i Dyrkolbotn onsdag 26.8 om vindkraftutbygging i regi av Turistforeninga, uttalar stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland (H) til Vestlandsrevyen at det ikkje er naturleg med vindmøller i denne regionen dersom stortingsmeldinga går gjennom i Stortinget. I media blir dette oppfatta som at protestane mot utbyggingsplanane blir tatt til følge. Det er fleire planar om vindturbinar i desse fjellområda, og NVE peika i Nasjonal ramme på dette område som eit av dei mest egna områda for vindkraft i Norge. Regjeringa har lagt bort Nasjonal ramme for vindkraft, men i Stortingsmeldinga står det at kunnskapsgrunnlaget blir ført vidare. Regjeringa foreslår ikkje kommunal veto mot vindkraftutbygging. Kommunane er sterkt i mot vindkraftplanane i området. Om regjeringa meiner at stortingsmeldinga må forstås slik at det ikkje er naturleg med vindkraftutbygging i desse fjella, er det eit viktig signal og standpunkt.

Svar:

Det er gjennom konsesjonsbehandlingen forvaltningen tar stilling til konkrete vindkraftprosjekter. I tråd med Stortingets anmodningsvedtak 19. juni i år, behandles det for tiden ikke meldinger og søknader om nye vindkraftprosjekter. Mitt departement har heller ikke noen sak om vindkraftverk i Nordhordland til behandling. Klagesaken om konsesjon til Dalsbotnfjellet vindkraftverk i Gulen, som er planlagt med nettilknytning som berører Masfjorden kommune, er også stilt i bero inntil Stortinget har behandlet meldingen.

Meld. St. 28 (2019-2020) er oversendt Stortinget for behandling, og jeg imøteser en god og saklig debatt om det regjeringen der foreslår.

Inntil Stortinget har behandlet meldingen og det er åpnet for og tatt til behandling enkeltprosjekter, finner jeg det ikke riktig å uttale meg om mer eller mindre løse planer for nye vindkraftverk.

SPØRSMÅL NR. 2461**Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 4. september 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Jeg skjønner at det har vært utfordrende å jobbe for å få på plass en avtale med USA om dette når vi nå har hatt en pandemi som har gjort at en del aktivitet er satt på vent.

Men nå er det viktig å bidra til å hjelpe norske bedrifter som ser muligheter for å sikre de arbeidsplassene man allerede har men også se potensiale for å skape nye og flere, så vil statsråden nå jobbe for at vi får på plass en avtale med USA som gjør det mulig for norske bedrifter å eksportere økologiske produkter til USA?

BEGRUNNELSE:

Mange bedrifter eksporterer sine produkter, men det er jo et ønske at enda flere produsenter som driver med mat skal eksportere sine produkter. Bakeverket AS er en bedrift som produserer høykvalitets knekkebrød. Selskapet utvikler, produserer og selger knekkebrød til over 20 land over hele verden under varemerket Sigdal Bakeri AS. USA er det største enkeltmarkedet og Bakeverket AS har gjennom flere år befestet sin posisjon i det amerikanske markedet.

USA har en høy, og voksende andel, av økologiske produkter. Spesielt gjelder dette innen kategorier med sunnere produkter. Men slik situasjonen er i dag, kan ikke Bakeverket AS eksportere økologiske knekkebrød til USA fordi det ikke er en avtale mellom Norge og USA om dette.

Markedet er der, det finnes norske bedrifter som er klare men det må komme på plass en avtale med USA som vil gjøre at denne eksporten blir mulig.

For denne bedriften betyr det at om man får på plass en avtale, så vil det gi grunnlag for videre vekst og skape rom for enda flere ansatte enn de 150 personene som jobber ved bedriftens anlegg i Porsgrunn i dag.

Svar:

Jeg er enig med representanten Hoksrud at det er viktig å bidra til at norske (mat)bedrifter får rammebetingelser som åpner for at bedriftene kan utnytte sitt markedspotensiale og dermed skape flere arbeidsplasser.

Når det gjelder salg av norske økologiske produkter til det amerikanske markedet, er det riktig som representanten påpeker, at det kreves en ekvivalensavtale, eller alternativt at produktet må sertifiseres eller anerkjennes av amerikanske kontrollmyndigheter som økologisk produkt.

Det foreligger ingen avtale mellom Norge og USA som omhandler økologiske produkter i dag. Det innebærer at norskprodusert økologisk knekkebrød som skal selges i USA må sertifiseres eller anerkjennes som økologisk av amerikanske myndigheter.

I fravær av en avtale mellom våre to land, må Bakeverket AS søke om sertifisering av sitt økologiske produkt for det amerikanske markedet. EU og USA har inngått en ekvivalensavtale, som gjør at økologisk merkede produkter fra EU anerkjennes som økologiske produkter i USA. Slike ekvivalensavtaler er ikke en del av EØS-avtalen. Det vil likevel være hensiktsmessig å vise til at regelverket for økologisk produksjon er en del av EØS-avtalen, og at produkter fra Norge derfor er produsert og merket etter de samme kravene som i EU-land.

Mitt departement kan bidra med mer informasjon om prosessen, og jeg vil samtidig vise til Innovasjon Norge sitt apparat som kan hjelpe norske bedrifter med sine produkter ut på markedet internasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 2462**Innlevert 30. august 2020 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 2. september 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Mener statsråden det er anledning for og i tråd med NIS-loven at skip registrert i NIS-registret kan operere som hotellskip og/eller lignende langs norskekysten hvor norske standarder for lønns- og arbeidsvilkår fravikes?

BEGRUNNELSE:

Hurtigrutens skip MS Fritjof Nansen er leid ut til et produksjonsselskap i forbindelse med en filminnspilling. Skipet skal fungere som et hotellskip i en måneds tid. Hurtigruten har på den bakgrunn bl.a. søkt Stranda kommune om skjenkebevilgning (søknad av 20. august d.å.).

MS Fritjof Nansen er som kjent flagget og registrert i det norske NIS-registret. Mesteparten av mannskapet er hjemmehørende i «tredjeland» med lønns- og arbeidsvilkår langt fra norske standarder.

Norsk Sjømannsforbund påpekte i et brev til Sjøfartsdirektoratet 27. august i år at å operere med NIS-flagg langs norskekysten som hotellskip måtte være i strid med både formålet for NIS-registret, samt med fartsområdebegrensningene i loven. Undertegnede har fått tilgang på svaret fra direktoratet som må forstås å gå utover NIS-loven og dens formål.

Direktoratet skriver i sitt svar til Norsk Sjømannsforbund den 28. august d.å.:

«Det vises til deres henvendelse av 27. august 2020 om utleie av Fridtjof Nansen, registrert i NIS, til et filmselskap i cirka en måned.

Sjøfartsdirektoratet har vurdert saken og kan ikke se at den beskrevne bruken vil være i strid med fartsområdebegrensningene i NIS-loven.

Det følger av NIS-loven § 4 at «[s]kip registrert i norsk internasjonalt skipsregister tillates ikke å føre last eller passasjerer mellom norske havner eller å gå i fast rute med passasjerer mellom norsk og utenlandsk havn». Etter å ha vært i kontakt med Hurtigruten Cruise AS har vi fått nærmere detaljer om den planlagte aktiviteten, og bl.a. fått opplyst at skipet skal ligge til ro i havn i den perioden skipet har gjester om bord. Det er planlagt én forflytning, men av det opplyste følger det at det verken skal være passasjerer eller last om bord. Det er Sjøfartsdirektoratets vurdering at skip som ligger forankret til kai for en periode ikke kan sies å «føre [...] passasjerer mellom norske havner [...]». Et slikt tilfelle er derfor ikke i strid med NIS-regelverket. Sjøfartsdirektoratet kan derfor heller ikke se at det er grunnlag for å vurdere sanksjoner.

Vi presiserer for ordens skyld at vi selvsagt legger til grunn at skipet oppfyller øvrige krav til skip når det ligger til kai, herunder krav til vakthold i havn og vedlikehold.»

Dersom denne tolkningen av NIS-loven og dens formål er i tråd med regjerings forståelse så er de potensielle konsekvensene svært store da dette vil kunne innebærer at man kan registrere skip og fartøy i NIS-registret for deretter å legge skipene til ro langs norskekysten og operer dette som hoteldrift, kontorvirksomhet etc. på utenlandske lønns- og arbeidsvilkår, og dermed omgå norsk lovgivning. Jeg kan ikke forstå regelverket dithen at dette er i tråd med lovens intensjoner.

Svar:

Jeg mener det er klart at intensjonen med NIS-registeret ikke er å legge til rette for maritim virksomhet i eller i tilknytning til norsk havn.

NIS-registeret ble opprettet i 1987 for å tilby norske rederier et konkurransedyktig alternativ til registrering av skip i åpne internasjonale register. Helt siden opprettelsen har den grunnleggende begrensningen vært at NIS-registrerte skip ikke tillates å drive maritim transport mellom norske havner. Det følger av NIS-loven § 4 at NIS-registrerte skip ikke tillates «å føre last eller passasjerer mellom norske havner».

På den annen side ser jeg at regelverket ikke er tydelig nok, når både Hurtigruten og Sjøfartsdirektoratet vurderer at et NIS-registrert skip kan ligge i havn og utøve næringsvirksomhet, uten å komme i konflikt med reglene.

Jeg vil raskt ta initiativ til en forskriftsendring for å klargjøre at det ikke er tillatt å ligge i norsk havn med NIS-registrerte skip som betjener passasjerer.

SPØRSMÅL NR. 2463**Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Kent Gudmundsen****Besvart 3. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vil finansministeren se nærmere på hvordan boliglånsforskriften kan innrammes slik at familier utenfor pressområder kan bygge boliger uten at man reelt sett må ha høyere egenkapital enn i pressområder?

BEGRUNNELSE:

I den senere tid har vi blitt oppmerksom gjennom media at mange som ønsker å etablere seg i distriktene på mange måter må ha mer i egenkapital enn i pressområder. Bakgrunnen er at bankene krever takst på byggeprosjektet før behandling av en byggelånsøknad. I distriktene kan man raskt havne i en situasjon hvor en nøktern bolig med tomt koster 4 millioner å føre opp, men får en takst på 3,5 millioner. I disse tilfellene må låntaker/familien som ønsker å etablere seg skaffe ytterligere 0,5 millioner i egenkapital utover egenkapitalkravet på 15 % som gjelder for øvrig. Paradokset er dermed at boliglånsforskriften som hadde som formål å dempe høy belåningsgrad i pressområder og hvor det i de fleste tilfeller er høyere markedsverdi enn byggekostnad, ender med å dempe byggemulighetene utenfor pressområdene. Så langt er erfaringene at bankenes avvikskvote på 10% blir prioritert inn mot pressområdene siden bankene har begrenset mulighet for å tilby avvik, samt at det i pressområdene er høy markedspris som gir bankene høyere sikkerhet. Mye tyder på at man bør se på ordninger hvor bankkunder som møter kravene ellers i boliglånsforskriften og hvor avviket mellom ønsket lån og markedsverdi ikke overstiger en satt grense, kan komme inn under en form for unntak/egen kvote. I mange kystsamfunn ser vi at det kan være boligmangel som hindrer nyetableringer. En løsning på denne problemstillingen vil derfor kunne være en meget god og målrettet ordning for økt bosetting i distriktene.

Svar:

De fleste finansielle kriser, både internasjonalt og i Norge, har oppstått etter perioder med sterk vekst i formuespriser og rask oppbygging av gjeld. Norske husholdningers gjeld utgjør i gjennomsnitt om lag 2,3 ganger husholdningenes disponible inntekt. Det er et høyt nivå både historisk og sammenlignet med andre land. Gjeldsoppbyggingen henger bl.a. sammen med kraftig boligprisvekst over mange år. Regjeringen har siden 2015 satt rammer for bankenes utlånspraksis. Boliglånsforskriften setter blant annet grenser for hvor stort et lån kan være i forhold til

boligens markedsverdi (maksimal belåningsgrad). Formålet er å øke husholdningenes motstandsdyktighet ved et boligprisfall og dermed fremme finansiell stabilitet, jf. finansforetaksloven § 1-7. Forskriften har ikke vært benyttet for å nå andre boligpolitiske mål.

Som påpekt i spørsmålet kan boligens forventede markedsverdi i enkelte deler av landet være lavere enn byggekostnaden. For at banken skal få tilstrekkelig sikkerhet for lånet, vil bankene i slike tilfeller ofte kreve at låntaker stiller med mer egenkapital eller tilleggssikkerhet i form av pant eller garanti. Boliglånsforskriften gir bankene fleksibilitet til å innvilge en viss andel lån som ikke oppfyller alle kravene i forskriften, og er derfor ikke til hinder for at en bank kan innvilge et lån selv om byggekostnaden er høyere enn forventet markedsverdi for boligen. Andelen kan være inntil 10 prosent utenfor Oslo, og 8 prosent i Oslo. Det er opp til bankene hvordan de ønsker å bruke fleksibiliteten i forskriften. I 2019 brukte bankene samlet om lag to tredjedeler av fleksibilitetskvoten utenfor Oslo. Det er videre slik at finansiering av boliger utenfor pressområder primært synes å dekkes av lokale sparebanker, som ofte har som en del av sin strategi å bidra til utvikling av lokalsamfunnet og dermed vil prioritere denne type boliglån innenfor sin fleksibilitetskvote.

Gjeldende boliglånsforskrift er midlertidig og utløper ved årsskiftet. Finanstilsynet skal innen 28. september gi råd til Finansdepartementet om reglene bør videreføres og hvordan de bør innrettes. Departementet vil sende tilsynets råd på høring på vanlig måte, og gjøre en samlet vurdering av utlånsreguleringen, herunder problemstillingen som reises i spørsmålet. Regjeringen vil treffe beslutning om den fremtidige utlånsreguleringen i god tid før årsskiftet.

SPØRSMÅL NR. 2464**Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 8. september 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden fulgt opp Stortingets vedtak av 19. juni om gjennomgang av gitte vindkraftkonsesjoner, og har man konkret rukket en slik gjennomgang av konsesjonene for Haramsøya?

BEGRUNNELSE:

19. juni i år fattet Stortinget vedtak som ba regjeringen vurdere hvorvidt behandlingen av gitte vindkraftkonsesjoner har fulgt energilovgivningen og forvaltningslovens krav. Dersom det skulle foreligge feil eller mangler i konsesjonen som er i strid med lovgivningens krav skal forvaltningen stanse vedtaket.

Svar:

Jeg viser til mitt svar av 6. juli 2020 på spørsmål fra representanten Moxnes hvor det fremgår at Olje- og energidepartementet nå følger opp Stortingets anmodningsvedtak om vindkraft av 19. juni, og foretar en vurdering av hvorvidt behandlingen av gitte vindkraftkonsesjoner har fulgt energilovgivningen og forvaltningslovens krav. Departementets vedtak skal vurderes ut fra det lovverk som gjaldt på vedtakstidspunktet.

Flere prosjekter med konsesjon har fortsatt gjestående saker til behandling i NVE eller under klagebehand-

ling i departementet. For slike saker legger jeg til grunn at de aktuelle vurderingene vil bli gjort som et nytt ledd i den saksbehandling som nå finner sted i NVE eller departementet.

For de andre vindkraftsakene med gitte konsesjoner vil det foretas en vurdering der det både må tas hensyn til hva som allerede er gjort av legalitetskontroll i enkelte av sakene, og hvor de pågående prosjektene om mulig prioriteres tidsmessig. All den vurdering forvaltningen nå gjør i oppfølgingen av anmodningsvedtaket, skal gjennomføres innenfor de rammene forvaltningsretten setter.

For Haram vindkraftverk og enkelte andre vindkraftverk, har departementet mottatt anmodninger om omgjøring under henvisning til Stortingets anmodningsvedtak. Stortingets vedtak vil da bli fulgt opp gjennom departementets svar på disse anmodningene. Anmodningen for Haram vindkraftverk er fortsatt til behandling i departementet.

I etterkant av dette er det tatt ut søksmål med krav om midlertidig forføyning (anleggsstans) mot konsesjonæren og staten, og ugyldighetssøksmål mot staten v/Olje- og energidepartementet for Haram vindkraftverk. Regjeringsadvokaten håndterer søksmålet på vegne av staten.

Jeg tar sikte på å redegjøre nærmere for departementets oppfølging av Stortingets anmodningsvedtaket av 19.juni i forbindelse med statsbudsjettet for 2021.

SPØRSMÅL NR. 2465**Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 7. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at studentrabatt omfatter lærlinger i anbudskravene for jernbanen eller på andre måter sørge for en slik likebehandling av ungdom under utdanning?

BEGRUNNELSE:

Mens studenter får rabatt, gir VY ikke tilsvarende rabatt til lærlinger. I Ruter og Østfold Kollektivtrafikk får lærlinger studentrabatt. For lærlinger som er avhengig av å benytte toget til jobb, kan denne forskjellsbehandlingen innebære en ekstra utgift på måned på 2000 kr pr måned. Det tar en stor del av en lærlinglønn på 8-10.000 kr måneder.

Svar:

Ordningen med skole- og studentrabatt gjelder for periodkort for lokal kollektivtransport og forvaltes av fylkeskommunene og togselskapene, og er omtalt nærmere på Samferdselsdepartementets hjemmeside:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/transport-og-kommunikasjon/kollektivtransport/lokal-kollektivtransport/id426187/>

Formålet med ordningen er å bidra til å gjøre kollektivtransport mer attraktiv for ungdom for å fremme gode reisevaner for denne målgruppen i fremtiden. Ordningen har derfor en ungdomsprofil.

De hovedvilkår som staten har fastsatt for denne ordningen har vært gjeldende siden iverksettelse av ordningen i 2002/2003.

Ordningen omfatter bl.a. elever og studenter som har studier på fagskole-, høyskole- og universitetsnivå som

hovedbeskjeftigelse, og som ikke mottar lønn i forbindelse med studiene. Staten finansierer ordningen for studenter inntil 30 år.

De vilkår som gjelder for statens finansiering er ment å utgjøre minimumsvilkår for ordningen. Fylkeskommunene og togselskapene kan derimot ha bedre ordninger enn dette basert på lokale behov og prioriteringer, herunder for lærlinger.

Selv om det kan forekomme en del ulikheter i praktiseringen av ordningen mellom fylkeskommunene og mellom fylkeskommunene og togselskapene, er erfaringen at hoveddelen av målgruppen ivaretas gjennom denne ordningen. Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å endre regelverket slik at flere grupper blir omfattet av ordningen med skole- og studentrabatt, eller legge opp til at lærlinger skal omfattes av denne rabattordningen i anbudskravene for jernbanen.

SPØRSMÅL NR. 2466

Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 3. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

H/FrP-regjeringen fjernet hele arveavgiften i statsbudsjettet for 2014, og nå trenger ikke lenger Ola og Kari Nordmann betale enorme summer til staten hvis de arver hytta eller barndomshjemmet som har vært eid av familien i flere generasjoner. Til tross for dette vedtar Stortinget hvert eneste år et arveavgiftsvedtak knyttet til hendelser som har skjedd før 1. januar 2014.

Planlegger regjeringen i statsbudsjettet for 2021 å enda engang legge frem et arveavgiftsvedtak med anslått inntekt nær null?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 LS (2019-2020) er arveavgiften for 2020 anslått til 0 mill. kroner i tabell 1.2, mens provenytapet av å fjerne arveavgiftsvedtaket ble anslått til 3 mill. kroner årlig i svar på spørsmål 27 fra Fremskrittspartiet til revidert nasjonalbudsjett 2020. Det er uansett snakk om små beløp, og Finansdepartementet slo fast i svaret på budsjettspørsmålet at «opphevelsen vil være administrativt forenklen- de for skattytere og Skatteetaten.»

Svar:

Da arveavgiften ble opphevet fra 2014, ble skjæringspunktet satt til 1. januar 2014. Det betyr at opphevelsen gjaldt gaver som gis, og arv etter dødsfall som skjer, fra og med 1. januar 2014, jf. lov 13. desember 2013 nr. 110 om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven). Det skal derfor som hovedregel svares arveavgift for arv etter dødsfall som har skjedd før 1. januar 2014. Avgiftsplikten gjelder også når arvingene ved offentlig skifte får rådigheten over midlene i 2014 eller senere år. Bakgrunnen var å sikre at all arv etter dødsfall inntruffet før 1. januar 2014 skulle medføre avgiftsplikt, uavhengig av arvingenes valg av privat eller offentlig skifte, jf. Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014) punkt 5.2.3.

Dersom vedtaket oppheves for 2021 og senere år, vil arvinger som mottar arv fra dødsfall før 1. januar 2014, ikke belastes med arveavgift. Tall fra Skatteetaten viser at innbetalt arveavgift fra gjenværende skifte til dødsfall før 1. januar har falt sterkt de siste årene. Det anslås på usikkert grunnlag at det kan påløpe et provenytap på om lag 3 mill. kroner for 2021. Opphevelsen vil være administrativt forenklen- de for skattytere og Skatteetaten.

Opprettholdelse av arveavgiftsplikten krever at Stortinget må treffe arveavgiftsvedtak også for alle senere bud-

sjettår. Dette skyldes tidsbegrensningen for skattepåklegg i Grunnloven § 75 a, som bestemmer at skatter til staten bare kan pålegges for den kommende budsjetterminen.

Forslag om dette fremmes hvert år i Prop. 1 LS, og eventuelle forslag til endringer vil fremmes i den forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 2467

Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 4. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Er flere NAV kontor pålagt samme kartlegging som NAV Indre Østfold, og mener statsråden at unødvendig rapportering er riktig prioritering av ressurser i et overbelastet NAV som følge av korona-pandemien?

BEGRUNNELSE:

NAV Indre Østfold er av arbeids- og velferdsdirektoratet trukket ut til å delta i ressurskartlegging. Det opplyses om at alle ansatte ved kontoret skal delta i kartleggingen, det vil si både statlige og kommunalt ansatte.

Samtlige ansatte skal i ukene 36 og 37 daglig fyllet ut et registreringsskjema om tidsbruk i arbeidstiden. Direktoratet opplyser at det erfaringsmessig tar ca. 15 minutter per dag på å fylle ut registreringsskjemaet.

15 minutter pr. dag hos 100 ansatte i 2 uker utgjør 250 timer brukt til utfylling av registreringsskjema om tidsbruk.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet gjennomfører årlig en ressurskartlegging. Ressurskartleggingen gjennomføres som en utvalgsundersøkelse og omfatter om lag 3 000 ansatte ved tilfeldig utvalgte Nav-kontorer. I år deltar i alt 105 Nav-kontorer i kartleggingen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser om at de forsøker å redusere belastningen ved denne typen kartlegginger til et minimum. Direktoratet har valgt å gjennomføre undersøkelsen også i 2020, til tross for belastningen Nav-kontorene har som følge av koronapandemien. Direktoratet anser at nytten ved undersøkelsen er større enn den kostnaden de involverte Nav-kontorene har ved å delta. Resultatene fra kartleggingen blir blant annet brukt som datagrunnlag i ressursfordelingsmodeller, budsjettmodeller og langtidsplaner. Resultatene er f.eks. viktig for budsjettfordelingen mellom enhetene internt i Arbeids- og velferdsetaten for 2021.

Hvilke kartlegginger Arbeids- og velferdsdirektoratet gjennomfører, er en beslutning direktoratet må ta. Min forventning er at etaten løser sine oppgaver så effektivt og hensiktsmessig som mulig gitt den krevende situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 2468

Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 4. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Synes justisministeren det er greit å pålegge Sør-Øst Politidistrikt å ansette 50 nye politifolk, uten at det følger

med lønnsmidler til ansettelsene, og er justisministeren enig med politimester Sæverud som sier man må senke forventningene til politiet om budsjettene ikke går opp?

BEGRUNNELSE:

Telemark er det området i landet med dårligst politidekning, 1,5 polititjenestemann per 1000 innbyggere. Det skal nå ansettes 50 nye politifolk i Sør-Øst politidistrikt, der 12 skal ansettes i Grenland. Øvre Telemark, der lensmannskontorene knapt er åpne og responstiden ofte er over to timer på kveld/natt/helg, får ikke flere politifolk.

Leder for politiet i Telemark, Dag Størksen sier til Telemarksavisa 29. august at han er bekymret for at det blir nedbemanning i politiet allerede neste år, da det ikke følger med lønnsmidler til noen av de 50 nye stillingene. I samme artikkel uttaler politimester Sæverud at skal man unngå nedbemanning må man se på budsjettene, eller senke forventningene til politiet.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet styrer politiet gjennom det årlige tildelingsbrevet til Politidirektoratet. Det er Politidirektoratet som i sin resultatavtale med politidistriktene fordeler de tildelte midlene mellom distrik-

tene, sammen med forventninger om resultater på ulike områder. Politimestrene må prioritere ressurser ut fra en helhetlig forståelse av situasjonen i sitt distrikt, og slik at ressursene settes inn der behovet er størst.

Det har gjennom flere år blitt gitt store bevilgninger for å øke bemanningen i norsk politi, og det ligger an til at målet om 2 polititjenestepersoner per 1 000 innbyggere på landsbasis nås i løpet av 2020. Siden 2013 har politiets budsjett økt med over 4,4 mrd. kroner, hvorav over 3,3 mrd. kroner har kommet på driftsbudsjettet. Begge disse økningene er reelle, altså korrigert for pris- og lønnsjustering. Store deler av denne budsjettøkningen har gått til ansettelser.

Det er samtidig klart at veksten i politiets budsjetter ikke vil fortsette. Et mer begrenset handlingsrom i årene fremover vil stille krav til at også politiet må se på langsiktige effektiviseringstiltak, nye måter å løse oppgavene på og nye teknologiske løsninger. Slike utviklingstiltak vil legge grunnlaget for mer effektiv ressursbruk og dermed bedre polititjenester til innbyggerne.

SPØRSMÅL NR. 2469

Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 7. september 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil regjeringen forsvare norske tiltak mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping ovenfor ESA, som for eksempel kriterier i Oslomodellen og Skiensmodellen?

BEGRUNNELSE:

Oslomodellen og Skiensmodellen er viktige verktøy mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping i byggebransjen. I klassekampen 31. august 2020 er det en sak som omtaler at ESA mener krav i modellene kan være EØS-stridig. Det kommer frem at det er en prosess om dette i Næringsdepartementet der blant annet Skien kommune argumenterer for de viktige kriteriene som skal forebygge sosial dumping.

Svar:

Regjeringen ser svært alvorlig på arbeidslivskriminalitet og useriøsitet i arbeidslivet. For å styrke innsatsen for

ryddige og seriøse arbeidsforhold, og for å bekjempe kriminalitet i arbeidslivet, har regjeringen lagt frem en egen strategi mot arbeidslivskriminalitet. I strategien fremheves offentlige anskaffelser som et sentralt virkemiddel for å bekjempe arbeidslivskriminalitet. I anskaffelsesregelverket er det derfor flere bestemmelser for å bekjempe arbeidslivskriminalitet og vi har blant annet innført en bestemmelse om begrensninger i antall ledd i leverandørkjeden i offentlige kontrakter. Regelen gjelder for bygg- og anleggsarbeider og kontrakter om renhold. Dette er utsatte bransjer, hvor vi vet at arbeidslivskriminalitet er en utfordring.

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) mottok i juni to brev fra EFTAs overvåkningsorgan (ESA) i forbindelse med norske tiltak mot arbeidslivskriminalitet. Saken stortingsrepresentanten viser til gjelder et brev fra ESA med forespørsel om informasjon om tiltak mot arbeidslivskriminalitet i enkelte kommuner. I brevet stiller ESA noen spørsmål knyttet til den kommunale praksisen, særlig Oslo- og Skiensmodellen. Spørsmålene er blant an-

net rettet mot kommunenes modeller om for eksempel krav om bruk av fast ansettelse, krav til betaling via bank og restriksjoner på antall leverandører som går lengre enn bestemmelsene i anskaffelsesregelverket.

Saken er fortsatt i en tidlig fase, og det er viktig å understreke at det ikke er åpnet formell sak mot Norge knyttet til den kommunale praksisen. NFD har videreformidlet spørsmålene til Oslo og Skien kommune, siden det er kommunene som har best kjennskap til innretningen på modellene, og ikke minst de faktiske utfordringene som har gjort disse modellene nødvendige. NFD har mottatt innspill fra Skien kommune med en redegjørelse for Skiensmodellen og kommunenes bakgrunn og målsetning med denne, og vi venter snarlig et innspill fra Oslo kommune. NFD skal sende svar til ESA innen 12. september. ESA ønsker på dette stadiet mer informasjon om fleksibi-

liteten og rekkevidden i modellene til kommunene. Det vil derfor være for tidlig å på dette tidspunktet å gå inn i den juridiske, EØS-rettslige argumentasjonen. Hvis ESA kommer tilbake med spørsmål av en mer juridisk karakter, vil NFD, i samråd med kommunene, besvare også disse spørsmålene.

Avslutningsvis nevnes at ESA i tillegg har sendt et formelt åpningsbrev og åpnet en sak knyttet til den særnorske bestemmelsen om begrensninger i antall ledd i leverandørkjeden. ESA mener at den går lengre enn det som er nødvendig og derfor er i strid med proporsjonalitetsprinsippet i EØS-retten. NFD har i tidligere brevutveksling med ESA uttrykt at vi mener at bestemmelsen er nødvendig for å bekjempe arbeidslivskriminalitet, siden den setter rammer for gjennomsiktede og kontrollerbare leverandørkjeder.

SPØRSMÅL NR. 2470

Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 3. september 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

I dag begynner byggingen av Okla vindkraftverk på Stadlandet. Dette er en av konsesjonene som skal gjennomgås av regjeringen.

Mener statsråden det er riktig å begynne arbeidet før den vedtatte gjennomgangen er ferdig, og hva vil statsråden gjøre for å hindre at det skjer irreversible inngrep før gjennomgangen av konsesjonen er ferdig?

BEGRUNNELSE:

Den kontroversielle utbyggingen av vindkraftverk på Stadlandet begynner den 31. august på tross av at regjeringen ikke er ferdig med den vedtatte gjennomgangen av konsesjoner til vindkraftverk. Det har vært trukket fram flere mulige mangler i konsesjonen, herunder utredning av naturtyper. Dersom det oppdages feil etter at anleggsperioden er i gang, så kan det allerede ha skjedd alvorlige og irreversible inngrep. Det er derfor nødvendig å avklare hvordan statsråden vil sørge for at dette ikke skjer.

Svar:

Departementet vurderte senest i vedtak av 29. juni d.å. flere sider av saken om Okla vindkraftverk som ledd i klagebehandlingen av NVEs vedtak fra mars i år om utsatt

frist for idriftsettelse og forlenget konsesjonstid. Departementet fant da ikke feil ved NVEs skjønnsutøvelse verken når det gjaldt vurderingen av fristutsettelsen eller når det gjaldt forholdet til innholdet i energimeldingen, Meld. St. 25 (2015-2016) slik klagerne anførte. I vedtaket bemerket departementet at skadevirkninger på naturen og naturmangfoldet ble grundig vurdert i konsesjonsvedtaket, og at vedtaket er basert på godkjente konsekvensutredninger. I klagen ble det ikke vist til noen konkrete miljøhensyn som burde vektlegges annerledes enn ved konsesjonstidspunktet.

Departementet vil i det nærmeste vurdere gjenstående sider av saken om Okla vindkraftverk i tråd med Stortingets anmodningsvedtak. Når det gjelder regjeringens mulighet til å konkret stanse utbyggingen av et vindkraftverk som har fått endelig konsesjon, viser jeg til mitt svarbrev til Stortinget datert 8. juni d.å. til Representantforslag 114 S (2019-2020). Det fremgår av brevet at adgangen til å stanse iverksettelse av konsesjonsvedtak er begrenset og krever klar hjemmel. Per i dag kan jeg ikke se at det er grunnlag for stans i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 2471**Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 8. september 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil statsråden ta snarlig grep og sikre midler til restaurering og nødvendig vedlikehold av Ole Bulls villa i Lysøen?

BEGRUNNELSE:

Ole Bulls hjemsted forfaller og har behov for stor restaurering. Undertegnede og tidligere ordfører i Os kommune, Terje Søviknes oppfordret kulturministeren til å gjøre noe med dette tidligere i sommer, da fikk vi ikke svar, men nå må det komme handling og penger til en viktig kultur-skatt. Det er trist å se et så flott sted forfalle og som har tilhørt en av de største kulturprofilene Norge har hatt. Dette er vår mest verdifulle kulturarv som vi ikke lenger kan se forvitte uten å ta grep.

I fjor tok jeg med familie- og kulturkomiteen på besøk til villaen for å se nasjonalskattene som ligger utenfor Oslo og som vi er veldig stolte av her i vest. Da nyheten ble kjent har det vekket et sterkt engasjement i befolkningen for å bevare Ole Bulls villa. Nasjonalskattene som ligger utenfor Oslo må også vedlikeholdes og tas vare på. Ole Bulls tidligere hjem er norsk kulturhistorie av stor nasjonal betydning og som også har internasjonal verdi da han var Norges første internasjonale popstjerne.

Svar:

Ja, jeg vil gjøre mitt beste for å bidra til nødvendig vedlikehold av Ole Bulls Villa i Lysøen. Og jeg er glad for at representanten Silje Heimdal viser et ekte engasjement for de kulturelle institusjonene i Bergensområdet. Jeg håper dette engasjementet også vil strekke seg til kulturen generelt, og til å gjelde kulturen over hele Norge.

Jeg fikk aldri lære om Ole Bull i min oppvekst, men er veldig takknemlig for at jeg nå har en mye bredere forståelse av hvem Ole Bull var og hva han stod for. Dessverre er det veldig mange nordmenn som ikke vet at Ole Bull er et stort eventyr i norsk musikkhistorie.

Jeg selv har nylig lært at Ole Bull ble kjent og dyrket, ikke bare Europa, men også i Amerika. Sånn sett var han datidens svar på Kygo. Rent musikalsk hadde han en egen evne til å skape og forme melodier, så som Sæterjentens søndag. Og på fiolinen var han en virtuos, som sin "for-gjenger" Paganini. Men hans viktigste og varigste innsats i norsk liv var den nasjonale selvtilliten som han ga norske kunstnere – og andre nordmenn. Ole Bull inspirerte både Edvard Grieg til å komponere musikk, og Henrik Ibsen og Bjørnstjerne Bjørnson til å skrive drama for teater

i Bergen. Ute i verden forsømte han aldri å skape positiv interesse for Norge. Og det er hans fortjeneste at Bergen fikk Norges første rent norske teater i 1850, Den Nationale Scene.

Arena Lysøen består som kjent av fiolinisten Ole Bulls villa, bygget i 1873, på en 700 mål stor øy med vakker natur, turstier og parkanlegg. Her finner du også et gammelt gårdstun fra 1600-tallet og en liten kafé. Ole Bulls villa Lysøen eies av Fortidsminneforeningen, men forvaltningen og vedlikeholdsansvaret er lagt til museet KODE.

Jeg mener Ole Bulls villa er et praktfullt og kulturhistorisk viktig bygg som må forvaltes og formidles på en god måte. Det er KODE som har ansvar for dette i praksis, og jeg har tillit til at de er de best egnede til nettopp dette. Og vinteren 2020 startet arbeidet med tilstandsvurdering og prosjektering, med mål om å starte rehabilitering av Lysøen i 2021.

Jeg er glad for at KODE tidligere har fått statlig støtte til et vedlikeholdsprosjekt ved Lysøen som pågikk i perioden 2009–2016. Ifølge sluttrapporten skulle villaen, hagen og interiørene etter dette fremstå som godt vedlikeholdt og være sikret for fremtiden.

Statlig tilskudd til KODE har i perioden 2009-2020 doblet seg fra 14,3 mill. kroner i 2009 til 30,1 mill. kroner i 2020. KODE er de senere årene blitt tilført friske midler fra Kulturdepartementet både som økte driftsmidler og investeringsmidler, deriblant 15 mill. kroner til elektrisk båt til Lysøen. Det ble også gitt midler som en del av sysselsettingspakken i 2016 til vedlikehold av kulturhistoriske bygninger. Høsten 2019 ble det også bevilget ytterligere 3 mill. kroner i fast driftstilskudd knyttet til nytt magasin.

For inneværende år mottar museet 12 mill. kroner i ekstra bevilgning som en del av regjeringens fase 3-tiltak i koronasituasjonen. Det er kun ett annet museum (MiST) som foreslås tildelt et så stort tilskudd gjennom krisepakken. Jeg er glad for at denne krisepakken også kom KODE til god hjelp.

Jeg er videre klar over at KODE har meldt om økonomiske utfordringer også før pandemien og har søkt om permanent økning av driftstilskuddet. Dette er et spørsmål som skal vurderes på vanlig måte som en del av vårt ordinære arbeid med statsbudsjettet for 2021.

SPØRSMÅL NR. 2472**Innlevert 31. august 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 4. september 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Utbyggingen av Evenes flystasjon er ute av kontroll og åpenbart til fare Nautå naturreservat.

Vil klima- og miljøministeren foreta seg noe i denne saken, for å sikre at Forsvarsbygg sin utbygging på Evenes ikke gjør uopprettelig skade på det Ramsar-vernede våtmarksområdet?

BEGRUNNELSE:

Nautå naturreservat i Evenes er et internasjonalt vernet Ramsarområde, som omslutter Evenes flystasjon. Stortinget har vedtatt at denne skal bygges opp til militær flybase for de maritime patruljeflyene P-8 og QRA-base for F-35 kampflyene.

I juni valgte fylkesmannen i Nordland å anmelde Forsvarsbygg, grunnet grov overtredelse av naturmangfoldsløven § 75 andre ledd. Etter første anmeldelse uttalte fylkesmannens miljøvernavdeling at «dette som noe av det mest alvorlige de har sett noensinne», ifølge NRK.

Fylkesmannen har nå anmeldt Forsvarsbygg for andre gang på kort tid, for grove brudd på vernebestemmelsene i dette unike og sårbare området.

Svar:

Stortinget har vedteke at ein del av dei nye F35 jagarflya skal vere stasjonert på Evenes lufthavn, samt at dei nye maritime overvåkingsflya òg skal stasjoneras på Evenes. For å leggje til rette for denne aktiviteten har Forsvarsbygg utarbeidd ein statleg reguleringsplan for lufthamna. Denne reguleringsplanen har vore på ordinær høyring. Sidan dette er ein statleg reguleringsplan er det Kommunal- og moderniseringsdepartementet som vedtek den endelege planen. Det vil dei gjere i samråd med Forsvarsdepartementet, Samferdselsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Denne planen vil leggje rammene for den vidare utbygginga av den militære delen av lufthamna. Det er godt kjend at det er område med store naturverdiar heilt inntil flyplassen, mellom anna fleire naturreservat som er viktige fugleområde. Naturreservata utgjer Evenes Ramsar-område. Det er fylkesmannen som har ansvar for å forvalte naturreservata og for å følge opp eventuelle brot på verneforskriftene. Eg er kjend med at Fylkesmannen i Nordland har meld brot på verneforskriftene til politiet. Det vil ikkje vere riktig av meg å kommentere ei slik enkeltsak som er til behandling hos politiet. Eg vil elles vise til forsvarsministeren sitt svar på skriftleg spørsmål nr. 2429, som gir meir informasjon om kva tiltak Forsvarsdepartementet og Forsvarsbygg har gjort i saka.

SPØRSMÅL NR. 2473**Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 9. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden tydelig uttrykke støtte til politiets håndtering og Sians rett til frie ytringer på vegne av regjeringen, og mener hun dagens straffenivå for angrep på og forhindring av politiet er tilstrekkelig, eventuelt hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å forsikre at slike handlinger blir slått ned på og avverget?

BEGRUNNELSE:

De siste ukene har vi vært vitner til dramatiske demonstrasjoner både i Oslo og i Bergen. Blant annet måtte 29 personer pågripes under og etter motdemonstrasjonen mot Sian utenfor Stortinget 29. august, hvorav flere var mindreårige. Tre av politiets biler ble angrepet av folkemengden, og folk hamret på rutene, og kastet stoler, flasker, jernstenger, blikkbokser, egg og stein på bilene. Folk klatret også opp på taket av politibilene. Etter hvert ble

det så mye massiv kasting med stein og jernstenger mot politiet, at de av hensyn til både tredjepersoner, de som ytret seg og eget personell, så seg nødt til å avbryte demonstrasjonen. Politiets innsatsleder kunne fortelle om en dramatisk situasjon, og at også etter demonstrasjonen fortsatte folk å vake rundt i sentrum, bedrive skadeverk og stanse trafikken. I tillegg ble en person angrepet.

Også i Bergen ble demonstrasjonen dramatisk. I alt 15 personer ble pågrepet etter Sian-demonstrasjonen 22. august, og flere titalls unge mennesker samlet seg utenfor politihuset der politiets ekstramannskaper måtte ta oppstilling med skjold. Politiets innsatsleder kunne fortelle at Sian hadde meldt fra om markeringen sin på forhånd, og fått tillatelse til å gjennomføre den i tre timer. Et stykke ut i demonstrasjonen valgte imidlertid en gruppe ungdommer å forsere gjerdene og gå til angrep på Sian, hvorpå en person ble skadet. Siden vendte de sin aggresjon mot politiet, og kastet stein og egg. Også i Bergen gikk motdemonstrantene til angrep på politiets kjøretøy.

Hendelsene under demonstrasjonene både i Oslo og Bergen vitner om oppførsel og vold mot politiet som er totalt uakseptabelt. Det er avskyelig at venstreekstremer og islamister angriper politiet, som kun sikrer ytringsfriheten, og ikke minst hindrer dem i å utøve sitt samfunnsoppdrag.

Mens regjeringen har vært opptatt av å fordømme Sian, har regjeringen ikke vært like tydelig på å signalisere støtte til politiet og Sians rett til frie ytringer.

Svar:

Politiet har en viktig rolle i å beskytte den grunnlovfestede ytringsfriheten. Politiets rolle er å ivareta ro, orden og sik-

kerhet ved demonstrasjoner. Dette gjelder selv om budskapene kan oppfattes sårende og krenkende for mange. Ytringsfriheten gjelder alle i det norske samfunnet – også organisasjonen SIAN og de som ønsker å ytre sin uenighet med dem. Jeg tar avstand fra SIANS budskap og virkemidler, men jeg støtter deres rett til å ytre sine meninger. Jeg er fornøyd over hvordan politiet har løst disse svært vanskelige oppdragene, både i Trondheim, Bergen og Oslo.

Det kan være nyttig å ta et skritt tilbake når vi diskuterer lovendringer og innskjerpelser på bakgrunn av konkrete situasjoner. I et historisk perspektiv har utøvelsen av vold og skadeverk i forbindelse med demonstrasjoner skjedd med jevne mellomrom. Kampsakene og deltakerne har endret seg med tiden, men enkeltpersoners oppførsel i slike sammenhenger er gjenkjennelig. Samtidig er det kun et fåtall av dagens mange demonstrasjoner hvor det utøves vold og skadeverk.

Det er viktig at straffeloven har bestemmelser som legger til rette for et tilstrekkelig vern av politiet når politiet utfører sitt samfunnsoppdrag. Regjeringen la i april i år frem en lovproposisjon med flere forslag til endringer i straffeloven for å sikre politi og andre offentlige tjenestepersoner et bedre strafferettslig vern. Stortinget har, i tråd med lovforslaget, nettopp vedtatt nye straffebud om grov vold, grove trusler eller grovt skadeverk mot offentlig tjenesteperson og om minstestraft for bruk av skytevåpen mv. mot politiet. Straffebudet om vold eller trusler mot offentlig tjenestepersoner er også endret, slik at det også omfatter skadeverk, for eksempel å søke å påvirke et politioppdrag ved å gå til angrep på politibiler. Med de endringene som er gjort, mener jeg dagens straffenivå for angrep på og forhindring av politiet er tilstrekkelig.

SPØRSMÅL NR. 2474

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 9. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Er det avdekket svakheter ved rutineene for å vurdere lover og regler opp mot EØS-avtalens bestemmelser i flere departementer?

BEGRUNNELSE:

Som en følge av den såkalte trygdeskandalen, ba statsministeren i november om en full "EØS-gjennomgang" i alle departementer.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Svein Roald Hansen til statsministeren som hun har bedt meg svare på.

Regjeringen tar de forholdene som er avdekket i NAV-saken svært alvorlig. Målet for regjeringen er at Norge gjennomfører EØS-retten på riktig måte, at innholdet i EØS-reglene er klart for de som skal anvende dem, at det er klart hvordan EØS-retten forholder seg til annen norsk lovgivning, og at det offentlige anvender EØS-retten korrekt. Statsministeren ba derfor før årsskiftet om en gjennomgang av hvordan departementene arbeider med

og gjennomfører EØS-retten, hvordan relevant rettspraksis fra EU-domstolen og EFTA-domstolen fanges opp, og hvordan departementene holder seg orientert om praksis i underliggende etater.

Justis- og beredskapsdepartementet koordinerer og følger opp arbeidet. Det arbeides nå videre med å vurdere hvordan departementenes EØS-arbeid generelt kan forbedres. Arnesen-utvalgets rapport NOU 2020: 9 Blindsonen inneholder også funn og anbefalinger av betydning for det pågående arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2475

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 7. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor høy må andelen misligholdte forbrukslån bli for at finansministeren vil iverksette tiltak for å avhjelpe sårbarheter for norsk økonomi og enkeltpersoner som har havnet i et økonomisk uføre?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Stortingets behandling av Finansmarkedsmeldingen 2020 understreket opposisjonspartiene at det fortsatt er en alvorlig situasjon i forbrukslånsmarkedet. Tilfanget av ny gjeld har avtatt, men misligholdet av eksisterende gjeld økte eksponentielt i 2019.

I meldingen ble det ikke varslet nye tiltak for å bedre situasjonen, som er en finansiell sårbarhet for både norsk økonomi og mange enkeltpersoner.

Ifølge Finansmarkedsmeldingen 2020 var det ved utgangen av 2019 en misligholdsandel på 11 pst. (inkludert norske bankers forbrukslån i utlandet), opp fra 7,3 pst. ved utgangen av 2018. For bankene som spesialiserte seg på forbrukslån, var misligholdsandelen over 15 pst. ved utgangen av 2019.

Finanstilsynet rapporterer nå at misligholdsandelen går videre oppover i første halvår 2020. For norske forbrukslån banker var misligholdsandelen 19,6 prosent ved utgangen av første halvår, som var en økning på nær 4 prosentpoeng siden årsskiftet.

Svar:

Regjeringen har lenge sett med bekymring på utviklingen i forbrukslånsmarkedet. Vi har derfor iverksatt en rekke tiltak de siste årene, og ytterligere tiltak er under arbeid. Som vi redegjorde for i årets finansmarkedsmelding, omfatter dette blant annet strengere forskriftsregler for markedsføring av forbrukslån og fakturering av kredittkortgjeld, en ny forbrukslånsforskrift om bankenes utlånspraksis og den nye gjeldsinformasjonsloven. I medhold av gjeldsinformasjonsloven er det etablert flere gjeldsinformasjonsforetak som samler informasjon om all usikret gjeld nettopp for å forhindre at personer med lav betjeningsevne får innvilget nye lån eller kreditter. I tillegg vil forslaget til ny finansavtalelov styrke forbrukervernet ytterligere, og vi er i gang med omfattende gjennomganger av inkassoregelverket og gjeldsordningsloven.

Med tiltakene som regjeringen til nå har iverksatt, er rammene for banker som tilbyr forbrukslån blitt betydelig endret i løpet av relativt kort tid. Bankene må i dag gjøre grundige kredittvurderinger på grunnlag av pålitelig informasjon fra gjeldsinformasjonsforetakene, og de skal ikke yte forbrukslån til kunder uten tilstrekkelig betjeningsevne eller med for høy samlet gjeld. Forbruksgjelden har det siste året falt kraftig, etter å ha vokst sterkt i flere år. Ved utgangen av juni hadde volumet av forbrukslån i Norge falt med 14 prosent det siste året, ifølge tall fra Finanstilsynet. Dersom det justeres for salg av misligholdte lån i denne perioden, var fallet vel 10 prosent.

Jeg er i likhet med stortingsrepresentanten bekymret for det høye og økende misligholdet av forbrukslån, siden

det betyr at det er stadig flere som ikke klarer å betjene gjelden de har tatt opp. Forbruksgjelden kommer ofte på toppen av høy boligkjøp, og nå er det i tillegg mange som har opplevd inntektsfall som følge av koronakrisen. Utviklingen krever årvåkenhet ut fra hensyn til både den

finansielle stabiliteten og den enkelte låntakers situasjon. Finansdepartementet følger derfor nøye med på markedet og effekten av de tiltakene som regjeringen allerede har iverksatt, og vurderer løpende behovet for ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2476

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 2. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Har statsråden oversikt over hvordan skjenkeregelverket er tilpasset smittesituasjonen i andre europeiske land?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at det natt til 9/8-2020 ble innført en nasjonal skjenkestopp fra midnatt. Dette tiltaket har skapt en del debatt og det vil interessant å sammenligne reguleringen i Norge med andre europeiske land.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet foretok 25.08.2020, ved hjelp av en rekke norske ambassader, en kartlegging av nabolandenes praksis med hensyn til skjenkerestriksjoner. I tillegg til de nordiske landene, kartla vi også noen andre europeiske lands regler. Svarene vi fikk fremkommer i tabellen på neste side.

Land	Meldte skjenkerestriksjoner 25.08.2020
Danmark	<p>Det er ikke innført generelle skjenkerestriksjoner i Danmark som følge av pandemien, men restriksjoner på drift og åpningstider for serveringssteder. I henhold til avtalen om neste fase av gjenåpningen av Danmark som ble inngått mellom et bredt flertall av partiene på Folketinget den 14. august i år, gjelder nå følgende restriksjoner frem til 31. oktober:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Steder som driver nattklubb, diskotek eller lignende (dvs. steder med få sitteplasser, dansegulv osv.), skal holde lukket. Steder som har vært drevet som nattklubb mv. kan endre deres innretning og aktiviteter i overensstemmelse med de retningslinjer som gjelder for restauranter, barer og lignende, og kan dermed åpne på samme vilkår som disse. - Den tillatte åpningstid for restauranter, barer, caféer og lign. med bevilling utvides til kl. 02.00, forutsatt at man ikke slipper inn nye gjester etter kl. 23.00. Hvis man slipper inn nye gjester etter kl 23.00, skal man stenge kl. 24.00. <p>Det har vært en alvorlig smittesituasjon i Århus kommune med en rekke utbrudd av smitte og et stort antall smittede. I Silkeborg vurderer myndighetene at det fortsatt er en relativt høy smitteutbredelse blant barn og unge. Blant andre lokale tiltak har Silkeborg og Århus kommuner begrenset åpningstiden for serveringssteder til kl. 24.00.</p>

Sverige	<p>Sverige innførte pr. 1.7 d.å. en ny lov om «smittskyddsåtgärder på serveringsställen» (Lag 2020:526). Loven innebærer at serveringssteder som restauranter, barer og kaféer gis ansvar for å vedta tiltak for å hindre spredning av Covid-19. Kommunene får ansvar for å holde tilsyn med og fatte beslutninger om forelegg og forbud om dette er nødvendig for at loven overholdes. Kommunene får altså mulighet til å stenge serveringssteder om loven ikke følges.</p> <p>Serveringsstedenes ansvar reguleres dessuten gjennom "Folkhälsomyndighetens föreskifter och almäna råd om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen» av 29.6. d.å. Forskriften krever bl.a. at servering av mat og drikke kun skal skje til gjester som sitter ved et bord eller en bardisk (§2).</p> <p>Serveringsstedene pålegges dessuten å gjennomføre tiltak for å besørge nødvendig avstand mellom gjestene, herunder møblere om, markere avstand på gulv, begrense antallet besøkende og vurdere alternative løsninger til køer som nummerlappsystem (§1).</p> <p>Den nye loven følger her: lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Forskriften følger her: https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/h/hslf-fs-202037/</p>
Island	<p>Alle serveringssteder med alkohol må stenge kl. 23:00. Serveringsstedet plikter å sørge for at smittevern blir ivaretatt. Dvs. at gjester kan holde to meters avstand til andre besøkende, samt at det maks er 100 mennesker som kan samles i et lokale). Det oppfordres til bruk av desinfiserende og håndvask. Innehaver av serveringssteder plikter å rengjøre flater and andre områder som berøres jevnlig.</p> <p>Politiet har de siste ukene foretatt jevnlige kontroller og flere serveringssteder har blitt pålagt å stenge. Regelverket gjelder foreløpig til og med 27. august</p>
Finland	<p>Tidligere koronarelaterte restriksjoner knyttet til serveringssteder i Finland – herunder skjenkerestriksjoner – ble opphevet gradvis i løpet av sommeren. Fra og med 13. juli er det ingen særskilte koronarestriksjoner på skjenking av alkohol. Dette er nå igjen underlagt ordinær finsk alkohollovgivning.</p> <p>Merk imidlertid at retningslinjene stadig fastslår at alle gjester ved kaféer og serveringssteder skal ha sin egen sitteplass, samt at det skal tilrettelegges for tilstrekkelig avstand og god håndhygiene. Alt avhengig av utviklingen i smittesituasjonen, skal man selvsagt ikke utelukke at ytterligere restriksjoner kan gjeninnføres.</p>
Tyskland	<p>Ansvaret for skjenkebestemmelsene i Tyskland ligger på lokalt nivå. Det tyske folkehelseinstituttet (Robert Koch Instituttet, RKI) vurderer nå å utstede en generell anbefaling om å innføre skjenkerestriksjoner over hele landet.</p> <p>Foreløpig foreligger følgende lokale tiltak:</p> <p>Følgende byer/kommuner har den 24.08 innført skjenkeforbud i form av at barer og restauranter må stenges ved midnatt: Stadt Offenbach, Kreis Hanau, Maintal, Bruchköbel, Erlensee, Neuberg und Nidderau (alle i delstaten Hessen).</p> <p>Bymyndighetene i Hamburg har innført en «alkoholforbudssone» fra kl. 20:00-06:00 fredag og lørdag i områder i byen hvor det er mye menneskesamlinger og festing i gatene (såkalte «partyområder»). Skjenking ved serveringssteder er fremdeles tillatt, men kiosker, supermarkeder og bensinstasjoner får ikke selge alkohol.</p>

Italia	Det er ikke innført eksplisitte skjenkerestriksjoner på nasjonalt nivå, men regjeringen vedtok nylig å stenge diskoteker og nattklubber for å unngå smittespredning – hvilket de facto kan anses som en skjenkerestriksjon. I tillegg har det på lokalt nivå vært innført forskjellige typer tiltak for å begrense salg av alkohol særlig på barer, f.eks forbud mot salg av alkohol etter et visst klokkeslett (etter midnatt i flere tilfeller) og forbud mot å selge «take-away» drinker. Det er fortsatt krav om bordservering, avstand og hygiene på alle serveringssteder i Italia.
Hellas	Ikke noen skjenkerestriksjoner per se. Kafeer, restauranter, barer og nattklubber skal holdes stengt mellom midnatt og 07:00. Gjester kan sitte (ikke stå ved baren). Kun fire kan sitte ved samme bord (seks hvis man er nær familie). Det skal være tre meter avstand mellom bordene innendørs, to meter utendørs. Selv om man ikke får kjøpt alkohol på restauranter, barer osv, så kan det kjøpes i nattåpne dagligvarebutikker/kiosker. For Kypros er vi ikke kjent med at det er skjenkerestriksjoner, men heller begrensninger i antall personer ved bordet, avstand, renhold etc.
Polen	Ingen korona-relaterte skjenkerestriksjoner.
Frankrike	Det er p.t. kun nasjonale restriksjoner knyttet til diskoteker som ikke ble gjenåpnet etter nedstengingen av samfunnet i mars og som minimum skulle være stengt frem til 1. september. Det er forøvrig ikke nasjonale restriksjoner knyttet til skjenkebevilling for barer og serveringssteder i Frankrike, så lenge anbefalte hygiene- og smittevernregler overholdes. Prefekten (Fylkesmannen) kan imidlertid utstede lokale restriksjoner i områder hvor viruset sirkulerer aktivt. I Paris vurderer man på nytt om man skal stenge restauranter og barer, men noe vedtak om dette er foreløpig ikke fattet.
Belgia	Det er innført en føderal retningslinje for serveringssteder, der det framgår at de må stenge senest kl. 01.00 og deretter holde stengt i minst fem timer. Som ofte er vanlig i Belgia, kan lokale myndigheter gjøre tilpasninger til disse reglene. I Brussel praktiseres dette slik at salg av alkoholholdig drikke opphører ved midnatt. Også såkalte 'night shops', der man normalt kan kjøpe alkohol nattetid, har salgsforbud etter kl. 00.00 i Brussel. I tillegg er det i Vest-Flandern (regionalt vedtak for Belgias kyststripe) innført forbud mot å medbringe/nyte alkoholsterke drikker på strendene t.o.m. 30. september. Dette på grunn av flere hendelser som følge av alkoholinntak.

Storbritannia	<p>Helse er en delegert myndighet, og det har vært enkelte variasjoner i håndteringen av utbruddet mellom hhv. England, Skottland, Nord-Irland og Wales. Myndighetene i alle riksdelen har valgt å differensiere mellom ulike typer foretak når det gjelder krav om lukking/tidslinje for gjenåpning. Forskjellige serveringssteder har vært underlagt restriksjoner på «riksdels»-nivå, men de fleste av disse er nå hevet.</p> <p>I England ble alle kaféer, puber og restauranter stengt 20. mars. Puber og restauranter gjenåpnet 4. juli, men med visse begrensninger på driften for å minimere kontakt mellom kunder/personell. Alle nattklubber og diskoteker er fortsatt stengt ved lov. Skottland tillot gjenåpning av puber og restauranter 15. juli.</p> <p>Aktører i serveringsbransjen er bedt om å oppbevare kontaktinformasjon til alle kunder osv. i 21 dager. Live-underholdning er ikke tillatt, og det er også innført regler om lydnivå for å unngå unødvendig roping/hevede stemmer.</p> <p>I møte med lokale oppblussinger av smitte har det blitt innført lokale restriksjoner i Leicester, Greater Manchester, Lancashire, og West Yorkshire. I disse områdene har rådene om sosial distansering blitt skjerpet. I Aberdeen ble barer, puber og restauranter stengt 5. august, men disse vil på nytt åpne fra 26. august.</p>
---------------	---

Jeg håper denne oversikten gir svar på ditt spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 2477

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 7. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Det er bred politisk og lokal motstand mot planene om nytt stort fengsel i Bredtvet skogen i Groruddalen.

Kan justisministeren bekrefte at planene om nytt fengsel på Bredtvet er skrinlagt og at det nå letes etter en alternativ tomt?

BEGRUNNELSE:

Det er nødvendig med et nytt Oslo fengsel på grunn av utfordringene med dagens bygningsmasse. Men, de foreløpige planene er å etablere nytt fengsel, Norges største fengsel, på Bredtvet, i Bredtvet skogen. Dette er et viktig friområde med rikt dyreliv og et rekreasjonsområde for naboene og befolkningen i Grorud og Bjerke bydel. Disse bydelene er allerede svært fortettet.

Bydelsutvalgene er mot og byrådspartiene har også gått mot. I tillegg er det brei folkelig mobilisering lokalt mot planene. Befolkningen ønsker å sikre dette området mot nedbygging, og har ikke blitt hørt i denne saken.

Svar:

Oslo fengsel er et av fengslene på Østlandet med størst vedlikeholdsbehov, og er samtidig svært viktig for å dekke behovet for varetektsplasser i Oslo-området. Det foreligger stengningsvarsel fra Statsbygg som innebærer at Statsbygg ikke kan garantere for videre drift dersom det ikke gjennomføres en omfattende rehabilitering.

Konseptvalgutredning, med påfølgende kvalitetssikring, har anbefalt etablering av nytt fengsel på ny tomt. Det er gjennomført et grundig tomtesøk, hvor om lag 180 tomter er vurdert. Regjeringen har ikke tatt endelig stilling til lokalisering for et nytt Oslo fengsel. Tomten ved

Bredtveit er vurdert som det samfunnsøkonomisk mest lønnsomme alternativet. Blant andre løsninger som vurderes, er fortsatt fengselsdrift på dagens tomt på Grønland.

SPØRSMÅL NR. 2478**Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Jorodd Asphjell****Besvart 7. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

I Trøndelag kutter NAV 68 plasser i Arbeidsforberedende Trening (AFT), selv om mange står i kø for å få tilbud.

Hvorfor reduseres det i tilbud som gir gode resultater og som kan hjelpe flere personer med nedsatt arbeidsevne i jobb, når veksten i uføretrygdene samtidig øker?

BEGRUNNELSE:

Ved utgangen av juni mottok 357 500 personer i alderen 18-67 år uføretrygd. Det er en økning på 2 200 personer fra utgangen av mars. Antallet personer som mottar uføretrygd fortsetter å øke, og andelen av befolkningen som mottar uføretrygd har aldri vært høyere. I Nav er det registrert om lag 180.000 personer med nedsatt arbeidsevne. Mange av disse har behov for arbeidsrettet bistand for å komme i jobb. Alternativet uten et godt tilbud er ofte uføretrygd. Nylige evalueringer fra Proba Analyse viser at flere av satsingene som er gjort på tiltaksområdet i første rekke kommer de som står nærmere arbeidslivet til gode, og at de med mer usikre yrkesmessige forutsetninger prioriteres ned. Dette gjelder både når arbeidsmarkedstiltak anbudsutsettes og det gjelder tiltak Nav utfører i egenregi. Da er det ekstra viktig at robuste og faglige tiltak som utføres av forhåndsgodkjente samfunnsbedrifter som arbeid- og inkluderingsbedrifter blir prioritert. Bransjen har en formidling til jobb fra AFT-tiltaket på over 40 % og det tar tid å bygge opp god kompetanse og nettverk i arbeidslivet som gjør at flere i målgruppen kommer i ordinær jobb.

Svar:

Jeg deler stortingsrepresentantens bekymring for de økte uføretallene. Uføretrygdens formål er å sikre inntekt for personer som grunnet sykdom, skade eller lyte har fått sin inntektsevne varig nedsatt. For mennesker som ønsker og har mulighet til å arbeide, er det viktig at de i stedet får riktig bistand til dette.

Tiltaket arbeidsforberedende trening ble innført i 2016, for å gi bedre bistand til personer med særlig usikre yrkesmessige forutsetninger og behov for tett og bred oppfølging. Foreløpige tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet viser at det er en overgang til arbeid og utdanning på om lag 40 prosent. For å få bedre kunnskap om erfaringer med AFT-tiltaket har Arbeids- og velferdsdirektoratet igangsatt en ekstern evaluering som gjennomføres av Oslo Economics. Evalueringen vil etter planen foreligge ved utgangen av 2020.

Arbeidsmarkedstiltakene er en rammestyrte ordning. Det er Arbeids- og velferdsetaten som er ansvarlig for gjennomføringen og forvaltningen av arbeidsmarkedstiltakene. NAV fylke har handlingsrom til å kunne gjennomføre den tiltakssammensetningen som er best tilpasset det lokale arbeidsmarkedet, brukernes behov og gjeldende bevilgninger. Det innebærer at etaten må foreta en samlet vurdering av tiltakssammensetningen for å gi et best mulig tilbud til etatens brukergrupper.

NAV Trøndelag opplyser at de er opptatt av å sikre et fortsatt tilbud om AFT for innbyggere rundt om i hele fylket. Omfanget av tilbudet kan imidlertid variere ut fra andre tiltakstilbud i kommunen/regionen. Tilbudet er redusert i områder med god tilgang til andre tiltak som oppfølging eller der det er andre muligheter til å skreddersy løp som tar opp i seg elementer i AFT, slik som kvalifisering, kurs eller annen tett kartlegging og oppfølging. Ved justering av tiltaksplasser hos eksterne tiltaksleverandører foregår dette i dialog med leverandørene og innenfor gitte frister for varsling. NAV i Trøndelag er fortsatt blant de 2 - 3 fylkene som benytter størst andel av rammen til AFT plasser.

Jeg har tillit til at Arbeids- og velferdsetaten er i stand til å gjøre gode vurderinger av de lokale behovene for arbeidsmarkedstiltak og til å gi et tilbud som samlet sett er best for brukerne.

SPØRSMÅL NR. 2479**Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 8. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden sette inn umiddelbare tiltak for å bedre flytilbudet ved Florø lufthavn?

BEGRUNNELSE:

Fra 2016 er flyrutene til og fra Florø ikke lenger en del av anbudssystemet for flyruter i Sør-Norge, og for perioden 2020-2024 har regjeringen valgt å videreføre en kommersiell ruteproduksjon til Bergen og Oslo. Etter Covid-19 reduserte både bedrifter og privatpersoner reisevirksomheten, og den kommersielle ruteproduksjonen er nå presset i negativ retning på pris og frekvens. Mens Møreforskning peker på at det er behov for fire daglige rundturer Florø-Oslo, melder Widerøe at fra 1. oktober vil det kun flys én rundtur fem dager i uken. Lørdag og søndag vil det ikke være noe tilbud. Første avgang mandag til fredag fra Oslo vil gå 17.45. Det er med andre ord ikke mulig å reise på dagsbesøk til Florø uten å måtte overnatte.

Kravet fra innbyggerne har lenge vært å komme tilbake til FOT-ruter. Mange har dessuten pekt på at vilkårene for kommersielle flyplasser må bedres. Dessverre ser vi en motsatt utvikling gjennom kraftig økning av CO₂-avgiften, innføring av passasjeravgift og økt moms. Flytilbudet er nå så dårlig at regjeringen må ta umiddelbare grep for å styrke tilbudet i Florø og på tilsvarende flyplasser. Næringsliv og andre reisende må ha forutsigbare rammer lenger enn en måned fram.

Svar:

Covid-19-situasjonen har skapt store utfordringer for luftfarten. Samferdselsdepartementet har vært opptatt av å sikre et minstetilbud av flyruter i hele Norge på strekninger hvor det i tiden med etterspørselsbortfall ikke har vært grunnlag for kommersiell drift. Dette skjer blant annet gjennom statlig kjøp av flyrutetjenester på tidligere kommersielle ruter, deriblant på rutene Florø – Oslo og Florø – Bergen.

Samferdselsdepartementets inneværende avtaler med flyselskapene utløper 30. september. Samtidig ser vi en usikker markedssituasjon også i tiden som kommer, og regjeringen har besluttet at vi vil videreføre et minimumskjøp på de mest sårbare rutene også fra 1. oktober. Rute tilbudet til og fra Florø vil bli vurdert i denne forbindelse.

Når det gjelder vilkårene for kommersiell flyrutedrift, har regjeringen i år innført varige avgiftsendringer som styrker grunnlaget for de kommersielle distriktsrutene. Det er innført fritak fra plikten til å betale for inntil 6 tonn av den vektbaserte startavgiften, og fordelingen av innflygingskostnadene er endret, slik at flyene som bare flyr gjennom norsk luftrom må dekke en større del av avgiftene.

Regjeringen følger utviklingen i luftfarten tett, og vurderer fortløpende behovet for tiltak for å sikre et godt regionalt og nasjonalt flytilbud, både i nærmeste fremtid og på lengre sikt.

SPØRSMÅL NR. 2480**Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 10. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil settes i verk for å bedre arealforholdene ved nyfødintensivavdelingen på Rikshospitalet frem til et nytt sykehus er klart?

BEGRUNNELSE:

Gjennom saker i media er det blitt kjent at 140 ansatte har varslet om «uholdbare arealforhold» ved nyfødintensivavdelingen ved Rikshospitalet. Dagens arealsituasjon skaper store utfordringer for ivaretagelse av familier i krise, pasientenes behov for ro og et effektivt smittevern. Sykehusledelsen har påpekt at en ny og moderne avdeling

bare kan realiseres gjennom store nybygg, altså nytt sykehus rundt 2029. Men det vil si at de uholdbare forholdene vil fortsette i 10 år fremover.

Svar:

Jeg er kjent med de trange arealforholdene ved nyfødtintensivavdelingen på Rikshospitalet. Helse Sør-Øst opplyser at Oslo universitetssykehus har gjennomført tiltak. I fjor ble arealene økt ved at to nye rom ble tatt i bruk. Samtidig ble to etablerte isolater oppgradert i forhold til ventilasjon, som muliggjorde bedre bruk av lokalene. For å styrke rekrutteringen er utdanningsstillinger til nyfødtintensiv også prioritert.

Helse Sør-Øst opplyser at det også er flere tiltak i prosess ved Oslo universitetssykehus for å bedre arealforholdene for nyfødtintensivavdelingen på Rikshospitalet.

Blant annet vurderes en omfordeling av intensivpasienter fra nyfødtintensiv på Rikshospitalet til nyfødtintensiv på Ullevål og økt kapasitet ved avansert hjemmesykehus for å gi plass til pasienter som i dag ligger på nyfødtintensiv Ullevål og som kan få et bedre tilbud gjennom oppfølging fra avansert hjemmesykehus. Helse Sør-Øst oppgir videre at utvidet areal for nyfødtintensiv vil bli vurdert som del av en prosess med å vurdere endret arealbruk på Rikshospitalet de kommende årene.

Den langsiktige løsningen for nyfødtintensivavdelingen ved Rikshospitalet ligger i nye sykehusbygg i Oslo og det er viktig med fortgang i arbeidet som pågår. Det er flere avdelinger ved Oslo universitetssykehus som har dårlige lokaler. Det er behov for nye bygg og økt kapasitet i sykehusene i Oslo.

SPØRSMÅL NR. 2481

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Peter Frølich

Besvart 9. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvor stor er den totale veksten i kriminalomsorgens driftsbudsjett fra 2013 og frem til 2020, hva har de økte ressursene gått til, og hvordan er forholdet mellom antall innsatte og antall ansatte i dag sammenlignet med 2013?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet stilles for å kartlegge veksten i driftsbudsjettet til kriminalomsorgen. Videre er det ønskelig å vite hvor mange ansatte vi har i kriminalomsorgen i forhold til innsatte. De siste årene har alternative soningsformer bidratt til å redusere fengselskøer og antall innsatte. Spørsmålet er da om det har blitt færre innsatte per ansatt på grunn av dette.

Svar:

Kriminalomsorgen har i 2020 et budsjett som nominelt er om lag 1,2 mrd. kroner høyere enn i 2013. Om lag to tredjedeler av dette er tekniske justeringer for utbetaling av pensjon og justeringer for pris- og lønnsvekst. Det øvrige er styrking i forbindelse med nye tiltak.

Regjeringen har satset på å sikre en god og tilpasset kapasitet i kriminalomsorgen. Kriminalomsorgen har i

perioden 2013-2019 blitt styrket med nye fengselsplasser, herunder ny ungdomsenhet på Østlandet, samt nye bygg til erstatning for Oslo fengsel avdeling A. Nye Agder fengsel som åpnet medio 2020, med 300 nye plasser, markerer et viktig løft for norsk kriminalomsorg. Det er også opprettet over 250 nye plasser for soning med elektronisk kontroll og det er etablert landsdekkende bøteteneste i 2019. Investeringer i sikkerhetsutstyr og digitalisering, er andre viktige satsinger i denne perioden.

Jeg vil også trekke frem noen av satsingene innenfor rus, helse og psykiatri. I 2019 ble det bevilget midler til en nasjonal, forsterket felleskapsavdeling for innsatte med sterkt aggressiv atferd og psykiske lidelser for å forebygge og hindre langvarig isolasjon. Avdelingen er etablert ved Ila fengsel og forvaringsanstalt. Videre er et ressursteam for psykisk syke innsatte nå under etablering i Bergen fengsel. Det er opprettet flere nye enheter for behandling av rusproblemer i fengsel og narkotikaprogram med domstolskontroll er i dag et landsdekkende tilbud.

Forholdet mellom antall årsverk i fengslene og antall innsatte, 2013–2019

*Figuren over inkluderer ikke årsverk eller innsatte i ungdomsenhetene.

Det er flere ansatte pr. innsatte i fengsel i dag sammenlignet med 2013. Dette henger bl.a. sammen med at

belegget i fengslene har gått ned. I 2019 avviklet kriminalomsorgen om lag 260 plasser på lavere sikkerhetsnivå. Behovet og kravene til antall ansatte per innsatt vil variere.

Det er flere ansatte per innsatt i høysikkerhetsfengsel enn i fengsel med lavere sikkerhetsnivå.

SPØRSMÅL NR. 2482

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 10. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å tilrettelegge og forebygge for å sikre at tvangsflytting og tvangsisolasjon kan unngås?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Bergens Tidende, har 80 kommuner fått godkjent til sammen 280 bygg for å tvangisolere personer som ikke kan forventes å etterleve isolasjonskravene ved eventuell coronasmitte. Godkjenningene er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven fordi de gjelder bygg og ikke personer. Men likefullt er det en liten og relativt kjent personkrets med demente og utviklingshemmede som kommunene har i tankene når de søker godkjenning om tvangsisolat. Når vedtakene ikke er i form av enkeltvedtak, så har den enkelte som kan ha problemer med å etterleve isolasjonskravene heller ikke den rettsikkerhet som er ment å verne innbyggere mot myndighetsovergrep.

Riktignok skal det fattes egne vedtak om tvangsisolering i hvert enkelt tilfelle. Men klage skal skrives, sendes og behandles, en prosess som kan vare lenger enn isolasjonsperioden. Bruk av tvangsisolat, er en enkel løsning og kan fremstå som et alternativ til å forebygge behovet for tvangsbruk.

Svak forståelse i kombinasjon med frykt og mistriivsel knyttet til endringene som en isolasjon vil medføre, er for mange årsaken til at isolasjonskravene ikke vil etterleves. Tvangsflytting til egne isolater, kan i seg selv stimulere til protester og økt behov for tvangsbruk.

«Når særlige forhold krever det, kan smittede personer isoleres i andre institusjoner godkjent av Helsedirektoratet», kan en lese fra smittevernlovens § 5-4. En kan også stille spørsmål ved hvor stor smittefare det skal være

i en kommune før det foreligger «særlige forhold». I de fleste av de 80 kommunene som har fått godkjent tvangsisolater, var det på søknads- og godkjenningstidspunktet svært få eller ingen smittede.

Smittesituasjonen må absolutt tas alvorlig. Alvoret vil trolig vedvare i måneder og kanskje år. Behovet for rettsvern er viktigst når det røyner som mest.

Svar:

For å legge til rette for frivillighet og forebygge bruk av tvang har Helsedirektoratet utgitt en veileder om frivillige og tvungne smitteverntiltak ved covid-19: Helsedirektoratets veileder om frivillige og tvungne smitteverntiltak.

Tvang etter smittevernloven kan bare brukes etter strenge regler. Dersom det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller motvirke at den blir overført, skal legen, eventuelt kommunelegen be en smittet person om å la seg isolere. Dersom en smittet person motsetter seg isolering og andre tiltak som kan forebygge eller motvirke overføring av sykdommen har vært forsøkt eller det er overveiende sannsynlig at slike tiltak ikke vil føre frem, kan det gjøres vedtak om at vedkommende skal legges inn på sykehus til isolering.

Slik tvungen isolering kan bare gjennomføres når det etter en helhetsvurdering er den klart mest forsvarlige løsningen i forhold til faren for smitteoverføring og den belastningen som tvangsinngrepet må antas å medføre, og det er overveiende sannsynlig at andre ellers vil bli smittet.

Isoleringen skal som hovedregel gjennomføres i sykehus, i en egnet sykehusavdeling eller sengepost som er spesielt lagt til rette for å motta smittede. Når særlige

forhold krever det, kan smittede personer isoleres i andre institusjoner godkjent av Helsedirektoratet. Det kan for eksempel være ved krisepregede situasjoner i forbindelse med et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom. Covid-19-pandemien er definert som et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom. Adgangen til å godkjenne andre institusjoner enn sykehus for gjennomføring av tvungen isolering etter smittevernloven gjelder for eksempel sykehjem og barneboliger.

Helsedirektoratet har etter søknader fra kommuner godkjent sykehjem og et mindre antall nyopprettede institusjoner for tvungen isolering etter smittevernloven. Mange av kommunene begrunnet søknaden om godkjenning i et ønske om å kunne gjennomføre nødvendig smitteisolering på en minst mulig inngripende måte, og med minst mulig bruk av tvang. For eksempel vil det for noen personer uten samtykkekompetanse kunne være mindre belastende å gjennomføre isolering ved sykehjem e.l. enn å bli overført for tvungen isolering på sykehus.

For å ivareta rettssikkerheten er det - i tillegg til de materielle vilkårene - også strenge saksbehandlingsregler for vedtak om tvungen isolering etter smittevernloven. Vedtak om tvungen isolering i sykehus fattes av smittevern-

nemnda. Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Oslo og Akershus er nasjonal smittevernemnd. Når det foreligger et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom, kan flere fylkesnemnder utpekes til smittevernemnder. I forbindelse med pandemien er alle landets fylkesnemnder utpekt som smittevernemnder, jf. brev 23. mars 2020 fra Helse- og omsorgsdepartementet til Sentralenheten for fylkesnemndene.

Smittevernemnda behandler saker om tvungen isolering etter saksbehandlingsreglene i smittevernloven og barnevernloven. I disse sakene har den smittede rett til fri sakførsel etter rettshjelpsloven.

Hastevedtak om tvungen isolering kan fattes av kommunelegen og vakthavende infeksjonsmedisinske overlege ved sykehus i helseregionen. Det kreves da at hensynet til smittevernet tilsier det. Det skal særlig legges vekt på åpenbar fare for smitteoverføring. Dersom de to legene er uenige, skal fylkesmannen delta i avgjørelsen. Hastevedtak om tvungen isolering gjelder frem til smittevernemnda har vurdert saken, men ikke utover sju dager. Kopi av hastevedtak skal omgående sendes til smittevernemnda.

SPØRSMÅL NR. 2483

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 10. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren bidra til at DRG-takstene justeres slik at det ikke straffer seg økonomisk å gi lungepasienter tilbud om avansert hjemmesykehus, der det er formålstjenlig og ønskelig for pasienten?

BEGRUNNELSE:

OUS har et prosjekt «Avansert hjemmesykehus» for pasienter med pustesvikt som behandles med lang tids mekanisk ventilasjon (LTMV, maskinell puststøtte, respirator) som trenger oppfølging med nattlig monitorering grunnet pustesvikt. Ifølge nasjonalt register for LTMV, er det pr 1/1 2019 2488 registrerte pasienter som fikk slik behandling i Norge. I fjor tilkom 321 nye pasienter. Pasientkategoriene er:

- Adipositas hypoventilasjon 39 %
- Pasienter med ulike lungesykdommer 26 %
- Ervervede nevromuskulære sykdommer 18 %

- Arvelige nevromuskulære sykdommer 6 %
- Brystvegglidelser 3 %
- Annet: 9 %

Tradisjonelt legges disse pasientene inn på sykehuset 1-4 ganger pr år for å måle effekten av behandlingen, fange opp problemer med maskininnstilling og utstyr, og gjøre tilpasninger og justeringer. Effekten av behandlingen vurderes ved kontinuerlig måling av O₂ og CO₂-innhold i blodet under nattesøvn. Dette gjøres med prober som settes på huden. O₂ kan måles ganske enkelt, mens det er litt mer krevende å måle CO₂. Pustemaskinen produserer også kontinuerlig data relatert til f. eks. trykk, volum, maskelekkasje, som lastes ned og gjennomgås grundig.

Alternativt kan sykepleier reise hjem til pasienten og gi opplæring i oppkobling av utstyr første dag. Neste dag reiser sykepleier på nytt hjem til pasienten. Data fra monitoreringen lastes ned og overføres elektronisk til sykehuset, der legen vurderer om det er en teknisk vellykket

opptegnelse, og om resultatet er tilfredsstillende, eller om justeringer i behandlingen må gjøres. Eventuelt kan legen snakke med pasienten over videolink. Dette er mer skån-somt for pasienten, gir mindre belastning og smittefare. Samtidig er det ressursbesparende. Innsatsstyrt finansiering gir ved slikt hjemmebesøk uttelling som ved poliklinisk konsultasjon. Man kan beregne honorar to ganger, fordi pasienten oppsøkes to ganger. DRG nr.9040 gir kr 1205,-, altså til sammen kr 2410,-. Beregnet kostnad fra prosjektet ved OUS er kr 16500,-. Til sammenligning gir DRG nr. 87 for inneliggende pasienter en refusjon på kr 26167,-. Dette er med andre ord ugunstig rent økonomisk for sykehusavdelingen å legge til rette for hjemmebe-handling.

Svar:

Innsatsstyrt finansiering (ISF) skal understøtte ønsket faglig utvikling i spesialisthelsetjenesten. Det pågår utviklingsarbeid for at ordningen skal understøtte sammenhengende forløp, bruk av ny teknologi og andre nye og effektive måter å organisere tjenestetilbudet på. De se-neste årene har det vært lagt vekt på at ordningen gjøres mer nøytral med tanke på hvilke personellgrupper som utfører behandling, hvor behandlingen finner sted, og hvordan pasientforløpene organiseres. Finansieringen bør i størst mulig grad være arena-, teknologi- og helse-personellnøytral når det er snakk om likeverdig tjene-steinnhold. Dette skal blant annet bidra til mer effektiv utnyttelse av personellressurser i sykehus og at tjenester i større grad flyttes hjem til pasienten ved bruk av tekno-logi. Helsedirektoratet har et helhetlig ansvar for forvaltning og utvikling av innsatsstyrt finansiering. Arbeidet utføres i dialog med de regionale helseforetakene og hel-seforetakene.

Det finnes ulike løsninger i ISF som dekker hjemmesy-kehus. I hovedsak skal oppfølging av pasienter i hjemme-

sykehus finansieres på samme måte som tilsvarende opp-følgning i sykehusene. Dersom oppfølgingen pasienten får kan sidestilles med innleggelse i sykehus, gis refusjon på lik linje med en innleggelse i sykehus. Ambulante polikli-niske besøk i hjemmet gir refusjon tilsvarende frammøte i poliklinikken. I tillegg gis det en tilleggsrefusjon for am-bulant behandling. Når det benyttes videokonsultasjon eller telefonkonsultasjon gis det samme refusjon som en ordinær konsultasjon i poliklinikken. For videosamtaler har dette vært gjeldende en stund, mens ordningen med lik refusjon for telefonkonsultasjoner ble innført 1. juli 2020. I den grad det gjennomføres digital oppfølging og fjernmonitorering vil en også få ISF-refusjon for det.

Departementet har innhentet direktoratets vurde-ring av det konkrete eksemplet som vises til i spørsmålet. Stortingsrepresentantens beskrivelse av denne pasien-toppfølgingen tilsier etter direktoratets vurdering at dette er en form for poliklinisk oppfølging i hjemmet. Det blir derfor ikke riktig å sammenlikne finansieringen av dette med finansieringen av en innleggelse i sykehus. Videre er det viktig å understreke at ISF-andelen er 50 pst., slik at ISF-refusjonen kun er ment å dekke 50 pst. av drift-skostnadene knyttet til behandlingen. Videre inkluderer ISF-refusjonen beregnede gjennomsnittlige driftsutgifter (som personellkostnader mv.), mens investeringskostna-der til utstyr skal f.eks. ikke inkluderes. Dette forutsettes dekket av basisbevilgningene til de regionale helseforeta-kene.

Helsedirektoratet har etablert rutiner for samarbeid med tjenesten om endringsbehov i finansieringsordnin-gene og har god og kontinuerlig dialog med de regionale helseforetakene og helseforetakene om dette. Det er vik-tig at helseforetakene benytter seg av disse samarbeidslin-jene ved behov for endringer i finansieringssystemet for hjemmesykehus.

SPØRSMÅL NR. 2484

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 9. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Det er stilt mange kritiske spørsmål rundt vurderingene for vinnerne i anbudsrundene på jernbanestrekninger. Derfor er det viktig å få alle fakta på bordet. Differansen i

Trafikkpakke 2 på jernbanen, mellom tilbudet til SJ og Vy, var 343 millioner kroner. Det er sagt at det var prisen som tilslutt avgjorde anbudet.

Dersom SJ hadde lagt til grunn samme lønnskostnader til kjørende personell som Vy, ville det da blitt Vy som hadde vunnet anbudet?

BEGRUNNELSE:

Klassekampen skriver 10.6.2020 at SJ planlegger å bruke 52 millioner kroner mindre i lønn til kjørende personale i 2030 enn det Vy hadde planlagt med for 2021. Muligens har SJ planlagt med lavere kostnad gjennom hele perioden. Dermed er det mulig at SJ etter alt å dømme har kalkulert med omtrent 500 millioner kroner mindre i lønnsutgifter enn det Vy gjorde (50 mill. x 10 år).

Når differansen i anbudet var 343 mellom SJ og Vy, og anbudet ble avgjort på pris, er det mye som tyder på at SJ sine lavere lønnskalkyler avgjorde trafikkpakken i SJ sin favør.

Svar:

Utgangspunktet er at Jernbanedirektoratet, som oppdragsgiver, stiller flere krav til operatørene som deltar i konkurransene om trafikkpakkene på jernbanen. Blant disse er at reglene i arbeidsmiljøloven §§ 16-2 til 16-7 om arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse skal gjelde. Vinnende operatør må således forplikte seg til å sikre at de ansatte får lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende

de tariffavtale, eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke.

Videre er trafikkkavtalene som inngås såkalte nettokontrakter. Det innebærer at det årlige vederlaget staten betaler bestemmes av togoperatørens beregnede inntekter og kostnader gjennom kontraktperioden, samt krav til driftsmargin. Det årlige vederlaget neddiskonteres, det vil si omregnes til dagens verdi, og summeres deretter til en evalueringspris.

Evalueringsprisen bestemmes derfor av hvordan nivået på inntekter, kostnader og driftsmargin varierer gjennom hele kontraktperioden. Av dette følger at selv om en operatør har høyere samlede kostnader enn en annen, vil ikke dette nødvendigvis alene være årsak til at statens vederlag blir høyere. I tillegg vil nivået på inntekter og kostnader henge sammen med tilbudt togproduksjon og operatørens forretningsmessige strategier.

I konkurransen om Trafikkpakke 2, som stortingsrepresentanten spesifikt refererer til, la operatørene til grunn ulikt produksjonsnivå og -struktur gjennom kontraktperioden. Å erstatte en kostnad i ett tilbud med en kostnad i et annet tilbud, vil gi et misvisende og feil bilde av operatørens totaløkonomi og evalueringspris. Det viktige poenget i denne sammenheng er, som nevnt innledningsvis, at de medarbeidere som nå er overført til SJ Norge fra tidligere operatør, vil beholde sine lønns- og arbeidsvilkår i henhold til arbeidsmiljølovens bestemmelser om virksomhetsoverdragelse.

SPØRSMÅL NR. 2485

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 9. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Forprosjektet om Senter for oljevern og marint miljø (SOMM) sin etablering på Fiskebøl er endelig klar, men er sterkt nedskalert i forhold til regjeringens tidligere ambisjonsnivå. For at aktivitet rundt naturressursene i nord skal være legitimt, så krever det ringvirkninger i nord i form av stabile, varige arbeidsplasser og kompetanseoppbygging på land. I dette tilfellet har regjeringen lovet at Norge skal få et kraftsenter innenfor oljevern og marin forsøpling i nord.

Hva er begrunnelsen for å nedskalere ambisjonsnivået for SOMMs FoU/praktiske oppgaver på Fiskebøl?

BEGRUNNELSE:

Rapporten viser at det er behov for å utvikle kunnskap, kompetanse og teknologi for å sikre en effektiv beredskap mot oljeutslipp, spesielt i kaldt klima, islagte farvann og i strandsonen. Det handler om å utvikle teknologi som fungerer i arktiske områder, øve på å bekjempe olje i realistiske omgivelser og kartlegge effekten av ulike oljetyper på miljøet i Arktis. Det er også et ønske fra aktører om å forske på et bredere spekter av marin forurensning, som plast, alger og metall.

I regjeringsplattformen sto det at regjeringen ville «utvikle Senter for oljevern og marint miljø i Lofoten og Vesterålen som et nasjonalt og internasjonalt ledende

kompetansemiljø for arbeidet med oljevern og mot marin plastforsøpling». Rapporten kan sees som et skritt på veien til å utvikle SOMM som et nasjonalt og internasjonalt kompetansemiljø, og i Prop. 1 S (2017-2018) går det fram at det skal etableres "tilhørende FoU/praktiske oppgaver på Fiskebøl i Hadsel kommune", og i Prop. 1 S (2018-2019) er det gjentatt. Dette er tydelige politiske bestillinger om aktivitet på Fiskebøl i Hadsel, likevel trekkes testanlegget i Horten stadig inn i rapporten. Å utvide testsenteret i Horten til å også omfatte arktiske områder, lar seg ikke forene med den klare politiske ambisjonen om å utvikle Fiskebøl som en nasjonal og internasjonal spydspiss innenfor FoU/praktiske oppgaver.

Svar:

Som representant Mossleth peker på er regjeringen opp-tatt av å bygge et sterkt og godt fagmiljø rundt Senter for oljevern og marint miljø som ble etablert i 2018. Sente-ret skal være et kompetansesenter innenfor arbeidet med

oljevern og marin forsøpling og fremme kunnskap, kost-nadseffektive og miljøvennlige teknologier og metoder. Senteret har i dag 17 ansatte og er en viktig fagetat for blant annet regjeringens arbeid mot marin forsøpling.

Regjeringen har også som kjent besluttet at det skal etableres testfasiliteter for oljeverntechnologi på Fiskebøl. Testfasilitetene skal være en del av Senter for oljevern og marint miljø. Etablering av testfasiliteter for oljeverntechnologi vil styrke forskning og utvikling innen oljeverntechnologi rettet mot aktivitet i isfylte farvann. Testing av utstyr vil derfor kunne skje under realistiske forhold.

Samferdselsdepartementet mottok 1. september 2020 et forprosjekt om etablering av testfasiliteter for oljeverntechnologi på Fiskebøl. Som vanlig skisserer forprosjektet ulike alternativer til hvordan testfasilitetene kan innrettes og hvor mye det kommer til å koste. Jeg vil nå gå inn i rapporten og anbefalingene og så vil regjeringen vil ta stilling til innretningen på testfasilitetene.

SPØRSMÅL NR. 2486

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 9. september 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre greie for hvordan hotellvirksomheten til det NIS-registrerte cruiseskipet MS Fridtjof Nansen er i tråd med lovverket og fartsområdeforskriften?

BEGRUNNELSE:

Det refereres til medieomtale om det NIS-registrerte skipet MS Fridtjof Nansen som fungerer som hotellskip for crewet til filminnspillingen som nå foregår i Møre og Romsdal. Intensjonen med å opprette NIS var at norskregistrerte skip skulle få bedre konkurransevilkår i utenriksfart. Dette innebærer blant annet at utenlandske sjøfolk på NIS-registrerte skip har lokale lønns- og arbeidsvilkår, men på NOR-registrerte skip som i hovedsak opererer i norske farvann er det norske lønns- og arbeidsvilkår for både norske og utenlandske sjøfolk. For NIS-registrerte skip innebærer dette en betydelig innsparing og bidrar dermed til økt konkurransedyktighet for norsk-registrerte skip i forhold til utenlandske skip.

Forskrift om fartsområde for passasjerskip registrert i NIS setter imidlertid opp en rekke vilkår for NIS-flaggede

skip, herunder cruiseskip. Blant vilkårene er at skipet skal seile med et konkret tilbudt turprogram (para 6), at skipet tillates å føre passasjerer mellom norske havner dersom det anløper til sammen minst to utenlandske havner, og at passasjerene ikke har anledning til å kjøpe billetter kun mellom norske havner (para 7). Men forskriften sier ikke noe om hvor lenge et cruiseskip har anledning til å ligge i havn og hvorvidt det er begrensninger på aktiviteten som kan drives ut fra denne havnen. I følge media mener Sjøfartdirektoratet at bruk av MS Fridtjof Nansen som hotellskip ikke er i strid med fartsområdeforskriften. Det vil være nyttig å få departementets begrunnede syn på denne tolkningen av lovverk og forskrift, inkludert en vurdering av hvor lenge et NIS-registrert cruiseskip har anledning til å ligge i havn og hvorvidt det er begrensninger på kommersiell aktivitet i denne perioden.

Svar:

Jeg mener den pågående virksomheten til det NIS-registrerte cruiseskipet MS Fridtjof Nansen ikke er i tråd med NIS-loven eller tilhørende forskrifter.

På den annen side ser jeg at regelverket kunne vært tydeligere, når både Hurtigruten og Sjøfartsdirektoratet vurderer det slik at et NIS-registrert skip kan ligge i havn og utøve næringsvirksomhet uten å komme i konflikt med reglene.

Jeg har allerede igangsatt arbeidet med en forskriftsendring for å klargjøre at det å drive slik næringsvirksomhet i norsk havn ikke er tillatt med NIS-registrerte skip.

SPØRSMÅL NR. 2487

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 9. september 2020 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein

Spørsmål:

På grunn av korona er toktene til forskningsskipet Dr. Fridtjof Nansen avlyst frem til juni 2021. Havforskningsinstituttet er ansvarlig for driften, mens Norad eier fartøyet, finansierer Nansenprogrammet og samarbeider tett med FAO. Skipet bør brukes for å holde det vedlike og det er stort behov for tokt i Norge. Skipet har svært gode fasiliteter til undervisning og forskning.

Vil statsråden ta initiativ til bruk av forskningsskipet i Norge så lenge det ikke kan bistå utviklingsland med å utvikle en ansvarlig fiskeriforvaltning i deres havområder?

Svar:

Normalt seiler ikke forskningsskipet «Dr. Fridtjof Nansen» i norske farvann, men koronapandemien gjør at vi ikke er i en normal situasjon. Det er mye som ikke kan gjennomføres som planlagt, deriblant forskningstoktene under Nansen-programmet.

Under Nansen-programmet gjennomføres til vanlig forskningstokt i samarbeid med land i Afrika og Asia for å skape ansvarlig fiskeriforvaltning i disse områdene. Nansen er et moderne forskningsskip som kartlegger fiskeresurser, plankton og forurensning i havene på en måte som våre samarbeidsland ikke er i stand til selv. Programmet bidrar til kapasitetsutvikling innen forsknings- og forvaltningsmiljøene i disse landene, og er en viktig del av norsk utviklingspolitikk.

Norge finansierer Nansen-programmet over bistandsbudsjettet. Norad eier fartøyet, og FNs organisasjon for ernæring og landbruk (FAO) har disposisjonsretten for fartøyet i programperioden. Programmet er et trepartssamarbeid mellom Norad, FAO og Havforskningsinstituttet (HI). Skipet har ligget til kai i Bergen siden mars. Det er lite sannsynlig at det vil være mulig å foreta tokt i utviklingsland før tidligst andre halvår 2021. Norad, FAO og Havforskningsin-

stituttet har diskutert mulig alternativt bruk av fartøyet i denne perioden. Ulike aktører, både offentlige og private, kan ønske å leie skipet til forskningsformål når det nå ikke kan brukes til programmets formål. Det er høye kostnader knyttet til slik leie.

Alle utgifter knyttet til Nansen-programmet bevilges over bistandsbudsjettet, og rapporteres som offisiell utviklingshjelp (ODA). I henhold til Stortingets bevilgningsreglement og OECDs utviklingskomité's rapporteringsdirektiv, er det en forutsetning at bruken av fartøyet har økonomisk utvikling og velferd i utviklingsland som hovedformål. Alternativt bruk av skipet innenfor norske grenser, og med annet formål enn det Nansen-programmet har, ville medføre at utgiftene ikke kvalifiserer som utviklingshjelp. Alternativt bruk krever en annen form for finansiering.

Jeg ønsker at fartøyet skal være i bruk hele året. Dette gjelder også nå når det på grunn av pandemien ikke kan bidra til fattigdomsbekjempelse under Nansen-programmet. Jeg har derfor bedt Norad så raskt som mulig vurdere om fartøyet kan leies ut for bruk til forskningsformål i norske farvann i perioden det ikke kan benyttes av programmet.

SPØRSMÅL NR. 2488**Innlevert 2. september 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 8. september 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden innrette tildeling av konsesjoner for vindkraftproduksjon til havs i Utsira Nord og Sørlige Nordsjø slik at det gir mest mulig norsk verdiskaping?

Svar:

Det var en milepæl for etablering av vindkraft til havs da regjeringen 12. juni kunngjorde åpning av de første områdene for konsesjonssøknader om fornybar energiproduksjon til havs. Ved kongelig resolusjon ble det besluttet at fra 1. januar 2021 kan det søkes konsesjon for vindkraftanlegg i områdene Sørlige Nordsjø II og Utsira Nord.

Samme dag ble også havenergilovforskriften fastsatt ved kongelig resolusjon. Dermed er viktige deler av grunnlaget på plass for å legge til rette for havvind i Norge. Samtidig er vi ikke i mål, og det skal arbeides videre med flere problemstillinger. Det jobbes nå blant annet med et forslag til forskriftsendringer om kriterier for konsesjonsbehandlingen.

Havenergilovens formålsparagraf slår fast at utviklingen av fornybar energiproduksjon til havs skal skje i samsvar med samfunnsmessige målsetninger. I Norge har vi en lang historie med konsesjonsbehandling, og mye erfaring å bygge på når det gjelder å vurdere fordelene ved et energitiltak opp mot ulempene. Rollefordelingen mellom myndigheter og utbyggere er også veletablert – det er opp til utbyggere å søke om prosjekter, utrede konsekvensene for miljø og samfunn og vise at fordelene er større enn ulempene. Jeg legger til grunn at konsesjonsbehandlingen også innen fornybar energi til havs skal bygge på denne tradisjonen.

Samtidig er det en viktig forutsetning at beslutninger også på dette området skal være i tråd med EØS-rettslige forpliktelser så langt disse kommer til anvendelse.

Jeg er opptatt av å legge til rette for lønnsom produksjon av fornybar energi. Det blir ingen verdiskaping uten lønnsomhet, og foreløpig er kostnadene ved havvind for høye. Derfor er jeg opptatt av å bidra til at kostnadene ved vindkraft til havs reduseres. I så måte er Enovas støtte til Hywind Tampen et viktig bidrag. Det samme er regjeringens satsing på forskning og utvikling.

SPØRSMÅL NR. 2489**Innlevert 2. september 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 9. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Førere av buss og drosje må inneha kjøreseddel for persontransport mot vederlag. Kjøreseddel kan ikke utstedes etter fylte 75 år.

Mener statsråden dette er en fornuftig ordning, er det vurdert å gjøre endringer i regelverket slik at kjøreseddel kan utstedes også etter fylte 75 år, og hvordan er dette regelverket i Sverige, Danmark og Finland?

Svar:

Sjåførar i køyretøy i løyvepliktig persontransport må ha køyresetel, som vert utferda av politiet. Køyresetel gjeld i

ti år, jf. yrkestransportlova § 37a. Etter fylte 60 år gjeld køyresetelen i 5 år, men ikkje lenger enn til innehavaren fyller 75 år. Etter fylte 70 år må gyldig lækjarattest som ikkje er eldre enn eit år takast med.

Bakgrunnen for krav til køyresetel er omsynet til brukarane av det offentleg tilgjengelege tilbodet av persontransport. Høg alder tilseier ikkje i seg sjølv at ein vert ein dårlegare sjåfør enn tidlegare. Men med høg alder aukar risikoen for alvorlege og akutte sjukdomstilfelle, som ein vanskeleg eller umogeleg kan forutseie gjennom ei vanleg lækjarundersøking. Dette gjeld og personar med normalt god helse, og som fyller krava til førarkort. Ulikskapen mellom førarkortbestemmelsane og køyresetelordninga

skuldast at vurderinga av den generelle risikoen med omsyn til alder og sjukdomsrisiko fell noko anneleis ut i høve til det å vere yrkessjåfør med ansvaret busspassasjerar enn det gjer med omsyn til å køyre privatbil eller lastebil.

Ved ei lovendring iverksett 1. juli 2009 vart aldersgrensa for køyresetel heva fra 70 til 75 år. Ved lovendringa vart det lagt vekt på uttaler frå helsestyresmaktene, som m.a. viste til at helsetilstanden i befolkninga generelt hadde betra seg i høve til det som var tilfelle då den tidlegare aldersgrensa på 70 år vart fastsett i 1979.

Etter at Finland oppheva den øvre aldersgrensa på 70 år for bussførarar (2010) og taxiførarar (2014) er det no berre Noreg i Norden som gjennom køyresetelordninga fastset ei øvre aldersgrense for å kunne køyre buss/taxi.

Departementet har bede Vegdirektoratet om å vurdere den generelle aldersgrensa for køyresetel på ny, i samarbeid med Helsedirektoratet. Det er vanskeleg for meg å seie konkret når ei slik vurdering vil vere klar, grunna stort trykk på begge dei nemnde instansane som følgje av den spesielle situasjonen landet har vore i med Covid-19.

SPØRSMÅL NR. 2490

Innlevert 2. september 2020 av stortingsrepresentant Siv Jensen

Besvart 8. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden gjennom etatsstyringen sørge for at Andrea Bruun Eivik nå får behandlet saken sin hos Helseklage?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til skriftlig spørsmål fra Per Willy Amundsen, besvart av statsråden 26.08.2020, der statsråden slår fast at det ikke er akseptabelt med så lang saksbehandlingstid som Andrea Bruun Eivik er utsatt for. Når statsråden mener det ikke er akseptabelt må han faktisk iverksette tiltak og instruksjoner som sørger for at dette ryddes opp i. Det er ikke en akseptabel forklaring at det har bygget seg opp restanser under fusjons- og flytteprosess. Det er heller ikke et tilfredsstillende svar at statsråden vil vurdere behovet for å styrke de økonomiske rammene til Helseklage.

Andrea Bruun Eivik, og andre i hennes situasjon, har ventet alt for lenge med å få situasjonen sin avklart, og det er åpenbart en belastning både for henne og pårørende.

Svar:

På pasientskadeområdet styrer Helse- og omsorgsdepartementet gjennom instruks, delegasjon, tildelingsbrev og etatsstyringsmøter. Myndigheten til Norsk pasientskadeerstatning (NPE) og Nasjonalt klageorgan for Helse-tjenesten (Helseklage) følger av pasientskadeloven med forskrifter. Helse- og omsorgsdepartementet kan ikke instruere etatene om lovtolkning, skjønnsutøvelse eller avgjørelser av enkeltsaker. Vi er kjent med at Helseklage har etablert saksbehandlingsrutiner som skal sikre best mulig prioritering av enkeltsakene hvor man bl.a. avveier

sakens alvorlighet og bestemmelser i forvaltningsloven. Eksempler på slike vurderinger kan være hvor klager er i terminalfasen, er et barn, saker som bør kunne avklares raskt osv. Departementet er informert om at Helseklage har planer om å få behandlet sine eldste saker i løpet av denne høsten, deriblant saken som stortingsrepresentant Per Willy Amundsen har tatt opp.

Med utgangspunkt i dagens restansesituasjon i Helseklage er økt saksbehandlingskapasitet det viktigste tiltaket for å redusere saksbehandlingstiden på pasientskadeområdet. Det vil gi positiv effekt for alle pasienter som i dag opplever for lang saksbehandlingstid. Etaten må derfor ansette flere medarbeidere på saksområdet. Departementet vil følge opp saken i statsbudsjettet for 2021.

SPØRSMÅL NR. 2491**Innlevert 2. september 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 11. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvor mange flere arbeidsplasser vil Norge kunne få av å redusere avgiftene på henholdsvis brus, sukkervarer, vin og øl til svensk nivå, og hvor stor andel av avgiftskuttene vil man få tilbake til statskassen gjennom at mer av omsetningen skjer i Norge fremfor i våre naboland?

BEGRUNNELSE:

Corona-situasjonen førte ifølge E24 til at Vinmonopolet hadde 70 prosent salgsøkning i Viken i mai sammenlignet med året før, samtidig som norske bryggerier rapporterte om 36,9 prosent økning i salget av brus og 20 prosent økning i salget av øl. Tallene for første halvår viser ifølge E24 at Vinmonopolet har hatt en salgsøkning på 49 prosent i Viken, og at de fem kommunene som topper salgslisten er Kongsvinger (161% økning), Halden (120%), Sarpsborg (111%), Hvaler (94%) og Fredrikstad (93%). Man ser også store utslag i enkeltbutikker som selger dagligvarer langs grensen, og ifølge en sak på nrk.no av 5. august økte omsetningen på matbutikken Meny på Kongsvinger med 60 prosent da grensen stengte, noe som har ført til at de bare i denne butikken har ansatt 7 nye personer. Vi registrerer at Høyres programkomité nå også har innsett det FrP har sagt i mange tiår, nemlig at det norske avgiftsnivået er en stor utfordring for norsk næringsliv og at avgiftskutt vil gi flere arbeidsplasser og økte inntekter i Norge.

Svar:

Det er flere forhold som har betydning for omfanget av grensehandel. Forskjeller i avgiftsnivå har betydning, men det er også andre forhold som påvirker omfanget, som et generelt høyere kostnadsnivå i Norge enn i Sverige, tilgjengelighet og vareutvalg.

På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet har Statistisk sentralbyrå gjennomført en pilotundersøkelse for å få mer informasjon om grensehandel. Undersøkelsen antyder at drøyt 50 pst. av beløpet som ble brukt på grensehandel av varer i september 2019, var kjøp av produkter som er høyt avgiftsbelagt i Norge sammenlignet med Sverige. Rundt en

tredjedel gikk til mat- og dagligvarer. Dette er varer som i liten grad er berørt av særavgifter. For slike varer bidrar det høye norske tollvernet til grensehandel. Også andre varer uten særavgifter, som klær, sko og kosmetikk, utgjør en betydelig andel av grensehandelen. SSBs rapport er lagt ut på SSBs nettside: https://www.ssb.no/varehandel-og-tjenesteyting/artikler-og-publikasjoner/_attachment/408443?ts=16f7a1f0190

Stengte grenser har medført økt omsetning innenfor Norges grenser av varer som er særlig utsatt for grensehandel. Hvor mye av dette som skyldes stans i grensehandelen, er usikkert. I tillegg til langt færre dagsturer med grensehandel, har reiserestriksjonene redusert antall feriereiser til utlandet med 96 pst. i 2. kvartal i år sammenlignet med samme periode i 2019. Samtidig har feriereiser innenlands økt kraftig. Dermed er også tax free-handelen sterkt redusert. Veksten i handel av dagligvarer og alkohol i Norge etter at reiserestriksjonene ble innført i midten av mars, kan heller ikke tilskrives stengte grenser alene. Nedstengte kantiner, restauranter og utesteder, har trolig også bidratt til økningen i varehandel i perioden.

Når en skal vurdere nivået på avgiftene på grensehandelsutsatte varer som alkohol og tobakkvarer, må en se hen til at slike avgifter dels er motivert ut fra et ønske om å begrense forbruket. Reduserte avgifter kan føre til økt forbruk, med økte helsemessige og sosiale kostnader som resultat. Samtidig må ikke avgiftsnivået bli så høyt at negative og utilsiktede virkninger på grensehandel og annen uregistrert omsetning blir for store.

Statens inntekter i 2019 fra avgiftene på øl, vin, sjokolade- og sukkervarer, alkoholfrie drikkevarer og drikkevareemballasje, fremgår av tabell 1. Av disse varene er det kun øl og vin som er ilagt særavgift i Sverige. Tabellen viser også hvor mye dagens norske avgifter må reduseres for å komme på svensk nivå. Ved omregningen er det lagt til grunn en valutakurs tilsvarende gjennomsnittskurs hittil i 2020. I beregningene ligger det til grunn at øl og vin inneholder henholdsvis 4,5 og 12 volumprosent alkohol.

Tabell 1. Inntekter fra utvalgte særavgifter i 2019. Mill. kroner

	Statens inntekter	Endring for å komme på svensk nivå
Avgift på øl*	5 654	-60 pst.
Avgift på vin**	5 097	-57 pst.
Avgift på sjokolade- og sukkervarer	1 528	-100 pst.
Avgift på alkoholfrie drikkevarer***	3 054	-100 pst.
Avgift på drikkevareemballasje	2 148	-100 pst.

Kilde: Statsregnskapet og Skatteetaten

* Inntektsbevilgning for avgift på alkohol vedtas samlet. Kilde er inntektsoppgave for innbetalt avgift på øl.

** Inntektsbevilgning for avgift på alkohol vedtas samlet. Kilde er fastsatt avgift for vin.

** Avgiften ble redusert til prisjustert 2017-nivå fra 1. juli 2020. Årlig provenytnap er anslått til 880 mill. kroner. Statens inntekt fra denne avgiften er derfor nå på et lavere nivå enn det som fremgår av tabellen.

Årlig provenytnap av å redusere avgiftene i tabell 1 til svensk nivå, kan anslås til i størrelsesorden 12 mrd. kroner. I beregningen er det tatt hensyn til at reduserte innenlandske avgifter vil øke innenlandsk etterspørsel etter de berørte produktene. Det understrekes at usikkerheten er stor i beregninger for så store satsendringer som det her er snakk om. En slik endring vil bidra til redusert grensehan-

del av øl, vin, sjokolade, godterier og brus. Hvor stor endringen i samlet grensehandel vil bli, er imidlertid usikkert. Som nevnt over kan avgiftsforskjeller bare forklare deler av grensehandelen. Ifølge SSBs pilotundersøkelse utgjør varer som berøres av en slik avgiftslettelse, kun om lag en tredjedel av samlet verdi av grensehandelen av varer.

Departementet har ikke anslag på hvilken effekt endringen eventuelt ville hatt på norske arbeidsplasser. Innenfor en gitt oljepengebruk måtte en slik avgiftslettelse finansieres gjennom kutt i utgifter eller økning i andre skatter eller avgifter. Det er grunn til å anta at en ombytting av avgifter og skatter vil bety lite for den samlede sysselsettingen, og først og fremst påvirke den bransjemessige og geografiske fordelingen av sysselsettingen.

SPØRSMÅL NR. 2492

Innlevert 2. september 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 10. september 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Hittil i år har det vært en meget foruroligende utvikling av antallet nye tilfeller av laksesykdommen ILA (infeksiøs lakseanemi). I følge tall fra Mattilsynet så var det 20. august rapportert om smitte fra 16 oppdrettsanlegg, og 5 ikke bekreftede mistanker så langt i 2020.

Hvilke tiltak vil statsråden sette i verk for å stanse denne utviklingen, og vil statsråden nå garantere at syk fisk ikke skal settes i åpne ventemerder og at transport skal skje lukket fra 2021?

BEGRUNNELSE:

Vi ser nå en meget negativ utvikling langs norskekysten når det gjelder nye tilfeller av utbrudd knyttet til laksesykdommen ILA (infeksiøs lakseanemi) I 2019 var det ILA smitte ved 10 anlegg, 2018 13 anlegg og 2017 14 anlegg.

Hittil i 2020 er det rapportert om 16 tilfeller og i tillegg 5 ikke bekreftede mistanker. Vi ser videre også fortsatt store utfordringer knyttet til sykdommen PD. Dette er negativt både når det gjelder fiskevelferd, dødelighet i oppdrettsnæringen og ikke minst omdømme til norsk oppdrettsnæring. Det er viktig at vi som verdens største eksportør av atlantisk laks tar dette på det største alvor og iverksetter tiltak som kan hjelpe. Det er varslet at det fra og med 2021 ikke lenger skal være tillatt å sette syk fisk i åpne ventemerder i påvente av å bli slaktet. Det er slik jeg forstår det også krav om direktelevering av denne syke fisken dersom man ikke har lukkede installasjoner på land. Et annet tiltak som også har vært på høring er at syk fisk, eller fisk med mistanke om sykdom, skal fraktes i lukkede fartøy. Dette burde jo være en selvfølge dersom man virkelig ønsket å hindre smitte til villfisk og andre oppdrettsanlegg, ivareta fiskehelsen og ikke minst næringens omdømme. Det er

nå viktig at man ikke finner på en nye unnskyldninger for hvorfor man ikke kan gjennomføre disse helt nødvendige tiltakene, og nok en gang gir utsettelse for ikrafttredelse. Dette gir ingen forutsigbarhet for næringen som skal foreta investeringer, samtidig som vi ikke kommer noen vei med å hindre smittespredning. Jeg har også merket meg at brønnbåtneringen blir ilagt karantene når de har fraktet syk fisk i et område før de kan ta på seg andre oppdrag. Dette antar jeg gjøres for å forhindre skrogsmitte. Da blir det jo litt underlig at bløggébåter, forbåter, ensilasje båter og skalte slakdebåter ikke pålegges samme karantenetid.

Det er viktig at oppdrettsnæringen får fortsette å vokse slik at mer verdier kan skapes langs kysten. Skal vi få dette til så må sykdom bekjempes, rømminger forhindres, og lakselus bekjempes på en måte som ikke påfører fisken unødig skade og lidelser. Det er viktig at all lusen tas vare på og destrueres.

Svar:

Først vil jeg si at jeg deler representanten Wiborgs bekymring for den økningen vi har sett i antall tilfeller av laksesykdommen ILA (infeksiøs lakseanemi). ILA ble første gang påvist i Norge i 1984. Antall ILA-utbrudd hadde en topp i 1990 med mer enn 80 utbrudd. På slutten av 80-tallet og på begynnelsen av 90-tallet ble det iverksatt en rekke tiltak mot sykdommen, og siden 1993 har det i gjennomsnitt vært ti utbrudd av ILA pr. år (med en variasjon på 1-20 pr. år). Hittil i år (per 7. september) har vi 22 tilfeller av ILA, hvorav 18 tilfeller er bekreftet, slik at dette er flere tilfeller enn på lenge.

Mattilsynet håndterer hvert enkelt utbrudd i henhold til de gjeldende retningslinjer. Dette innebærer tømning av lokaliteter med syk fisk og opprettelse av kontrollområder. I kontrollområdene er det økt overvåking og restriksjoner på transport av fisk og eventuelt annen transport eller akvakulturrelatert virksomhet som kan innebære fare for smitteoverføring. På bakgrunn av den økningen som har skjedd, har også Mattilsynet bedt Veterinærinstituttet om å se nærmere på utbruddene. Det de har funnet, er blant annet at horisontal smitte (smitte mellom fisk som ikke foregår mellom foreldre og avkom) kan forklare rundt 40 pst. av tilfellene. De har også funnet en forbindelse mellom ikke-virulent ILA (HPR0) i settefiskanlegg og utbrudd av ILA-sykdom i sjøfasen. Dette undersøkes nå nærmere.

I tillegg arbeider nå Veterinærinstituttet og Mattilsynet med forslag til ny strategi for bekjempelse av ILA sett i lys av EUs nye dyrehelseforordning som trer i kraft neste år, og hvor ILA har fått status som C-sykdom. Jeg vil ta stilling til videre strategi for å bekjempe ILA etter at jeg har fått vurdert forslaget. Her vil også næringen bli hørt i en etterfølgende prosess.

Til den delen av spørsmålet som knytter seg til ventemerder og lukket transport, antar jeg at represen-

tanten viser til tiltak ved bekjempelse av pankreassykdom (PD). Her har vi krav i forskrift om tiltak for å forebygge, begrense og bekjempe PD hos akvakulturdyr (PD-forskriften) om at fisk fra akvakulturanlegg med mistanke om eller påvist PD ikke skal settes ut i åpen slaktemerd. For å etterfølge dette kravet kan aktørene enten la fisken blir slaktet direkte fra brønnbåt eller fisken kan settes i lukket merd dersom slakteriet har dette. Mattilsynet har mulighet til å gjøre unntak fra dette kravet dersom smiterisikoen er lav, eller det er nødvendig for å kontrollere utbruddet. Fram til 1. januar 2021, kan også Mattilsynet gjøre unntak fra dette kravet i særlige tilfeller dersom aktøren kan dokumentere manglende tilgjengelig kapasitet til lukket transport og slakting. Jeg vil her gjøre oppmerksom på at næringen har bedt om en forlengelse av denne muligheten for unntak med ytterligere seks måneder. Forslaget ligger nå til vurdering i departementet.

Generelle krav til vannbehandling ved transport av fisk etter forskrift om transport av akvakulturdyr §22 vil tre i kraft fra 1. januar 2021. I en overgangsperiode har båter uten mulighet for slik vannbehandling kunnet transportere fisk uten vannutskifting på visse vilkår. Mattilsynet kan også pålegge relevante tiltak knyttet til blant annet transport og slakt av syk fisk for å begrense smittespredning. Dette gjelder også ved utbrudd av ILA.

Det er videre et krav i forskrift om transport av akvakulturdyr at brønnbåter skal ha en karantenetid på 48 timer etter gjennomført rengjøring og desinfeksjon når

1. en brønnbåt har vært brukt til andre oppdrag enn transport av settefisk og skal gå over til transport av settefisk av laks, ørret, regnbueørret og røye
2. en brønnbåt forlater PD-sonen etter at transport eller annet oppdrag med håndtering av laks, ørret, regnbueørret og røye er utført innenfor PD-sonen

Kravet til slik karantene er ikke satt av hensyn til skrogsmitte, men av hensyn til at det er komplisert å rengjøre og desinfisere en brønnbåt med brønn og rørsystemer. Karantenetiden skal derfor sørge for at smittestoffer som eventuelt ikke er fjernet gjennom vask og desinfeksjon, likevel deaktiveres.

Jeg er enig med representanten i at verdiskaping langs kysten er viktig, og at miljømessig bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen vil bidra til slik verdiskaping. Både næring og forvaltning arbeider kontinuerlig med å bekjempe sykdom, inkludert lakselus, og forhindre at oppdrettsfisk rømmer.

SPØRSMÅL NR. 2493**Innlevert 2. september 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 10. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvilke vurderinger ligger til grunn for regjeringens beslutning om å avvikle kompensasjonsordningen for foretak med stort omsetningsfall når flere næringer fortsatt har smittevernsbegrensninger og behov for kompensasjon?

BEGRUNNELSE:

Tilskuddsordningen for foretak med store omsetningstap i forbindelse med Covid-19-tiltakene utløp ved utgangen av august. Da loven ble vedtatt, var håpet at samfunnet skulle være tilbake igjen innen september, i stedet har regjeringen bremsset ned på gjenåpningen uten at det bli kompensert, noe som spesielt går utover overnatting og serveringsbransjen som gjerne skulle ha gjennomført konferanser, større middager og servert alkohol etter midnatt. Sammen med andre servicebedrifter går disse nå en usikker fremtid i møte, uten kompensasjonsordning.

Den eksisterende kompensasjonsordningen, med sine tekniske løsninger og allerede eksisterende regler vil vært en enkel måte å sørge for at disse nå fortsatt fikk hjelp mens de er nedstengt.

Svar:

Tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall, også kjent som kompensasjonsordningen for næringslivet, var innført som et midlertidig tiltak tilpasset den akutte fasen av virusutbruddet. Ordningen skulle bidra til at levedyktige bedrifter kunne holde seg flytende gjennom krisen, slik at konkurser kunne unngås og arbeidsplasser trygges. Ordningen var én av en rekke tiltak som ble innført i den første fasen av krisen. De fleste virksomheter ble omfattet av en eller flere av tiltakene.

Ordningen ble først vedtatt å vare i tre måneder, fra mars til mai. I Prop. 127 S (2019–2020), som ble fremlagt for Stortinget 29. mai, foreslo regjeringen å forlenge ordningen til og med august. Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag. I proposisjonen foreslo regjeringen også at ordningen måtte trappes gradvis ned i denne perioden og avvikles i august, noe Stortinget også sluttet seg til. Regjeringen uttrykte videre at det ikke er bærekraftig at staten over en lengre periode gir omfattende støtte til næringslivet. Dersom den økonomiske situasjonen tilsa at det var behov for mer støtte til næringslivet utover høsten, måtte tiltakene vris i retning av mer målrettet støtte til de næringene som var særlig rammet, med vekt på vekst og omstilling.

Aktiviteten har tatt seg opp, men det er fortsatt næringer og virksomheter som er rammet av virusutbruddet og smitteverntiltakene. Regjeringen har allerede annonsert at permitteringsordningen utvides. En forlengelse av permitteringsperioden innebærer at de sterke automatiske stabilisatorene i økonomien får virke, som betyr at staten tar store deler av kostnadene ved konjunktursvingninger selv uten ekstra kontantstøtte til bedriftene. Jeg har også varslet at det kan være aktuelt med en ny omgang med lønnsstøtte for å ta permitterte tilbake i jobb. Formålet med lønnsstøtteordningen er å stimulere til aktivitet og sysselsetting og unngå at ledigheten forblir på et høyt nivå.

Det er Skatteetaten som forvalter kompensasjonsordningen, utfører utbetalinger og gjennomfører etterkontroll og innhenting av opplysninger. Den tekniske løsningen ble utformet på svært kort tid og med sikte på å vare kort. Ordningen er basert på automatisert saksbehandling, men det påløper omfattende kontrollarbeid i etterkant. Arbeidet med ordningen legger beslag på en betydelig del av Skatteetatens ressurser, noe som går utover andre kontrolloppgaver.

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten til at det er særlig usikkerhet om fremtiden for overnattings- og serveringsbransjen. Jeg viser til at regjeringen har varslet at den jobber med konkrete ordninger rettet mot reiseliv, for å lette situasjonen for bransjen og bidra til omstilling, jf. blant annet næringsminister Iselin Nybøes uttalelser til NRK Dagsrevyen 27. august.

Regjeringen vurderer fortløpende behovet for eventuell videreføring av andre næringsvise ordninger for de som fortsatt er sterkt preget av smittevernstiltak.

Regjeringen i kontinuerlig dialog med partene i arbeidslivet om den økonomiske situasjonen og behovet for tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2494**Innlevert 2. september 2020 av stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen****Besvart 10. september 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden følge opp undersøkelsen, og forhindre en praksis der det ikke er en reel vurdering av samværsretten for biologiske foreldre og deres barn?

BEGRUNNELSE:

Brudd ved fastsettelse av samvær ved omsorgsovertagelse

Barnets beste og barnets behov skal alltid legges til grunn ved utmåling av samvær med biologiske foreldre. Det skal foretas en individuell vurdering av samværsrett. Det kan bety hyppig samvær, men også ikke samvær.

Forskeren Gerdts-Andresen ved Høgskolen i Østfold, barnevernsutdanning presenterer en studie hvor hun går igjennom 91 fylkesnemndsvedtak som er lagt ut på Lovdata i perioden 1. juli 2018 til 31. desember 2019. I studien som er publisert i Idunn, Kritisk juss finner hun at det har utviklet seg en praksis der det ikke er en reell vurdering og vekting av samværsrett i den enkelte sak, og at vedtakene mangler en synliggjøring av faktiske forhold som danner grunnlag for samværsretten. I undersøkelsen finner Gerdts-Andersen at langvarige plasseringer synes å legitimere strengere regulering av barns biologiske samværsrett.

Hvordan vil statsråden følge opp undersøkelsen, og forhindre en praksis der det ikke er en reel vurdering av samværsretten for biologiske foreldre og deres barn.

Svar:

Studien til Gerdts-Andersen viser alvorlige funn og gir samtidig viktige innspill vi kan bruke for å styrke barn og foreldres rettssikkerhet. Det skal ikke være slik at barn fratras samvær de har rett på med foreldrene sine. Både barn og foreldre har rett til samvær og et familieliv med hverandre, og som utgangspunkt er det best for barn å vokse opp sammen med sine foreldre. Den overordnede målsettingen ved en omsorgsovertakelse er derfor at barn og foreldre skal gjenforenes. Dette betyr at omsorgsovertakelsen i utgangspunktet skal anses som midlertidig. Når fylkesnemnda beslutter en omsorgsovertakelse og fastsetter samvær skal dette utgangspunktet komme klart frem.

Målsettingen om gjenforening må imidlertid veies opp mot det enkelte barnets behov for beskyttelse og ro i en ny omsorgsbasis. Det er en vanskelig avveining som fylkesnemnda må foreta, mellom retten til familieliv og retten til beskyttelse som hvert barn har. Utmåling av samvær skal være en individuell vurdering av hvor mye

samvær som er til det beste for det enkelte barn. Det skal ikke utmåles samvær etter en standardnorm. Samværet skal fastsettes slik at båndene mellom foreldre og barn kan styrkes og utvikles.

Vi skal ikke ha en praksis der det ikke foretas en individuell vurdering av barnets situasjon. Jeg har det overordnede ansvaret for barnevernloven og fylkesnemndene, og derfor har jeg igangsatt flere tiltak for å forhindre en slik praksis i fremtiden:

I høringsnotatet til ny barnevernslov som departementet sendte ut i april 2019, ble det påpekt at samvær skal baseres på en konkret vurdering av det enkelte barns behov. Vi foreslo allerede da lovmessige grep for å hindre praksis med standardutmåling av samvær.

Gerdts-Andersens studie ble avsluttet i desember 2019. I mars 2020 falt det tre viktige dommer om barnevern i Høyesteretts storkammer. Høyesterett viste til departementets høringsnotat, og gjentok at samvær skal utmåles individuelt. I juni i år sendte departementet ut et brev til alle landets kommuner og fylkesmenn om innholdet i Høyesterettsdommene, hvor blant annet problemet med samværsutmåling adresseres.

Departementet har tett dialog med Sentralenheten for fylkesnemndene som jobber med å bevisstgjøre fylkesnemndene på problemstillingen. Jeg er kjent med at fylkesnemndene tar kritikken som har fremkommet på alvor, og retter seg etter den lovforståelsen som Høyesterett har lagt til grunn. Sentralenheten har satt inn flere kompetansetiltak for å sikre at alle nemndsledere er kjent med avgjørelsene, og for å styrke både den barnevernfaglige og juridiske kompetansen. Jeg forutsetter at både fylkesnemndene og domstolene anvender loven i tråd med Høyesteretts avgjørelser i den enkelte sak.

Vårt direktorat, Bufdir, er i gang med en kursrekke for alle landets barnevernstjenester hvor ett av temaene er samvær. Bufdir har videre igangsatt ny forskning om samvær, som skal gi økt kunnskap om omfang av samvær etter omsorgsovertakelser, og virkning av kontakt og samvær for barnet og foreldrene. Parallelt med dette utarbeider Bufdir også faglige anbefalinger om samvær.

Jeg mener derfor at det nå er god bevissthet i feltet om at samvær skal utmåles individuelt. Fylkesnemndenes statistikk over utmåling av samvær fra oktober 2019 og frem til i dag indikerer økt samværsfrekvens, og viser at nemndene har lagt om sin praksis når det gjelder samværsfastsettelsen.

Min oppfølging vil bestå i å følge opp disse viktige arbeidene vi har påbegynt, og å legge frem en ny barnevern-

slov for Stortinget våren 2021. Samværsutmåling vil bli et viktig tema i lovproposisjonen, hvor kravet til konkret vurdering vil bli presisert. Jeg vil følge med på arbeidet som både Bufdir og Sentralenheten for fylkesnemndene gjør for å styrke bevisstheten om samværsutmåling. Jeg mener at disse grepene samlet sett vil forhindre en praksis der samvær ikke utmåles individuelt.

Jeg vil imidlertid presisere at det samværet som utmåles av fylkesnemndene er et minimumssamvær. Etter loven har barnevernstjenesten et ansvar for å løpende vurdere om det er nødvendig med endringer. Barnevernstjenesten står fritt til å gi foreldrene mer samvær med barnet, i den grad det er til barnets beste. De reelle tallene for samvær er nok derfor ikke helt slik de ser ut

fra fylkesnemndsavgjørelsene alene. Jeg forutsetter at alle kommuner følger opp sitt ansvar, og jeg vil også tro at den bevisstgjøringen som nå skjer vil gi resultater. I tillegg til dette har foreldrene også selv en adgang etter loven til å ta opp samværs spørsmålet.

Avslutningsvis vil jeg minne om at dette er saker som involverer barn som har opplevd omsorgssvikt. Dessverre har mange av disse barna vært utsatt for vold og overgrep fra sine egne foreldre. I mange saker kan det derfor være gode grunner for at det har vært ilagt begrenset kontakt mellom foreldre og barn, for å beskytte barnet. Jeg vil derfor understreke at det viktige er at det utmåles riktig samvær tilpasset det enkelte barnets behov, ikke nødvendigvis mer samvær.

SPØRSMÅL NR. 2495

Innlevert 2. september 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 11. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I dag kom nyheten om det første tilfellet av coronasmitte i Moria-leiren i Hellas. Den humanitære situasjonen i leiren har lenge vært kritisk, med dårlige sanitære forhold og dårlige muligheter til å beskytte seg mot smitte. Siden april har åtte land evakuert barn fra Moria.

Hva gjør regjeringen for å forberede et norsk bidrag til evakuering av barn og andre sårbare fra Mora-leiren, og når kan vi vente at dette skjer?

Svar:

Jeg deler representanten Bastholms bekymring for situasjonen i mottaksleirene på de greske øyene. Mange lever under vanskelige forhold. Brannen i mottaksleiren Moria på Lesbos har ført til en forverring av den humanitære situasjonen for asylsøkere som oppholder seg der. Situasjonen er også meget vanskelig for greske myndigheter.

Regjeringen har besluttet å hjelpe Hellas med å håndtere situasjonen i mottaksleirene på de greske øyene ved å bidra med relokalisering av asylsøkere fra Hellas til Norge. Vi har sagt at forutsetningen for vårt bidrag er at minst 8–10 land som nå har sagt seg villig til å relokalisere, også faktisk relokaliserer. Bakgrunnen for denne forutsetningen har jeg redegjort for i mitt svar til representanten Bastholm av 23. juni i år (spørsmål nr. 1957). Per i dag har 2 land fullført sine uttak (Luxemburg og Belgia) og ytterli-

gere 5 land har påbegynt relokalisering (Tyskland, Frankrike, Finland, Portugal og Irland).

På grunn av den ekstraordinære situasjonen som har oppstått som følge av brannen i mottaksleiren Moria på Lesbos, har regjeringen besluttet å fremskynde relokaliseringen av asylsøkere fra Hellas til Norge. Ved relokaliseringen vil regjeringen prioritere sårbare familier fra Syria med barn. Dette er familier som med stor sannsynlighet vil kvalifisere til oppholdstillatelse i Norge. De som relokaliseres vil bli tatt innenfor rammen av det årlige antallet kvoteflyktninger Stortinget har sluttet seg til.

SPØRSMÅL NR. 2496**Innlevert 2. september 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 9. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden lytte til taxinæringa som er i en forvilt situasjon, og utsette regjeringens planlagte deregulering av taximarkedet?

BEGRUNNELSE:

Det er stor uro og bekymring blant mange drosjesjåfører over situasjonen i næringa. Ett eksempel på hvor alvorlig situasjonen er kom i en artikkel fra NRK 24. august. Denne viste at 70 prosent av drosjesjåførene i Stavanger nå er permittert og at omsetningen er halvert denne sommeren.

Det er mye som tyder på at aktiviteten i næringa vil kunne være lav i lengere tid framover, da pandemien ikke er over. På tross av dette har regjeringen planlagt å deregulere taximarkedet fra og med 1. november. Norges taxi-forbund er svært tydelig overfor regjeringen og ber om at dereguleringen utsettes til neste sommer. Også Innlandet, Vestfold og Telemark, Rogaland, Agder, Trøndelag, Viken, Nordland og Troms og Finnmark fylkeskommune har alle bedt regjeringen om å utsette endringene av taximarkedet.

Svar:

Drosjenæringen er, som mange andre næringer, i en vanskelig situasjon som følge av utbruddet av covid-19. Virusutbruddet førte til store fall i etterspørselen etter drosjetjenester. Jeg er oppmerksom på at etterspørselen etter drosjetjenester ikke er tilbake på nivået fra før utbruddet av covid-19, og at dette har innvirkning på aktørene i næringen.

Tidspunktet for iverksettelse av ny drosjeregulering er fastsatt i lov, og kan bare endres av Stortinget.

Nettopp på bakgrunn av den vanskelige situasjonen for drosjenæringen som følge av utbruddet av covid-19, fremmet regjeringen i mai i år en proposisjon for Stortinget om å utsette iverksettelsen av endringene i drosjereguleringen med fire måneder frem til 1. november 2020.

I forbindelse med framlegget gjorde regjeringen en grundig vurdering av hvor lang utsettelsen av reglendingene burde være. Høringsinstansene hadde ulike synspunkt på dette spørsmålet. Det var viktig for regjeringen å bidra til at drosjetilbudet ikke forvitret helt som

følge av covid-19-utbruddet, og til at det også på sikt ville være et godt drosjetilbud i hele landet. Regjeringen la i vurderingen også vekt på å gi fylkeskommunene og Statens vegvesen tilstrekkelig tid til forberedelser, og på at utsettelsen ikke skulle få for store konsekvenser for aktører som hadde planlagt å gå inn i markedet under de nye reglene.

I forslaget til Stortinget ble det vist til at en utsettelse på fire måneder ville gi god balanse mellom hensynet til de som ønsker regelverket utsatt, og de som ønsker iverksettelse så snart som mulig. Det ble fremhevet at utsettelsen skulle ivareta både at det er usikkert hvor lenge tiltakene og virkningene av covid-19-utbruddet vil vare, og at det er ønskelig å legge til rette for nye aktører og for at de lovendringene Stortinget har vedtatt blir gjennomført så raskt som mulig.

Jeg mener regjeringen ga Stortinget et godt grunnlag for å vurdere spørsmålet om utsatt iverksettelse av den nye drosjereguleringen, og forholder meg til Stortingets lovvedtak fra juni i år om at endringene i drosjereguleringen skal tre i kraft 1. november 2020.

SPØRSMÅL NR. 2497**Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 14. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kva er status for korona-tiltak i fotballen i de andre nordiske landene og kva smittebidrag har dette gitt?

GRUNNGJEVING:

Det kan framstå som om fotballen blir rammet spesielt hardt av korona-tiltak og at regjeringen ikke har hatt vilje til å finne tilpassa løysingar. Til dømes er det lov å ha 200 besøkande i ein kinosal og 200 tilskuere på fotballkamp på Lerkendal. På Deichmanske bibliotek er makstalet på besøkande 1000 samstundes.

I Noreg er det opna for fotball ut frå kva kjønn fotballspelarane har. For menn så kan dei tre øvre nivå spela og trenar, medan for kvinner kan berre dei to øvre nivå spela.

Det er ynskjeleg å få informasjon om kva reglar som gjeld for Finland, Sverige, Danmark og Island for å fotball samt kva reglar som gjeld for publikum. Det er og ynskjeleg å få informasjon om kva innverknad dette har hatt på smitte i kvart av landa.

Svar:

Først til hvordan covid-19-pandemien er håndtert i Norge. Regjeringen vedtok 7. mai 2020 en langsiktig strategi og plan for en gradvis og kontrollert gjenåpning av samfunnet for å kunne følge smitteutviklingen, vurdere effekten av lettelse i flere samfunnssektorer som grunnlag for justeringer og med mål om at smittespredningen skal være under kontroll.

Idrett er viktig for den enkelte, for folkehelsen og for samfunnet. I Norge har derfor trening innen organisert idrett vært tillatt siden 7. mai i faste grupper inntil 20 personer så lenge avstands anbefalingen på minst 1 meter mellom personer kan overholdes. For gjenåpning av normal idrettsaktivitet i Norge er barn og unge gitt førsteprioritet og deretter næringshensyn som gjelder overfor toppidrettsutøvere, både menn og kvinner, som har idrett som sitt primærvirke. Ved idrettsarrangementer som fotballkamper er det så langt åpnet for inntil 200 personer til stede samtidig – på linje med øvrige arrangementer i kultur- og samfunnsliv.

Når det gjelder idrettsaktivitet i de andre nordiske landene, er jeg kjent med at det per i dag spilles fotball med fullkontakt i alle divisjoner og aldersgrupper. Unn-

taket fra avstandskravet er knyttet til selve kampaktiviteten – utenfor banen skal både avstandskravet og de øvrige generelle smittevernrådene følges.

Det er litt større variasjon mellom landene når det gjelder publikum ved arrangementer. I Sverige er det foreløpig et tak på 50 tilskuere, og den svenske regjeringen har på høring et forslag om å øke antallet tilskuere til 500. Island har åpnet for inntil 200 tilskuere, forutsatt at avstandskravet på 1 meter overholdes, og det arbeides med løsninger for å seksjonere publikumsområder med tanke på å slippe inn flere tilskuere. Danmark har ingen øvre grense for antall tilskuere, men stiller krav om inndeling av publikumsområder i seksjoner av maksimalt 500 tilskuere i fastmonterte seter. Danmark stiller også krav til avstand mellom gruppene i forbindelse med adkomst til anlegget og til adskilte toaletter. Finland tillater også flere seksjoner av 500 deltakere der det er mulig å holde seksjonene adskilt.

Jeg har ikke vurdert smittebidraget denne gjenåpningen i de øvrige nordiske landene har gitt.

Regjeringen vil gjennomføre gjenåpningen av trening i breddeidretten for voksne, inkludert breddefotballen, med utgangspunkt i idrettens egen plan for en faseinndelt og kontrollert gjenåpningsprosess når smittesituasjonen i samfunnet tillater det.

SPØRSMÅL NR. 2498**Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 10. september 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

En rekke næringer har nå i realiteten et næringsforbud på grunn av myndighetspålagte tiltak for å begrense smitten av Covid 19. Dette gjelder bl.a. eventbransjen, og også aktører som Norges Varemesse på Lillestrøm. Nedstigningen av disse aktørene får store konsekvenser også for en rekke tilknyttede virksomheter.

Vil næringsministeren komme med mer bransjespesifikke tiltak rettet mot de deler av næringslivet som i realiteten har yrkesforbud, som også kan omfatte aktører som varemessen på Lillestrøm?

Svar:

Jeg er kjent med at eventbyråer, messearrangører og deres underleverandører er i en usikker situasjon som følge av smitteverntiltak og betydningen det har for å avholde diverse arrangementer. Dette er aktører som tilrettelegger viktige møteplasser, både gjennom mindre fagarrangementer og store internasjonale konferanser og messer. Jeg har de siste ukene hatt dialog med både organisasjoner og enkeltaktører i bransjen, og jeg har forståelse for at de er i en krevende situasjon.

Regjeringen har hittil vektlagt å etablere brede ordninger som treffer flest mulig av de bedriftene som er berørt av pandemien. Den generelle kompensasjonsordningen, utvidelser i permitteringsregelverket, lønnsstøtteordningen og utsatt innbetaling av skatter og avgifter har bedret likviditeten for mange aktører. Regjeringen har også bevilget 600 mill. kroner til kommunale næringsfond, som kommunene skal benytte til tiltak de mener er særlig viktige for å motvirke de negative virkningene av pandemien.

Fremover blir det viktig at statlige ordninger innrettes slik at de i størst mulig grad legger til rette for aktivitet og nødvendig omstilling i næringslivet. Samtidig er jeg klar over at aktører i arrangementsbransjen har lang planleggingshorisont, og jeg er informert om at det er de store arrangementene som utgjør det mest lønnsomme segmentet i markedet.

Regjeringen følger nøye med på de bransjene som fremdeles er i en vanskelig økonomisk situasjon. Vi vurderer fortløpende behovet for avhjelpende tiltak overfor de som er spesielt hardt rammet av smitteverntiltak og restriksjoner i forbindelse med pandemien.

SPØRSMÅL NR. 2499**Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 10. september 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Viktige matfestivaler har falt utenfor alle corona-kompensasjonsordninger. Det er uenighet om de defineres som landbruk, kultur eller næring. Det bør når slike situasjoner oppstår etableres en egen kompensasjonsordning. Trøndersk matfestival og bryggerifestival tapte inntekter på ca. 10 mill. kroner. Oi Trøndersk mat vil ikke kunne eksistere videre uten kompensasjon.

Vil statsråden sørge for at det etableres en egen kompensasjonsordning for mat/øl/sidearrangører på vegne av både kultur, landbruk og næringsdep.?

BEGRUNNELSE:

Siden festivalene ikke gjennomføres i år, mister produsentene viktige salgsinntekter. I tillegg påfører avlysning arrangører store økonomiske tap. Regjeringa har stilt opp for næringslivet som rammes av korona-krisen. Det er bra. Dessverre faller arrangører av mat- og drikkefestivaler utenfor disse ordningene, fordi våre kostnader har påløpt fra januar 2020 og fram til nå.

Det bør derfor etableres økonomiske støtteordninger for å kompensere påløpte kostnader og bortfall av inntekter for arrangører av mat- og drikkefestivaler i forbindelse

med COVID-19. Dette er helt nødvendig for at de skal klare å komme gjennom koronakrisen, og gi produsentene viktige salgsarenaer også i 2021.

Svar:

Jeg har forståelse for at arrangører av mat- og drikkefestivaler er i en utfordrende situasjon, som følge av smitteverntiltak og restriksjoner i forbindelse med pandemien. Mat og drikke er en viktig del av det norske reiselivsproduktet, og regjeringen har som visjon at Norge skal være en matnasjon som er internasjonalt kjent for en spennende matkultur, sin store sjømateksport og mat- og drikkeopplevelser med norske råvarer i verdensklasse. De mange mat- og drikkefestivalene som arrangeres rundt om i landet er viktige bidragsyttere til dette, gjennom å være en salgsarena og et utstillingsvindu for vårt mangfold av råvarer og mattradisjoner. Som en del av næringslivet og som leverandør av kulturopplevelser, berøres mat- og

drikkefestivaler av politikken som utformes i ulike departementer.

Regjeringen har stilt til disposisjon midler for å hjelpe situasjonen for små og store næringsaktører. Den generelle kompensasjonsordningen, utvidelser i permitteringsregelverket og utsatt innbetaling av skatter og avgifter har bedret likviditeten for

mange aktører. Regjeringen har også bevilget 600 mill. kroner til kommunale næringsfond, som kommunene skal benytte til tiltak de mener er særlig viktige for å motvirke de negative virkningene av pandemien.

Regjeringen er kjent med at arrangører av mat- og drikkefestivaler, i likhet med andre aktører som lever av å samle mange mennesker, er i en vanskelig situasjon. Vi vurderer fortløpende behovet for tiltak som kan avhjelpe situasjonen for aktører som fremdeles er hardt rammet av smitteverntiltak.

SPØRSMÅL NR. 2500

Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 14. september 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Respekt for menneskerettighetene er fastlagt som prinsipp i Norges avtale med Polen om EØS-midlene i 2014–21. Flere polske kommuner har vedtatt å være såkalte «LHBT-frie soner», f.eks. Kraśnik i Øst-Polen i mai 2019. Kraśnik mottar norske EØS-midler.

Hva vil utenriksministeren foreta seg overfor Kraśnik og andre polske kommuner for å sørge for at EØS-midlene faktisk ivaretar grunnleggende menneskerettigheter til LHBT+-personer?

Svar:

Regjeringen fører en konsekvent og langsiktig politikk globalt for beskyttelse av LHBTI-personer og bekjempelse av diskriminering i lovgivning og praksis. I Granavolden-plattformen har vi slått fast at regjeringens utenriks- og utviklingspolitikk tar utgangspunkt i at alle mennesker har universelle rettigheter og at statene har plikt til å beskytte disse rettighetene.

Vi har notert med bekymring at flere polske kommuner, fylkeskommuner og provinser har erklært seg som

såkalte «LHBTI-ideologi-frie soner». Slike erklæringer er ikke forenlige med det verdigrunnlaget og samarbeidet i Europa bygger på. Det er også grunn til å stille spørsmål ved om dette er diskriminering i strid med den europeiske menneskerettskonvensjonen. LHBTI-personer har krav på den samme beskyttelsen mot brudd på sine individuelle rettigheter og friheter som alle andre europeiske borgere.

Norges avtaler både med EU-kommisjonen og hvert enkelt mottakerland av EØS-midler er forankret i det europeiske konvensjonssystemets verdigrunnlag. Alle aktiviteter vi finansierer, er basert på at de involverte respekterer og aktivt deler og fremmer grunnleggende rettigheter og friheter, inkludert minoriteters rettigheter. Dette følges opp i alle faser av programmene og prosjektene, både i planlegging, gjennomføring og rapportering. Dersom det fremkommer at prosjekter ikke respekterer regler og inngåtte avtaler, kan prosjekter stanses og finansieringen trekkes tilbake. Dette har skjedd tidligere. På grunn av utviklingen i Polen vil givne følge tett alle programmer og prosjekter som finansieres med EØS-midler.

Basert på en juridisk vurdering Utenriksdepartementet har bestilt (fra sekretariatet for EØS-midlene (FMO)),

vil det ikke være i tråd med regelverket for EØS-midlene å gi prosjektfinansiering til de kommunene og fylkeskommunene i Polen som har erklært at de vil være «LHBTI-ideologi-frie soner». Disse kommunene kan ikke anses å være i stand til å oppfylle de gjennomgående målsettingene om aktivt å dele og fremme grunnleggende rettigheter og friheter.

Krasnik og kommuner med tilsvarende erklæringer har i inneværende finansieringsperiode ikke mottatt prosjektstøtte og vil heller ikke motta slik støtte så lenge disse erklæringene står ved lag. Dette vil også gjelde alle institusjoner som er under kommunal kontroll. Andre aktører i de samme kommunene berøres ikke. Dette vil for eksempel gjelde sivilsamfunnsorganisasjoner. Kommuner som ikke har erklært seg som «LHBTI-ideologifrie soner», men

som ligger i fylker/provinser med slike erklæringer, er heller ikke omfattet.

Det er polske myndigheter som i første rekke er ansvarlig for at EØS-midlene gjennomføres i tråd med regelverket. Jeg har derfor tatt et initiativ overfor de andre giverlandene, Island og Liechtenstein. Sammen vil vi om kort tid orientere polske myndigheter for at det ikke skal være noen usikkerhet knyttet til hvordan regelverket for EØS-midlene skal tolkes og praktiseres. Dersom dette ikke følges opp av polske myndigheter, vil vi som givere på selvstendig grunnlag stanse utbetalingen til prosjekter hvor de omtalte kommunene deltar.

Vi gjennomgår også det regionale samarbeidsfondet under EØS-midlene som forvaltes direkte av oss som givere. Vi vil se til at de samme kommunene heller ikke får finansiering fra den påtenkte prosjektporteføljen.

SPØRSMÅL NR. 2501

Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 11. september 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Til tross for at vi har en borgerlig ser vi mange tilfeller av unødvendig og uforståelig politisk formynderi overfor næringsdrivende. Et godt eksempel er Biltema på Forus. Deres varehus får kun lov til å selge byggvarer og verktøy. De får ikke lov til å selge produkter til båt, hjem og friluftsliv etc., som inngår i deres vanlige sortiment. Kommunen ville tillate salg av alle varer, men Fylkesmannen sa nei.

Vil statsråden gripe inn overfor Fylkesmannen, slik at Biltema kan få tilby hele sitt varesortiment?

BEGRUNNELSE:

Biltema har etablert et stort varehus i en tidligere hangar på Forus. En rekke store varehus som Elkjøp og lignende er lokalisert på samme sted. Fylkesmannen vil ikke tillate Biltema å tilby sitt ordinære varesortiment, da tomten er regulert for såkalt «plasskrevende handel», noe Fylkesmannen mener er til hinder for å tillate salg av båtutstyr, sykler, campingutstyr og så videre. Fylkesmannens vedtak bryter både med de næringsdrivendes ønsker og med kommunens ønsker.

Svar:

Spørsmålet gjelder en konkret sak om Biltema på Forus i Stavanger kommune. Fylkesmannen i Vestland har behandlet saken som settefylkesmann, og har i vedtak 7. august 2020 tatt til følge klage fra Fylkesmannen i Rogaland. Det er dermed ikke gitt dispensasjon fra bestemmelser i kommuneplan og reguleringsplan for bruksendring av Biltema Bygg til Biltema varehus. Fylkesmannens vedtak er begrunnet med at endringen er i strid med bestemmelsene i kommuneplanen om handel, og vil kunne bidra til å flytte handelen fra de definerte senterområdene. Villkårene i plan- og bygningsloven for å kunne gi dispensasjon er ikke oppfylt.

Fylkesmannen viser også til tidligere tilsvarende søknad, som ble klagebehandlet av fylkesmannen i 2018. Dette vedtaket ble tatt opp med Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Departementet vurderte i brev 14. mai 2018 om det var grunnlag for omgjøring av vedtaket, men kom til at det ikke forelå feil ved fylkesmannens vedtak som tilsa at det var ugyldig.

Jeg kan på denne bakgrunn ikke se at departementet har grunnlag i forvaltningsloven for å gripe inn i saken. Fylkesmannen har truffet endelig vedtak i saken 7. august 2020, og vedtaket kan ikke anses ugyldig.

SPØRSMÅL NR. 2502**Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen****Besvart 10. september 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Kommunenes høringsinnspill til endring i plan- og bygningsloven mv. (regional plan, dispensasjon m.m.) spriker i synet på om hensynet til det kommunale selvstyret styrkes ved å gi kommunene økt mulighet til å gi dispensasjoner.

Hvilken faglig dokumentasjon tilsier at denne endringen vil styrke til lokale selvstyret, og hvordan har departementet fulgt opp anbefalingene i EVAPLAN knyttet til dispensasjoner og lokalt selvstyre, som bedre veiledning om de materielle vilkårene, samordning av plan- og bygningsloven og sektorlover?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet deler regjeringens intensjon om å styrke hensynet til det kommunale selvstyret. Arbeiderpartiet vil ha mer lokaldemokrati og mindre byråkrati.

Fredrik Holth og Gro Sandkjær Hanssen stiller i Dagens næringsliv (21.06.20) spørsmål ved om regjeringens forslag til endringer i Plan- og bygningsloven vil bidra til mer lokalt selvstyre. Forfatterne skriver:

«Planene det dispenseres fra er jo nettopp blitt til etter omfattende lokaldemokratiske prosesser. Dispensasjoner gis etter en meget begrenset prosess, med liten mulighet for andre enn sakens parter til å medvirke. Dispensasjoner gis ofte av lokalpolitikkerne i strid med faglige anbefalinger fra kommunens administrasjon og andre myndigheter.»

Sandkjær Hanssen var også prosjektleder for evalueringen av Plan- og bygningsloven, verdens største evaluering av en plan- og bygningsloven. Evalueringen peker på faren for at hensikten med plansystemet uthules gjennom enkeltvedtak, og at en rekke hensyn som skal ivaretas gjennom planleggingen, ikke blir lagt tilstrekkelig vekt på i dispensasjonsvurderingen. Evalueringen foreslår ikke lovendringer knyttet til dispensasjoner, men bedre veiledning om de materielle vilkårene og bedre samordning mellom plan- og bygningsloven og sektorloven.

Flere av høringsinnspillene til de foreslåtte lovendringene peker på at planinstituttet, som skal sikre brede lokaldemokratiske prosesser, nå svekkes. KS hevder departementets forslag i svært liten grad vil øke et kommunalt handlingsrom, men i praksis svekke verktøyet som skal sikre gode prosesser for bred innbyggerinvolvering.

Svar:

Forslaget til endring i dispensasjonsbestemmelsen i plan- og bygningsloven, som har vært på høring, er hovedsakelig begrunnet ut fra et ønske om økt kommunalt selvstyre.

Justeringen av kravet til interesseovervekt og begrensningen i muligheten for overprøving, vil kunne gi økt handlingsrom for kommunene og redusere statlig og regional detaljstyring. Samtidig vil forslaget til endring tydeliggjøre at det ikke kan dispenseres hvis hensynene til nasjonale og regionale interesser blir vesentlig tilsidesatt. Jeg mener at forslaget til endringer forenkler dispensasjonsbestemmelsen og samtidig ivaretar balansen mellom kommunalt selvstyre og nasjonale og regionale interesser.

Det har kommet inn i overkant av 250 høringsuttalelser til forslaget om endringer i dispensasjonsbestemmelsen. Departementet gjennomgår nå alle innspillene for å kunne gjøre en samlet vurdering.

I enkelte tilfeller er det behov for å gjøre unntak fra bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Dispensasjon kan betraktes som en praktisk sikkerhetsventil. En arealplan rulleres hvert fjerde år eller sjeldnere, og forutsetningene for planen kan endre seg over tid. For mindre tiltak vil det kunne fremstå som unødvendig ressurskrevende å gjennomføre en planendring, med den mer omfattende saksbehandling som kreves for dette, særlig der avviket fra plan i seg selv ikke er omstridt eller kontroversielt.

En tydeligere og bedre dispensasjonsbestemmelse avløser ikke behovet for at kommunene har helhetlige og gode forankrede planer, både samfunnsdelen og arealdelen av kommuneplanen skal fortsatt rulleres hvert fjerde år. Dispensasjoner skal fortsatt være enkeltvedtak i mindre saker av lokal karakter, som da krever at man har en plan å dispensere fra.

Evalueringen av plan- og bygningsloven (EVAPLAN) hadde som hovedmål å oppnå økt kunnskap om hvorvidt og i hvilken grad plandelen i plan- og bygningsloven fungerer etter intensjonene, og å identifisere forbedringspunkter. EVAPLAN blir fulgt opp gjennom et omfattende arbeid, der alle sider av lovens plansystem blir gjennomgått. Evalueringens funn knyttet til praktiseringen av dispensasjonsbestemmelsene i loven, inngår i arbeidet med å videreutvikle plansystemet. Vi ser også på samordningen mellom de mest sentrale sektorlovene og plan- og bygningsloven, for å få bedre plan- og byggesaksprosesser. I tillegg til dette jobber vi med å revidere og oppdatere veiledningsmateriellet knyttet til plan- og bygningsloven.

SPØRSMÅL NR. 2503**Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 11. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Danmark ga i april i år klarsignal til byggingen av den 18 kilometer lange Fæmern Belt-tunnelen med firefelts motorvei og dobbeltsporet jernbane til erstatning for fergeforbindelsen Rødbyhavn – Puttgarden. Dagens ferge over streket tar 4 timer, og prosjektet vil dermed gi kortere reisevei for landtransport mellom Norge og Tyskland.

Hva betyr dette prosjektet på lang sikt for vei- og togtrafikken på strekningen Oslo-Svinesund, og vil infrastrukturen på norsk side være dimensjonert for eventuell trafikkøkning?

Svar:

Jeg vil vise til at transportvirksomhetene har gjennomført et arbeid i 2018 og 2019 knyttet til nordiske virkemidler for overføring av godstransport fra vei til sjø og bane. En av analysene omhandlet hva Fehrmann Belt ville bety for de ulike transportformene på norsk område. Beregningene viser at det vil være relativt små endringer. Antall tonn gods fraktet på vei øker med 500 000 tonn. De antar en gjennomsnittslast for import/eksport på om lag 19 tonn

per lastebil. Det gir i underkant av 24 000 lastebiler over grensen og en vekst i ÅDT på om lag 65 lastebiler.

Statens vegvesens vurdering er at det er restkapasitet på dagens E6 Oslo-Svinesund igjen til å ta økningen i lastebiler som Fehrmann belt trolig vil medføre.

For personbiltrafikken er det dessverre ikke gjennomført tilsvarende analyser. Ulike dokumentasjonsrapporter viser en årsdøgntrafikk på Fehrmann belt på om lag 10 000 kjøretøyer. Samfunnsøkonomiske analyser viser at om lag 35 pst. av trafikken er transitt trafikk, dvs. trolig fra Sverige, Norge og Finland hvor hovedvekten er reiser fra Sverige. Grovt regnet kan det være om lag 200-300 kjøretøy fra Norge som benytter Fehrmann Belt per døgn. Det anslås videre at om lag 100-150 personbiler vil benytte E6 Oslo Svinesund.

Statens vegvesens foreløpige vurdering er at dagens kapasitet for korridoren E6 Oslo- Svinesund vil ha kapasitet til å kunne ivareta økningen i personbiler.

Jernbanedirektoratet vurderer at det er lite restkapasitet i jernbanesystemet, men utbygging langs Østfoldbanen pågår, og det foreligger planer for framtidig kapasitetsøkning. Muligheten for å kunne ta betydelig økt trafikk på tog er avhengig av fortsatt satsing på jernbanen i denne korridoren.

SPØRSMÅL NR. 2504**Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 11. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Den privatfinansierte Meridian-motorveien fra Belarus til Kazakhstan skal gjøre det mulig å bruke 11 dager med lastebil fra Kina til Europa. Dette vil gi en betydelig reisetidsbesparelse sammenlignet med dagens situasjon og kunne gjøre veitransport konkurransedyktig mellom Europa og Kina.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at den norske infrastrukturen har tilstrekkelig kapasitet for å kunne ta imot trafikkveksten som følge av dette og andre BRI-prosjekter?

Svar:

Jeg vil vise til at Statens vegvesen deltar i flere prosjekter som ser på det nordiske samarbeidet om beregninger av grunnlagsdata og transportmodeller. Dette er kunnskap som bl.a. vil bli benyttet til å oppdatere gjeldende transportmodeller. Nasjonal transportmodell er etablert med basis i Nasjonale reisevaneundersøkelser, data fra SSB, og det kodete transporttilbudet for de ulike transportformene. En transportmodell kan benyttes til å etablere prognoser for ulike år med ulik input, vurdere effekten av infra-

strukturtiltak, endring i transporttilbud og økonomiske virkemidler.

Nasjonal godstransportmodell er en nasjonal modell for all godstransport innen og til og fra Norge. Modellsystemet består av et sett basismatriser, kostnadsfunksjoner og en detaljert logistikkmodell for valg av transportløsning.

Transportmodellene er viktig input til samfunnsøkonomiske beregninger. Gjennom disse modellene skal man ta høyde for utvikling i transportbehov for dagens og

nyskapt trafikk over grensene, også fra Asia og Kina. Det vil være et viktig grunnlag for prioritering av de rette prosjekt for å tilpasse vegnettet til framtidig transportbehov.

Statens vegvesens vurdering er at effekten av kortere reisetid først og fremst vil være knyttet til norsk eksport av fisk (laks og sild). Eksportmengdene fra Kina til Europa vil trolig velge ruter fra Hviterussland til kontinentet fremfor ruter gjennom de Baltiske landene til Skandinavia - i den grad disse gigantvolumene vil bli flyttet fra sjø til land i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 2505

Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 10. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor kan en som har fått et livsvarig vedtak på fri tannbehandling få den hjelpen hun trenger til å få dekket rettmessige kostnader med reparasjon av tennene når alle offentlige instanser hevder å ha slettet gamle arkiv?

BEGRUNNELSE:

En person fikk midt på 1990 tallet et vedtak av daværende Trygdekontor på fri tannbehandling på livstid på grunn av en medfødt emaljefeil, med en egenandel som ble betalt ved første behandling. Det ble satt krone på, og de har vart til nå. Nå må personen igjennom en ny behandling, og det viser seg at hverken Helfo, NAV eller tannlege har tatt vare på vedtaket, som ble gjort før datasystemer ble innført.

Personen blir nå en kasteball mellom ulike instanser. Dette har pågått i 2 år. Dette kan vel også gjelde flere som har gamle vedtak.

Svar:

La meg først innlede med at jeg som statsråd ikke kan ta stilling til enkeltsaker, det er forvaltningens oppgave. For å få klarhet i hvilke rettigheter en voksen med emaljefeil har rett til i dag, har jeg henvendt meg til Helsedirektoratet som er fagmyndighet på området.

Helsedirektoratet oppgir at regelverket på området er endret siden 1990-tallet, og at i den enkeltsaken det vises til, er det sannsynlig at vedtak ble fattet under folketrygdloven § 5-22, bidragsordningen, der det var krav om

forhåndsgodkjenning. Regelverket ga ikke anledning til å innvilge fri behandling.

I 2008 ble en rekke områder i bidragsordningen som gjaldt tannhelse, flyttet ut av folketrygdloven § 5-22 og lagt inn i folketrygdloven § 5-6, stønad til tannbehandling. For pasientene og tannlegene innebar denne endringen at det ble slutt på å søke om forhåndsgodkjenning til trygdekontorene for å få stønad til tannbehandling for en rekke årsaker. Selve beslutningsprosess og vedtak ble i større grad standardisert, fordi stønad etter folketrygdloven § 5-6 skjer etter standardiserte satser som utbetales etter bestemte vilkår. Med andre ord er det i dag mindre rom for skjønsmessige vurderinger og individuell fastsetting av stønadsgrad, sammenlignet med situasjonen før 2008.

Pasienter med emaljefeil har i dag rett til trygderefusjon om vilkårene i regelverket oppfylles. Forskrift av 16. desember 2014 nr. 1702 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege og tannpleier for sykdom, § 1 nr. 7, gir rett til stønadsberettiget undersøkelse og behandling ved tannutviklingsforstyrrelser. Mineraliseringsforstyrrelser i emaljen kan skyldes genetiske, lokale, systemiske eller ukjente årsaker, og det kan være vanskelig å stille sikker diagnose. Diagnose stilles basert på sykehistorie (anamnese), kliniske funn og eventuelt røntgenologisk undersøkelse.

Pasienter med mineraliseringsforstyrrelser i tennene kan ofte ha et stort behandlingsbehov, der det som regel må bl.a. settes kroner på tennene (protetisk behandling). I forskriftens § 1 tredje ledd er den enkelte tannlege eller tannpleier ansvarlig for å vurdere hvorvidt en pasient har krav på stønad i medhold av folketrygdloven § 5-6 eller

§ 5-6a. Tannlegen/tannpleieren skal videre vurdere om behandlingen er innenfor rammene av nødvendig og forsvarlig tannbehandling. Tannlegen/tannpleieren må kunne dokumentere sine vurderinger, og pasientjournalen skal inneholde alle opplysninger som er relevante og nødvendige, jf. helsepersonelloven med tilhørende forskrifter.

Det vil således i første rekke være tannlegen/tannpleieren som avgjør hvilke undersøkelser og behandlinger som er nødvendige. Dersom behandlende tannlege

i dette tilfelle mener at det med sannsynlighetsovervekt vil være slik at pasientens behandlingsbehov har direkte sammenheng med en mineraliseringsforstyrrelse i tenner, og dokumenterer i tannhelsejournalen sin vurdering basert på de funn som er gjort, så vil nødvendig behandling kunne få stønad fra folketrygden.

Når det gjelder trygdeetatens historiske avgjørelser og oppbevaring av deres arkiver, hører det ikke inn under mitt ansvarsområde. Spørsmål om dette henvises til arbeids- og sosialministeren.

SPØRSMÅL NR. 2506

Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 11. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Mener statsråden at det kan gjøres utfyllinger i det nasjonale laksevassdraget Stjørdalsvassdraget i forbindelse med ny E6 utbygging, samtidig som den pålagte miljøregistreringen foregår, og kan statsråden fortelle hvordan dette eventuelt ikke er i strid med EUs vanndirektiv og vannforskriften?

BEGRUNNELSE:

Stjørdal kommune har konkludert med at miljøkartlegging kan utsettes til etter politisk behandling og vedtak av reguleringsplan E6-Hellstranda. Dette har prinsipiell stor betydning siden det danner presedens for at politikere står fritt til å unnlate å ha resultatet av miljøkartlegginger som en del av saksgrunnlaget i saker som også krever behandling hos fylkesmann. Det betyr at vurdering av miljøkonsekvenser og valg av eventuelle alternative utbyggingsløsninger tas ut av den politiske prosessen og i sin helhet overlates til saksbehandlers skjønn hos fylkesmann. Det er jevnlig tilfeller der saksbehandling hos fylkesmann viser seg å være mangelfull, og det er en kraftig svekkelse av vannforskriften dersom dette aksepteres som praksis. Det er også tvilsomt at denne praksisen vil ivareta forpliktelsene vi har ovenfor EU og vil medføre et brudd på EUs vanndirektiv og EØS avtalen.

Vannforskriften skal være utsjekket før byggestart. Byggestart før miljøkartlegging er utført er derfor et klart brudd på vannforskriften. Dersom statsråd er enig i at byggestart parallelt med miljøkartlegging er mulig, er det viktig at statsråd kommer med en forklaring på hvordan

vannforskriften og EUs vanndirektiv kan tolkes på en slik måte som åpner for en slik praksis.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2237 fra stortingsrepresentant Haltbrekken vedr. prosjektet E6 Ranheim - Åsen. I svaret forutsetter jeg at Nye Veier AS (NVAS) som utbyggingsansvarlig forholder seg til vedtatt reguleringsplan med planbestemmelser for utbyggingen og at hensynet til laks og sjørørret i Stjørdalsvassdraget blir vel ivaretatt.

Arbeidet med forundersøkelser og kartlegging i vassdraget samt utarbeidelse av "Plan for utfyllingsområder på Hellstranda" vil ferdigstilles før NVAS starter nødvendig utfylling i sjø på Hellstranda i henhold til vedtatt reguleringsplan i 2021. Det er søkt Stjørdal kommune om dispensasjon fra planbestemmelsenes rekkefølgekrav for forsert oppstart av en liten og reversibel utfylling nær påhugget til ny Helltunnel. Søknaden ble lagt ut på høring, og Fylkesmannen i Trøndelag har den 08.09.2020 inngitt merknader til denne. Jeg skal ikke gjengi hele merknaden her, men Fylkesmannen konkluderer bl.a. med at dispensasjon kan være mulig. Det understrekes imidlertid at det er kommunens ansvar dersom dispensasjon skal innvilges, å sikre at vilkårene for dispensasjon er oppfylt.

Jeg er kjent med at NVAS allerede har gjennomført en del kartlegginger av miljøkvalitetsselementer i Stjørdalselvassdraget i henhold til vedtatt reguleringsplan. Videre kartlegging gjennomføres i henhold til reguleringsplanens krav og koordineres med fremdriften av anleggsarbeidene.

Nye Veier AS opplyser videre at det er engasjert nasjonalt anerkjente forskningsmiljøer til å kartlegge følgende:

- 1) Områdebruk
 - a. Elektronisk merking av sjøørret og laks
 - b. Kontinuerlig måling av vannkvalitet (temperatur og saltinnhold)
- 2) Habitatstudie og bunnforhold
- 3) Inventering av fiskefauna ved hjelp av el-fiske fra båt
- 4) Kartlegging av eksisterende kunnskapsgrunnlag og vurdering av mulige avbøtende tiltak

Punkt 1 til 3 planlegges også gjennomført som del av etterundersøkelser.

Når det gjelder vannforskriftens §12, viser jeg til vurderingene som er gjort av Fylkesmannen i Trøndelag i

vedtak av 31.08.2020 angående klage over planvedtak fra Norsk Ornitologisk Forening Trøndelag med flere. Av vedtaket fremgår det at utfyllingen i sjø, som er det aktuelle tiltaket som skal gjennomføres og som må vurderes etter vannforskriften § 12, krever forurensningstillatelse fra Fylkesmannen. Fylkesmannen er myndighet etter forurensningsloven ved utfylling i sjø og vassdrag. Fylkesmannen påpeker at det er på det rene at forurensningstillatelse ikke vil kunne gis uten at vilkårene i vannforskriften § 12 er vurdert og funnet oppfylt. I forurensningstillatelsen vil også forholdet til lakse- og innlandsfiskekloven med anadrom fisk bli vurdert, også opp mot vannforskriften § 12. Den påkrevde vurderingen etter vannforskriften § 12 vil da være ivaretatt ved denne saksbehandling.

SPØRSMÅL NR. 2507

Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 11. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden prioritere egen politibåt i Listerregionen, hvis ikke, hva vil statsråden gjøre for å øke politiets nærver og sikkerheten til sjøs?

BEGRUNNELSE:

Sikkerhet på sjøen er viktig og de siste årene har det kommet flere krav og reguleringer til ferdsel på sjøen. F.eks. så er det krav om båtførerbevis for personer født etter 1980 og krav om bruk av redningsvest. Strengere lover og regler hjelper likevel lite hvis politiet ikke kan håndheve dem fordi de mangler egne fartøy / politibåter for å sikre trygghet på sjøen.

Undertegnede bevitnet selv at en båtfører i min hjemkommune Flekkefjord en ettermiddag i august nektet å etterleve politiets instruksjoner og regelrett «stakk av» mens politiet sto igjen på brygga og skuet etter mannen.

Den 16. august skjedde det en ulykke utenfor Farsund. Både politi, ambulanse, Sea-king helikopter og redningsskøyte var involvert. Det gikk heldigvis ingen liv tapt men ifølge avisen lister24 så hadde politiet blitt varslet flere timer i forveien (!) men politiet hadde ifølge avisen ikke kapasitet til å følge opp tipsene.

Dette er dessverre en sørgelig realitet i listerregionen som mangler egen politibåt. Selv om regionen har en stor kyststripe og er en yndet feriedestinasjon for både nordmenn og utlendinger. Regionen skal i teorien dekkes av

andre politibåter i Agder ved behov men i realiteten skjer det ikke ofte, noe også denne siste hendelsen viser.

Politiet har de siste årene fått økte ressurser og vi bør forvente at politiets tilstedeværelse til sjøs også i Listerregionen øker.

Svar:

Politiets sjøtjeneste er en viktig del av kystberedskapen i Norge. Tjenesten i politidistriktene er dimensjonert forskjellig avhengig av geografi, kystlinje og andre lokale forhold. Politidirektoratet opplyser at Agder politidistrikt er et av distriktene med størst tilstedeværelse på sjøen i sommerhalvåret, med båter stasjonert i Kristiansand, Arendal og Mandal denne sommeren.

Det er politimesterens ansvar å sørge for en hensiktsmessig disponering av tildelte ressurser i eget distrikt. Anskaffelser av nødvendig utstyr som kjøretøy og båter er en del av dette ansvaret. Jeg har tillit til at politimesteren i Agder tar dette ansvaret og gjør nødvendige prioriteringer i eget distrikt.

Kystberedskapen i Norge består av mange aktører, både offentlige og private, som sammen gjør en viktig innsats. Politiets samarbeidsavtale med Redningsselskapet ble fornyet tidligere i år. Politiet har med denne avtalen tilgang til å bruke 50

redningsskøyter til sine oppdrag. Dette gir politiet et større handlingsrom på sjøen og en raskere responstid til steder langs kysten som krever transport med båt.

SPØRSMÅL NR. 2508

Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 11. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I forbindelse med rulleringen av Nasjonal transportplan vil det være viktig å identifisere flaskehals og viktige transportkorridorer i riksveinettet vårt.

Derfor er det ønskelig å få et oppdatert ÅDT-kart med tall for 2019, og liknende kart over viktige næringsveier med stor grad av varetransport?

BEGRUNNELSE:

Viser til Dokument nr. 15:1235 (2019-2020) hvor samferdselsministeren oversendte ÅDT-kart og kart med plott som viste tunge biler modellert i Nasjonal godstransportmodell med lastebiler pr. døgn for 2018. Det ble i svaret opplyst om at tallene og kartene for 2019 ville være klare i april 2020.

Svar:

Jeg vil vise til to vedlagte kart som viser gjennomsnittlig årsdøgntrafikk (ÅDT) for 2019, for lette og tunge biler på riksvegnettet i Norge. Årsdøgntrafikken er visualisert med ulike farge innenfor ulike nivå av trafikk. De ulike ÅDT-klasseene er angitt med ulike farger og er beskrevet nederst på kartet. Årsdøgntrafikken er basert på de ulike trafikktepunktene i 2019. Aust-Agder, Østfold, Oslo og Vest-Agder har noe 2018-data.

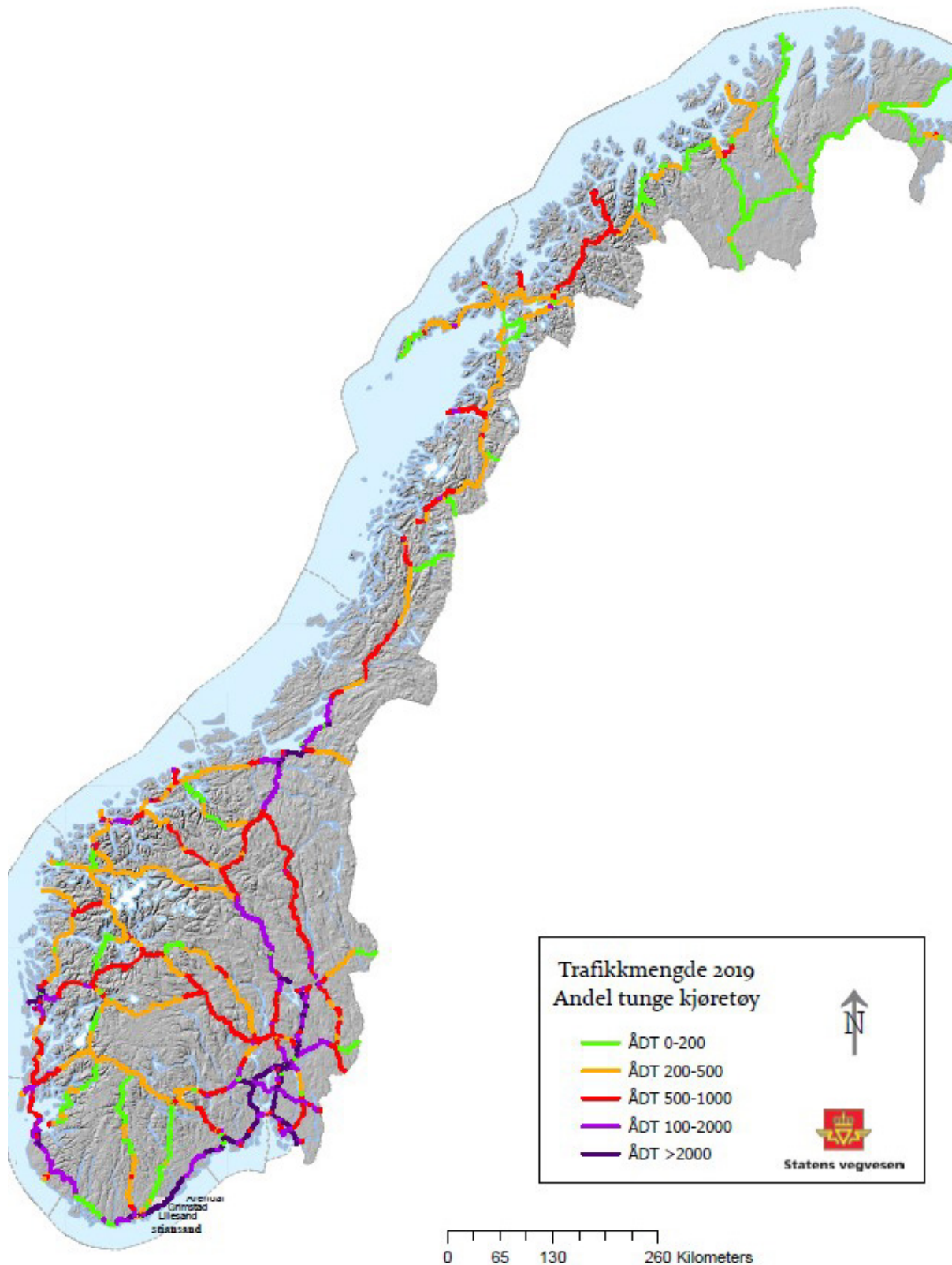
Strekninger med mye godstrafikk indikerer at det er viktige næringsveger.

Riksvegnettet er på ca. 10 000 km. Om lag halvparten av riksvegnettet inngår i det transeuropeiske transportnettet (TEN-T), som utgjør de viktigste vegene for næringslivets transporter.

Vedlegg 1 viser årsdøgnstrafikken for lette biler

Vedlegg 2 viser årsdøgnetrafikken for tunge biler >3500 tonn

SPØRSMÅL NR. 2509**Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken****Besvart 10. september 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Har regjeringen vurdert å iverksette tiltak for å hindre reinstitusjonalisering av mennesker med utviklingshemming og sikre en utvikling i samsvar med nasjonale føringer, internasjonale forpliktelser og vår gjeldende nasjonale boligpolitikk?

BEGRUNNELSE:

Få med utviklingshemming får velge eller medvirke i beslutningene om hvor, hvordan og med hvem de skal bo. Bofellesskapene er ofte store og institusjonspregede, stikk i strid med nasjonale politiske målsetninger. Utviklingen har vært kjent minst siden 2002 da forskerne Jan Tøssebro og Hege Lundebø dokumenterte situasjonen i rapporten «Statlig reform og kommunal hverdag: Utviklingshemmedes levekår 10 år etter reformen».

Situasjonen er blitt forverret med tiden. I tillegg til forholdene som allerede ble påpekt i 2002, har en de senere årene i økende grad opplevd tvangsflytting og forsøk på tvangsflytting. Kommuner sier opp leiekontraktene med ønske om å flytte leietakere med utviklingshemming til større bofellesskap.

Utviklingen har gått til det verre til tross for at myndighetens forpliktelser til å sikre en inkluderende og ikke-diskriminerende boligpolitikk er blitt styrket både gjennom diskrimineringslovgivningen og som følge av at Norge har forpliktet seg til å følge FNs funksjonshemmedekonvensjon (CRPD).

Stortinget har etterlyst tiltak for å snu utviklingen gjentatte ganger. Ulike regjeringer har iverksatt tiltak, men etter 18 år, kan vi konkludere med at tiltakene har vært utilstrekkelige for å snu utviklingen.

Svar:

Mennesker med utviklingshemming skal på lik linje med andre kunne velge hvor og hvordan de bor. NOU (2017:16) På lik linje fant at utviklingshemmede reelt sett har lite valgmuligheter når det gjelder bosted, hvem de vil bo med og boform. Eierandelen er rundt 10 pst. sammenliknet med rundt 77 pst. i befolkningen ellers. Det er også en utfordring at det er få oppdaterte kartlegginger om hvordan utviklingshemmede bor i dag.

Dette vil regjeringen gjøre noe med. I Granavolden-plattformen har regjeringen sagt at vi vil "utvikle en modell som sikrer at det finnes et boligtilbud for personer med nedsatt funksjonsevne og pålegge kommunene å til-

rettelegge overgang fra barndomshjem og til egen bolig".

Regjeringen fornyer nå den boligsosiale politikken. I dette arbeidet har jeg vært opptatt av å høre stemmene som ikke når fram i boligdebatten. Engasjementet for boligpolitikken er stort. Det viser de rundt 400 innspillene vi har fått i dette arbeidet – fra kommuner, organisasjoner, statlige instanser, utbyggere, og ikke minst fra dem det gjelder. I september skal jeg ha et eget møte med interesse- og brukerorganisasjoner om utviklingshemmedes bosituasjon.

Forskningen de siste årene viser at langt flere utviklingshemmede kan eie egen bolig. Utviklingshemmede har ofte en stabil, men lav inntekt, og gjerne trygd som inntektskilde. De regnes derfor som sikre betalere av boliglån. Samtidig har personer med utviklingshemming liten eller ingen egenkapital når de skal kjøpe bolig. Majoriteten av utviklingshemmede er derfor i målgruppen for startlån. Jeg vil legge til rette for å teste ut flere nye eiermodeller gjennom startlån og tilskudd.

For å kunne hjelpe flere utviklingshemmede fra leie til eie, er det avgjørende med mer kunnskap om hvordan statens og kommunenes virkemidler treffer denne gruppen. Husbanken skal i 2020 utarbeide en oversikt over hvor mange unge uføre som får eid bolig ved bruk av Husbankens virkemidler, tilskudd til etablering og boligrådgivning.

Jeg har også bedt Husbanken om å sette ut en ny kartlegging for å undersøke hvordan utviklingen i utviklingshemmedes bosituasjon har vært de siste ti årene. Oppdraget innebærer å utvikle et system for fortløpende kartlegging og årlig rapportering for bosituasjonen for utviklingshemmede. Et godt rapporteringssystem på hvordan utviklingshemmede bor, vil kunne si noe om effekten av tiltak og virkemiddelbruk. Dette vil gi oss verdifull informasjon om hvordan vi skal innrette politikken videre.

SPØRSMÅL NR. 2510**Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 14. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Flere Nav-brukere nektes dekning av sakskostnader under henvisning til «kontrollunntaket» i forvaltningsloven § 36. Statsråden har tidligere uttalt at denne endringen har skjedd uten instruks, og uten lov-, forskrifts- eller rundskrivendringer som kan forklare innstrammingen.

Mener statsråden at det har skjedd en innstramming av praksis, og hva vil statsråden i så fall gjøre med denne innstrammingen?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spørsmål fra SVs stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen i Dokument nr. 15:1178 (2019-2020) om praksisendringen i Nav når det gjelder «kontrollunntaket» i fvlt. § 36. Praksisendringen innebærer at flere ikke får tilkjent dekning for kostnader når et vedtak blir endret til gunst for brukeren.

Viser også til sak på AAP-aksjonens hjemmeside og artikkel her datert 30.08.2020 om Navs bruk av «Kontrollunntaket». I saken fremholdes det at det særlig siden 2019 har vært en endring av praksis i «kontrollunntaket» i forvaltningsloven § 36. Innstrammingen rammer brukere som vinner frem med klagesaker mot Nav, men som har pådratt seg saksomkostninger som følge av klageprosessen, og som kreves refundert av Nav.

Svar:

Representanten stiller spørsmål vedrørende Arbeids- og velferdsetatens praktisering av dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36. Jeg fikk, som representanten viser til i sin begrunnelse, tilsvarende spørsmål fra representanten Sakariassen (nr. 1178/2020) i mars. Jeg tillater meg å vise til svaret jeg ga den gang hva gjelder etatens arbeid med dette saksområdet.

Som jeg redegjorde for i svaret nevnt over, har etaten ikke endret sine retningslinjer på dette området. Etaten praktiserer dette i tråd med Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv, som for øvrig heller ikke er endret særlig de senere år.

Jeg har på ny vært i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet for å undersøke om etaten har gjort noen endringer siden mitt svar til Stortinget i mars. Jeg har fått bekreftet at det ikke er gjort noen endringer i rundskriv eller andre retningslinjer som begrunner en praksisendring.

Som jeg viste til i mitt tidligere svar, ble behandlingen av denne sakstypen sentralisert til to avdelinger i 2019, noe som kan ha ført til flere avslag. Begrunnelsen for sentraliseringen var utelukkende å sikre en likere behandling av sakstypen.

Representanten viser til at jeg tidligere har uttalt at endringen har skjedd uten instruks, og uten lov- eller forskriftsendringer. Jeg presiserer altså at det faktisk ikke er gjort noen endringer i regelverket som begrunner en endret praksis, noe jeg redegjorde for i mitt svar til representanten Sakariassen i mars.

SPØRSMÅL NR. 2511**Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 11. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for at foreldre ikke kan benytte omsorgsdager når barn er pålagt karantene, og hvilke andre muligheter har foreldre til å få dekket inntektstapet som følge av at de må være hjemme med barnet?

BEGRUNNELSE:

På NAVs nettsider opplyses det følgende om bruk av omsorgsdager når barnet er i karantene:

«Hvis barnet er i karantene uten å være syk kan du

ikke bruke omsorgsdager. Dersom barnet er i karantene uten å være syk, men barnehagen/skolen er stengt på grunn av koronaviruset, kan du bruke omsorgsdager.»

Når barn er nærkontakter og i karantene skal de ifølge FHI ikke gå på skole eller barnehage. Det har den siste tiden vært flere eksempler på lokale utbrudd der barn må i karantene.

Svar:

Barn som er i pålagt karantene anses som syke, og foreldrene kan benytte omsorgspengedager på vanlig måte. Dette er ikke spesifisert i midlertidig forskrift om unntak fra folketrygd-loven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien kapittel 4, men følger av en utvidende tolkning av forskriftens regler om rett til sykepenger ved karantene.

Det er gitt rett til sykepenger til arbeidstakere som er i karantene, med den begrunnelse at det er mistanke om sykdom i denne situasjonen. Jeg mener denne bestemmelsen skal tolkes slik at man legger dette prinsippet til grunn og vurderer barn i karantene på samme måte som voksne i karantene. Foreldre har rett til omsorgspenger både når barnet er hjemme fordi barnehage/ skole er stengt, og når barnet er pålagt karantene fordi det har vært på reise eller i nærkontakt med en (antatt) smittet person. Ved den siste årsaken til pålagt karantene er det mistanke om sykdom, og dette utløser rett til omsorgspenger på vanlig måte. Dersom foreldrene selv velger å holde barnet hjemme (selvpålagt karantene), gis ikke rett til omsorgspenger.

Jeg ser at informasjonen på Nav.no om dette er misvisende. Jeg har derfor bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet korrigere omtalen på NAV.no så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 2512

Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 11. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kor tid reknar samferdselsministeren med at ein proposisjon om dette prosjektet kan leggjast fram for handsaming i Stortinget?

GRUNNGJEVING:

Eg er kjent med at det før sommaren vart gjort positive vedtak i Ullensvang kommune og Vestland fylkesting i sak om «E134 Røldal-Seljestad - Delvis bompengefinansiering.

Eg er saman med svært mange andre i Vestland, i Rogaland samt Vestfold og Telemark utålmodig på å koma i gang med dette viktige prosjektet med tunnel bak Røldal. Prosjektet betyr mykje for vinterregulariteten, driftskostnaden for dei mange tungtransportørane som nyttar

E134, og ikkje minst gjev det store positive miljøkonsekvensar i form at store utsleppsreduksjonar pga. færre høgdemeter som må køyrast opp og ned til Røldal.

Svar:

Representanten Haukeland Liadal spør om vegprosjektet E134 Røldal-Seljestad, som er eit vegprosjekt i planfasen i regi av Statens vegvesen i Vestland fylke. Prosjektet inngår i planane for ny vintersikker veg på ein strekning av E134 over Haukelifjell, og er prioritert i siste del av Nasjonal transportplan 2018-2029 jf. Meld. St. 33 (2016-2017) på vilkår av tilslutning til delvis bompengefinansiert utbygging. Ved handsaminga av meldinga la eit fleirtal i transport- og kommunikasjonskomiteen til grunn at bompeng-

gebidraget kunne nyttast først, slik at byggestart kunne framskundast til første del av planperioden.

Det er gjort lokale vedtak om delvis bompengefinansiering i kommunestyret i Ullensvang kommune og i fylkestinget i Vestland fylkeskommune i år. Det skal etter planen gjennomførast ekstern kvalitetssikring (KS2) for prosjektet. Statens vegvesen har, etter at dei lokale

vedtaka blei fatta, utarbeidd nytt anslag for prosjektet og vil oversende grunnlagsdokumenta for KS2 til Samferdselsdepartementet når desse er klare. Tidspunkt for når ein bompengeproposisjon kan bli klar vil avhenge av KS2-prosessen. Det er derfor for tidleg å seie når ein proposisjon kan leggest fram for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2513

Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 17. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Foreldre kan velge mellom en rekke fettreduerte melkevarianter, som for eksempel sjokoladelettmelk og jordbærlettmelk, i skolemelkordningen der Tine har monopol på den enkelte skole. Samtidig nekter skolemelkordningen foreldre å velge norsk helmelk til barna under dekke av helsemyndighetenes anbefalinger om magre meieriprodukter.

Bør ikke foreldrene få bestemme selv om barna deres skal få drikke helmelk på skolen istedenfor Tines foretrukne alternativer som fettreduert sjokolade- og jordbærmelk?

BEGRUNNELSE:

Det hadde selvsagt vært helt greit dersom det var manglende etterspørsel etter helmelk i skolemelkordningen sammenlignet med f.eks. havremelken eller grønnsaksmoothien som førte til at Tine ikke vil tilby helmelk. Foreldre som sender spørsmål til skolemelkordningen om hvorfor barna ikke kan få helmelk får imidlertid følgende standard svar:

«Takk for din henvendelse. Anbefalingen fra helsemyndighetene om å inkludere magre meieriprodukter som en del av kostholdet er basert på omfattende forskning som viser at melk spiller en viktig rolle for god helse, og dette stiller TINE seg bak. Derfor har TINE valgt å ikke tilby helmelk i abonnementsordningen.»

Forskningen er heller ikke entydig, og forskning.no publiserte en artikkel 5. januar 2020 med resultater basert på observasjonsstudier som viste at barn som drakk helmelk i gjennomsnitt var slankere enn barn som drakk lett- eller skummetmelk.

Uavhengig av forskningsresultater mener jeg at foreldrene må få bestemme selv istedenfor at et selskap i monopol situasjon skal ta valgene for dem.

Svar:

Aller først vil jeg presisere at det ikke er slik at TINE har monopol på skolemelkordningen. Fra Landbruks- og matdepartementet får jeg opplyst at det i dag gis et distribusjonstilskudd og et prisnedskrivningstilskudd til skolemelk som administreres av henholdsvis Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådet. Ordningene som bidrar med tilskudd til skolemelk er nøytrale overfor ulike aktører. Tine, som en stor kommersiell aktør, har imidlertid et stort apparat, herunder egen distribusjon, som har gjort dem i stand til å levere melk og andre produkter knyttet til skolemåltider over hele landet. I deres tilbud ligger også distribusjon av grønnsaker, yoghurt og jus, produkter som ikke er en del av de produktene som får tilskudd innen skolemelkordningen.

Når det gjelder typer melk, så er det riktig at Helse- og omsorgsdepartementet i sine kostråd anbefaler å inkludere magre melk- og meieriprodukter som en del av det daglige kostholdet. I følge Nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i skolen bør elevene tilbys ordninger som sikrer tilgang til skummet melk eller lettmelk til måltidene. Videre er det utdypet i retningslinjen:

”Dersom skole/SFO ønsker å tilby smaksatt melk bør denne være uten tilsatt sukker og tilbudet av de vanlige hvite melketyperne bør samtidig opprettholdes. Dersom skole/SFO ønsker å tilby meieriprodukter utover melk, bør Nøkkelhullet benyttes til å veilede til gode valg.”

TINE stiller seg bak denne anbefalingen og har derfor valgt å ikke tilby helmelk i abonnementsordningen. Den smaksatte melken i abonnementsordningen er uten tilsatt sukker. I Helsedirektoratet sitt kostråd om meieriprodukter anbefales de magre variantene av melk- og meieriprodukt for å unngå for mye inntak av mettet fett som det anbefales å redusere inntaket av. Det er også et mål i intensjonsavtalen som jeg har inngått med matvarebransjen, der TINE er en av aktørene.

Barn har behov for fett i kostholdet, men bør i større grad få i seg fett fra mat som inneholder umettet fett fra for eksempel fet fisk, nøtter og plantebaserte oljer. Helsedirektoratets anbefaling om meieriprodukter er laget på bakgrunn av systematiske kunnskapsoppsummeringer. Det publiseres stadig forskning på fagfeltet fett, og med jevne mellomrom utfordres Helsedirektoratet på om råd

om fett er i tråd med oppdatert kunnskap. Derfor ba Helsedirektoratet Nasjonalt råd for ernæring oppsummere tilgjengelig kunnskap om mettet fett. Rådets rapport ble utgitt i mai 2017 og konkluderte med at kostrådet om fett er styrket. Det er stor enighet internasjonalt om at mettet fett bør byttes ut med umettet fett. Aterosklerose begynner å utvikle seg allerede i barndommen. Derfor er det viktig å etablere gode kostvaner tidlig, i tråd med kostrådet om blant annet fett.

Helsedirektoratet vil fortsette å følge med på forskningen på dette fagfeltet både nasjonalt og internasjonalt. Akkurat nå pågår arbeidet med nye nordiske ernæringsanbefalinger (NNR) som skal publiseres i 2022. NNR gir det vitenskapelige grunnlaget for utarbeidelsen av kostrådene i Norge. Kostrådene vil bli oppdatert etter at NNR 2022 foreligger.

SPØRSMÅL NR. 2514

Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 14. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan og i hvilket omfang jobber politiet i dag forebyggende og gjennom oppsøkende virksomhet for å forebygge hatkriminalitet og terrorhandlinger som er inspirert av eller utført av personer med bånd til høyreekstreme miljøer som Stopp islamiseringen av Norge (SIAN), og har regjeringen sikret politiet tilstrekkelige ressurser til å ivareta dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

Forebygging av terrorisme og radikalisering er noe av det aller viktigste politiet skal gjøre for å ivareta vår alles trygghet. Flere domfellelser de siste årene viser at SIAN og andre høyreekstreme grupper er direkte nevnt som inspirasjon og forbilde for domfelte som har utøvd hatmotivert kriminalitet. Lovbruddene har bl.a. handlet om alvorlige trusler og angrep mot meningsmotstandere, herunder personen som er dømt for å ha truet daværende AUF-leider Mani Husseini slik at han ikke lenger kunne delta i det offentlige ordskiftet under valgkampen.

En 2018-rapport fra Senter for ekstremismeforskning om høyreekstremisme i Norge viser at organiseringen og sammenhengene mellom det som kan betegnes som lovlige høyreekstreme aktiviteter og ulovlige volds- og hatkriminalitet har endret seg. Samtidig trekkes

det lærdommer av tidligere tiders vellykkede arbeid for å knuse nynazistiske miljøer med bl.a. exit-programmer og forskjellige forebyggende tiltak. Det slås fast at bekymringsamtaler med radikaliserede tidligere har vært et hovedverktøy for å forebygge radikalisering og hatkriminalitet. Spørsmålsstiller ønsker å få vite hvordan og i hvilket omfang politiet i dag benytter seg av slike metoder i dag, tilpasset en ny virkelighet der vi ser at hovedaktiviteten for høyreekstreme miljøer foregår på internett, og der det er en klar sammenheng mellom hatefulle meningsyttringer og kriminelle hat- og voldshandlinger.

Det hører også med til bakgrunnen til dette spørsmålet at flere forskere og lokalpolitikere den siste tiden har ropt varsko om at nærpoltireformen og andre pågående endringer i politiorganiseringen svekker forebyggende arbeid av alle typer, og at tillitsbygging erstattes av kontroll og overvåking. Med dette som bakgrunn ønsker spørsmålsstiller å få rede på hvordan politiet arbeider med å avradikaliserer og forebygge vold fra høyreekstreme personer og miljøer, og videre hvorvidt regjeringen i dag sikrer politiet nødvendige ressurser til slike oppgaver, eller om de også lider under det pågående reformarbeidet som er i ferd med å skape amerikanske tilstander i det norske politiet.

Svar:

Det temaet representanten spør om er svært viktig og sentralt i regjeringens arbeid, både fra Justis- og beredskapsdepartementets side og for flere andre departementer. I juni 2020 lanserte regjeringen en revidert og oppdatert handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. Denne reviderte utgaven er blant annet tydeligere tilpasset den økte bekymringen knyttet til høyreekstremisme, som Politiets sikkerhetstjeneste har beskrevet i sine åpne trusselvurderinger.

Videre lanserte regjeringen en handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion i 2019. Regjeringen har også lansert en handlingsplan mot antisemittisme samt en egen strategi mot hatefulle ytringer. Regjeringen vil dessuten i nær fremtid legge frem en handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer.

Felles for disse arbeidene fra regjeringens side er at forebyggingen skjer innenfor flere sektorer. Blant andre har skolen, helsevesenet og NAV viktige roller. Politiet har også sin tydelige plass i det sektorovergrepene arbeidet, og flere at tiltakene er det politiets ansvar å iverksette. Ett eksempel kan være at det er etablert en ordning med radikaliseringskontakter i samtlige politidistrikter. I tillegg jobber PST forebyggende og oppsøkende overfor enkeltpersoner og miljøer hvor de finner grunnlag til bekymring og som faller innenfor deres ansvarsområde.

Regjeringen har prioritert politidistriktene. I perioden 2013-2019 har politidistriktenes budsjettammer økt med om lag 1,9 mrd. kroner, og politiet er blitt styrket med rundt 3000 årsverk. Det er politimestrene som har ansvar for å disponere ressursene på en mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte i sitt distrikt, men med dette er muligheten også for aktivt arbeid for å hindre radikaliserings og voldelig ekstremisme styrket.

SPØRSMÅL NR. 2515

Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 14. september 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvorfor er norske billettselskaper (4-5 selskaper) til kulturturneringen holdt utenfor kompensasjonsordningen?

BEGRUNNELSE:

Jeg tillater meg å "borre" litt til i forbindelse til billettselskaper som lever ene og alene av å selge billettsystemer til kulturturneringen. De er blitt holdt utenfor kompensasjonsordninger for tapte inntekter og det svarer ikke Kulturministeren på i mitt forrige spørsmål. Det er få norske selskaper som holder på med dette og jeg ser ingen grunn for at de skal holdes utenfor. Dette er startpunktet for kulturturneringen og kulturhus over hele landet er avhengig av at disse selskaper leverer og overlever Covid 19. Men uten billettsalg og publikum i sal blir det ingen produksjon på scene eller lerret.

Svar:

Koronapandemien har skapt store utfordringer for norsk økonomi og samfunnsliv, også for aktørene i kultursektoren.

Da pandemien slo inn i mars fikk regjeringen raskt på plass en midlertidig kompensasjonsordning for arrangører i kultursektoren, som med virkning fra 1 mai også ble utvidet til å omfatte underleverandørleddet. For underleverandører har man avgrenset ordningen til aktører innenfor lys, lyd, bilde og rigg, artister, management, booking og filmdistributører som leverer tjenester eller innhold til et kulturarrangement, og aktører som leier ut lokaler der det skal gjennomføres et kulturarrangement.

Jeg er klar over at verdikjeden i kultursektoren er lang og at det er aktører som ikke omfattes av tiltakene rettet mot sektoren, som gjerne skulle ønske å være det.

Regjeringen arbeider kontinuerlig med å utvikle ordninger for å avhjelpe de utfordringer aktørene i kultursektoren møter som følge av koronapandemien og foreslo nylig å sette av ytterligere 900 millioner kroner til ulike ordninger for kultursektoren for perioden 1. september - 31. desember. Kompensasjonsordningen videreføres, men trappes ned utover høsten.

Samtidig har regjeringen foreslått å etablere en ny stimuleringsordning. Ordningen skal gjelde fra 1. oktober og har til formål å bidra til øke aktiviteten i kulturlivet, som igjen vil skape aktivitet hos de mange ulike underle-

verandørene, herunder billettselskapene. Departementet arbeider for tiden med få på plass denne ordningen.

SPØRSMÅL NR. 2516

Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 14. september 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil kulturministeren sørge for at frivillige organisasjoner som Øygardens Institutt får anledning til å avholde smålotterier, slik at de kan opprettholde sine svært verdifulle tilbud for nærmiljøet sitt?

BEGRUNNELSE:

Øygardens Institutt er en frivillig organisasjon i Grimstad som driver et dagaktivitetstilbud for mennesker med demens. Til og med 2019 fikk de statlige tilskudd for å drive denne virksomheten. Regjeringen har nå fjernet dette tilskuddet, og lagt ansvaret over på kommunen. Dette har medført at Øygardens Institutt har gått fra 907.467 kr i offentlige tilskudd i 2019 til 300 000 kr i 2020, ifølge organisasjonen selv.

Øygardens Institutt har finansiert sine aktiviteter også gjennom drift av bruktbuikk og mindre lotterier. 3. september 2020 avviser Lotteri- og stiftelsestilsynet Øygardens Institutt sin klage på avslag på melding om smålotteri. I sin begrunnelse bruker de blant annet at Øygardens Institutt fikk hele 907 467 kr i offentlige tilskudd i 2019, og at deres virksomhet i det alt vesentlige ivaretar typiske "offentlige oppgaver".

Samtidig har høyre- og frpstyrte Grimstad kommune ikke vært i stand til å opprettholde støttenivået til frivillige organisasjoner som driver demenstilbud, etter at dette tilskuddet ble flyttet fra staten til kommunene. Det ser heller ikke ut til at Lotteritilsynet i sin begrunnelse har tatt høyde for denne omleggingen av støtteordningen fra og med 2020.

Øygardens Institutt blir nå straffet dobbelt av denne regjeringens politikk. Først og fremst gjennom bortfallet av den statlige tilskuddsordningen til dagaktivitetsplasser for mennesker med demens, men nå også gjennom at de nektes å drive med inntektsbringende egne aktiviteter, som kan være avgjørende for at de skal klare å holde driften i gang.

Svar:

Etter dagens lotteriregelverk kan ikke såkalte smålotterier, altså lotterier med årlig omsetning under kr. 200 000, være til inntekt for kommersielt basert virksomhet eller ivaretagelse av offentlige oppgaver. Hva som regnes som offentlige oppgaver følger av forarbeider og langvarig tolkningspraksis.

Jeg kan ikke gripe inn i enkeltsaker som Lotteritilsynet har til vurdering. Jeg har imidlertid allerede vurdert behovet for endringer på dette feltet, i forbindelse med en pågående revisjon av regelverket på pengespill- og lotterifeltet.

I utkast til ny pengespillov, som for tiden er på høring, har jeg foreslått en forenkling av reglene for de minste lotteriene. Bakgrunnen er at det ikke er behov for samme grad av kontroll og tilsyn over hele pengespillfeltet. For de minste lotteriene er risikoen forbundet med spillene svært lav, både på grunn av spillformene som tilbys, omsetnings- og premiestørrelse, og graden av sosial kontroll. Disse lotteriene utgjør sjelden en fare for spilleproblemer eller hvitvasking.

Forslaget innebærer at lotterier som har en årlig omsetning under kr. 200 000 vil kunne tilbys av enhver, så lenge overskuddet går til ikke-fortjenestebaserte formål. Dette er en oppmykning i forhold til dagens regelverk, hvor man altså ikke tillater lotterier til inntekt for det som vurderes som typisk offentlige oppgaver.

Det foreslås videre at det i fremtiden ikke vil være krav om å melde inn lotteriet til Lotteritilsynet. Organisasjonene vil dermed slippe arbeid med innmelding og sluttrapportering og vil bruke mindre interne ressurser på å organisere slike lotterier.

For å sikre at lotteriene som kan tilbys uten tillatelse ikke får et for stort omfang samlet sett eller kan medføre en uforutsett risiko for spilleproblemer, foreslås det at disse lotteriene ikke skal kunne tilbys gjennom elektroniske plattformer og at gjennomføringen av lotteriene må ha et lokalt eller regionalt omfang.

SPØRSMÅL NR. 2517**Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 14. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Aftenposten har den siste tiden hatt en rekke kritiske reportasjer til hvordan PWC har fått betydningsfulle avtaler med Direktoratet for e-helse.

Vil helseministeren ta initiativ til en uavhengig gjennomgang av alle forhold mellom Direktoratet for e-helse og PWC i forbindelse med prosjektet «En innbygger - en journal»?

Svar:

Jeg har bedt Direktoratet for e-helse om å gjøre rede for bruk av konsulenter. Departementet mottok direktoratets vurderinger 17. august 2020 og går nå gjennom vurderingene. Som en del av denne gjennomgangen, har jeg bedt direktoratet om utfyllende opplysninger om forhold som gjelder anskaffelsen i arbeidet med forprosjektet én innbygger – én journal/Akson i 2018, inkludert en mer detaljert beskrivelse av konsulenteres rolle i arbeidet før konkurransen ble utlyst og i tiden frem til valg av leverandør.

Direktoratet kan ikke se å ha brutt reglene for offentlige anskaffelser ved avrop på rammeavtalene for IKT-konsulenttjenester. Når det gjelder den konkrete kontrakten med PwC, som representanten viser til, opplyser direktoratet at dette var et avrop på en eksisterende rammeavtale. Kostnadsrammen var estimert til mellom 15 mill. kroner og 25 mill. kroner ekskludert mva. Maksimal totalverdi for avtalen, inkludert opsjoner, ble estimert til 75 mill. kroner ekskludert mva. Direktoratet har informert om at konkurransen ble lyst ut og håndtert i tråd med direktoratets rutiner. Tilbudsfristen på åtte dager ble vurdert som

tilstrekkelig fordi dokumentasjonskravene var enkle (CV-er og en bekreftelse på at de kunne levere kompetanse innenfor hele tjenesteområdet rammeavtalen omfattet), og at det lå en viss fleksibilitet i det at de innleide ressursene skulle bidra i ulike faser.

Det er likevel rom for flere forbedringer i rutinen for anskaffelser og konsulentbruk. Direktoratet har selv pekt på følgende forbedringspunkter, blant annet etter dialog med de leverandørene som det er inngått rammeavtale med:

”Direktoratet skal vurdere endringer i rutinen for å styrke konkurransen mellom leverandørene ved avrop på rammeavtalene for IKT-konsulenttjenester.

Direktoratet skal gjøre det lettere å identifisere om ressurser i prosjekter og team er innleide.

Direktoratet skal i enda større grad besette sentrale roller i programmer og prosjekter med egne ansatte der det er mulig og hensiktsmessig.”

Jeg mener det er viktig at direktoratet nå lærer av gjennomgangen og gjør forbedringer i anskaffelsespraksis og rutiner for bruk av konsulenter. Det er store ambisjoner på e-helseområdet og flere prosjekter er under planlegging og gjennomføring. For å lykkes i dette arbeidet, er det viktig med tilgang på nødvendig kapasitet og kompetanse. Her kan bruk av konsulenter være et riktig og viktig supplement for å sikre spisskompetanse og fleksibilitet. Jeg er opptatt av at direktoratet finner den riktige balansen mellom innleide konsulenter og faste ansatte. Jeg vil følge opp direktoratets praksis og rutiner for anskaffelse, og bruk av konsulenter framover.

SPØRSMÅL NR. 2518**Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 14. september 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kva rolle skal Andøya flystasjon ha i planverket og er det slik at Andøya flystasjon ikkje skal brukast i øvingar?

GRUNNGJEVING:

Det går fram i ein artikkel på NRK Nordland 01.09.20 at Forsvaret planlegg å avhende flystripa. Dersom Avinor

skal ta over flystripa, vil dei berre ha behov for om lag halve og det er uvisst om heile flystripa skal haldast ved like og kven som i så fall skal betale for vedlikehald.

Svar:

Det er heller ikkje lagt opp til å nytte lufthamna på Andøya til regelmessig øving og trening. Likevel kan det i enkelte tilfelle bli aktuelt å nytte infrastrukturen ved den sivile lufthamna til øvingsformål, på same måte som andre sivile lufthavnar i Noreg har blitt nytta til dette formålet når øvingsaktivitetens formål og omfang tilseier det. Forsvarets bruk av Røros lufthamn under Trident Juncture i 2018 er eit eksempel på dette.

Ved Stortingets handsaming av Innst. 62 S (2016-2017) til Prop. 151 S (2015-2016), vert det lagt til grunn at

flyplassen på Andøya blir oppretthalden også etter 2020, med rullebanelengde som gjer det mogeleg for Andøya Test Center å basere drifta på at store fly framleis kan lande på Andøya. Stortingets føringar vil bli ivaretatt også etter at flystasjonen blir nedlagt, når Avinor etter planen overtar flyplassdrifta, og flyplassen blir ei rein sivil lufthamn.

Eg har no fått ei anbefaling frå forsvarssjefen om Forsvarets framtidige bruk av Andøya flystasjon. Anbefalinga er til vurdering i Forsvarsdepartementet. Vi skal finne gode, praktiske løysingar for å legge til rette for sivile behov. Eg er oppteken av at Forsvaret sitt behov for mottak og støtte av allierte forsterkningsstyrker i krise og krig ikkje skal bli til hinder for ei god omstilling av andøysamfunnet.

SPØRSMÅL NR. 2519

Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 14. september 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden forsikre at alle kostnader knytt til utbygginga av Evenes flystasjon vert ført i prosjektrekneskapen og ikkje lagt inn i til dømes Luftforsvarets ordinære budsjettpostar?

GRUNNGJEVING:

Det er kjent at ein i byggjeprosessen på Evenes gjer innsparringar. Til dømes byggjer ein forlegningar til mannskapar utan bad og toalett på romma, ulikt det ein gjer andre stader. Det vert frå enkelte hald også hevda at kostnader ikkje vert ført i prosjektrekneskapen men ført på andre ordinære budsjettpostar, til dømes i Luftforsvaret.

Svar:

Stortinget har vedteke å etablere Evenes flystasjon som framskoten operasjonsbase for våre kampfly i Nord-Noreg og base for dei nye maritime overvakingsflya. Flystasjonen vil etablerast som ein fullverdig militær flystasjon

for operasjoner med F-35 og P-8A gjennom gjenbruk av all eksisterande infrastruktur ved flystasjonen kombinert med bygging av nye permanente bygg og anlegg. Forsvarsbygg stadfestar at alle kostnader, både for bygging av ny permanent infrastruktur og naudsynte åtgjerder på eksisterande infrastruktur i samsvar med føresetnadane i Stortinget sine vedtak frå 2012 og 2016, vert ført i prosjektrekneskapen. Mellombelse tiltak for å oppretthalde den daglege drifta vert dekte over driftsbudsjetta til Forsvaret i samsvar med normal praksis.

SPØRSMÅL NR. 2520**Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 14. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mange mottar dagpenger basert på satsene som gjaldt før dagpengene ble økt til 80 prosent i mars – ber om en oversikt måned for måned siden mars 2020?

BEGRUNNELSE:

I mars stemte stortingsflertallet for en rekke forbedringer i dagpengeordningen, blant annet en forhøyet dagpengesats på 80 prosent av inntekten opp til 300 000. Denne ordninga har regjeringa videreført ut året. Men det er bare de som mista jobben som følge av koronakrisa som får 80 prosent av de første 300.000 kronene, alle dem som var ledige før koronakrisa må fortsatt klare seg på kun 62,4 prosent av lønna. Denne forskjellsbehandlinga er uforståelig. De som var arbeidsløse før krisa har fått det enda vanskeligere med å skaffe seg jobb.

Svar:

I anmodningsvedtak 388, 16. mars 2020, ba Stortinget regjeringa om at dagpenger skal gis med 80 pst. av den delen av dagpengegrunnlaget som er under tre ganger folketrygdens grunnbeløpet, og med 62,4 pst. av den delen av grunnlaget som er mellom tre og seks ganger grunnbeløpet. Virkningstidspunktet for den midlertidige regelendringen ble satt til 20. mars 2020. Det vil si at dagpenger som ble innvilget før denne datoen, ble beregnet i henhold til ordinære regler.

Arbeids- og sosialdepartementet har innhentet opplysninger fra Arbeids- og velferdsdirektoratet for å besvare spørsmålet. Tabell 1 viser antall personer med utbetaling i måneden, inkludert etterbetalinger, for perioden mars til august, fordelt på ordinære og midlertidige regler. Dagpengeordningen for lærlinger, som beregnes etter egne regler, er holdt utenfor.

Tabell 1

	Ordinære regler	Midlertidige regler
Mars	52 900	400
April	53 800	45 300
Mai	52 200	101 800
Juni	48 900	143 600
Juli	45 500	128 900
August	44 200	111 800

Jeg vil påpeke at regjeringa, med tilslutning fra Stortinget, har gjort flere midlertidige endringer i dagpengeregulverket som har kommet dem som fikk innvilget dagpenger før 20. mars 2020 til gode. Endringen i graderingsreglene gjelder alle dagpengemottakere. Det innebærer at en mottaker kan jobbe mer ved siden av dagpengene uten at ytelsen faller bort. Videre har alle som ville gått ut maksimal stønadperiode mellom mars og oktober, fått forlenget dagpengene ut oktober. Denne gruppen har således fått en lengre stønadperiode enn andre mottakere.

SPØRSMÅL NR. 2521**Innlevert 4. september 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani****Besvart 14. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan justisministeren redegjøre for status i prosessen med relokalisering av asylsøkere fra Hellas, herunder hvilke forberedelser som er gjort og hvordan regjeringen konkret vurderer de initiativene til relokalisering som allerede er iverksatt av andre europeiske land sett opp mot kravet om iverksetting fra 8-10 land?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen i de greske flyktingleirene er prekær. Denne uken vi fått rapportene om det første bekreftede tilfellet av korona-smitte i Moria-leiren, og mange frykter konsekvensene dersom smitten nå sprer seg. I mai foreslo Arbeiderpartiet for Stortinget å økte antallet kvoteflyktninger med 500, samtidig som vi ba regjeringen skal gå i dialog med FN om hvordan en økt kvote for 2020 kan inkludere de mest sårbare asylsøkerne med beskyttelsesbehov fra Hellas. Vårt forslag ble nedstemt i Stortinget, og regjeringen kom samme dag med et løfte om å hente et ikke tallfestet antall asylsøkere med antatt beskyttelsesbehov fra Moria. Forutsetningen var at 8-10 andre europeiske land faktisk iverksetter relokalisering først.

Nå har det gått over tre måneder siden regjeringens beslutning, og det er fortsatt ingen tegn til at regjeringen har konkrete planer om å igangsette relokalisering fra de greske leirene. Det fremstår også uklart om regjeringen har sørget for at de nødvendige forberedelsene er gjort slik at man raskt kan sette i gang relokaliseringsarbeidet når de andre landene har oppfylt sine forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 2522**Innlevert 5. september 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 14. september 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Det er behov for en politisk løsning som rydder opp i ansvarspulveriseringen rundt opprydningen av forurensningen av grunnen ved slippen (verftet) i Bugøynes.

Svar:

Som representanten Gharahkhani viser til, har regjeringen besluttet å bidra til relokaliseringssinitiativet for Hellas. Vi har sagt at forutsetningen for et norsk bidrag er at minst 8-10 land som har sagt seg villig til å relokalisere, også faktisk relokaliserer. Med bakgrunn i denne forutsetningen har vi fulgt med på fremdriften blant de europeiske landene som har sluttet seg til relokaliseringssinitiativet. Jeg er glad for å se at flere land er i ferd med å gjennomføre relokalisering i tråd med de løftene som er gitt. Ut fra de opplysningene vi har per i dag har 7 land enten fullført eller påbegynt relokalisering fra Hellas.

Den 9.9.2020 brøt det ut brann i mottaksleiren Moria på Lesbos. Dette har ført til en forverring av den humanitære situasjonen for asylsøkere som oppholder seg der. Situasjonen er også meget vanskelig for greske myndigheter.

På grunn av den ekstraordinære situasjonen som har oppstått som følge av brannen, fremskynder regjeringen relokaliseringen av asylsøkere fra Hellas til Norge. Dette innebærer at vi påbegynner prosessen nå. Instruks om dette ble sendt Utlendingsdirektoratet 9.9.2020.

Regjeringen har besluttet å relokalisere 50 asylsøkere. Vi vil prioritere sårbare familier fra Syria med barn. Dette er familier som med stor sannsynlighet vil kvalifisere til oppholdstillatelse i Norge. De som relokaliseres vil bli tatt innenfor rammen av det årlige antallet kvoteflyktninger Stortinget har sluttet seg til.

Hvordan vil statsråden bidra til å finne en løsning slik at en kan gjenoppta næringsaktivitet der og skape arbeidsplasser?

BEGRUNNELSE:

Båtbygging i Bugøynes har en lang tradisjon helt tilbake til etter innvandringsperioden på slutten av 1800 tallet. De finske innvandrerne fra skoglandet Finland hadde med seg trearbeidsferdigheter som kom til stor nytte etter hvert som de etablerte seg i Bugøynes. Flere steder langs havnen i Bugøynes ble det på 1900-tallet etablert lokale familiebåtbyggerier. Noen utvidet og leverte gode trebåter også til bestillere utenom familie. Etter krigen ble det etablert et verft for hele bygda.

Etter hvert ble den gamle slippen nedlagt og aktiviteten flyttet til et tidligere uttaksområde for stein til mange moloer langs Finnmarkskysten. Også her ble nedgangstidene på 70- og 80-tallet en byrde som førte til nedleggelse av den eneste båtslippen i Bugøynes, og kanskje den eneste i Varanger-området spesialisert for moderne små og mellomstore fiskebåter av plast eller tre.

Etter konkursen ble slippen overtatt av interesser i Kirkenes, og det ble forutsatt videre drift i en eller annen form. Det ble imidlertid konstatert store forurensninger i grunnen fra tidligere drift.

Over flere år senere har diskusjonen gått om hvem som har ansvaret for opprydding etter forurensningen, og verserer fortsatt uten omforent løsning. Denne situasjonen har i en periode over flere år frosset enhver reetablering av drift.

FeFo, kommune, fylkesmyndigheter og staten må gå sammen om å ta ansvar og få fortgang i en endelig plan for opprydding som kan bane vei for fremtidig aktivitet i området, enten det er for å yte tjenester til fiskeflåten i Varanger og andre med servicebehov, eller tilrettelegge for annen aktivitet i et allerede regulert bedriftsområde.

SPØRSMÅL NR. 2523

Innlevert 6. september 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 14. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil helseministeren sørge for at alvorlig syke pasienter uten annet behandlingstilbud får tilgang til legemidler før de er godkjent, og kan helseministeren redegjøre for omfanget av slik bruk de siste 5 årene?

Svar:

Spørsmålet gjeld opprydding i forureina grunn på skipsverftslokaliteten i Bugøynes. Lokaliteten er ein av om lag 100 skipsverftslokaliteter som ut frå forureiningssituasjonen er prioritert for oppfølging. Arbeidet er forankra i handlingsplanen for forureina sjøbotn som vart lagt fram i Stortingsmelding nr. 14 (2006-2007), "Sammen for et giftfritt miljø – forutsetninger for en tryggere fremtid". Både opprydding i forureina grunn og opprydding i forureina sjøbotn ved den enkelte verftslokalitet inngår i arbeidet med oppfølging av skipsverft. Fylkesmannen er delegert styresmakt for forureining for verftslokalitetane. Fylkesmannen kan pålegge den ansvarlege for forureininga å sørge for undersøkingar, å utarbeide tiltaksplan og gjennomføring av tiltak på land og i sjø, i medhald av forureiningslova §§ 7 og 51.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark følgde opphavelig opp situasjonen med forureining på verftslokaliteten i Bugøynes. Fylkesmannen sitt pålegg i den samanheng blei klaga over i 2013 og 2019. Gjennom den sist nemnde klagebehandlinga i Miljødirektoratet har direktoratet tatt over myndigheten for oppfølging av denne lokaliteten.

Klage på Miljødirektoratet sitt vedtak av 28.04.2020 om opprydding på skipsverftslokaliteten i Bugøynes er no til behandling i Klima- og miljødepartement. Gjennom behandlinga av klagen vil eg bidra til at saken får ei løysing så snart som mogleg. Eg ber om forståing for at eg ikkje kan uttale meg ytterlegare om utfallet i ei klagesak som er til behandling.

BEGRUNNELSE:

Pasienter med alvorlig sykdom, hvor eksisterende behandling ikke har effekt eller hvor det ikke finnes godkjent behandling har i lovverket en mulighet til å ta i bruk lovende legemidler før de blir godkjent. I 2018 endret de Regionale Helseforetakene reglene for slik bruk i offentlige sykehus. Dagens Medisin skriver at slik bruk ble redusert med 80% rett etter restriksjonens ikrafttreden 1. mai 2018. Det er uklart om restriksjonene fra offentlige syke-

hus har medført en dreining til bruk i private klinikker. Flere klinikere og Kreftforeningen advarte i en kronikk i Aftenposten i sommer, der de påpekte at restriksjonene i praksis har ført til full stans i tilgangen til slik utprøvende behandling. Oppdaterte tall på dette fra Legemiddelverket/helseforetakene er derfor ønsket.

Svar:

Vi sier i Granavolden-plattformen at vi vil gi flere kreftpasienter og andre pasienter med alvorlig sykdom tilgang til utprøvende behandling. Det skal skje på en måte som er sikker for pasienten og som samtidig har en verdi utover den ene pasienten. Utprøvende behandling bidrar til medisinsk og teknologisk utvikling og er en del av det totale tjenestetilbudet.

Vi har fulgt opp målsettingen ved å klargjøre ramme- ne for hvordan utprøvende behandling skal tilbys og følges opp. Nasjonal veileder for utprøvende behandling ble publisert i 2019 og er en del av dette arbeidet. Veilederen er basert på de nasjonale prinsippene for utprøvende behandling fra Kvalitetsmeldingen fra 2012.

For å gi pasienter best mulig helsehjelp når det ikke finnes noe markedsført produkt som dekker det medisinske behovet, eller pasienten ikke kan bruke markedsførte legemidler på grunn av bivirkninger eller utilstrekkelig effekt, kan det på visse vilkår forskrives legemidler uten norsk markedsføringstillatelse. Bruk av nye legemidler før de har fått markedsføringstillatelse omfattes av definisjonen av utprøvende behandling. Legemidler uten markedsføringstillatelse kan gjøres tilgjengelig gjennom "compassionate use programme" (CUP), eller godkjenningssfritak (også kalt registreringsfritak). CUP er en ordning som produsenter kan benytte for å gjøre legemidler uten markedsføringstillatelse tilgjengelig for en gruppe pasienter, mens godkjenningssfritak søkes fra legen for et bestemt legemiddel til enkeltpasient, til bruk i rekvirentens praksis eller på sykehuset. Begge ordningene forvaltes av Statens legemiddelverk.

Som stortingsrepresentanten er kjent med innførte de regionale helseforetakene i 2018 felles retningslinjer for bruk av nye legemidler uten markedsføringstillatelse. Bakgrunnen var erfaringer med at nye dyre legemidler ble tilbudt enkeltpasienter før norsk markedsføringstillatelse og før metodevurdering. En ville motvirke en utvikling av en praksis som kunne påføre sykehusene betydelige utgifter ved at de finansierte behandling, i noen tilfeller med lang varighet, selv om legemiddelet ikke ble innført til bruk i norske sykehus.

Formålet var å få en oversikt over bruken av legemidler før markedsføringstillatelse og gi retningslinjer for ev. bruk. Videre ønsket de regionale helseforetakene å få klarhet i hva helseforetak og produsent er forpliktet til å betale før og etter markedsføringstillatelse. Likeverdig tilgang til behandling var også en begrunnelse. De regionale

helseforetakene skriver i sine retningslinjer at bruken av nye legemidler før markedsføringstillatelse ikke skal bidra til å undergrave de vanlige prioriteringskriteriene ved at det tas i bruk legemidler som ikke er kostnadseffektive, der behandlingen ikke kan avsluttes selv om metoden avsluttes ikke innført.

Retningslinjene stiller krav om at det skal inngås standardavtale før behandlingsstart med nye legemidler uten markedsføringstillatelse og som er oppført på nasjonal liste. Statens legemiddelverk vedlikeholder listen sammen med de regionale helseforetakene. For at en standardavtale kan inngås må bruken av legemiddelet enten være godkjent av Legemiddelverket som Compassionate use programme, eller godkjent søknad om forskrivning på godkjenningssfritak til enkeltpasient eller til bruk i institusjon. Det er visse vilkår som skal inngå i en standardavtale, disse sikrer at formålene med retningslinjene innfris.

Stortingsrepresentanten ber om redegjørelse for "omfang av slik bruk" de siste fem årene. Med "bruk" forstår jeg inngåtte standardavtaler, antall innvilgede compassionate use programme og antall godkjenningssfritak siden 2015.

Antall inngåtte standardavtaler fremgår av nettsiden nyemetoder.no. Det er to gjeldende avtaler om bruk av legemidler før markedsføringstillatelse, og en tidligere avtale (der legemiddelet er gitt markedsføringstillatelse).

Fra 2011 har Legemiddelverket godkjent 19 compassionate use programmer (fire i 2011, ett i 2013, tre i 2014, ett i 2015, to i 2017, to i 2018 og tre i 2019). Tre av disse er aktive og åpne for nye pasienter. Tallene tyder ikke på en nedgang i godkjente Compassionate use programmer de siste fem årene.

Tall fra Legemiddelverket viser at det i 2019 var over 190 000 søknader om godkjenningssfritak for legemidler uten norsk markedsføringstillatelse, til enkeltpasienter eller til bruk i sykehusavdeling. Disse sakene gjelder i all hovedsak eldre legemidler og utleveringer ved mangelsituasjoner.

Det har vært et ordskifte mellom partene i denne saken. Jeg hadde et møte med de regionale helseforetakene og Legemiddelindustriforeningen i 2019 for å bidra til en god dialog mellom partene. Tilbakemeldingene nå tyder på at det er lagt til rette for dette.

Mitt mål er at helsepersonell og ledere får økt kjennskap til og trygghet på at tjenesten har et vidt handlingsrom for å tilby utprøvende behandling. Det kan aldri bli et likt tilbud om utprøvende behandling, men både den nasjonale veilederen og retningslinjene for bruk av legemidler før markedsføringstillatelse vil bidra til at utprøvende behandling gis innen forutsigbare rammer.

SPØRSMÅL NR. 2524**Innlevert 6. september 2020 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 14. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan tolke regelverket for Folken og andre kulturarrangører med helårsaktivitet, og hva gjør regjeringen for å sikre lik praksis i hele landet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen annonserte 18. august at de innfører krav om bordservering av alkohol på arrangementer. Dette for å redusere smitterisiko på arrangementer, der formålet bak regelen er blant annet å unngå trengsel og kø ved bar og lignende. I paragraf 13 i Covid19-forskriften står det «arrangører som servere alkohol må ha bordservering.»

Mange kulturarrangører, som Folken i Stavanger, har helårsdrift i faste lokaler med skjenkebevilling. De tilbyr et omfattende konsert- og kulturprogram der publikum kjøper billett til de spesifikke arrangementene. Samtidig er de også et serveringssted med fast skjenkebevilling, selv om lokalene åpnes i forbindelse med arrangement.

Covid 19-forskriften stiller forskjellige krav om man defineres som «arrangement» og reguleres av § 13 eller «serveringssted» og reguleres av § 14.

I §13 stilles det krav til «bordservering» ved arrangement, mens det i §14 stilles krav til «bordservering og sitteplasser for alle gjestene».

Vi ser at Folken og andre kulturarrangører som i dag har helårsdrift behandles ulikt. I noen byer tolkes slike helårsarrangører inn i § 13, da de tross alt lever av å skape arrangement, mens i Stavanger velger smitteverneverlegen å tolke Folken som et «serveringssted» og dermed regulert av § 14.

Med allerede stramme marginer hos kulturarrangørene er det viktig at Covid19-forskriften tolkes likt i hele landet.

Svar:

Covid-19-forskriften § 13 bestemmer blant annet at det ikke er tillatt å gjennomføre arrangementer på offentlig sted med mer enn 200 personer til stede samtidig. Med offentlig sted menes et sted bestemt for alminnelig ferdsel eller et sted der allmennheten ferdes. Likestilt med offentlig sted er lokaler og utendørs arealer som leies eller lånes ut, inkludert hoteller, grendehus, forsamlingshus, konferansesaler og haller.

Serveringssteder regnes som offentlig sted. Bestemmelsene om arrangementer gjelder derfor på serveringssteder, i tillegg til covid-19-forskriften § 14 a om smit-

tevernfaglig forsvarlig drift ved serveringssteder. Det innebærer at serveringssteder som har arrangementer skal overholde kravene i forskriften § 13 om antall personer som kan være til stede, avstand og oversikt.

Bransjen og det enkelte serveringssted må selv ta stilling til hva som er arrangement og hva som inngår i ordinær drift. Underholdning, konserter og andre tilstelninger på et serveringssted vil typisk anses som et arrangement, som maksimalt kan samle 200 personer, dersom gjestene i hovedsak kommer til serveringsstedet for å se på underholdningen/konserten eller delta på tilstelningen. Andre momenter som taler for at tilstelningen anses som et arrangement er dersom det kreves en form for billett, invitasjon eller registrering for å delta, dersom tilstelningen har tydelig start- og sluttidspunkt og dersom tilstelningen markedsføres på forhånd, med konkret sted og tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 2525**Innlevert 6. september 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 17. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden kommentere den omfattende samfunnsøkonomisk analysen, Sykehus i Nordmøre og Romsdal, utarbeidet av Kommunekonsult AS, som konkluderer med at det er mest samfunnsmessig lønnsomt å utvikle dagens to sykehus og at en investering på 5 milliarder kroner i Fellessykehuset vil gi dårligere sykehustjenester?

BEGRUNNELSE:

Kommunekonsult AS har på oppdrag av Bunadsgeriljaen utarbeidet en samfunnsøkonomisk analyse av to sykehus kontra ett fellessykehus for Nordmøre og Romsdal. Rapporten er syklet fra Kristiansund til Oslo, og vil bli overlevert statsråden. Det er viktig å få en konstruktiv debatt om analysen og hvordan helsemyndigheter og politisk ledelse vurderer anbefalingene i analysen.

Svar:

Beslutningen om et felles sykehus i Nordmøre og Romsdal til erstatning for to sykehus ble tatt for snart 10 år siden, og diskusjonene og vurderingene har pågått i enda lengre tid.

Saken er fulgt opp gjennom omfattende planer og konsekvensutredninger, hvor blant annet lokalisering, innhold, samfunns effekter og økonomisk bærekraft er vurdert og kvalitetssikret. Behovet for nye sykehusbygg i Nordmøre og Romsdal er stort, og det er viktig at det nå jobbes med å få gjennomført vedtaket om et felles sykehus som jeg mener vil gi styrket fagmiljø, økt kvalitet og dermed et bedre tilbud til befolkningen.

Jeg var selv tilstede og mottok den rapporten det vises til. Denne enkeltrapporten bygger på en del avvikende forutsetninger i forhold til det omfattende og tidkrevende utredningsarbeidet som ble gjort i forkant av beslutningen om ett felles sykehus i Nordmøre og Romsdal. Stortinget vedtok låneramme for nytt felles sykehus i Nordmøre og Romsdal i statsbudsjettet for 2018. Kontrakter er nå inngått og byggestart på Hjelset skal etter planen skje i desember. Sykehuset i Kristiansund skal bygges om til et distriktsmedisinsk senter som skal inneholde poliklinisk aktivitet, dagbehandling og dagkirurgi.

Forholdene knyttet til sykehusstruktur i Nordmøre og Romsdal har vært vurdert gjennom en årrekke. Rapporten viser at saken fortsatt engasjerer, selv om beslutningene nå er fattet, noe jeg har stor forståelse for.

SPØRSMÅL NR. 2526**Innlevert 6. september 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 14. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden offentliggjøre helseforetakenes kartlegging av følgetjenesten, og dersom ikke, hva er begrunnelsen for det, og kan statsråden spesifikt svare på hvordan følgetjenesten i Helse Møre og Romsdal fungerer nå når fødeavdelingene i Molde/Kristiansund alternerer hver 14. dag?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på skriftlig spørsmål, Dokument nr.15:2458(2019-2020), om hvordan følgetjenesten for fødende fungerer i helseforetakene. Statsråden svarer at

hans inntrykk er at helseforetakene i all hovedsak har fått på plass følgetjeneste. Spørsmålsstillere ba imidlertid om å få oversikt over kartleggingen som er gjort, noe som statsråden ikke leverte. Det er også en ekstra bekymring for følgetjenesten i Møre og Romsdal, der fødeavdelingene i Kristiansund og Molde har åpent hver sine 14 dager, og fører til lengre reisevei til fødeavdeling enn tidligere i et område der følgetjenesten har vært lite fungerende fra før.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill om hvordan følgetjenesten i Møre og Romsdal fungerer når fødeavdelingene i Molde og Kristiansund alternerer hver 14. dag. Helse Midt Norge RHF opplyser at Helse Møre og Romsdal HF har hatt en lang arbeidsprosess sammen med sykehusene i Molde og Kristiansund for å se på ulike løsninger i fødetilbudet på grunn av spesialistmangel, og i juni 2020 ble det besluttet å drive fødetilbudet alternerende mellom de to sykehusene med 14 dager på hvert sted.

Helse Midt Norge opplyser videre at jordmødrene har en turnus med mange timer i de to ukene «deres» sykehus skal ivareta fødetilbudet (aktiv uke og Nordsjøturnus) og få timer i de ukene fødetilbudet er på det andre sykehuset (passiv uke). I forbindelse med altermneringen i fødetilbudet vil flere fødende få reisetid over 90 minutter til fødeavdeling, sammenliknet med når det er fødetilbud på begge sykehus. Beredskap og følgetjeneste under altermneringen styrkes ved at helseforetaket bruker egne ansatte jordmø-

dre for å gå i beredskapsvakter i sine passive uker. Det er inngått en særavtale for honorering per døgn for slik tjeneste. Når fødetilbudet er i Kristiansund vil også bemanningen på fødeavdelingen være styrket og muligheten for møtetjeneste med jordmor er bedret. I samarbeid med kommunene blir det opprettet behovsuttøst følgetjeneste for noen boområder. Alle fødende vil få tilsendt informasjonsskriv om fødetilbudet. De som har lang reisevei blir i tillegg kontaktet direkte av Helse Møre og Romsdal for å kartlegge behov.

Representanten Toppe spør også om jeg vil offentliggjøre helseforetakenes rapportering om kartlegging av følgetjenesten. Jeg mener at dette er informasjon som er offentliggjort gjennom årlig melding fra de regionale foretakene, hvor helseforetakenes rapportering på oppdraget inngår. Mer detaljert informasjon utover mitt svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr.15:2458 (2019-2020)) framgår der. Det blir også redegjort for rapporteringen i årlig melding i statsbudsjettet som legges fram senere i høst, slik det også framgår av mitt tidligere svar.

SPØRSMÅL NR. 2527

Innlevert 6. september 2020 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 10. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Er dette en ny massiv sentralisering av tjenestestrukturen i Troms som justisministeren støtter opp under, og hva har justisministeren tenkt å gjøre med den manglende involveringen av kommunene?

BEGRUNNELSE:

13.01.2017 besluttet Politidirektoratet ny struktur for Troms politidistrikt. Beslutningen innebar at Troms politidistrikt ble organisert i fem tjenesteenheter; to politistasjonsdistrikter og tre lensmannsdistrikter. De tre lensmannsdistriktene og Harstad politistasjon er også namsmenn i eget geografisk område, mens det i Tromsø og Karlsøy er en egen namsfogd. Tromsø politistasjon har ikke namsmannsopp-gaver.

Politimesteren i Troms har igangsatt prosesser som kan føre til store endringer både i namsmannsstrukturen og i tjenesteenhetsstrukturen uten at kommunene er involvert.

Dette vil føre til en betydelig endring i gjeldende struktur for Troms politidistrikt. Prosessen er dermed ikke i tråd med Stortingets intensjoner, Justis- og beredskapsdepartementets og Politidirektoratets føringer. Stortingets vedtak forutsetter blant annet involvering i selve prosessen, samt kommunal høring. Involvering av kommunene er ikke ivaretatt av politimesteren i Troms.

Svar:

Det er ikke aktuelt å legge ned tjenestesteder i Troms politidistrikt. Politidirektoratet har opplyst at det heller ikke foreligger forslag om nedleggelse av tjenestesteder i politidistriktet, og at dette heller ikke vil bli utredet.

Politidirektoratet har opplyst at Troms politidistrikt i brev av 31. januar og 4. mars i år har informert politidistriktets kommuner om at det er iverksatt utredninger for å bringe driften i distriktet opp til et bærekraftig nivå og budsjettet i balanse. Videre er det opplyst at kommunene ble oppfordret til å ta kontakt med lokale og lensmenn og

politistasjonssjefer med spørsmål og innspill til det pågående utredningsarbeidet. Politimesteren har også stilt seg positiv til å være med i politirådsmøter om det pågående arbeidet, dersom det har vært ønskelig.

Politidirektoratet har også opplyst at Troms politidistrikt nylig har sendt en utredning om samling av namsmannsdistriktene i politidistriktet på høring til politidistriktets kommuner, i tråd med Politidirektoratets retningslinjer. Høringsfristen er 30. september. Politimesteren vil på dette grunnlaget deretter vurdere om det vil

være aktuelt å anbefale Politidirektoratet om etablering av ett namsmannsdistrikt i Troms.

For regjeringen er det viktig at politiressursene brukes kostnadseffektivt og målrettet for å bekjempe kriminalitet og utføre de andre oppgavene politiet har ansvar for.

Som kjent er det politimesteren som har ansvaret for å fordele ressursene internt i politidistriktet og sørge for at det lokale tjenestetilbudet utvikles i samråd med kommunene.

SPØRSMÅL NR. 2528

Innlevert 1. september 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 14. september 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

I forbindelse med koronaviruset utarbeidet KMD en hasteforskrift for gjennomføring av møter i folkevalgte organer og andre kommunale organer som fjernmøter. Denne hadde gyldighet fram til 1. august 2020 og er nå utløpt. Pandemien er ikke over. I mange kommuner er det lokale smitteutbrudd og mange kommunestyre/fylkestingsmedlemmer er i risikogruppen. Det er behov for forlenge muligheten til digitale møter framover.

Vil kommunal- og moderniseringsministeren sørge for dette?

Svar:

Den nye kommuneloven som trådte i kraft i fjor høst, gir en vid adgang til å holde fjernmøter. Kommunestyret og fylkestinget kan selv beslutte at folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen har adgang til å holde møter som fjernmøte. Adgangen til å holde fjernmøter er altså ikke avhengig av midlertidig lov- eller forskriftsregulering.

Kommunelovens normalordning betyr at både kommunestyret og fylkestinget og alle andre folkevalgte organer kan holde fjernmøter. Dette er en utvidelse sammenliknet med den forrige loven, som ikke tillot at kommunestyret og fylkestinget holdt fjernmøter. Loven inneholder ingen andre vilkår som må være oppfylt for at kommunestyret og fylkestinget skal kunne beslutte å holde møter som fjernmøter. Dette innebærer en forenkling sammenliknet med den forrige loven, som satte flere vilkår for adgangen til fjernmøter, f.eks. at saken hastet. Jeg

mener at den vide adgangen til fjernmøter i kommuneloven gjør at det i utgangspunktet ikke er behov for ytterligere regulering.

Da virusutbruddet førte til at Norge måtte innføre en rekke smitteverntiltak i mars, så departementet at det var behov for å gjøre fjernmøteregulverket enda mer fleksibelt. Flere av bestemmelsene i den midlertidige forskriften ble gitt fordi situasjonen med meget ustrakt bruk av fjernmøter kom brått på, og man måtte regne med at flere kommuner ikke hadde truffet nødvendige vedtak eller anskaffet nødvendig teknisk utstyr for at alle skulle kunne se, høre og kommunisere med hverandre, jf. § 11-7 første og andre ledd. Det ble derfor fastsatt en midlertidig forskrift, hvor det blant annet ble gjort unntak fra disse kravene og kravene til møteoffentlighet. Jeg mener kommunene og fylkeskommunene har hatt god tid i løpet av perioden den midlertidige forskriften gjaldt, til å gjøre nødvendige tilpasninger, slik at fjernmøter kan holdes etter lovens fleksible normalregel. Det er derfor ikke ønskelig eller funnet behov for å videreføre unntak fra lovens bestemmelser om møteoffentlighet eller at deltakerne skal måtte se hverandre.

Jeg ser likevel at det fortsatt kan være et behov for enkelte midlertidige unntak fra lovgivningen. Derfor sendte departementet mandag 7. september et lovforslag på høring. Der foreslår vi midlertidige unntak fra kommunelovens bestemmelse om at møter som etter loven må gå for lukkede dører etter § 11-7 andre ledd, ikke kan holdes som fjernmøter. Altså foreslår vi å gjeninnføre en midlertidig adgang til å behandle for eksempel taushetsbelagte opplysninger i et fjernmøte. I tillegg foreslår vi at organer i interkommunale selskaper skal kunne holde møter som

fjernmøter. Dette er det adgang til i dag etter en midlertidig lov, men den loven oppheves 16. september.

SPØRSMÅL NR. 2529

Innlevert 3. september 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 17. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at helsepersonell og personer i risikogruppen blir prioritert når det gjelder tilgang på influensavaksiner i år, slik at de tilbudt vaksinen tidlig?

BEGRUNNELSE:

I et år der vi fortsatt står overfor en alvorlig pandemi, er det mer avgjørende enn noen sinne å sikre at befolkningen får tilgang på influensavaksiner. Det er allerede kjent at regjeringen har kjøpt inn flere doser av influensavaksiner enn tidligere. Likevel er det ikke nok til å dekke målet om at 75 % av personer i risikogrupperne får vaksine.

Samtidig er det blitt vedtatt en klok forenkling av tilgang på vaksiner slik at det ikke er nødvendig med resept for å kjøpe vaksine. Samtidig som det fjerner et unødvendig press på en allerede presset allmennlegetjeneste, kan det legges til rette for en situasjon der friske og kjøpesterke folk får tilgang på vaksine, mens personer i risikogrupperne blir stående utenfor.

I en slik situasjon er det nødvendig å styre tilgangen og gjøre prioriteringer og sørge for en god organisering. Slik kan vi sørge for at de som profiterer mest på vaksinen får tilbud først, og sikres tilgang, før befolkningen for øvrig får tilgang.

Svar:

Influensavaksinering av personer i risikogrupper og helsepersonell organiseres gjennom det nasjonale influensavaksinasjonsprogrammet. Folkehelseinstituttet gir anbefalinger målgrupper og kjøper inn vaksine til programmet basert på estimat om forventet forbruk.

Det er kommunenes ansvar at tilbudet til risikogrupperne er best mulig. Organiseringen varierer mellom kommuner, men de fleste samarbeider med fastlegene om å få vaksinert pasienter med økt risiko for alvorlig influensa, har kommunale vaksinasjonssteder og sørger for å vaksinere pasienter i sykehjem og omsorgsboliger, samt sitt eget helsepersonell.

Helseforetakene har ansvaret for å organisere vaksinasjon av sine egne ansatte, samt inneliggende pasienter ved behov. Vaksinene til helsepersonellvaksinering kommer også fra Folkehelseinstituttets innkjøp til programmet.

Det har vært stor global pågang for kjøp av vaksine i år. Folkehelseinstituttet har likevel klart å anskaffe 400 000 doser mer enn fjorårets vaksineforbruk, noe som gjør at vi totalt har om lag 1,2 millioner doser tilgjengelig for risikogrupperne og helsepersonell. For første gang er det anskaffet 100 000 doser av en forsterket influensavaksine som er forbeholdt de eldste og mest sårbare. Dette kan gi økt beskyttelse til disse. Det er viktig at helsepersonell som forskriver og vaksinerer husker på at dosene som er kjøpt inn til influensavaksinasjonsprogrammet kun skal brukes til å vaksinere målgrupperne for vaksinasjon.

Folkehelseinstituttet sørger også for at alle som skal vaksinere i henhold til det nasjonale programmet har tilgang til informasjonsmateriell, oppdaterte anbefalinger og kunnskapsgrunnlag til bruk i sine kampanjer rettet mot risikogrupper og helsepersonell. Dette har over få år sørget for en dobling av vaksinasjonsdekningen blant målgrupperne, til vel 40 % i sesongen 2018/2019. Folkehelseinstituttet har bestilt inn nok vaksine til å dekke 63 % av målgrupperne i kommende sesong.

Nye bølger av covid-19-pandemien kan komme i vinterhalvåret, samtidig med de årlige influensaepidemiene. For å begrense den totale sykdomsbyrden og belastningen på helse- og omsorgstjenesten er den aller viktigste jobben derfor å øke vaksinasjonsdekningen.

Jeg arbeider nå med tiltak som kan bidra til høy oppslutning blant personer med økt risiko for alvorlig influensa og vil informere om dette senere i høst.

SPØRSMÅL NR. 2530**Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani****Besvart 10. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

I Kongsbergindustrien er situasjonen dramatisk og masseoppsigelser er igangsatt.

Når vil departementet møte Kongsbergindustrien for å konkretisere og gjennomføre industripilot-prosjektet?

BEGRUNNELSE:

Jeg har løpende kontakt med Kongsbergindustrien. Fredag møtte jeg leder av Industriforumet, Kongsberg Næringsforum, Kongsberg Innovasjon, LO Kongsberg og Kongsberg Arbeiderparti. Tilbakemelding er at staten må stille opp for å redde industriarbeidsplasser. Beholde kompetansen i Kongsberg. Fordi blør de store industrimiljøene i Norge, så vil hele økonomien blø.

Nå kommer masseoppsigelser. GKN sier nå opp 150 ansatte, Teckhnip FMC 450 ansatte. Dette ganske alvorlig og kun starten. Nå haster det med tiltak og at staten stiller opp. Alle politiske partier har uttalt seg positiv til prosjektet industripilot som handler om å bevare kompetansen i Norge. Dette prosjektet kan sikre at vi trygger og skaper

nye arbeidsplasser. Prosjektet er støttet av mange tunge industrimiljøer i Norge.

Nå venter industrien fortsatt på konkret fremdriftsplan fra departementet. Dette haster og må i gang umiddelbart.

Svar:

Jeg hadde sammen med forsknings- og høyere utdanningsminister et møte med representanter fra Kongsbergindustrien 10. august. På møtet presenterte Kongsbergindustrien en skisse til et pilotprosjekt.

Senere, under meklingsinnspurten i årets frontfagsoppgjør, signaliserte statsministeren i brev til partene at regjeringen er positiv til å bidra i et kompetanseløft blant ansatte i industriklyngen på Kongsberg.

Regjeringen arbeider med saken og vil følge opp gjennom dialog med partene i arbeidslivet. Det er avtalt et møte mellom departementet og partene medio september for å diskutere innretningen på et kompetanseprogram.

SPØRSMÅL NR. 2531**Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 23. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil helse- og omsorgsministeren ta initiativ til at private helsetilbud tas i bruk i langt større grad for å redusere helsekøene som har oppstått?

BEGRUNNELSE:

Koronaepidemien har skapt store helsekøer. Ifølge medieoppslag er enkelte helseforetak tilbakeholdne med å bruke private tilbud for å få ned helsekøene.

I Tønsbergs Blad kan vi lese at Sykehuset i Vestfold venter på svar fra Helse Sør-Øst på om de kan bruke private aktører.

Svar:

Ved Stortingets behandling av Prop. 117 S (2019-2020) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2020 og Prop. 127 S (2019-2020) Økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet, ble basisbevilgningene til de regionale helseforetakene økt med 600 mill. kroner med formål å redusere helsekøene og etterslep som har oppstått som følge av Covid-19. Tilnærming til en normalsituasjon tilsier at de regionale helseforetakene må utnytte kapasiteten hos private tjenesteleverandører så langt det er hensiktsmessig for å opprettholde et godt spesialisthelsetjenestetilbud til befolkningen. Midlene skal blant annet benyttes til å øke kapasiteten innen kreftbehandling,

røntgen og MR samt fremskynde behandling for pasienter som kan utvikle kroniske lidelser.

Pasientenes rett til å få et alternativt tilbud fra private leverandører via Helfo ved fristbrudd, har vært opphevet siden 27. mars i år. Dette var for å gi helseregionene god kontroll over egne ressurser og pasientstrømmene i en presset situasjon. Disse rettighetene vil imidlertid bli gjenopprettet fra 1. oktober i år. Da får spesialisthelsetjenesten igjen plikt til å melde om fristbrudd til Helfo, og Helfo skal finne alternative tilbud til disse pasientene.

Retten til fritt behandlingsvalg var midlertidig opphevet i perioden 27. mars til 27. mai i år. Tall for bruken av fritt behandlingsvalg-ordningen per 1. tertial 2020 viste at bruken likevel økte i årets første fire måneder, sammenliknet med samme periode i fjor.

I begrunnelsen for sitt spørsmål viser representanten Larsen til et avisoppslag som indikerer at Sykehuset i Vestfold avventer svar fra Helse Sør-Øst RHF på hvorvidt de kan bruke private aktører. For å opplyse dette forholdet er det innhentet en kommentar fra Helse Sør-Øst RHF. De informerer om at det har vært dialog med Sykehuset i

Vestfold om dette i senere tid, etter at sykehuset henvendte seg med spørsmål om håndtering av ventelister, inkludert om det var aktuelt å inngå avtale med private aktører. Helse Sør-Øst RHF anskaffer en rekke private tjenester, men innenfor øyesykdommer eksisterte det ikke en slik avtale.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at de har gitt råd om at Sykehuset i Vestfold vurderer ulike alternativer for å håndtere egne ventelister, herunder:

- kontakte øyeavdelinger ved andre helseforetak
- kontakte Betanien Hospital i Skien, et privat sykehus med ansvar for øyesykdommer og som har avtale med Helse Sør-Øst RHF
- gå i dialog med private avtalespesialister innen øyesykdommer
- melde fristbrudd til Helfo
- øke kapasiteten gjennom kveldspoliklinikk og/eller mobilisering/bruk av annet personale.

Dette er de tiltakene som Helse Sør-Øst RHF mener at raskest vil kunne gi effekt.

SPØRSMÅL NR. 2532

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 15. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Riksrevisjonen kom i 2019 med alvorlig kritikk av de store bemanningsutfordringene i helseforetakene, og at mange sykehus ikke har planer for å rekruttere og beholde helsepersonell. Nå forteller sykepleiere ved OUS at de er så utslitte at de vurderer å slutte, og sykehuset i Østfold er nå i rettsak med sykepleiere som ønsker hele og faste stillinger.

Har statsråden forstått alvoret i situasjonen, og når kan vi vente oss en helhetlig plan for å bedre bemanningsforholdene?

BEGRUNNELSE:

Riksrevisjonens rapport fra 2019 <https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2019-2020/undersokelse-av-bemanningsutfordringer-i-helseforetakene/> konkluderte med at det var alvorlig og kritikkverdig at sykehusene hadde så store bemanningsutfordringer og at det manglet planer for å gjøre noe med dette. Det er så sterke ord ytret at Riksrevisjonen at regjeringen svært

raskt burde komme på banen med konkrete og langsiktige tiltak.

I følge SSB vil etterspørselen etter sykepleiere vokse med så mye som 20 000 årsverk: https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/_attachment/385822?_ts=16c855ce368. Da haster det å utdanne nok, og sikre et arbeidsliv som gjør det mulig å stå i. Denne planen mangler fortsatt fra regjeringen.

Jeg viser til forslag 14 i helse- og sykehusplanen om at:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle helseforetak systematisk kartlegger behovet for helsepersonell de kommende årene og utarbeider strategiske planer for å beholde og rekruttere ansatte.»

Svar:

Helsepersonell og deres kompetanse er helse- og omsorgstjenestens største og viktigste ressurs. Representanten Wilkinson tar utgangspunkt i viktige tema i sitt spørsmål. Å sikre tilstrekkelig kompetanse gjennom å utdanne, rekruttere, beholde og utvikle personell har stått høyt på

min agenda og i mitt virke som helseminister. Nettopp derfor har dette vært sentrale temaer i blant annet fremlagte stortingsmeldinger, i styringskrav som er formidlet regionale helseforetak og i mine årlige sykehustaler.

Riksrevisjonens rapport fra 2019 som representanten Wilkinson viser til, ble publisert etter en forvaltningsrevisjon av bemanningsutfordringer i helseforetakene. Revisjonen viste blant annet at helseforetakene har store utfordringer med å rekruttere, mobilisere og beholde sykepleiere, jordmødre og spesialsykepleiere. Jeg har opplevd Riksrevisjonens funn og anbefalinger å være både relevante og nyttige. Dette har jeg også formidlet i eierstyringen av regionale helseforetak, hvor de er bedt om å følge opp revisjonens anbefalinger.

Kompetanse og personell er ett av fire hovedområder i Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023. Sykepleiere er sammen med helsefagarbeidere utpekt som de personellgruppene som skal prioriteres i planperioden. Strategisk og systematisk planlegging for kompetanse og personell er et av de viktigste virkemidlene vi har for å sikre riktig kompetanse i sykehusene. Helseforetakene har derfor fått i oppdrag å lage plan for å sikre tilstrekkelig kompetanse. Det skal legges til rette for livslang læring og en heltidskultur. Sykepleiere, herunder spesialsykepleiere, og helsefagarbeidere skal gis prioritet i arbeidet.

Helsedirektoratet har igangsatt arbeidet med å utvikle et nasjonalt monitoreringssystem for å følge med på tilgang til og behov for sykepleiere i den samlede helse- og omsorgstjenesten. Ved oppstart skal det gis oppmerksomhet til ABIOK-sykepleiere (dvs. anesthesi-, barn-, intensiv-, operasjon og kreftsykepleie), sykepleiere i psykisk helse- og rusarbeid, jordmødre, helsesykepleiere og avansert klinisk allmennsykepleier. Systemet vil gi viktig informasjon blant annet for å planlegge for studiekapasitet og kompetansebehov for sykepleiere.

I tillegg er det viktig å øke utdanningskapasiteten for sykepleiere. Våren 2019 lanserte regjeringen en plan som vil gi 80 nye spesialsykepleiere innen anesthesi-, barn-, intensiv-, operasjon og kreftsykepleie i året. I RNB for 2020 er det bevilget midler til 250 nye studieplasser til bachelorutdanning av sykepleiere, og det ble bevilget midler til 200 nye studieplasser for videreutdanning av sykepleiere, herunder også ABIOK-sykepleiere.

Representanten Wilkinson peker på litt ulike aspekter ved bemanningsutfordringene i sykehusene. Svært mange ansatte ved sykehusene har stått på og har ytt viktige bidrag i den ekstraordinære pandemisituasjonen vi er oppe i, ikke minst intensivsykepleiere ved sykehus med innlagte covid19-pasienter. Jeg har stor forståelse for at mange har opplevd dette som svært slitsomt. Og det illustrerer viktigheten av at arbeidsgivere jobber med å beholde dyktige ansatte og har en god arbeidsgiverpolitikk.

I saken ved Sykehuset Østfold HF som representanten Wilkinson viser til i sitt spørsmål, så har sykehusets ledelse sett behov for å bringe en aktuell avgjørelse fra Tvisteløsningsnemnda inn for domstolen for å få prinsipielt avklart det rettslige grunnlaget for avgjørelsen. Dette rokker ikke ved det viktige arbeidet med å utvikle heltidskultur og redusere bruken av deltid i sykehusene.

Gitt spesialisthelsetjenestens store kompetansebehov, kompleksitet og omfang, er bemanningsutfordringer i sektoren verken av ny dato eller noe som lett lar seg løse. Det krever langsiktig og systematisk arbeid og stor oppmerksomhet, på ulike nivåer. Jeg kan forsikre om at utfordringsbildet er vel kjent, tas på alvor og – enda viktigere – at det jobbes med å møte utfordringene på en god måte. Dette vil ikke sammenfattes i én samlet plan, men ivaretas i oppfølgingen av aktuelle styringskrav, Nasjonal helse- og sykehusplan og øvrige oppdrag og initiativer på området.

SPØRSMÅL NR. 2533

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 15. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva vil være provenytapet av å gi alle arbeidstakere under 30 år et skattefradrag på «1 000 kroner i måneden», og hvor mange a) tiltaksplasser i Nav og b) ungdomsveiledere i Nav kunne dette alternativt finansiert?

BEGRUNNELSE:

Høyres programkomité tar i VG 4. september 2020 til orde for et generelt jobbskattefradrag for unge under 30 år.

Svar:

I spørsmålet gis det ikke nærmere informasjon om hvordan et generelt jobbskattefradrag for unge under 30 år skulle utformes, men fradraget kan synes inspirert av det svenske jobbskatteavdraget og lignende ordninger. Innføringen av et slikt fradrag kan reise ulike problemstillinger som bør utredes nærmere. En slik utredning faller utenfor rammen for svar på spørsmål til skriftlig besvarelse.

For å kunne besvare spørsmålet forutsetter vi her at arbeidsinntekter (lønn, beregnet personinntekt fra næring og godtgjørelse fra deltakerlignede selskap) gir grunnlag for fradrag, men ikke trygdeytelser som uføretrygd, arbeidsavklaringspenger, dagpenger mv. Sykepenger rapporteres delvis sammen med lønn til Skatteetaten gjennom a-ordningen. Det er derfor krevende å skille ut sykepenger i provenyberegningene. Av samme grunn antas det på kort sikt å være administrativt krevende å skille ut sykepenger dersom fradraget innføres. Departementet har derfor her forutsatt at sykepenger likestilles med arbeidsinntekt. Foreldrepenger er behandlet på samme måte.

Videre har departementet forutsatt at fradraget skal gis i alminnelig inntekt, som de fleste fradrag, for eksempel minstefradraget. Et fradrag på 1 000 kroner per måned tilsvarer 12 000 kroner per år. Det er forutsatt at fradraget gis til alle under 30 år med positiv arbeidsinntekt, og at fradraget ikke kan utgjøre et større beløp enn arbeidsinntekten. Med en skattesats på 22 pst. på alminnelig inntekt vil fradraget redusere skatten med 2 640 kroner for personer som har tilstrekkelig skattbar alminnelig inntekt til å utnytte fradraget fullt ut. Med skattereglene for 2020

krever dette en lønnsinntekt på drøyt 115 000 kroner, hvis man ikke har andre inntekter og kun har standard fradrag. Det er forutsatt at ubenyttet fradrag ikke utbetales og ikke kan fremføres til senere år.

Med disse forutsetningene anslås fradraget å redusere provenyet med om lag 1,4 mrd. kroner påløpt årlig på kort sikt. Anslaget er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt, og er usikkert. Anslaget tar ikke hensyn til mulige endringer i atferden over tid som følge av endringer i skattereglene. Slik departementet oppfatter forslaget, er en viktig begrunnelse å gi unge, og særlig unge med svak tilknytning til arbeidsmarkedet, sterkere økonomiske insentiver til å arbeide. De langsiktige provenyvirkningene avhenger av hvordan fradraget vil påvirke arbeidstilbudet og antall personer på ulike trygdeordninger. Fradraget vil bidra til at arbeid blir noe mer lønnsomt relativt til trygd og kan derfor bidra til noe lavere overgang fra arbeid til trygd og noe større overgang fra trygd til arbeid. Det kan øke arbeidstilbudet og redusere utgiftene til trygd.

Tiltaksplasser og ungdomsveiledere i NAV faller innunder arbeids- og sosialministerens ansvarsområde. Denne delen av spørsmålet er derfor forelagt Arbeids- og sosialdepartementet, som har gitt følgende svar:

«1,4 mrd. kroner vil gi rom for om lag 1 650 ungdomsveilederårsverk i Arbeids- og velferdsetaten.

Samme beløp vil anslagsvis gi rom for om lag 10 000 flere tiltaksplasser. Tilsagnsfullmakt til regnskapsmessig etterslep kommer i tillegg. Helårseffekten av økningen blir følgelig noe større. Anslaget bygger på de samme forutsetningene som i svarene til Arbeiderpartiets stortingsgruppe i forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2019–2020).»

SPØRSMÅL NR. 2534

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 16. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor stor andel av de arbeidsledige og permitterte har fått mulighet til å delta i et relevant kompetanseutviklings-tilbud i høst som følge av de ekstraordinære tiltakene; hvor mange kombinerer dagpenger og utdanning og hvor mange permitterte og arbeidsledige uten fullført videregående opplæring deltar nå i høst i et løp for å fullføre – og hvilke tiltak har statsråden satt i verk for å rådgi, motivere og informere permitterte og ledige om mulighetene til

å ta utdanning mens man mottar dagpenger, slik at flest mulig deltar i dette?

Svar:

Hvor stor andel av de arbeidsledige og permitterte har fått mulighet til å delta i et relevant kompetanseutviklings-tilbud i høst som følge av de ekstraordinære tiltakene?

Regjeringen har satt i gang en stor satsing på kompetanseutvikling for ledige og permitterte gjennom Ut-

danningsløftet 2020. Det er satt av 300 mill. kroner for at ledige og permitterte som ikke har rettigheter til videregående opplæring skal kunne fullføre videregående opplæring. Midlene er fordelt til fylkeskommunene. Det er antall voksne i fylket med grunnskoleopplæring som høyeste fullførte opplæring som ligger til grunn for tildelingen. Dette gir anslagsvis rundt 5 000 personer mulighet til å fullføre videregående opplæring. Det er for tidlig å si noe om deltakelsen. Fylkeskommunene skal rapportere om dette 1. oktober 2020. I tillegg vil regjeringen sørge for en evaluering av tiltakene rettet mot videregående opplæring.

Hvor mange kombinerer dagpenger og utdanning? Hvor mange permitterte og arbeidsledige uten fullført videregående opplæring deltar nå i høst i et løp for å fullføre?

20. april ble det satt i verk en midlertidig ordning som omfatter både permitterte og ledige som hever dagpenger. Kravet om å søke NAV-kontoret om godkjenning for å kunne beholde dagpenger under opplæring ble opphevet. Statistikken må derfor baseres på selvrapportering fra arbeidssøkere på meldekort, noe som gir et mindre pålitelig datagrunnlag.

NAV har derfor ikke oppdaterte, pålitelige tall for hvor mange dagpengemottakere som er på kurs eller i utdanning. NAV har heller ikke pålitelige tall for hvor mange av dem som er i et opplæringsløp, som ikke har fullført videregående opplæring.

Så lenge kravet til godkjenning fra NAV-kontoret er opphevet, vil en ikke ha grunnlag for å utarbeide statistikk med pålitelige tall.

Hvilke tiltak har NAV satt i verk for å rådgi, motivere og informerer permitterte og ledige om mulighetene til

å ta utdanning mens man mottar dagpenger, slik at flest mulig deltar i dette?

Fylkeskommunene har ansvar for å gi karriereveiledning til sine innbyggere. Regjeringen har også fått etablert en digital karriereveiledningstjeneste, www.karriereveiledning.no som er et tilbud som er tilgjengelig for alle som har behov for informasjon og veiledning om utdanning og arbeid.

Arbeids- og velferdsetaten har lagt ut informasjon på NAVs internettside www.nav.no om muligheten til å kombinere dagpenger og utdanning, og hvordan bruker skal gå frem. Her finner brukerne også lenke til Kompetanse Norges gratis kurs og utdanningstilbud.

I juni gikk det ut informasjon om at det var bevilget 140 mill. kroner til utdanningsinstitusjonene for at de raskt skal få på plass gratis utdanningstilbud som arbeidsledige kan benytte seg av, og at det gir ledige og permitterte mulighet til å øke sin kompetanse mens de mottar dagpenger. Videre var meldingen at veiledere i Arbeids- og velferdsetaten bør formidle denne muligheten til brukerne.

I august presiserte Arbeids- og velferdsdirektoratet overfor alle NAVs fylkeskontor, NAV-kontor og NAV Kontaktsenter at NAV-veiledere som er i kontakt med permitterte og arbeidsledige må informere brukerne om muligheten for å kombinere dagpenger og opplæring.

Møter med fylkeskommunene og regionalt nivå i NAV

Forsknings- og høyere utdanningsministeren og jeg vil i nær framtid arrangere møter hvor bl.a. alle fylkesordførerne og NAVs fylkesdirektører vil bli invitert. Formålet med møtene er å drøfte hvordan vi sammen kan legge bedre til rette for arbeidssøkere som trenger å styrke sin kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 2535

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 15. september 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil det å bruke inntektene fra et salg av statens aksjer i Equinor til å finansiere tiltak fra klimakur over statsbudsjettet være i tråd med prinsippene for forvaltningen av vår felles oljeformue, herunder lov om statens pensjonsfond, og vil det å bruke oljeinntekter direkte på statsbudsjettet uten å

gå veien om oljefondet være i tråd med handlingsregelens intensjon?

BEGRUNNELSE:

Spør for Høyres programkomite som hadde utspill i E24 3. september 2020 hvor Henrik Asheim er sitert på følgende:

«– Det kan jo være på tide å realisere noen av verdiene fra Equinor for å investere i grønne omstillingstiltak. – Hvilke grønne tiltak er det snakk om å putte penger i? – Det skriver vi ikke i programmet, og vil være gjenstand for debatt, men vi har jo klimakur-rapporten og alle tiltakene som nevnes der. De er jo ikke billige.»

Svar:

Siden 2001 har handlingsregelen gitt en rettesnor for bruk av fondsmidler over statsbudsjettet. Det finanspolitiske rammeverket og forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU) understøtter at vår felles petroleumsformue kommer både dagens og fremtidige generasjoner til gode.

Etter lov om Statens pensjonsfond skal statens inntekter fra petroleumsvirksomheten inntektsføres i SPU. I henhold til § 4 består inntektene i SPU av «netto kontant-

strømmen fra petroleumsvirksomheten som blir overført fra statsbudsjettet, netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten og avkastningen av fondets plasseringer.» Statlig salg av aksjer i Equinor anses som en netto finanstransaksjon knyttet til petroleumsvirksomheten, jf. § 4 femte ledd, og skal følgelig plasseres i SPU.

I henhold til § 7 i loven kan midlene i Statens pensjonsfond bare anvendes til en beløpsmessig overføring til statsbudsjettet etter vedtak i Stortinget.

Etter handlingsregelen skal uttaket fra fondet over tid tilsvare den forventede realavkastningen av fondet, anslått til 3 pst. Midlene som overføres fra fondet til budsjettet hvert år, skal inngå som en del av de samlede prioriteringene i budsjettet. Alle tiltak og satsinger, herunder klimatiltak, må vurderes som en del av samlede prioriteringene.

SPØRSMÅL NR. 2536

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 14. september 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Er det rett at familier med alvorlig syke barn som er langvarig innlagt på sykehus skal miste eller bli trukket i hjelpestønad, når realiteten er at foreldrene står med enda flere omsorg og pleieoppgaver ved sykehusinnleggelser?

BEGRUNNELSE:

Dagens lovverk legger til grunn en begrunnelse for dette trekket av hjelpestønad som ikke stemmer med virkeligheten. Nemlig begrunnelsen at under sykehusinnleggelser er barnet under offentlig forpleining. Dette stemmer ikke når det gjelder barn. Der er både en rett, men også en plikt for foreldre å være tilstede under barns sykehusinnleggelser. Sykehusene er overhodet ikke bemannet for å overta de omsorg og pleieoppgavene foreldre har til vanlig for barna sine. I tillegg, når barnet er innlagt, får foreldrene enda flere oppgaver, blant annet å følge med på barnets symptomer, bistå under undersøkelser og prosedyrer.

Svar:

Formålet med hjelpestønad er å gi økonomisk kompensasjon for en person som behov for særskilt tilsyn og pleie

på grunn av varig sykdom eller lyte, jf. folketrygdloven § 6-4. Personens hjelpebehov må ha et omfang som kan svare til et vederlag på minst samme nivå som satsen for hjelpestønaden. Barn under 18 år kan ha rett til forhøyet hjelpestønad, som utgjør 2, 4 eller 6 ganger ordinær hjelpestønad. I vurderingen av hvilken sats som skal gis, legges det vekt på hvor mye barnets funksjonsevne er nedsett, hvor omfattende pleieoppgaven og tilsynet er, hvor stort behov barnet har for stimulering, opplæring og trening, samt hvor mye pleieoppgaven binder den som gjør arbeidet.

Stønaden kan bare gis dersom pleien eller tilsynet utføres av privatpersoner. Folketrygdloven § 6-8 har regler om bortfall av stønaden under opphold i institusjon og andre lovregulerte boformer. Det framkommer av bestemmelsens første ledd at den blant annet gjelder for personer som oppholder seg i institusjon etter lov om spesialisthelsetjenesten mm. Sykehus omfattes av begrepet "institusjon" etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Utgangspunktet er at hjelpestønaden skal opphøre ved innleggelse i institusjon. Bakgrunnen er at medlemmets hjelpebehov blir overtatt av det offentlige, slik at behovet for særskilt tilsyn fra privatpersoner reduseres eller bortfaller.

Det er imidlertid gjort unntak fra dette i bestemmelsens femte og sjette ledd. Det fremgår av unntakene at hjelpestønad blir utbetalt uendret når oppholdet er forventet å vare mindre enn tre måneder. Dette blir om-
talt som korttidsopphold.

Unntaket innebærer at innleggelse på sykehus som hovedregel antas ikke å påvirke hjelpestønad, ettersom sykehusinnleggelse som hovedregel ikke vil vare mer enn tre måneder. Dersom en innleggelse er ment å vare mer enn tre måneder eller den rent faktisk blir over tre måneder, kommer bestemmelsens hovedregel om bortfall til anvendelse, jf. folketryktdloven § 6-8 første ledd.

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at det er gitt særskilt regulering av langvarige deltidsopphold i bestemmelsens sjette ledd. Formålet er å regulere tilfeller der personen har et deltidsopphold, dels i institusjon, dels hjemme med privat pleiebehov. Denne bestemmelsen vil som hovedregel ikke være aktuell for sykehusinnleggelser, da det er lite praktisk med et langvarig deltidsopphold ved sykehusinnleggelser.

Lovgiver har tatt et bevisst valg om at korttidsopphold på under tre måneder ikke skal medføre endringer i hjelpestønad, selv om det private pleieforholdet da reduseres eller opphører. Arbeids- og velferdsdirektoratet har

opplyst meg om at de ikke har oversikt over omfanget av bruken av unntaksregelen, men antar at de fleste sykehusinnleggelser av barn er korttidsopphold, slik at hjelpestø-
naden ikke reduseres eller faller bort.

Hjelpestønad ytes til medlemmet som har behov for pleien, slik at vedkommende kan betale den som utfører pleien. Det er ikke en ytelse til foreldrene eller andre som pleier vedkommende som sådan. En sykehusinnleggelse vil normalt medføre at foreldrenes tilsyn og pleieoppgaver overfor barnet blir redusert. I og med at unntaksbestemmelsen i praksis antas å omfatte de aller fleste tilfeller, antar jeg at behovet for en særskilt regulering av planlagte og faktiske sykehusinnleggelser utover tre måneder er begrenset. Videre må det eventuelt tas hensyn til at dersom det skulle åpnes for å beholde hjelpestønad ved langvarig sykehusopphold, vil tilsvarende gjelde for andre langvarige institusjonsopphold.

Jeg gjør oppmerksom på at foreldre til barn som er innlagt på sykehus ofte vil ha rett til pleiepenger for å være sammen med barnet på sykehuset. Pleiepenger erstatter tapt arbeidsinntekt, og kan gis uavhengig av hvor lenge sykehusoppholdet varer.

På bakgrunn av ovennevnte vil jeg ikke foreslå en endring av reglene om hjelpestønad.

SPØRSMÅL NR. 2537

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Siv Jensen

Besvart 14. september 2020 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Mener statsministeren at LHL-sykehuset Gardermoen skal måtte ta regningen for merkostnader på 20 millioner kroner som er påført i omstilling for å håndtere pasienter med Covid-19 i forbindelse med avlastning av det offentlige helsevesenet?

BEGRUNNELSE:

Det har ved flere anledninger blitt stilt spørsmålstegn ved regjeringens manglende bruk av private aktører for å avlaste det offentlige helsevesenet i pandemien. I mars ble private aktører bedt om å hjelpe, og LHL-sykehuset var raskt i gang med å omstille seg for å klare å møte de utfordringene pandemien medførte. Gjennom en dialog med både Helsedirektoratet og Helse Sør-Øst ble det opprettet en karanteneavdeling på LHL-sykehuset for å ta imot reisende i transitt med symptomer på Covid-19. I tillegg til

dette var det en enighet om avlastning for Akershus universitetssykehus i forbindelse med situasjonen knyttet til koronaviruset for månedene mars, april og mai.

Spørsmålsstiller har likevel blitt gjort oppmerksom på at LHL-sykehuset fortsatt ikke har fått kompensasjon for merkostnader ved opprettelse og drift av karanteneavdelingen for hovedflyplassen, samt avlastningen for Akershus universitetssykehus. Denne merkostnaden har en prislapp på 20 millioner kroner. Det vil være kritisk for LHL-sykehusets viktige drift utover høsten dersom man ikke snart får kompensert dette.

Spørsmålsstiller stiller seg undrende til hvordan statsministeren kan forsvare en praksis hvor private aktører som bidrar for å avlaste det offentlige helsevesenet i forbindelse med pandemien, blir sittende igjen uten å bli kompensert for sine merkostnader – til tross for at det er en forståelse og enighet om at dette skal gjøres.

Svar:

La meg innledningsvis slå fast at svært mange aktører viser, og har vist, stor innsatsvilje og ytt viktige bidrag i håndteringen av viruspandemien. For å kunne belyse spørsmålet representanten Jensen stiller er det innhentet opplysninger fra Helse- og omsorgsdepartementet, som har vært i kontakt med Helse Sør-Øst RHF i sakens anledning.

Helse- og omsorgsdepartementet viser til at LHL-sykehuset har vist stor fleksibilitet og omstillingsevne under koronapandemien, noe både Helse Sør-Øst RHF og Helse-direktoratet har vært svært tilfreds med. Helsedirektoratet ba i mars i år LHL-sykehuset om å bistå i flyplassberedskapen med en isolasjonspost for Oslo Lufthavn for innkvartering av reisende fra utlandet som ankom Gardermoen med mistanke om Covid-19. Selve oppbyggingen av flyplassberedskapen ble gjort av LHL i dialog med Ullensaker kommune, og med kommuneoverlegen i Ullensaker som faglig ansvarlig.

Helse Sør-Øst RHF og Akershus universitetssykehus HF har i samme periode hatt dialog med LHL-sykehuset

om beredskap for Akershus universitetssykehus HF. Akershus universitetssykehus HF lånte også noe utstyr fra LHL-sykehuset innen intensivområdet i denne perioden. Videre har Helse Sør-Øst RHF i perioden hatt dialog om den ordinære avtalebaserte rehabiliteringsvirksomheten ved LHL-sykehuset. Innen rehabiliteringsområdet var det sterkt redusert aktivitet under de første månedene av koronapandemien, og ledig kapasitet ble brukt til beredskap for Akershus universitetssykehus HF. Aktiviteten innen rehabilitering er også nå i høst noe redusert på grunn av smitteverntiltak.

LHL-sykehuset har i hele år fått utbetalt fullt a-kontobeløp i henhold til etablert avtale på rehabiliteringsområdet. Videre har Helse Sør-Øst RHF hatt en gjennomgang av kostnader for beredskapen med LHL-sykehuset. Helsedirektoratet har avventet Helse Sør-Øst RHF's dialog med LHL og gjennomgang av de økonomiske forholdene vedrørende LHL-sykehusets beredskap. Disse forholdene skal nå være avklart og LHL vil snarlig få dekket beredskapskostnader som gjennomgangen har avdekket.

SPØRSMÅL NR. 2538

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 14. september 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Fylkeskommunale garantier for riksveiprosjekter truer å sette den ordinære driften til fylkeskommunene under press. Ifølge kommuneloven § 14-19 er tilsagn om økonomisk garanti «bare gyldig hvis vedtaket om å stille garantien er godkjent av departementet.

Mener statsråden at departementet har etterkommet sin eksplisitte godkjenningsplikt for fylkeskommunale garantier?

BEGRUNNELSE:

Mer enn halvparten av fylkeskommunene har tatt på seg garantiansvar som er høyere enn 100 % av sitt driftsbudsjett og til dels langt over 400 %. Store deler er garantier for riksveiprosjekter. Det er fare for at dårligere bankrating vil medføre at rentekostnader for fylkeskommunens låneportefølje øker og dermed setter FKs driftsbudsjett under press, noe NRK Rogaland skriver om 05.09.20 https://www.nrk.no/rogaland/veigjelden-kan-lamme-fylkene-_na-kan-utbygging-av-nye-e39-bli-stoppet-1.15146330

Etter den gamle kommunelovens §51 krevde slike garantier departementets godkjenning. Den nye kommuneloven presiserer eksplisitt at slike garantier ikke er gyldig med mindre de er godkjent av departementet. Situasjonen krever en avklaring om fylkeskommunene i det hele tatt sitter med et garantiansvar når garantier kan være ugyldig på grunn av manglende godkjenning.

Svar:

Det er en etablert praksis at fylkeskommunene garanterer for statlige veiprosjekter. Noe av bakgrunnen for dette er at fylkeskommunale garantier sikrer den lokale/regionale tilslutningen til prosjektets finansieringsplan som legges frem for Stortinget. Ved å stille garantier, tar lokale/regionale myndigheter et ansvar for totaløkonomien i prosjektet.

Flere store veiprosjekter de siste årene har imidlertid vært med på å bidra til at garantiansvaret som enkelte fylkeskommuner har påtatt seg, er blitt mye høyere enn tidligere. Regjeringen har derfor til vurdering om og på

hvilken måte det bør gjøres tilpasninger i dagens ordning med fylkeskommunalt garantiansvar for statlige veiprosjekter.

Kommuneloven § 14-19 trekker eksplisitt frem at det ikke kan stilles garantier som innebærer vesentlig økonomisk risiko. Videre må vedtaket om å stille en garanti, godkjennes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å være gyldig. Det er fylkeskommunen som kjenner de lokale forholdene best, og som i første omgang som garantist selv må gjøre en vurdering av om garantien

kan sies å innebære vesentlig økonomisk risiko, før vedtaket fattes. Basert på søknaden fra fylkeskommunen gjør Kommunal- og moderniseringsdepartementet deretter en selvstendig vurdering av blant annet vesentlig økonomisk risiko, før vedtaket om garantien kan godkjennes og er gyldig. Fylkeskommunens egen vurdering spiller imidlertid naturligvis en viktig rolle i departementets vurderinger av økonomisk risiko.

Departementet har hittil godkjent alle fylkeskommunale garantisøknader knyttet til riksveiprosjekter.

SPØRSMÅL NR. 2539

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 15. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I svar på skriftlig spørsmål nr. 1170 (2019-2020) om når regjeringen vil legge fram proposisjon for utbygging av fylkesveg 359 Kaste-Stoadalen i Nome kommune i Vestfold og Telemark fylke svarte samferdselsministeren at saken «er nå til behandling i departementet».

Hva er status i saken, og når vil det bli lagt fram proposisjon for Stortinget?

Svar:

Saken er fremdeles til behandling i departementet. Grunnlagsmaterialet og beregningene som Vestfold og

Telemark kommune har utarbeidet i samband med den planlagte proposisjonen for finansiering av prosjektet fv. 359 Kaste-Stoadalen i Nome kommune ble oversendt til Statens vegvesen for kvalitetssikring. Etaten avdekket da at den garantirammen fylkeskommunen hadde vedtatt var for liten sett i sammenheng med det planlagte bompengeprogget for prosjektet.

Fylkeskommunen har nå vedtatt økt garantiramme for prosjektet i tråd med Statens vegvesens tilrådninger. Proposisjonen for prosjektet planlegges å bli lagt fram for Stortinget i løpet av høstsesjonen 2020.

SPØRSMÅL NR. 2540

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 14. september 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å endre den eksisterende kompensasjonsordningen for kulturlivet slik at den inkluderer kunstnerorganisasjoner som tilbyr lukkede forestillinger, blant annet til barnehager, og vil statsråden sikre at den

nye stimuleringsordningen også inkluderer disse organisasjonene?

BEGRUNNELSE:

Barnas Musikkteater arrangerer årlig 500 forestillinger til 30 000 barnehagebarn over hele Norge. 350 av disse er nå avlyst grunnet Covid-19-restriksjonene. Disse får ikke kompensert sitt tap, slik ordningen er utformet nå.

Dagens kompensasjonsordning for kultursektoren gjelder for arrangører som tilbyr åpne forestillinger og konserter med billettsalg, men ekskluderer kunstnerbaserte bedrifter som tilbyr lukkede forestillinger – for eksempel der en barnehage kjøper en hel forestilling kun til barna som går der.

Den 12. mars i år ble det bråstopp for Barnas Musikkteater på grunn av Korona, som i år mister en omsetning på 1,5 millioner kroner. Med kravet om kohorter i barnehagene kan ikke Barnas Musikkteater spille en forestilling for alle barn i barnehagen samtidig. Forestillingen må dermed spilles flere ganger, noe som vil koste barnehagen 3-6 ganger så mye som normalt. Kostnaden har gått fra 4 500 kroner til et sted mellom 13 500 og 27 000 kroner. Det er en uoverkommelig kostnad for samtlige barnehager i landet. Hvis smittevern-restriksjonene fortsetter til våren 2021 uten at vi inkluderes i kompensasjons- og støtteordningene, vil det ta livet av Norges aller største tilbyder av forestillinger til barn fra 1-5 år.

Barnas Musikkteater kan ikke planlegge høstens 250 forestillinger og konserter før det foreligger en garanti for kompensasjon/støtte. Klarsignalet må komme fra Kulturdepartementet, og det haster. Til sammenligning kan skolene fortsatt benytte seg av Den Kulturelle Skolesekken som tilbyr offentlig finansiert koronatilpassede aktiviteter. Det er bra at det legges til rette for kulturtilbud gjennom DKS, men underlig at ordningen som Barnas Musikkteater unntas fra ordningen.

Dersom kompensasjonskriteriene endres, slik at også arrangører av lukkede forestillinger for barn kan søke om erstatning for tapt inntekt under covid-19, tilbakeført til Mars 2020, vil det bety redningen for små bedrifter som Barnas Musikkteater. I tillegg må den nye stimulerings-

ordningen for kulturlivet inkludere kunstnerbedrifter som tilbyr lukkede forestillinger.

Svar:

Kompensasjonsordningen for kultursektoren har til formål å kompensere tap og merutgifter i forbindelse med utsettelse eller hel eller delvis avlysning eller stenging av arrangementer i kultursektoren som følge av pålegg gitt av statlige myndigheter i forbindelse med covid-19-utbruddet.

Ordningen omfatter arrangører som i hovedsak formidler eller gjør kunst og kultur tilgjengelig for allmenheten, og underleverandører som skulle levert tjenester/innhold til slike kulturarrangementer. Med åpent for allmenheten menes at arrangementet ikke er et lukket arrangement, men at alle har mulighet til å kjøpe billett og delta. Arrangementer som er målrettet for barn og unge, personer med funksjonsnedsettelse eller minoritetsgrupper, kan regnes som åpent for allmenheten såfremt det ville ha vært åpent for alle i målgruppen å delta.

Erfaringene fra første periode med ordningen viste at kompensasjonsordningen traff målgruppen relativt godt. Men for å gjøre den enda bedre, inkluderte vi i dialog med kultursektoren også en større del av næringskjeden i andre periode.

Nå er vi i gang med å utarbeide kriterier for tredje periode av kompensasjonsordningen, samt den nye stimuleringsordningen som fra 1. oktober i større grad skal stimulere til å skape aktivitet i kultursektoren. Jeg har mottatt en rekke innspill fra kultursektoren og innspillet fra Barnas Musikkteater er ett av innspillene jeg vil ta med meg i det videre arbeidet.

Mitt mål er et sterkt og mangfoldig kulturliv også når denne krisen er over. Ingen enkeltordning kan ivareta alle, og kompensasjonsordningen for kultursektoren kommer også i tillegg til en rekke andre tiltak som avhjelper de utfordringene koronapandemien har utløst.

SPØRSMÅL NR. 2541

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth

Besvart 10. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I politimeldingen fremgår det at politireformen skal evalueres i 2022, Reformen vil da ha virket i omtrent fem år.

Vil statsråden sørge for at også politimesteren i Troms følger tidsplanen om evaluering av reformen før ytterligere strukturendringer utredes og eventuelt iverksettes?

BEGRUNNELSE:

Politimesteren i Troms har startet et arbeide der det allerede nå blir vurdert om man skal slå sammen ytterligere lensmannsdistrikt, ev politistasjonsdistrikt og lensmannsdistrikt. Denne prosessen gjennomføres uten at kommunene er invitert til involvering, men skal gis anledning til høring etter en intern prosess i politidistriktet. Framgangsmåten fraviker fra tidligere reformprosess, der representanter fra kommunene deltok i lokale styringsgrupper. Dette har skapt stor uro i mange kommuner i Troms politidistrikt.

Svar:

Det skal foretas en evaluering av tjenestestedsstrukturen fire år etter at denne er gjort gjeldende, dvs. i 2022. Etter Stortingets anmodning vil det bli lagt til rette for at evalueringsrapporten kan behandles i de enkelte kommunestyrene. Justis- og beredskapsdepartementet har videre

bedt DFØ om en effektevaluering av reformen, som leveres høsten 2022 og med en delrapport våren 2021 med fokus på lokal tilstedeværelse og tilgjengelighet.

Det fremgår av Meld. St. 29 (2019-2020) Politimeldingen at antall tjenestesteder i utgangspunktet skal beholdes på dagens nivå i de kommende årene. Unntak kan være aktuelt der det er lokal tilslutning til sammenslåing eller annen endring.

Det er ikke aktuelt å legge ned tjenestesteder i Troms politidistrikt nå. Politidirektoratet har opplyst at det ikke foreligger noen forslag om nedleggelse av tjenestesteder i politidistriktet, og at dette heller ikke vil bli utredet.

For regjeringen er det viktig at politiressursene brukes kostnadseffektivt og målrettet for å bekjempe kriminalitet og utføre de andre oppgavene politiet har ansvar for, og det er politimesteren som har ansvaret for å fordele ressursene internt i politidistriktet og sørge for at det lokale tjenestetilbudet utvikles i samråd med kommunene.

SPØRSMÅL NR. 2542

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 11. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kva konkret har statsråden gjort for å sørge for at fylkeskommunar som Rogaland ikkje skal måtte garantere for summar tilsvarande nesten 600 % av sitt driftsbudsjett, for å sikre gjennomføring av statlege samferdsleprosjekt?

GRUNNGJEVING:

Fylkeskommunane har stilt garantiar for over 154 milliardar kroner for norske riksveggar, skriv NRK 5. september.

Det kan i verste fall ha ein stor økonomisk konsekvens for driftsbudsjeta deira.

Rogaland fylkeskommune har tidlegare vedtatt over 31,8 milliardar kroner i garantiar, og er no bedt om å vedta ytterlegare garanti for E39-prosjektet mellom Ålgård og Lyngdal. Første strekk utgjør 850 millionar kroner, og totalt blir summen 11 milliardar.

Dei 31 milliardane Rogaland fylkeskommune har garantert for utgjør 440 % av driftsbudsjettet. Dersom fylket skal vedta ytterlegare garanti på 11 milliardar, vil totalsummen utgjere nesten 600 % av driftsbudsjettet. Til

samanlikning er taket nådd for kommunar dersom garantiane går over 10 % av driftsbudsjettet.

Etter den nye garantiforskrifta vil det leggest meir vekt på fylket sin eigen vurdering av gjeldsgraden. Rådmannen si vurdering vil altså vere av stor betydning, og dermed kan Rogaland fylkeskommune måtte seie nei til garanti for E39-prosjektet, fordi summen blir uforsvarleg høg.

Eg viser vidare til regjeringa si plattform frå Granavolten 17.01.2019, utdrag: Regjeringa vil:

«Innføre statlig delgaranti for bompengelån til riksveiprosjekter i fylker som er nær grensen for hvor mye garantier de kan stille, der ordningen gir en reell risikodeling mellom stat og fylke.»

Svar:

Det er ei viktig problemstilling som representanten Tajik tar opp, og som Samferdselsdepartementet og eg er godt kjend med. Samstundes er det gode grunnar for at ordninga med at fylkeskommunane (ev. også kommunar) stiller som garantistar for bompengelån, lenge har vore ein viktig del av den norske bompengordninga – både på fylkes-

og riksvegprosjekt. Gjennom å stille garanti er regionale/lokale styresmakter med på å ta eit ansvar for at finansieringsplanen for eit bompengeprojekt ikkje blir urealistisk m.a. når det gjeld takstfastsetjing og innkrevjingsperiode.

Eg er kjend med at einskilde fylkeskommunar no har særst høge garantiar, og eg forstår at dette kan vere ei utfordring. Når det gjeld Rogaland, så har fylkeskommunen bedt om eit møte med meg og det skal vi få til så snart som mogleg.

Samferdselsdepartementet vil kome tilbake til Stortinget med nærare vurderingar av ordninga i samanheng

med utkvittering av anmodningsvedtak (nr. 738 (2017-2018)), der Stortinget ber regjeringa vurdere om det er hensiktsmessig at fylkeskommunane fortsatt skal stille garanti for bompengelån på riksveg, og kome tilbake til Stortinget på egna måte.

Samstundes viser eg til at garantiansvaret til fylkeskommunane avheng av storleiken på låna til bompengeselskapa. Denne regjeringa har løyvd store midler til sletting av gjeld i mange bompengeprojekt, og på denne måten også redusert garantiansvaret for lokale styresmakter.

SPØRSMÅL NR. 2543

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 15. september 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Ønsker statsråden å korrigere svaret han ga til meg i spørsmål 1616 (2019-2020), og hvis ikke kan statsråden forklare hva i dokumentet med NOAH sin begrunnelse for samdrift som var «næringsopplysningar som av konkurranseomsyn må haldast hemmeleg»; mener statsråden at han har fulgt lovkravene knyttet til frister for journalføring og behandling av innsyn i denne saken?

BEGRUNNELSE:

Statsråden besvarte mitt spørsmål 1616 (2019-2020) med en påstand om at statsråden ikke kunne frigi NOAH sin begrunnelse for samdrift i Dalen gruver i Brevik fordi det

«inneheld informasjon om næringsopplysningar som av konkurranseomsyn må haldast hemmeleg.»

Statsråden hevdet også at:

«For den resterande delen av dokumentet som ikkje inneheld slik informasjon, blei det òg gjort unntak frå innsyn då berre denne delen av dokumentet aleine er eigna til å gje eit misvisande inntrykk av innhaldet elles.»

Porsgrunn kommune klaget NOAH sitt manglende innsyn inn for Klagenemnda for Miljøinformasjon og fikk dermed etter hvert innsyn i dokumentet. Det viser at dokumentet ikke inneholder noen form for forretningshemmeligheter, og i den grad noe av dokumentet kan sies å inneholde forretningshemmeligheter så måtte det være enkelt å sladde ut slik at resten av dokumentet kun-

ne frigis. Slik saken fremstår nå så var ikke statsrådens sitt svar 1616 (2019-2020) korrekt, innsyn ble feilaktig nektet og frister for journalføring ble brutt. Jeg ønsker å gi statsråden en mulighet til å korrigere sine svar, opplyse om eventuelle brudd på lovverket og å fortelle om hvordan han vil bidra til at deponisaken får den åpenheten som saken fortjener.

Svar:

Den klare hovedregelen er at dokumenter blir journalført fortløpande. Innsynskrav behandlast raskt i tråd med føresegna i offentleglova og miljøinformasjonslova, og den klare hovedregel er at dokumenter er offentlege. Likevel kan det vere grunnlag for at nokre dokumenter både kan og skal vere unntatt frå offentlegheit. Dette gjeld også i saker kor det er eit særleg behov for openheit. Det kan gjerast unntak frå innsyn til dømes i interne notat der det er behov for det. Vidare har departementet plikt til å hindre at andre får tilgang eller kjennskap til informasjon som er underlagt teieplikt, som kan vere informasjon om nokon sine personlege forhold eller ulike forretningsforhold som det ut frå konkurranseomsyn er av betydning at haldast hemmeleg.

Det konkrete dokumentet det her blir stilt spørsmål ved gjeld eit notat om samdrift mellom NOAH og Norcem i Dalen gruve, som opphavelg vart sendt frå NOAH til Ekspertutvalet for farleg avfall. I mitt tidlegare svar på skriftleg spørsmål frå stortingsrepresentant Aasland, svarte eg på spørsmål om innsyn i det same notatet ut i frå situasjonen på dåverande tidspunkt. På dåverande tidspunkt

blei notatet vurdert slik at det inneheldt informasjon av strategisk og forretningsmessig art som det var av betydning for den opplysingane gjaldt at blei heldt hemmeleg av konkurranseomsyn. Seinare, i august i år, har NOAH sjølv vald å offentleggjere notatet. Da er grunnlaget for å gjere unntak frå innsyn falt bort, og departementet har no gitt innsyn i dokumentet.

Når det gjeld journalføring er denne saka som tidlegare forklart spesiell, ved at dette dokumentet opphaveleg inngjekk som ein del av saksdokumenta til Ekspertutvalet for farleg avfall. Sidan utvalet ikkje oppretta fortløpande journal, tok det noko tid å få klarlagt korleis dokumenta skulle bli arkivert og korleis departementet skulle sørge for journalføring irekna offentleggjering av utvalet sine saksdokument etter overtaking.

SPØRSMÅL NR. 2544

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 11. september 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Mener statsråden at det er akseptabelt at voldsoffererstatningsordningen ser ut til å resultere i færre erstatningsutbetalinger, og vil statsråden iverksette tiltak for å forbedre den erstatningsmessige situasjonen for volds ofre?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har den siste tiden blitt gjort kjent med at muligheten for å bli tilkjent voldsoffererstatning har blitt betydelig svekket de siste årene, både for voldtakte og andre ofre. Dette har skjedd til tross for at det ikke har skjedd endring i lov / vilkår som kan forklare hvorfor færre voldsutsatte tilkjennes voldsoffererstatning.

Tall fra Kontoret for voldsoffererstatning bekrefter at færre voldsutsatte får erstatning, og senest den 20. juli i år kunne NRK melde at antallet avslåtte søknader ble mer enn doblet i fjor. Tallene fra voldsoffererstatningsmyndighetene viser at de siste fem årene har innvilgelsesprosenten i voldtakte saker som er henlagt av politiet, falt hvert år. Mens prosentdelen saker som der det ble innvilget erstatning var på 38 % i 2015, hadde denne sunket til 9,4 i 2019.

Det er altså færre og færre voldtatte som får voldsoffererstatning. Tallene viser at trenden er konstant nedadgående, og de siste fem årene har antallet som har blitt tilkjent erstatning sunket år for år.

Denne utviklingen gir grunn til å stille spørsmål ved både hvorfor færre voldsutsatte tilkjennes erstatning, og hvilken ordning for voldsoffererstatning vi ønsker å ha. Voldsoffererstatningsmyndighetenes praksis er nå så streng at erstatning ikke tilkjennes selv i saker der lovens vilkår helt klart synes å være oppfylt. Den nevnte saken fra NRK viser eksempel på et slikt tilfelle. Undertegnede

forutsetter at en slik utvikling ikke er ønsket, og mener de her nevnte tall kan vitne om at vi per dags dato ikke har en rettferdig ordning for voldsoffererstatning.

Svar:

Først vil jeg påpeke at nedgangen i de samlede utbetalingene av voldsoffererstatning i stor grad skyldes restanser. Dersom voldsoffererstatningsmyndighetene hadde behandlet like mange saker som de fikk inn, ville de samlede utbetalingene vært betraktelig høyere. Det er likevel korrekt at innvilgelsesprosenten i voldsoffererstatningssaker har gått ned. Mens innvilgelsesprosenten for alle voldsoffererstatningssaker lå på mellom 63 og 66 prosent i perioden 2015 til 2018, var den i 2019 og hittil i 2020 på rundt 50 prosent. Som nevnt i mitt svar 2. juli 2020 til spørsmål nr. 2117 fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, skyldes dette i stor grad at Kontoret for voldsoffererstatning tidligere prioriterte saker med dom, og dermed har måttet behandle mange eldre henlagte saker de siste årene. Dessuten har Kontoret for voldsoffererstatning behandlet flere saker der handlingen skjedde langt tilbake i tid. Tidsmomentet, sammenholdt med en vanskelig bevissituasjon, resulterer ofte i avslag.

Avgjørelsen av om det er tilstrekkelig bevis for å slå fast at søker med klar sannsynlighetsovervekt har blitt utsatt for en handling, vil alltid bero på en konkret vurdering. I saker som er henlagt etter bevisets stilling er bevissituasjonen særlig vanskelig. Kontoret for voldsoffererstatning må vurdere om det er klar sannsynlighetsovervekt for at søker har blitt utsatt for en straffbar handling, selv om påtalemyndigheten har kommet til at det ikke kan bevises utover enhver rimelig tvil at mistenkte er skyldig. I saker

som er henlagt fordi gjerningspersonen er ukjent kan bevisituasjonen også ofte være utfordrende.

Det er særlig utfordrende å slå fast at det foreligger klar sannsynlighetsovervekt for at søker har blitt utsatt for en voldtekt. I Rt. 1996 side 864 uttaler Høyesterett:

«Den konkrete bevisvurdering i en slik sak vil etter bevisenes karakter ofte være meget vanskelig».

I LB-2017-167358 uttaler Borgarting lagmannsrett:

«For at det skal være voldtekt må også gjerningsmannen ha forsett om at den seksuelle omgang ikke var frivillig. For at det skal kunne legges til grunn i erstatningssaken her at det har vært voldtekter må det være en klar sannsynlighetsovervekt for det.»

Når det søkes om voldsoffererstatning for voldtekt i en sak som er henlagt, er motstridende forklaringer fra skadelidte og oppgitt skadevolder ofte de eneste bevisene. Det kan være enda vanskeligere å bevise en sak for voldsoffererstatningsmyndighetene enn for domstolene fordi saksbehandlingen er skriftlig. Erstatningsnemnda for voldsofre har beskrevet bevisituasjonen slik, jf. blant annet ENV-2017-3350:

«Nemnda bemerker innledningsvis at klagers advokats henvisning til Rt. 2011 side 641, hvor Høyesterett blant annet uttaler at domstolen i saker som den aktuelle som utgangspunkt har anledning til å domfelle ut fra en troverdighetsvur-

dering ikke automatisk er overførbar til forvaltningens bevisvurdering. Det vises til domstolens umiddelbare bevisførsel og retten til kontradiksjon, som gjør at bevisbildet blir annerledes når saken behandles i domstolen. Etter nemndspraksis kreves det som regel bevismomenter utover en troverdig forklaring fra skadelidte for å legge forklaringen til grunn».

Det er således naturlig at innvilgelsesprosenten i voldtektssaker som er henlagt er lav.

Statistikken gjengitt i NRKs artikkel viser at andelen innvilgede voldsoffererstatningssøknader i voldtektsaker som er henlagt har gått betydelig ned siden 2015. Jeg vil for ordens skyld legge til at innvilgelsesprosenten i 2014 var på 20 prosent, før den i 2015 gikk opp til 38 prosent. Som stortingsrepresentanten påpeker, har loven ikke blitt endret i denne perioden. Justis- og beredskapsdepartementet har heller ikke gitt styringssignaler om endring av praksis. Departementet har heller ikke holdpunkter for å tro at den enkelte sak behandles annerledes nå enn tidligere.

4. september sendte jeg et forslag til en helt ny lov om erstatning fra staten til voldsutsatte på høring. Målet med ny lov er blant annet å sørge for at avgjørelsene i størst mulig grad legges til domstolene der det er bevisumiddelbarhet og kontradiksjon. Voldsutsatte skal etter forslaget få erstatning i de samme tilfellene og med samme beløp som de skulle fått fra skadevolder.

SPØRSMÅL NR. 2545

Innlevert 7. september 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 15. september 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Staten, ved Miljødirektoratet, har gitt Bergmesteren AS tillatelse til å dekke til tusenvis av tonn med importert møllestøv, som er spesialavfall, og som enten skal returneres til avsenderland eller gjenvinnes.

Hvordan kan statsråden gå god for at slikt spesialavfall på eiendommen Raudsand blir dekt til og ikke rydda opp, og er statsråden nå enig i at det var feil vurdering av Statens forurensningstilsyn å akseptere importen all den tid det ikke var noen til å gjenvinne materialet?

BEGRUNNELSE:

Kommunaldepartementet godtok i mars i år reguleringsplanen for Eiendommen Raudsand laga av tidligere Nesset kommune som ble slått i sammen med Molde og

Misund kommune fra årsskiftet. I Molde kommune behandles disse sakene etter et interpellasjonsvedtak fra februar og etter at ordføreren nekta å ta opp til behandling et forslag om å lage ny reguleringsplan. Nå er fristen gått ut for å omregulere etter § 13-1 så det ligger et forslag om å gi tillatelse til deponi to og en mulig prosess fram mot å få en ny reguleringsplan for resten av området. Dette fordi Molde kommunen har omgjøringkompetanse og fordi en ny plan tilsier at 32 tusen innbyggere får være med å bestemme noe som kun to tusen innbyggere i gamle Nes-

set har fått gjort hittil.

Svar:

Denne saka har historie tilbake til 1990, då Statens forureiningstilsyn, no Miljødirektoratet, gav løyve til å mellomlagre sekker med møllestøv på Raudsand. Møllestøvet skulle gjenvinnast av bedrifta Aluscan, seinare Aluvest og Alumox. Av ulike grunnar, mellom anna to konkursar, vart ikkje avfallet gjenvunne. I staden for vart det gitt løyve til å omgjere mellomlageret til deponi. Dette deponiet er i dag eigd av Bergmesteren Raudsand. Miljødirektoratet har gitt pålegg om at sekkene skal bli tildekt innan 31. oktober 2020. Bergmesteren Raudsand har søkt om utsetjing, mellom anna grunna manglande løyve frå kommunen.

Deponi som blir avslutta skal bli forsvarleg tildekt, slik at det blir minimal vanngjennomtrenging som kan frakta med seg forureinande stoff. Det er fatta vedtak med detaljerte vilkår for mellom anna tildekking, oppsamling og reinsing av sigevatn og overvaking. Miljødirektoratet har vurdert at ei slik tildekking vil vere i tråd med inten-

sjonane i avfallsforskrifta kapittel 9 og Miljødirektoratets rettleier for deponi.

Fjerning av møllestøvsekkene har vore vurdert, men funne å vere ein dårlegare miljømessig løysing enn tildekking.

Statens forureiningstilsyn gav i sin tid løyve til import av møllestøvet fordi anlegget hadde løyve for import av denne typen avfall. Dette er i samsvar med det felleseuropeiske regelverket for eksport og import av avfall (grensekryssforordningen). Dersom avfall ikkje blir behandla som planlagt, kan styresmaktene krevje at avfallet blir returnert til avsenderlandet, eller at det blir behandla i motakarlandet, som i dette tilfellet er Noreg. Planen har heile tida vore at avfallet skal bli behandla i Noreg. Derfor har det ikkje vore aktuelt å sende avfallet i retur. Det har gått lang tid sidan Noreg tok i mot dette avfallet, derfor er det mest hensiktsmessig at avfallet blir tatt hand om i Noreg. Dette er i samsvar med grensekryssforordningen for avfall artikkel 22 punkt 9.

SPØRSMÅL NR. 2546

Innlevert 8. september 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 14. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren forklare tankegangen bak å prioritere en høyhastighets sykkelvei mellom Sandnes og Stavanger foran f.eks. oppgradering av næringsveier i Nord-Norge?

BEGRUNNELSE:

Det er åpnet en 13 kilometer lang sykkelvei i Rogaland til 1,4 milliarder. Sykkelveien i Rogaland er bygd med tunneler og midtstripe for at syklistene skal slippe unna bakker, vær og vind, og for at de skal kunne sykle ekstra fort. Kostnaden har landet på ett hundre tusen kroner per meter. Til sammenligning ble meterprisen på ny E6 på Helgeland bare 62 000 per meter.

Bare i Nordland er vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene beregnet til å være rundt ni milliarder. Regjeringen har kuttet betydelig i overføringene til Nordland, og det fremstår som urealistisk at fylket vil kunne hente inn dette etterslepet innen overskuelig fremtid. Regjeringen har satt av en egen pott med penger som skal bidra til å ruste opp fylkesveier som er spesielt viktige for sentrale næringer som fiske og akvakultur. Dette er et tydelig signal om

at regjeringen ser viktigheten av å oppgradere fylkesveiene. Regjeringen vil bidra med 141,5 millioner over to år, noe som dessverre knapt vil merkes i den store sammenheng.

Svar:

Sykkelstamveien mellom Stavanger og Sandnes er en del av byvekstavtalen for Nord-Jæren for perioden 2019-2029, som er en avtale mellom staten, de fire kommunene på Nord-Jæren og Rogaland fylkeskommune. Det videreutviklede nullvekstmålet ligger til grunn for avtalen, og innebærer at persontransport med bil ikke skal øke i avtaleperioden. Satsingen på tiltak for kollektivtransport, sykling og gange er derfor sentralt i avtalen. Byvekstavtalene og oppfølging av nullvekstmålet er høyt prioritert av Stortinget i Nasjonal transport 2018-2029, og er fulgt opp i de årlige budsjettene.

Sykkelstamveien er blant de høyest prioriterte prosjektene i byvekstavtalens portefølje. Strekningen, som er fullfinansiert med statlige midler, er en separat og sammenhengende sykkelvei tilrettelagt for rask, direkte og

trafiksikker sykling. Det er planlagt 13 km sykkelstamvei. Om lag 4 km er åpnet for bruk.

Slike anlegg er et virkemiddel som kan få flere til å velge sykkel fremfor bil også over lengre avstander. Dette kan også utløse et potensial for økt bruk av elsykler. Transportøkonomisk institutt har beregnet samfunnsøkonomisk nytte av ti mulige separate og sammenhengende sykkelveistrekninger (TØI rapport 1561/2017). Strekningen mellom Stavanger og Sandnes kommer best ut. Dette forklares med at strekningen har høy komfort, med mange fjernede kryss. I tillegg er det en relativt stor andel av syklistene som antas å bruke hele strekningen.

Når det gjelder spørsmålet om oppgradering av næringsveier i Nord-Norge vil jeg vise til at det har blitt gjennomført en betydelig utbygging og oppgradering av riksveiene i denne landsdelen de senere årene. Det vises for eksempel til utbyggingen av ny E6 gjennom Helgeland, rv 77 Tjernfjellet, rv 80 Hunstadmoen-Thallekrysset i Bodø, E6 Hålogalandsbrua, E6 Indre-Nordnes-Skardalen, E6 Sørkjosfjellet, E6 vest for Alta og E105 Storskog-Hesseng

m.fl. I tillegg pågår utbygging av E69 Skarvbergstunellen, og 15. september åpnes ny Tana bru. Det legges også opp til å sette av midler til å videreføre forberedende arbeider på E8 Sørbotn-Laukslett i statsbudsjettet for 2021.

Samferdselsdepartementet har også gitt transportvirksomhetene i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning (KVU) som skal se på hele transportsystemet i landsdelen i sammenheng. Her vil det være naturlig å se nærmere på de viktigste næringsveiene. Jeg vil også vise til at det i statsbudsjettet for 2020 er opprettet en tilskuddsordning for fylkesveier som er viktige for næringstransport, jf. Innst. 13 S (2019-2020), Prop. 1 S (2019-2020) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2019-2020). Målet med ordningen er å bedre framkommeligheten og øke konkurransevnen for næringslivet gjennom å stimulere til utbedring av fylkesveier som er særlig viktige for næringslivets transport. Når det gjelder den videre satsingen på veinettet og prioriteringen av prosjekter i Nord-Norge vil dette bli nærmere vurdert i Nasjonal transportplan 2022-2033 som legges frem neste år.

SPØRSMÅL NR. 2547

Innlevert 8. september 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 10. september 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hva som er begrunnelsen for at screening av livmorhalskreft inngår i frikortordningen, mens mammografitesten ikke inngår i ordningen, og mener statsråden det er en prinsipiell forskjell på disse to behandlingene eller burde ikke mammografitesten vært inkludert i frikortordningen?

BEGRUNNELSE:

Når norske kvinner har passert 50 år blir de invitert til å ta en mammografitest i regi av Kreftregisteret. Mammografi er en røntgenundersøkelse av brystene og målet med at alle kvinner over 50 år blir invitert til å ta denne testen, annet hvert år til de er 69 år, er å oppdage brystkreft tidlig slik at flere overlever og at behandlingen kan starte tidlig om en oppdager noe på undersøkelsen. So far so good.

Det som imidlertid har vekket min oppmerksomhet er at testen koster 269 kr. Høres kanskje ikke så mye ut det, men for pasienter med andre høye utgifter til helse kan dette bli en ekstra belastning. Det er da svært oppsigtsvekkende at ikke beløpet inngår i frikortordningen. Scree-

ningen er i offentlig regi, og screening for livmorhalskreft inngår vel i frikortordningen.

Damene over 50 år får heller ikke dekket reisekostnader ifm. undersøkelsen.

Svar:

Oppslag i gamle regelverk på Lovdata viser at screening av livmorhalskreft har inngått i frikortordningen iallfall siden 1991. Jeg er ikke kjent med hvilke vurderinger som i sin tid ble gjort for å inkludere akkurat dette i frikortordningen. Screening er ikke undersøkelser som gjøres på bakgrunn av sykdom eller mistanke om sykdom. Dette innebærer normalt at tjenesten ikke inngår i frikortgrunnlaget. Dersom screeningen skulle resultere i funn som innebærer oppfølging i helsetjenesten, vil oppfølgingen enten være omfattet av frikortordningen eller være kostnadsfri dersom oppfølgingen skulle innebære at pasienten ble innlagt på sykehus.

SPØRSMÅL NR. 2548**Innlevert 8. september 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 15. september 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Er statsråden enig med Høyre-representantene i at det trengs fysiske og mentale grenseendringer i Innlandet, og kan statsråden eventuelt peke ut noen kommuner han mener bør bestå i Innlandet?

BEGRUNNELSE:

I et innlegg som er sendt til flere aviser i Innlandet tar Høyres sentralstyremedlem, Hanne Alstrup Velure, og Høyres gruppeleder i Innlandet fylkesting, Kari-Anne Jønnes, til ordet for kommunesammenslåinger i Innlandet. De skriver blant annet at «Vi har ikke hatt en eneste kommunesammenslåing i Innlandet. Det er synd. Med 46 kommuner og drøyt 370.000 innbyggere, sier det seg selv at det trengs endring». Ifølge Høyres representanter nytter det ikke «at 46 kommuner vil utvikle hvert sitt sentrum», og de hevder det trengs endringer av fremtidens «fysiske og mentale» grenser.

Svar:

Jeg mener det fortsatt er behov for flere kommunesammenslåinger i Norge. Det gjelder også i Innlandet, der jeg registrerer at det i deler av fylket er tilløp til debatt og samtaler om nye konstellasjoner. Stortinget har vedtatt at alle sammenslåinger i denne stortingsperioden skal være basert på lokale vedtak. Det legger regjeringen selvfølgelig

til grunn. Jeg vil derfor overlate til kommunene selv å vurdere hvilke kommuner de ønsker å slå seg sammen med.

Kommunene må selv vurdere om de har de nødvendige forutsetningene som trengs for å kunne ivareta alle sine oppgaver på en god måte. Vi har mange små og sårbare kommuner, som i tillegg til å være avhengig av samarbeid for å levere tjenester til innbyggerne, i noen tilfeller også konkurrerer med hverandre for å tiltrekke seg næringsliv og innbyggere.

Bygder, steder og lokalsamfunn vil bestå, uavhengig av om kommuner slår seg sammen. For å si det med ordene til en tidligere ordfører fra Senterpartiet: "Andebu vil fortsatt være

Andebu", selv om kommunen slo seg sammen med Stokke og Sandefjord. Innlandet er det første fylket som opplever at det er flere innbyggere over 65 år, enn det er innbyggere under 20 år. Det gjør at oppgavene med å tiltrekke seg bedrifter, arbeidskraft og fagpersoner vil tilta i årene som kommer, og behovet for å tenke nytt om hvordan oppgavene kan løses blir større. Kommunestruktur bør etter min mening være et hensiktsmessighetsspørsmål. Det viktigste er at kommunene er i stand til å tilby innbyggerne gode nærtjenester, og kan legge til rette for bolyst, vekst og arbeidsplasser.

Jeg mener mange kommuner vil ha bedre forutsetninger for å løse oppgavene sine hvis de slår seg sammen, og jeg kan forsikre om at mine mentale grenser ikke skal stå i veien for kommuner som ønsker å videreutvikle bærekraftige velferdssamfunn i fellesskap.

SPØRSMÅL NR. 2549**Innlevert 8. september 2020 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 15. september 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Hvordan vil utenriksministeren forsikre at norsk politikk overfor ICC ikke vil bli påvirket av USAs planer om sanksjoner, og vil utenriksministeren garantere at de vil beskytte ICC-ansatte som vil etterforske amerikanske krigsforbrytelser begått i Afghanistan for sanksjoner?

BEGRUNNELSE:

I anledning den internasjonale strafferettsdagen 4. august 2020 sluttet Norge seg til EU-erklæringen, og gjentok med resten av EU sin forpliktelse til å opprettholde og forsvare prinsippene og verdiene som er nedfelt i Roma-statutten og å støtte ICC.

ICC står overfor vedvarende utfordringer, og dette skjer samtidig som verden kjemper mot coronaviruspandemien. Norges kollektive ansvar og forpliktelser til å beskytte de mest utsatte og sårbare gruppene som fortsetter å oppleve forbrytelser mot sivilsamfunnet og krigsforbrytelser blir i denne tiden derfor enda viktigere enn noen sinne.

Rollen til ICC er sentral og viktig, og står overfor vedvarende utfordringer. Norge i tett samarbeid med EU må fortsette sin forpliktelse til å være en pådriver for å styrke støtten til internasjonal strafferett. Spesielt ICC, som en sentral aktør i kampen mot straffrihet domstolens rettslige uavhengighet og som en del av EUs bredere forpliktelse til den regelbaserte internasjonale ordenen.

Alle USAs presidenter har vært kritiske til domstolen så lenge den har eksistert. George W. Bush innførte en lov som ga USA rett til å invadere Haag hvis amerikanske statsborgere ble stilt for retten der. Demokraten Barack Obama holdt også domstolen på en armlengdes avstand. Donald Trumps presidentordre går likevel lenger. Trump vil i tillegg til økonomiske sanksjoner også etterforske ICC-ansatte og deres familier.

Norge har alltid stått for ansvarlighet og beskyttelse av rettighetene til ofrene for internasjonale forbrytelser. ICC sin etterforskning av krigsforbrytelser begått av amerikanske soldater i Afghanistan vil trolig avdekke en rekke menneskerettighetsbrudd. Spørsmålsstiller mener regjeringen bør stille strengere krav til USA for håndhevelse av internasjonal rettferdighet.

Svar:

Den 2. september annonserte utenriksminister Pompeo at USA innfører økonomiske sanksjoner mot hovedanklager ved Den internasjonale straffedomstol (ICC), Fatou Bensouda, og en av hennes nære medarbeidere. Enkelte andre ICC-ansatte vil nektes innreise til USA.

Norge er dypt bekymret over USAs sanksjoner mot ICC. Det er svært uheldig at en stat innfører sanksjoner mot en uavhengig og upartisk domstol.

Kampen mot straffrihet for de mest alvorlige internasjonale forbrytelsene angår alle og krever samordnet innsats fra alle stater. ICC er en viktig aktør i kampen mot straffrihet. Norge har fra starten vært en av ICCs sentrale støttespillere. I tråd med fast og langsiktig utenrikspolitikk arbeider Norge for en sterk, effektiv og uavhengig domstol. Granavolden-plattformen slår uttrykkelig fast at regjeringen vil støtte ICC og arbeide for at flere nasjoner godtar domstolens jurisdiksjon.

USAs sanksjoner endrer ikke norsk politikk overfor ICC. Norges støtte til domstolen står fast. Vi har tiltro til domstolens upartiskhet og uavhengighet. Norge har gitt uttrykk for støtte til ICC i møter i domstolens organer, i offentlige uttalelser, samt gjennom deltakelse i fellesuttalelser og møter med amerikanske myndigheter. Vi har ved flere anledninger oppfordret til å trekke tilbake sanksjonene.

Norge følger saken tett og vil sammen med andre stater vurdere hvordan vi best kan støtte og beskytte ICC i den situasjonen som har oppstått.

SPØRSMÅL NR. 2550

Innlevert 8. september 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 15. september 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at det ikke gjeninnføres flypassasjeravgift, normal momssats, eller startavgift fra Avinor dette året, og vil statsråden vurdere snarlig implementering av FOT-ruter til og fra Florø, Hovden og Stokmarknes?

BEGRUNNELSE:

Viktige deler av flytilbudet i Norge er nå truet. En grunn til dette er at flybransjen i Norge har blitt rammet av det ene avgiftsjokket etter det andre under Høyre- og Frp-regjeringen. Høyre og Frp har blant annet økt momsen på fly-

reiser fra 8 % til 12 %, innført flypassasjeravgift og nesten doblet CO2-avgiften fra 2014 til 2016.

Dette har gjort mange ruter ulønnsomme, og bidratt til at antall avganger på kortbanenettet ble redusert med 12,3 % i perioden 2016 til 2019.

Høyre- og Frp-regjeringen har gjennom sine avgiftsøkninger skapt store problemer for flybransjen i Norge, noe som gjorde den svært utsatt allerede før Koronapandemien kom. Selv om pandemien ikke er over, er flere av tiltakene overfor flybransjen i ferd med å fases ut.

Det er akutt fare for spesielt flytilbudet til og fra flyplassene Florø, Hovden og Stokmarknes. For å berge disse,

anbefaler Widerøe rask implementering av FOT-ruter til og fra flyplassene. Også andre deler av rutetilbudet står i fare for å forsvinne om ikke kraftige tiltak overfor flybransjen i Norge videreføres.

et godt regionalt og nasjonalt flytilbud, både i nærmeste fremtid og på lengre sikt.

Svar:

Jeg deler representant Vedums bekymring for situasjonen i luftfarten, og regjeringen har derfor helt siden midten av mars satt inn målrettede tiltak for å sikre at vi har fly i luften både på kort og lang sikt. Gjennom å kjøpe et minimumstilbud av flyruter har vi sørget for at folk og varer har kommet seg dit de skal. Regjeringen har også gitt betydelige avgiftslettelser og innført en garantiordning for flyselskapene, og vi vurderer nå behovet for ytterligere tiltak.

Representanten viser til avgiftsøkninger som regjeringen har innført i årene som ligger bak. Jeg vil derfor peke på at noe av det siste som skjedde av endringer for luftfarten før korona var en viktig avgiftslettelse. For å lette avgiftsbyrden for flygninger på distriktsruter gjeninnførte regjeringen et bunnfradrag på 6 tonn i den vektbaserte startavgiften med virkning fra 1. mars 2020. Dette oppfattes som et presist virkemiddel for å dreie de samlede avgiftene for de tjenestene Avinor yter fra lette fly til tyngre fly.

Produksjonen av reiselivstjenester, og luftfarten spesielt, er sterkt rammet av virusutbruddet. For å lette på avgiftsbyrden i disse næringene vedtok Stortinget å midlertidig oppheve flypassasjeravgiften og å redusere den lave merverdiavgiftssatsen fra 12 pst. til 6 pst. Vedtakene gjelder ut oktober 2020. Som følge av koronapandemien ble plikten til å betale startavgift opphevet med virkning fra 13. mars 2020, og har siden vært suspendert. Startavgiften er betaling for en tjeneste Avinor yter (lufthavnavgift), og som flyselskapene må betale når de faktisk flyr. Regjeringen suspenderte også passasjeravgiften og sikkerhetsavgiften mellom 13. mars og 1. juli 2020.

Det er de samlede rammebetingelsene som betyr noe for de næringsdrivende. Regjeringen har gjennom skattereformen gitt betydelige skattelettelser for næringslivet. Dette har bidratt til å bedre rammebetingelsene også for flyselskapene. For å finansiere disse lettelsene har blant annet den lave merverdiavgiftssatsen blitt økt, først fra 8 til 10 pst. i 2016, og videre til 12 pst. i 2018. Dette er i tråd med Skatteutvalgets forslag om å redusere selskapsskatten og vri skattebyrden fra skatt på arbeid og selskapsverskudd til blant annet skatt på forbruk.

Jeg er opptatt av at vi skal ha et godt flytilbud på kortbanenettet. I distriktene er dette som et kollektivtilbud å regne. Både Hovden, Florø og Stokmarknes er blant flyplassene hvor staten gjør midlertidige flyrutekjøp som følge av etterspørselsbortfallet under koronapandemien. Nåværende avtaler løper ut september måned, og regjeringen har nylig besluttet å videreføre midlertidige flyrutekjøp også fra oktober. Regjeringen vurderer fortløpende hvilke tiltak og virkemidler som er best egnet for å sikre

